

บทที่ 6

บทวิเคราะห์การสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือไทย

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์การสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือไทยทั้ง 20 เรื่อง โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ที่ตัวบท (Textual Analysis) การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา และการวิเคราะห์ความหมายของภาพและเสียงที่ปรากฏจากการรับชมหนังสือไทย จากนั้นจึงทำการสรุปการวิเคราะห์การสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือไทยอีกครั้งหนึ่งในส่วนท้ายของบท

6.1 หนังสือไทยเรื่อง นางนาก

เรื่องย่อ (Synopsis)

กรุงเทพฯ พุทธศักราช 2411 เกิดสุริยุปราคาขึ้นในเวลากลางวัน ท้องฟ้าจากที่เคยสว่างสดใสกลับมืดสนิท ชาวบ้านทุกคนต่างตื่นตระหนกกับเหตุการณ์ธรรมชาติในครั้งนี้ บ้างพากันยิงปืนขึ้นฟ้า บ้างพากันหลบซ่อนตัว แม้แต่พระสงฆ์ยังรวมตัวกันสวดมนต์ขับไล่สิ่งชั่วร้ายที่เกิดขึ้น

ในขณะที่ “นาก” และ “มาก” สองผัวเมียข่าวใหม่ปลามันที่รำลាក់กันอย่างโคกเศร้ายิมทำน้ำ เนื่องจากนากตั้งท้องได้อ่อนๆ แล้วแต่มากลับถูกเกณฑ์ทหารไปรบกับพวกจีนฮ่อในสงคราม นากร้องไห้อาลัยอาวรณ์ต่อการจากไปของสามี นางได้แต่เฝ้ารอคอยยิมทำน้ำทุกวันๆ จนเวลาผ่านไปท้องนางนากโตขึ้นเรื่อยๆ แต่มากก็ยังไม่กลับมา

มากบาดเจ็บหนักในสงครามอาการปางตาย แต่ได้สมเด็จจุฑาจารย์โต พรหมรังสี ช่วยชีวิตเอาไว้ได้ ในขณะที่นากก็ปวดท้องคลอดลูกอย่างหนัก ชาวบ้านในละแวกนั้นต้องมาช่วยกันทำคลอดให้นาก นากร้องไห้หวนด้วยความเจ็บปวดเนื่องจากลูกไม่ยอมออกมา และในที่สุดนากสิ้นใจตายทั้งกลม

หลังจากพักรักษาตัวกับสมเด็จจุฑาจารย์ฯ จนหายดี มากก็รีบเดินทางกลับมาหานาก ซึ่งมากก็พบ (ผี) นางนากและลูกที่ยืนรอรับอยู่ที่ทำน้ำ ทั้งสองต่างกอดกันด้วยความคิดถึง นากพยายามดูแลปรนนิบัติสามีสุดความสามารถ

วันหนึ่งมากไปหายายเอิบ หญิงแก่ที่อยู่บ้านใกล้ๆ กัน แต่ก็ต้องตกใจเมื่อพบกับศพยายเอิบอยู่ในบ้านที่ถูกผีนางนากฆ่าตาย เนื่องจากยายเอิบเป็นหมอดำแยที่ทำคลอดให้นากแล้ว ขโมยเอาแหวนหมั้นของนางไป ต่อมาทิดอ่ำเพื่อนเกลอของมากก็พยายามมาเตือนมากให้รู้ว่านางนากตายไปแล้ว แต่มากก็ยังไม่เชื่อ ผีนางนากรู้เข้าจึงตามไปฆ่าทิดอ่ำจนตาย ทำให้คนทั้งบางพระขนิษฐาอินทราภิเษกกันไปทั่วถึงความเฮี้ยนของผีนางนาก

หลวงตาวัดมหาบุศย์เดินทางมาเตือนมากด้วยตนเองถึงบ้าน แต่มากก็ไม่เชื่อแถมไล่ตะเพิดหลวงตาคลับวัดไป ก่อนกลับหลวงตาได้ขอให้มากลองก้มลงมองลอดใต้หว่างขา แล้วจะเห็นภาพที่แท้จริง การตายของทิดอ่ำทำให้ชาวบ้านต่างพากันโกรธแค้นผีนางนากถึงกับรวมตัวกันจะไปเผาบ้านนางนาก บางส่วนก็เชิญหมอผีมาทำร้ายผีนางนาก

ตกตึกมากลองมองลอดหว่างขาคูก็พบว่าสภาพบ้านรกร้าง และเห็นมือแม่ນากยื่นยาวลงมาเก็บมะนาวใต้ถุนบ้าน จึงได้รู้ในที่สุดว่าเมียของตนเป็นผี มากวิ่งหนีไปหลบที่วัดมหาบุศย์ ทำให้นากเสียใจและโกรธแค้นชาวบ้านที่มาพรากสามีของตนไป ผีนางนากจึงออกอาละวาดไปทั่วทั้งบาง

สมเด็จพระพุฒาจารย์ฯ เดินทางมาปราบนางนากด้วยตนเอง โดยการสวดมนตร์จนผีนางนากยอมเชื่อฟังและยอมปล่อยวาง สมเด็จพระพุฒาจารย์ฯ ได้ตัดเอากระดูกหน้าผากของนางนากที่สะกดวิญญาณนางเอาไว้ติดกลับไปด้วย จากนั้นมาผีนางนากก็ไม่เคยปรากฏให้เห็นอีกเลย มากตัดสินใจบวชเป็นพระ ส่วนศพนางนากก็ได้รับการฌาปนกิจในที่สุด และเรื่องราวของนางนากก็กลายเป็นตำนานเล่าต่อสืบมาจวบจนปัจจุบัน

6.1.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการพรากจากกันของสองตัวละครหลักที่เต็มไปด้วยความหวังหาอาหารร่วมกันและกัน (มากที่ต้องจากนากไปเกณฑ์ทหาร)	✓
Incidental Moment	นอกจากต้องแยกจากกันแล้ว ตัวละครทั้งสองที่ต้องอยู่เพียงลำพังต่างก็เจอเรื่องราวลำบากแสนสาหัสในชีวิต โดยเฉพาะนางเอกที่ทุกข์ทรมานแสนสาหัสจนเสียชีวิต (มากบาดเจ็บปางตายในสงคราม ส่วนนากคลอดลูกตายทั้งกลม)	✓
Turning Point	ตัวละครหลักทั้งสองมีโอกาสได้กลับมาพบกันอีกครั้ง ถึงแม้ตัวละครหลักทั้ง	✓

	สองจะอยู่กันคนละภพ แต่ด้วยความห่วงหาอาวรณ์ทำให้นางเอกพยายามปิดบังความจริงที่สะเทือนใจ (<i>ว่าตนเองไม่ใช่มนุษย์</i>)	
Rising Crisis	ตัวละครอื่นๆ พยายามขัดขวางความรักของทั้งสอง แต่ก็ถูกผีนางเอกฆ่าปิดปากจนหมด	✓
Climax	พระเอกพบความจริงในที่สุดว่านางเอกเป็นผี จึงเกิดความหวาดกลัวและหลบหนีนางเอก ทำให้ผีนางเอกโกรธแค้น	✓
Resolution	ตัวละครพระเอกพยายามเกลี้ยกล่อมจนผีนางเอกสงบลงและปลงใจได้ ตัวละครหลักทั้งสองยอมรับและเผชิญหน้ากับความจริงอันแสนโหดร้าย (<i>รักกันแต่ไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้</i>)	X
Closure	พระเอกลาสิกขาบวช ส่วนวิญญาณนางเอกก็ไปสู่สุคติ	X

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวโศกนาฏกรรม (Tragedy Plot) ซึ่งไม่มีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในโครงเรื่องแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะโครงเรื่องเน้นการลำดับเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความรักและความเศร้าโศกเสียใจของตัวละครสองตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวัง

6.1.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” มีแก่นความคิดหลักคือ “โศกนาฏกรรมความรัก” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความรักของมนุษย์กับผีที่ไม่สามารถอยู่กินร่วมกันได้ เพราะทั้งคู่ต่างอยู่กันคนละภพโลก ดังนั้นแก่นความคิดหลักจึงเน้นการถ่ายทอดความเศร้าโศกเสียใจในความรักที่ไม่สมหวังของตัวละคร ซึ่งวิเคราะห์แล้วไม่พบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลักแต่อย่างใด

6.1.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 2 ข้อ ได้แก่

ก. การยึดมั่นถือมั่น VS การปล่อยวาง

เป็นข้อขัดแย้งที่เด่นชัดและเป็นชนวนให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวในหนังไทยเรื่อง “นางนาก” นี้ ข้อขัดแย้งนี้เกิดจากตัวละคร “นาก” เนื่องจากความรักที่นากมีต่อสามีของตนเอง ทำให้ถึงแม้ตนเองจะเสียชีวิตไปแล้ว แต่ก็ไม่สามารถยอมรับสภาพความจริงและตัดใจจากสามีไปได้ ทั้งนี้เพราะความยึดมั่นถือมั่นในใจ จึงพยายามปกปิดความจริงเอาไว้ไม่ให้สามีของตนล่วงรู้ว่าเป็นผี จนกระทั่งเมื่อความแตก ความยึดมั่นถือมั่นของเธอก็นำไปสู่การบันดาลโทษไล่ฆ่าชาวบ้าน

จนเสียชีวิต แต่แล้วในที่สุดเมื่อนากได้ฟังเทศนาจากสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี เธอจึงปลงตก และปล่อยวางเรื่องราวทั้งหมด และยอมไปสู่สุคติแต่โดยดี เรื่องราวความน่าสะพรึงกลัวทั้งหมด จึงสิ้นสุดลง

ข. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง “นางนาก” นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างสถานะของผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นกำแพงกั้นระหว่างตัวละครผีและคน นั่นคือคนและผีไม่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้ ความมีชีวิตหมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.1.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“มาก” เป็นชายหนุ่มที่รักภรรยาของตน แต่ด้วยความจำเป็นที่ต้องไปเกณฑ์ทหาร ทำให้มากต้องพลัดพรากจากภรรยาของตน อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความฉวีและรักใคร่ภรรยาของตนตลอดเวลา ถึงแม้เมื่อมากจะทราบความจริงว่านางนากไม่ใช่คน มากก็ไม่สามารถฝืนความจริงที่ว่าตนก็ยังรักนางนากไม่ว่ามากจะอยู่ในสภาพใดก็ตาม ความโลเลของมากที่จะรักหรือจะกลัว ผีนางนากเป็นตัวแทนของ Ego นั่นเอง ที่กำลังขังใจว่าตนเองจะยอมกินอยู่กับผีต่อไป หรือจะเชื่อพระสงฆ์และปล่อยผีนางนากให้ไปสู่สุคติ

ข. Villain

“นาก” เป็นหญิงสาวที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานทั้งกายและใจ ทางกายคือต้องใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพังโดยปราศจากสามี ถึงตนกำลังตั้งท้องแต่ก็ต้องทำงานอย่างหนัก และต้องเจ็บปวดจากการคลอดจนตายทั้งกลม ส่วนทางใจก็คือความเหงาโดดเดี่ยวที่ต้องอยู่คนเดียวและความรู้สึกแปลกแยกภายหลังจากที่ตนเสียชีวิตไปแล้ว อีกทั้งหวาดกลัวอยู่ตลอดเวลาว่าหากวันหนึ่งสามีของตนรู้ความจริงเข้า ตนเองอาจถูกตัดเยื่อและถูกทอดทิ้งอีกครั้ง ผีนางนากเป็นตัวแทนของ Id นั่นคือทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการโดยไม่คำนึงถึงศีลธรรมแต่อย่างใด

ค. Assistant

“สมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี” เป็นตัวแทนของ Superego หรือมโนธรรม
 นั้นเอง บทบาทของสมเด็จพระพุฒาจารย์โตคือเดินทางมาเพื่อสั่งสอนให้ตัวละครมากและผีนางนากได้
 เรียนรู้ที่จะปล่อยวางและยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าเรื่องนั้นจะดีหรือร้ายสักเพียงใดก็ตาม

6.1.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “นางนาก” ที่มีความน่าสะพรึงกลัว มักเป็นฉาก
 การดำเนินชีวิตของตัวละคร ซึ่งเป็นฉากที่อยู่แบบแผนการดำเนินชีวิตของตัวละครในแต่ละวัน โดย
 ส่วนมากมักจะเป็นฉากที่ผีปรากฏตัวเพื่อฆ่าหรือทำร้ายตัวละคร ได้แก่

ก. วัด เมรุ และหลุมฝังศพ

สถานที่ทั้งสามเป็นสถานที่ที่มีความคุ้นเคยกับสังคมไทยมาช้านาน เป็นสถานที่ที่
 ให้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ รวมถึงการฃาปนกิจและการสวดอภิธรรมศพ ซึ่งเกี่ยวข้อง
 กับคนตายและดวงวิญญาณโดยตรง ซึ่งสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้ง่ายดายและตรงไปตรงมา

ข. สมรภูมิรบ

เป็นสถานที่ที่มนุษย์ฆ่าฟันกัน มีทั้งคนบาดเจ็บและคนเสียชีวิตจำนวนมาก ดังนั้น
 จึงเป็นอีกสถานที่ที่มีความน่าสะพรึงกลัว

ค. บ้านทรงไทยริมน้ำ

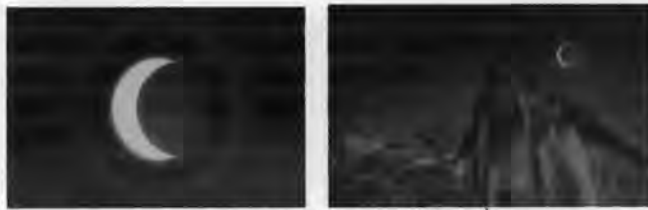
เป็นบ้านไทยในสมัยอดีต ซึ่งสมัยก่อนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ เมื่อตกค่ำบ้านไทยในสมัย
 อดีตก็นมืดสลัวและมีแสงสว่างต่ำ ทำให้เกิดความน่าวังเวงชวนขนหัวลุก นอกจากนี้บ้านของคน
 ไทยในสมัยก่อนยังปลูกห่างไกลกัน จึงทำให้ในยามกลางคืนบริเวณบ้านจึงตกอยู่ในความเงิบสงัด
 มีเพียงเสียงของลมที่พัดผ่าน และเสียงร้องของแมลงเพียงเท่านั้น

6.1.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่าง ๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อโบราณเกี่ยวกับสุริยุปราคา

ช่วงแรกของหนังสือไทยเรื่อง “นางนาก” ได้เล่าถึงเหตุการณ์สุริยุปราคา ที่ทำให้
 ชาวบ้านในสมัยก่อนหวาดกลัวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสุริยุปราคานั้นเป็นปรากฏการณ์ทาง
 ธรรมชาติที่เกิดขึ้นเมื่อดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลก โคจรมาอยู่ในแนวเดียวกัน ดวงจันทร์จึง
 บังแสงอาทิตย์ที่ส่องมายังโลก เป็นเหตุให้เราเห็นดวงอาทิตย์มืดไปบางส่วนหรือทั้งหมด ซึ่งจะมี ๓
 ลักษณะ คือ สุริยุปราคาเต็มดวง สุริยุปราคาบางส่วน และสุริยุปราคาแบบวงแหวน แต่

ชาวบ้านในสมัยก่อนซึ่งไม่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์จะกลัวการเกิดสุริยุปราคามาก เพราะเชื่อว่าการที่ท้องฟ้าจู่ๆ ก็มีมืดมิดไปนั้น เกิดจากการตกลงมาของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทวดาทำให้ดวงอาทิตย์มืดมนไป บ้างก็เชื่อว่าจะเกิดจากพระราหูอมพระอาทิตย์หรือพระจันทร์เพื่อแก้แค้นที่ทำให้ตนถูกจับได้ว่าแอบปลอมตัวไปร่วมกินน้ำทิพย์อันเกิดจากการกวนเกษียรสมุทร และถูกพระนารายณ์ขว้างจักรไล่จนตัวเหลือครึ่งท่อน ดังนั้น เมื่อเกิดสุริยุปราคาหรือจันทรุปราคาครั้งใด ชาวบ้านก็จะช่วยกันตีเกราะเคาะไม้หรือส่งเสียงดังๆ เพื่อให้พระราหูตกใจและคายพระอาทิตย์ พระจันทร์ออกมา

ภาพแสดงปรากฏการณ์สุริยุปราคาในหนังสือไทยเรื่อง “นางนาก”

ข. ความเชื่อเรื่องผีตายทั้งกลม

จากตำนานของ “นางนาก” หรือ “แม่นาคพระโขนง” นี้เองที่ถือเป็นต้นกำเนิดของความเชื่อเรื่องผีตายทั้งกลมที่มีความเฮี้ยนและดุร้ายกว่าผีชนิดอื่นๆ คำว่าตายทั้งกลม สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากคำว่า “ตายทั้งกม” ซึ่ง กม เป็นภาษาเขมร แปลว่าทั้งหมด หรือหมายถึงตายหมดทั้งแม่ทั้งลูกนั่นเอง ทั้งนี้ผีตายทั้งกลมคือผีไทยเพศหญิงที่ตายขณะออกลูก เป็นการตายโหงอึกในรูปแบบหนึ่ง เชื่อกันว่าผีตายทั้งกลมจะสำแดงอาการหลอกหลอนคนในรูปแบบต่างๆ เช่น ถ้าใครเดินผ่านบ้านที่มีหญิงตายทั้งกลมในยามค่ำคืน จะได้ยินเสียงกล่อมเด็กดังวังเวงมาจากในบ้านที่มีหญิงตายทั้งกลมนั้น หรืออาจจะมีคนเห็นเปลเด็กผูกอยู่บนคบไม้สูง โดยมีผีตายทั้งกลมนั่งกล่อมลูกอยู่ข้างล่าง ส่วนมียืดยาวขึ้นไปบนคบไม้ ไกวเปลให้ลูก

ค. ความเชื่อเรื่องการมัดตราสังข์

การมัดตราสังข์ เป็นความเชื่อเกี่ยวกับขั้นตอนหนึ่งในพิธีกรรมการเผาปนกิจศพ โดยในสมัยโบราณเชื่อกันว่าการมัดตราสังข์ศพนั้นจะช่วยสะกดวิญญาณเอาไว้ได้ นอกจากนี้ยังเชื่อว่าการมัดตราสังข์นั้นจะช่วยให้ดวงวิญญาณของผู้ตายหลุดพ้นจากสังสารวัฏทั้งสาม อันได้แก่ มัดที่คอ หมายถึง บ่วงรักลูก มัดที่มือ หมายถึง บ่วงรักสามี ภรรยา และมัดที่ข้อเท้า หมายถึง บ่วงรักทรัพย์สมบัติ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการมัดตราสังข์ศพในหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก”

ง. ความเชื่อโบราณเกี่ยวกับตัวเงินตัวทอง

จากความเชื่อของคนไทยในสมัยโบราณจะถือว่ถ้าตัวเงินตัวทองเข้ามาอยู่ในบริเวณบ้านหรือไปเห็นมันเข้า จะทำให้เกิดความอัปมงคลหรือเป็นการบอกกลางร้ายแก่บุคคลนั้น การที่ถือเช่นนี้ก็เพราะว่าตัวเงินตัวทองมีชื่อที่ชาวบ้านเรียกทั่วไปว่า “เหี้ย” อันเป็นคำคำ หมายถึง เลวทราม ต่ำช้า ทำให้ใครก็ตามที่เห็นหรือได้ยินเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี อีกทั้ง “เหี้ย” ยังเป็นสัตว์เลื้อยคลานตระกูลเดียวกับตะกวดที่ชอบกินของเน่าเสียเป็นอาหาร สัตว์ชนิดนี้จึงได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ของความอัปมงคล เพราะชอบคลุกคลีกับสิ่งเน่าเหม็น ที่ถือว่เป็นสิ่งไม่ดีไม่งาม ดังนั้น ปัจจุบันจึงมักเรียกมันใหม่ว่า ตัวเงินตัวทอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกในทางบวก และเชื่อว่ถ้าเรียกแบบนี้จะให้โชคลาภแก่คนที่เห็นและเรียก

ภาพแสดงตัวเงินตัวทองในหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก”

จ. ความเชื่อโบราณเกี่ยวกับนกแสก

จากความเชื่อของคนไทยในสมัยโบราณจะเชื่อกันว่หากนกแสกบินผ่านหลังคาบ้านใดในเวลากลางคืน จะเป็นลางบอกเหตุว่คนในครอบครัวนั้นกำลังจะเสียชีวิต ซึ่งในหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” นี้ ได้ใช้ความเชื่อเรื่องนกแสกในฉากการตายของตัวละครที่ชื่อทิดอ่ำ โดยมีภาพนกแสกร้องและบินผ่านบ้านของทิดอ่ำในเวลากลางคืน เมื่อรุ่งเช้าก็พบว่าทิดอ่ำได้ตายไปตามความเชื่อโบราณอันนี้เอง

6.1.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” ที่สร้างควมน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด ฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือฉากที่ตัวละครกำลังถูกผีทำร้าย การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับตนเองเป็นผีนางนากที่ค่อยๆ เดินไปมายายเจ็บที่กำลังหวาดกลัวสุดขีด

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.1.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพประตูปิดเอี้ยดฮึดด้วยแรงลม - ภาพนกแสกบินผ่าน
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพศพคนตาย - ภาพบาดแผลเหวอะหวะ - ภาพซากโครงกระดูก
ภาพที่แสดงถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ	- ภาพตัวเงินตัวทองกินซากศพ - ภาพตุ๊กแก

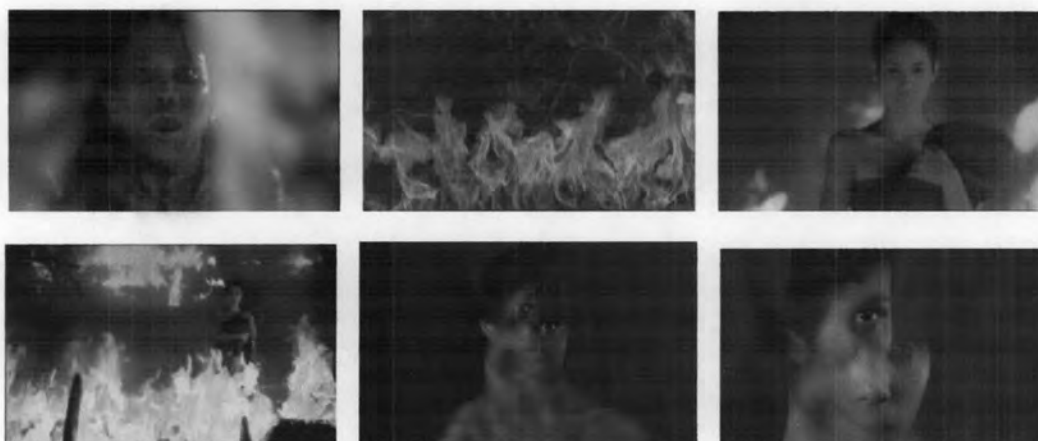
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบหน้าผู้ที่เคียดแค้น - ภาพวาดโบราณเรื่อง "นรกภูมิ" - ภาพเปลวไฟ - ภาพหมอผีถูกนางนากสิง - ภาพกระจกเงาแตก
อื่นๆ	- ภาพมือนางนากยื่นลงไปเก็บมะนาวใต้ถุนบ้าน

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพคนตาย ภาพบาดแผลเหวอะเหว และภาพซากโครงกระดูก)

ภาพแสดงให้เห็นถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ (ภาพตัวเงินตัวทอง และภาพตุ๊กแก)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน, ความโกรธแค้น
(ภาพใบหน้าผู้ที่เคียดแค้น ภาพวาดโบราณเรื่องนรกภูมิ ภาพเปลวไฟ และภาพกระจกเงาแตก)

ภาพแสดงให้เห็นถึงฉากที่เป็น Signature ของหนังผีไทยเรื่อง “นางนาก” นั่นคือฉากมีนางนากยื่นลงไปเก็บมะนาวใต้ถุนบ้าน

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การใช้ภาพมุมสูง	- การใช้ภาพมุมสูงระดับเพดานเพื่อภาพแสดงให้เห็นถึงภาพตัวละครผีและตัวละครมนุษย์ที่อยู่ใกล้กัน หรือเพื่อให้เห็นบรรยากาศโดยรวม
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ที่ใบหน้าผี - การ Extreme Close Up ที่ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาพมุมสูง

6.1.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงพากย์ เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง - เสียงซอ	ใช้ในฉากที่ตื่นเต้น ระทึก ใช้เปลี่ยนฉากและใช้ในฉากที่เศร้าโศก
เสียงพากย์ เสียงเพลง	- เสียงพากย์ตอนต้นเรื่องเกี่ยวกับตำนานแม่นาคพระชนาง - เสียงกล่อมลูก	เสียงบางครั้งไม่สัมพันธ์กับภาพ
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงฟ้าผ่า ฝนตก	มักใช้เป็นเสียงประกอบเท่านั้น

	- เสียงลมพายุ - เสียงเปลวไฟ	
--	--------------------------------	--

โดยภาพรวมหนังสือไทยเรื่อง "นางนาก" นี้มีการสร้างความน่าสะพรึงกลัวโดยผ่านเรื่องราวตำนานความเชื่อเกี่ยวกับผีนางนากที่ตายทั้งกลมและมีความเฮี้ยนจนถูกเล่าขานมาจวบจนปัจจุบัน ผสมผสานกับการผลิตซ้ำในแต่ละยุคสมัยจนกลายเป็นเรื่องราวคลาสสิกที่คนไทยรู้จักกันดี นอกจากนี้อีกจุดเด่นหนึ่งของความน่าสะพรึงกลัวก็เกิดจากความสมจริงจากการสร้างบรรยากาศไม่ว่าจะเป็น คลอง บ้านเรือนไทย ปารกษฏ์ ที่ภาพแสดงให้เห็นถึงฉากยุคสมัยที่มีความวังเวงและน่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.2 หนังสือไทยเรื่อง คนเห็นผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

"ห่วง กา หมา" หญิงสาวที่พิการตาบอดตั้งแต่กำเนิดมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะมองเห็นได้เหมือนผู้อื่น เธอตัดสินใจเข้ารับการผ่าตัดเปลี่ยนกระจกตาที่ได้รับจากผู้บริจาค

หลังจากผ่าตัดเสร็จ หมาพยายามปรับตัวให้คุ้นเคยกับการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสต่างของตา แต่เธอก็พบว่าตัวเองมองเห็นผี นั่นทำให้เธอเริ่มหวาดกลัวประสาทสัมผัสของตัวเอง เธอพยายามหลีกเลี่ยงและมีการใช้กลไกป้องกันตัวเองด้วยการแสร้งทำตัวเป็นคนตาบอดอีกครั้ง จน "หมอโล" จิตแพทย์ที่พยายามบำบัดจิตของหมาต้องพาเธอเดินทางไปยังประเทศไทย เพื่อไปสืบหาเจ้าของกระจกตาที่บริจาคให้หมา

หมาพบว่าเจ้าของกระจกตาคนเดิมชื่อ "หลิง" เป็นหญิงสาวที่มองเห็นยมทูตและวิญญาณคนตายได้ หลิงผูกคอตายเนื่องจากทนไม่ได้ที่ใครต่อใครมองว่าเธอเป็นแม่มดและพากันรังแก การฆ่าตัวตายทำให้วิญญาณหลิงตกอยู่ในบาปมหันต์ ทุกคืนเธอต้องกลับมาตายที่เดิมซ้ำๆ หมาพยายามช่วยให้วิญญาณของหลิงไปสู่สุคติด้วยการให้วิญญาณหลิงเข้าสิง และปีนขึ้นไปผูกคอตาย แม่ของหลิงวิ่งขึ้นมาช่วยได้ทันท่วงที การให้อภัยของแม่ทำให้วิญญาณหลิงไปสู่สุคติในที่สุด

หม่านและหมอลโงเดินทางกลับ ระหว่างที่อยู่บนรถหม่านเห็นยมทูตมากมายมารอรับ วิญญาณ เธอจึงรู้ในทันทีว่ากำลังจะมีคนตายมหาศาล เธอพยายามวิ่งไปเตือนให้คนรีบหนีแต่ก็ไม่ทัน ชับพลันรถแก๊สก็ระเบิดและทำให้มีคนตายมากมาย ถึงแม้หม่านและหมอลโงจะรอดชีวิตจากอุบัติเหตุดังกล่าว แต่เศษโลหะที่กระเด็นเข้าไปในตาของหม่านทำให้เธอต้องกลับมาตาบอดอีกครั้ง แต่เธอก็พอใจและมีความสุขที่กลับมาใช้ชีวิตอย่างคนตาบอดและไม่ต้องมองเห็นผีเหมือนเดิม

6.2.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	ตัวละครหลักไม่พึงพอใจกับชีวิตของตนเองและพยายามหาทางปรับปรุง (นางเอกที่ตาบอดแต่กำเนิดตัดสินใจเข้ารับการผ่าตัดเปลี่ยนกระจกตาที่ได้รับจากผู้บริจาค)	✓
Incidental Moment	การตัดสินใจของตัวละครหลักนำไปสู่เรื่องราวเลวร้ายที่ไม่คาดคิด (นางเอกมองเห็นผี)	✓
Turning Point	ตัวละครหลักเกิดความหวาดกลัวและพยายามหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้น (นางเอกแสร้งทำเป็นคนตาบอดเพื่อจะได้ไม่ต้องมองเห็นผี)	✓
Rising Crisis	แต่แล้วตัวละครหลักก็ตัดสินใจที่จะเลิกหลบหนี และเริ่มสืบหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจนพบความเกี่ยวพันระหว่างตนกับผี (นางเอกเดินทางมายังประเทศไทยเพื่อหาเจ้าของกระจกตา และพบว่าเจ้าของกระจกตามองเห็นผีเหมือนตน)	✓
Climax	ตัวละครหลักพบวิธีคลี่คลายปัญหา (เนื่องจากการฆ่าตัวตายของเจ้าของกระจกตาทำให้วิญญาณของเธอไม่ไปสู่สุคติ ทำให้นางเอกต้องช่วยเหลือวิญญาณของเจ้าของกระจกตาให้ไปสู่สุคติให้สำเร็จ)	X
Resolution	ตัวละครหลักคลี่คลายปัญหาได้สำเร็จ (วิญญาณหลังไปสู่สุคติ)	X
Closure	เกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด แต่ก็ทำให้ตัวละครหลักพอใจกับชีวิตของตนเองในที่สุด (แม้อุบัติเหตุรถแก๊สระเบิดจะทำให้นางเอกต้องกลายมาเป็นคนตาบอดอีกครั้ง แต่เธอก็พอใจและมีความสุข)	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง "คนเห็นผี" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวน สอบสวน (Investigative Plot) ความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ขั้นตอนของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากโครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหาต่างๆ ได้แก่ ความผิดปกติของประสาทสัมผัสของตัวเอง และปมปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การคลี่คลายคดีการตายของคนอีกคนหนึ่ง ซึ่งโยงใยกันด้วยความสัมพันธ์ของความผิดปกติที่เหมือนกันของหญิงสาวสองคน

6.2.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังสือไทยเรื่อง "คนเห็นผี" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ประสาทสัมผัสที่ 6 (Sixth Sense)" หรือที่เรียกกันเป็นศัพท์ทางวิชาการว่า Extra-sensory perception (ESP) ซึ่งเป็นประสาทสัมผัสพิเศษที่มนุษย์ทั่วไปไม่มี เช่น การหยั่งรู้เหตุการณ์ล่วงหน้า การหายตัว รวมไปถึงจนถึงสิ่งที่เป็นประเด็นหลักของหนังสือไทยเรื่องนี้ นั่นก็คือการมองเห็นผีนั่นเอง ซึ่งการมองเห็นผีเป็นต้นเหตุหรือชนวนให้เกิดความขัดแย้งและสร้างปมปัญหาต่างๆ ให้กับตัวละครและเรื่องราวทั้งหมด เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.2.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "คนเห็นผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. ความดี VS ความเลว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากตัวละครในเรื่อง โดยในช่วงแรกตัวละคร หลัง ที่มีประสาทสัมผัสที่ 6 ได้ถูกตีตราจากคนในหมู่บ้านว่าเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทน (Representing) ความเลว เพราะเชื่อว่าเธอเป็นแม่มด แต่เมื่อดำเนินเรื่องไปจนถึงช่วงท้าย จึงได้พบว่า ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความเลวที่สุดนั้นกลับไม่ใช่เธอ หากแต่เป็นตัวละครชาวบ้านนั่นเอง ที่คอยกลั่นแกล้งและทำร้ายหลังที่พยายามจะช่วยเตือนภัยให้กับชาวบ้าน

ข. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละคร ห่มาน ในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) เช่น ช่วงแรกที่ห่มานรู้สึกตัวว่าตนมองเห็นผีก็เกิดความกลัวจนไม่กล้าลี้มตามอง แต่เมื่อเธอคิดได้และมีความต้องการจะแก้ไขปัญหาก็ทำให้เธอเกิดความกล้าที่จะเผชิญหน้ากับผีในที่สุด จะเห็นได้ว่าอารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือรู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่ เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

การมีชีวิตและความตายเป็นอีกข้อขัดแย้งหนึ่งที่มีความเด่นชัดในหนังสือเรื่องนี้ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใคร

ต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ง. ความพึงพอใจในตนเอง VS ความไม่พึงพอใจในตนเอง

เป็นช่วงที่เกิดจากความรู้สึกของนางเอกต่อความพึงพอใจ (Self-Esteem) ของตนเอง จากการพิจารณาตลอดแต่กำเนิดทำให้เธอเกิดความรู้สึกมีปมด้อยและไม่พอใจในสภาพพิจารณาทำให้เกิดแรงจูงใจในการที่จะหาหนทางเพื่อแก้ไขความไม่พียงพอใจนั้น แต่แล้วในที่สุดการตัดสินใจของเธอก็ทำให้เธอได้เรียนรู้ว่าความพึงพอใจในตัวเองไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่า ชีวิตของเธอขาดอะไรไปเท่าไร แต่ขึ้นอยู่กับว่ามี ความพึงพอใจกับสิ่งที่ตนมีต่างหาก

6.2.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"หว่าง กา หม่าน" เธอคือสาวพิกอร์ที่มีปมด้อยจากการพิจารณาตลอด ทำให้เธอแสวงหาหนทางที่จะทำให้เธอกลับมาเป็นคนปกติ ถึงแม้ภายนอกเธอจะดูแข็งแกร่ง แต่เมื่อเธอพบกับปัญหาที่กระทบกระเทือนจิตใจ เธอก็กลายเป็นคนที่ใช้กลไกป้องกันตัวเอง (Defense Mechanism) ด้วยการถอยหนี (Repression) ดังจะเห็นได้จากภายหลังที่เธอผ่าตัดเปลี่ยนกระจกตาเสร็จและเริ่มมองเห็นผี เธอก็หวาดกลัวและเลือกที่จะไม่ลืมตามองและสร้างทำเป็นคนตาบอดอีกครั้ง เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเผชิญหน้ากับผีและความตายทำให้เธอได้เรียนรู้การที่จะพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีได้ในที่สุด

ข. Villain

"ผี" เป็นตัวแทนของ Id นั่นคือทำสิ่งต่างๆ ตามที่ใจตัวเองต้องการโดยไม่คำนึงถึงหลักศีลธรรม ลักษณะบุคลิกของผีในเรื่องจะเป็นแบบพวกที่หมกมุ่นอยู่ในเรื่องของตัวเอง (Self-Absorbed) ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความโกรธแค้น ความเศร้าโศก หรือความยึดมั่นถือมั่นของผีตนนั้นๆ ตัวอย่างเช่น ผีหญิงสาวในห้องเรียนเขียนพู่กันจีน ที่โกรธแค้นนางเอกที่มาแย่งที่นั่งของตน และพุ่งเป้าจู่โจมทำร้ายนางเอก เป็นต้น ซึ่งนับเป็นตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังผีไทยเรื่อง "คนเห็นผี" อย่างมาก

ค. Assistant

“หมอลอ” มีบุคลิกภาพเป็นแบบพระเอกในอุดมคติ คอยช่วยเหลือนางเอก ตลอดเวลา ถึงแม้ว่าเขาจะต้องยอมเปลี่ยนกระบวนทัศน์ความเชื่อจากเดิมที่เชื่อในเรื่อง วิทยาศาสตร์ มาเชื่อเรื่องลึกลับไสยศาสตร์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้อย่างเช่นวิทยาศาสตร์

“หลิง” เป็นตัวละครที่ประสบชะตากรรมเดียวกับหมาน นั่นคือ ความหวาดกลัว ประสาทสัมผัสพิเศษของตัวเอง แต่หลิงเป็นตัวละครที่ถูกทำร้ายทางจิตใจมากกว่าเนื่องจากใน สังคมที่เธออยู่นั้นกดดันและทำให้เธอรู้สึกว่าเป็นส่วนเกิน (Alienate) จนทำให้เกิดเป็นปมความ เคร่าโศก (Trauma) ภายในจิตใจและทำให้เธอตัดสินใจผูกคอตายในที่สุด

6.2.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “คนเห็นผี” ที่มีความน่าสะพรึงกลัว มักเป็นฉาก การดำเนินชีวิตของตัวละคร ซึ่งเป็นฉากที่อยู่แบบแผนการดำเนินชีวิตของตัวละครในแต่ละวัน โดย ส่วนมากมักจะเป็นฉากที่ผีปรากฏตัวเพื่อแสดงตัวให้ตัวละครเห็นหรือทำร้ายตัวละคร ได้แก่

ก. โรงพยาบาล

ห้องต่างๆ ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะห้องที่ใช้ในการผ่าตัด มีความน่าสะพรึงกลัว แฝงอยู่โดยธรรมชาติอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีคนเจ็บป่วย บาดเจ็บ หรือเสียชีวิตอยู่เป็นประจำนั่นเอง

ข. ลิฟท์

มีความหมายแฝง แสดงถึง ความคับแคบ สถานที่ปิดตาย หลีกหนีไม่ได้ (Inescapable)

ค. ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร

ง. ห้องนอน ห้องน้ำ บ้านหรือที่พักในเวลากลางคืน

ห้องนอนและห้องน้ำรวมถึงห้องต่างๆ ภายในบ้านจัดเป็นสถานที่ที่ฐานที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่ มนุษย์จะยอมปลดปล่อยการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกาย ออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์

ผิดปกติได้ก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมาก
นั่นเอง

6.2.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. โคมไฟงานศพ

คนจีนหรือชาวไทยที่มีเชื้อสายจีนมักจะนิยมแขวนโคมไฟกระดาษไว้ที่หน้าบ้าน
หรือที่พักของตนเองเพื่อบอกให้คนอื่นรู้ว่าในครอบครัวของตนมีคนเสียชีวิตและกำลังอยู่ในช่วงทำ
พิธีฌาปนกิจอยู่ แต่ในหนังสือไทยเรื่อง “คนเห็นผี” นี้ นางเอกผู้ซึ่งไม่เคยมองเห็นด้วยตามาก่อนจึง
ไม่มีคลังความรู้ (Stock of Knowledge) เกี่ยวกับโคมไฟงานศพนี้ และไม่คิดอะไรวาดเด็กผู้ชายที่
ตนได้พบนั้นเป็นเพียงวิญญาณเท่านั้น

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้โคมไฟงานศพ

ข. ความเชื่อเรื่องอิกกา

เป็นความเชื่อที่แพร่หลายไปทั่วโลกทั้งฝั่งตะวันตก และตะวันออก เช่น ประเทศ
ไทย จีน อินเดีย และญี่ปุ่น ที่เชื่อว่าอิกกาเป็นสัตว์อัปมงคล เป็นนกร้ายที่น่าเรื่องไม่มงคลมาให้
นอกจากนี้ยังเชื่อกันว่ากรังอยู่บนหลังคาบ้านใด จะเกิดความตายขึ้นในบ้านหลังนั้น

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้อิกกาเป็นสัญลักษณ์ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

ค. การใช้เลข 13 (ในลิฟท์)

เป็นความเชื่อเรื่องโชคลางที่มีต้นกำเนิดมาจากความเชื่อทางคริสตศาสนาในยุค
ต้นๆ เดิมทีมีความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับวันศุกร์ด้วย หรือที่รู้จักกันในชื่อ “ศุกร์ 13” ทั้งนี้เนื่องมาจาก

การรับประทานอาหารมื้อสุดท้ายของพระเยซูคริสต์ที่เรียกกันว่า "The Last Supper" นั้นมีผู้ร่วมโต๊ะพร้อมกัน 13 คน และวันศุกร์เป็นวันแห่งความโศกเศร้าเพราะเป็นวันที่พระเยซูคริสต์ถูกตรึงกางเขนและเป็นวันที่อดัมกับอีฟล้มเลิกก่อกบฏเปิดต้องห้ามของพระเจ้าในสวนเอเดนจนต้องถูกขับไล่ออกมา ดังนั้นเมื่อวันศุกร์มาตรงกับวันที่ 13 จึงเหมือนเป็นวันมหาอัปมงคล จากนั้นเลข 13 จึงแพร่หลายไปยังหลายประเทศและหลากหลายวัฒนธรรมในการเป็นตัวแทนของความโศกเศร้า ความอัปมงคล

ง. ความเชื่อเรื่องการตายซ้ำๆ ของวิญญาณ และการปลดปล่อยวิญญาณไปสู่สุคติ (อ้างถึงใน สุวิมล วงศ์รัก, 2545)

เป็นความเชื่อตามแนวคิดพุทธศาสนา นิกายวัชรยาน โดยอธิบายถึงการตายซ้ำๆ ของดวงวิญญาณที่จิตใจยังคงวนเวียนกับปมปัญหาหรือยังจมอยู่ในความทุกข์ทรมานจนไม่สามารถไปสู่สุคติได้ การตายซ้ำๆ จะเกิดขึ้นทุกวันเวลาเดิมเรื่อยไปจนกว่าดวงวิญญาณจะสะสางหรือปลดปล่อย (Liberation) ปมปัญหาในใจได้

6.2.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "คนเห็นผี" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตาตามองในที่มืด ฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนังสือ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับตนเองเป็นนางเอกที่เพิ่งฟื้นตื่นจากการผ่าตัดเปลี่ยนกระจกตา และมองเห็นภาพเงาลางๆ ของวิญญาณที่อยู่ตรงหน้า

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีหลอกหรือทำร้าย โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกว้าวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับได้นั่งอยู่ข้างๆ นางเอก และมีผีหญิงสาวพุ่งเข้ามาหา

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงมุมมองของการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน ในฉากผู้ชมจะเห็นเงาสะท้อนของผีในกระจกแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยที่ตัวละครทั้งสองไม่รู้เรื่องเหตุการณ์ครั้งนี้

6.2.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “คนเห็นผี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเงาคนเบลอๆ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพตัวละครติดอยู่ในที่แคบ เช่น ในลิฟท์ ในรถยนต์ - ภาพผีเคลื่อนไหวเข้าหาตัวละครช้าๆ
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพศพคนตาย - ภาพยมทูต

	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพคนถูกไฟครอก - ภาพอุบัติเหตุแก๊สระเบิด
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพผีเด็กกระโดดตึก - ภาพผีพุ่งเข้าหากลิ้งจับปล้น - ภาพเงาผีในกระจก - ภาพตัวละครผูกคอตาย
อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพ Title ก่อนหนังเริ่มฉาย - ภาพมีด

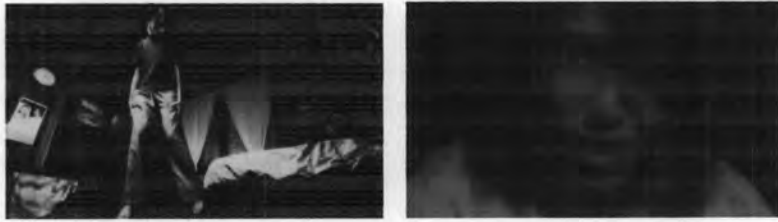
ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร

(ภาพเงาคนเบลอๆ ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว และภาพผีค่อยๆ เคลื่อนเข้าหาตัวละคร)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพคนตาย ภาพศพไฟครอก และภาพอุบัติเหตุแก๊สระเบิด)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผีพุ่งเข้าหาจับปล้น ภาพผีไฟครอบ และภาพคนผูกคอตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงลูกเล่น (Gimmick) ของการขึ้น Title หนึ่งด้วยการใช้เทคนิคภาพให้เหมือนฟิล์มขาดเพื่อหลอกหลอผู้ชม

มุกกลิ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การตัดภาพแบบเสี้ยววินาที	- การตัดภาพที่นำกลัวๆ หลายๆ ภาพแบบจับไว้ในเสี้ยววินาที
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - การ Extreme Close Up อวัยวะหรือวัตถุต่างๆ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up ที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว (ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว และ ภาพเท้าที่ตะเกียกตะกายในอากาศของคนที่กำลังผูกคอตาย)

6.2.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียง ต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงเปียโน - เสียงกลอง - เสียงเครื่องเป่า	ใช้เพื่อเปลี่ยนฉากจากฉากหนึ่งไปยังฉากหนึ่ง หรือใช้เมื่อต้องการกระตุ้นเร้าอารมณ์คนดู
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงโหยหวนของผี	ใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี

เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครหายใจติดขัด - เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงกระดูกหัก	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงใบพัดพัดลม - เสียงล้อรถเข็นวิ่งไปตามพื้น - เสียงอีการ์้อง - เสียงเข็มนาฬิกาเดิน - เสียงเชือกบิดเอี้ยดอียด - เสียงระเบิด	ปรากฏทันทีทันใดพร้อมภาพ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงซูดโลหะ	ใช้เพื่อบอกให้คนดูว่าผีกำลังจะปรากฏตัว

ความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง “คนเห็นผี” นี้เกิดจากหลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น โครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนที่เต็มไปด้วยการปิดบังความลับต่างๆ เอาไว้ เพื่อสร้างความไม่รู้ และความไม่รู้จึงนำไปสู่ความเคลือบแคลงสงสัยและน่าสะพรึงกลัวในที่สุด นอกจากนี้การเชื่อมโยงโครงเรื่องกับตัวละครหลักที่มีประสาทสัมผัสที่เหนือกว่ามนุษย์ทั่วไป จึงสร้างการรับรู้ที่แปลกแยกและผิดแผกไปจากความเป็นจริง จนยากที่จะแยกแยะได้ว่าใครบ้างที่เป็นผี และการปรากฏตัวของผีนั่นมาดีหรือมาร้ายอย่างไร

6.3 หนังผีไทยเรื่อง เฮียน

เรื่องย่อ (Synopsis)

โยนทิ้งลงแม่น้ำ

ณ ไนท์คลับแห่งหนึ่ง ปอ คือหญิงสาวที่ใช้ชีวิตเหลวแหลกท่ามกลางแสงสี ยามค่ำคืน รวมถึงยาเสพติด ถึงแม้เธอจะมีอาชีพหลักคือเป็นบาร์เทนดี แต่เธอก็ยังมีอาชีพพิเศษด้วยการเป็นเด็กส่งยาเสพติดอีกด้วย ในขณะที่ปอกำลังสูบบุหรี่อยู่หน้าไนท์คลับ มีชายผู้หนึ่งปรากฏตัวขึ้น ชายผู้นั้นคือเจ้าของยาเสพติดที่ส่งของให้ปอ แต่ปอโกงเงินที่ได้จากการขายยาเสพติดนั้นไป ทั้งคู่มีปากเสียงและทำร้ายร่างกาย ปอถูกทำร้ายจนเลือดท่วมและโดนอุ้มตัวไป

ปอฟื้นขึ้นมาในรพ.รัฐแห่งหนึ่งพร้อมกับเจอคุณหมอญาติที่แจ้งข่าวว่าเธอกำลังตั้งท้องได้ 2 เดือนกว่าแล้ว นั่นทำให้เธอตกใจกับข่าวการตั้งท้องมาก แต่เรื่องราวก็กลับเลวร้ายขึ้นอีกเมื่อเธอ

พบว่ามิวิญญาณของหญิงสาวตามหลอกหลอนเธอตลอดเวลา ถึงแม้เธอจะกลับมาพักที่บ้าน แต่ผีหญิงสาวตนนั่นก็ตามมาหลอกเธอไม่หยุดหย่อน คนรอบข้างคิดว่าเธอเห็นภาพหลอนจากฤทธิ์ยา ปอดต้องตกอยู่ในความสะพรึงกลัวตลอดเวลาจนเพื่อนสาวต้องพเธอกลับเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลอีกครั้ง

ปอดทนไม่ไหวที่ผีตนนี้ออกหลอนเธอไม่หยุด เธอจึงวิ่งฝ่าสายฝนออกไปกลางสนามหญ้า ยามดึก พร้อมกับทำให้ผีหญิงสาวปรากฏกายออกมาคุยให้รู้เรื่องว่าต้องการอะไรจากเธอกันแน่ และผีตนนั่นก็เดินออกมาหาเธอซ้ำๆ พร้อมกับจับที่หน้าของปอด ทำให้ปอดได้รับทราบความจริงว่าทั้งสองเชื่อมโยงกันด้วยการตั้งท้องนั่นเอง เธอคือผีตายทั้งกลมที่โดนผ่าขโมยศพลูกไป ผีตนนั่นต้องการให้เธอช่วยรื้อฟื้นคดีและตามหาศพลูกมาคืนให้กับตน

ด้วยความช่วยเหลือของพนักงานคุมประพฤติของปอด ทั้งคู่เริ่มสืบเสาะคดีการตายของผีตนนั่นและพบว่าเกี่ยวข้องกับชายค้ายาเสพติดที่ทำร้ายเธอตอนต้นเรื่อง โดยผีตนนั่นถูกฆ่าโดยแฟนหนุ่มของเธอเอง และเด็กในท้องถูกผ่าออกไปขายด้วยความเชื่อเรื่องกุมารทอง ต่อมาแฟนหนุ่มที่ฆ่าหญิงสาวจึงฆ่าตัวตายเพราะความรู้สึกผิด ในขณะที่ชายค้ายาเสพติดเจอผีหญิงสาวตามหลอกจนตกตึกตาย

ปรากฏว่าชายหนุ่มที่ยิงตัวตายไปนั้นเป็นลูกชายของหมอดูดี ทำให้หมอดูดีคุ้มค้ำที่ปอดไป รื้อฟื้นคดีจนทำให้ลูกชายของเธอต้องตาย หมอดูดีจึงจับตัวปอดไปเพื่อที่จะฆ่าเธอ แต่ว่าผีกลับมาช่วยเหลือปอดจนเธอรอดตายจากหมอดูดีในที่สุด

6.3.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวละครหลักที่มีปมปัญหาภายในใจ (Self-Esteem ต่ำ ใช้ชีวิตของตนเองอย่างเหลวไหลไปกับยาเสพติดและการเที่ยวกลางคืน)	X
Incidental Moment	การกระทำที่ผ่านมาของตัวละครหลักนำไปสู่เรื่องราวเลวร้ายที่ไม่คาดคิด (นางเอกถูกข่มและทำร้ายจนเกือบตาย)	X
Turning Point	ตัวละครหลักพบความจริงอันน่าเจ็บปวด (เธอตั้งท้องได้ 2 เดือนแล้วและยังเจอผีตามหลอก) ทำให้ตัวละครเกิดความหวาดกลัวและพยายามหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิด	✓

Rising Crisis	แต่แล้วตัวละครหลักก็ตัดสินใจที่จะเลิกหลบหนี และเริ่มสืบหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจนพบความเกี่ยวพันระหว่างตนและผี (ทั้งคู่ตั้งท้องเหมือนกัน)	✓
Climax	ตัวละครหลักพบวิธีคลี่คลายปัญหา (นางเอกพบว่าผีต้องการให้เธอช่วยหรือฟื้นคืนชีพการตาย)	✓
Resolution	ตัวละครหลักคลี่คลายปัญหาได้สำเร็จ (คดีถูกหรือฟื้นและคนทำผิดได้รับบทลงโทษ)	✓
Closure	เกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด (แม่ของคนที่ทำผิดตามมาล้างแค้นนางเอก) แต่ตัวละครหลักก็รอดชีวิตมาได้ และปมปัญหาในใจคลี่คลายในที่สุด (Self-Esteem สูงขึ้น)	✓

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "เฮี้ยน" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลาย ๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากโครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อย ๆ คลี่คลายปมปัญหา อันได้แก่ การปรากฏตัวของผีที่ออกมาหลอกหลอนอย่างไม่ลดละ จนเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายผู้ชมก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อย ๆ ปรากฏให้เห็นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น การฆาตกรรมอำพราง การทำไสยศาสตร์มนตร์ดำ นอกจากนี้ผู้ชมยังต้องคอยเอาใจช่วยตัวละครหลักในการเผชิญหน้าและแก้ปัญหาที่แสนโหดร้ายนั้นให้สำเร็จทันท่วงทีด้วย

6.3.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังสือไทยเรื่อง "เฮี้ยน" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความพยายามของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีที่ถูกฆ่าตาย โดยไม่ได้รับการเหลียวแล จึงพยายามหาทางแก้แค้นและพยายามหาคนมาช่วยหรือฟื้นคืนชีพการตายของเธอไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ยังมีแก่นความคิดรองคือ "ความเชื่อเรื่องของกุมารทองและผีตายทั้งกลม" ซึ่งจัดเป็นชนวนที่ทำให้เกิดเรื่องและปัญหาทั้งหมดขึ้นมาด้วย (รายละเอียดเรื่องความเชื่อดูเพิ่มเติมที่หัวข้อ 6.3.6) จากการวิเคราะห์พบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ทั้งในแก่นความคิดหลักและแก่นความคิดรอง

6.3.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "เฮี้ยน" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นชีวิตที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง “เอียน” นี้ ชีวิตขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตาย เป็นสิ่งที่ไม่มีความต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ข. การพึ่งพาตนเอง VS การพึ่งพาไสยศาสตร์

การพึ่งพาไสยศาสตร์เกิดขึ้นมาช้านานตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ เกิดมาจากความกลัวของมนุษย์ต่อภัยอันตรายที่ตนไม่สามารถควบคุมได้ ทางออกเดียวก็คือการพึ่งพาสีงเหนือธรรมชาติหรือไสยศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย (Security Need) เช่นเดียวกับตัวละครในหนังสือเรื่องนี้ที่เชื่อในเรื่องของการทำนาศพเด็กทารกมาทำกุมารทอง โดยเชื่อว่าจะนำโชคลาภมาให้แก่ตน

ค. ความรัก VS ความเกลียดชัง

เป็นชีวิตของอารมณ์ที่อยู่คนละด้าน ความรักเป็นอารมณ์ทางบวก (Positive Emotion) ที่สร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้น ทำให้คนมีชีวิตชีวาและทำให้เกิดเรื่องดีๆ ตัวอย่างเช่น ความรักจากแม่ต่อลูกที่เป็นความรักอันบริสุทธิ์ (Unconditioned Love) ส่วนความเกลียดชังเป็นอารมณ์ทางด้านลบ (Negative Emotion) ที่ปลดปล่อยพลังที่ก้าวร้าว มีดหมั่น มุ่งทำลายล้างและสร้างความแตกหักต่อกันและกัน ตัวอย่างเช่น ตัวละครผีที่มีความโกรธแค้นที่ถูกฆ่าจึงติดตามแก้แค้น และหลอกหลอนคนที่ฆ่าตน เป็นต้น

ง. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นชีวิตขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครนางเอกในเรื่อง ซึ่งสามารถก้าวร้าวไปตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกฮึกเหิมเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่ เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

6.3.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“ปอ” เป็นเด็กวัยรุ่นหญิงที่มี Self-Esteem ต่ำ เธอใช้ชีวิตอย่างแหลกเหลวด้วย ยาเสพติดและการเที่ยวกลางคืน จนกระทั่งเมื่อเธอตั้งท้องและได้เรียนรู้การที่จะเป็นแม่คน สัญชาติญาณความรักของแม่ต่อลูกก็ทำให้เธอได้เรียนรู้ที่จะรักตัวเองให้มากขึ้นและมี Self-Esteem ที่สูงขึ้น นอกจากนี้ปอยังเป็นตัวละครที่มีบุคลิกกล้าหาญ เชื้อมั่นในตนเอง

ข. Villain

“ผู้ค้ายาเสพติด และพวกทำกุมารทอง” เป็นตัวแทนกลุ่มคนที่ต่อต้านสังคม (Anti-Social) ชอบแหกกฎศีลธรรมของสังคม ชอบใช้ความรุนแรง (Aggressive) และใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา มีลักษณะความเป็นชายสูง (Masculine)

ค. Assistant

“ผีไหม” เป็นวิญญาณที่ถูกกระทำทารุณทั้งทางกายและใจ มีความเคียดแค้นแต่หาทางระบายออกไม่ได้จนต้องพึ่งพานางเอกในการรื้อฟื้นคดีการตายของตนเอง มีลักษณะความเป็นหญิงสูง (Feminine)

ตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่ ตัวละคร “ผู้ค้ายาเสพติด และพวกทำกุมารทอง” เนื่องจากเป็นตัวละครที่เป็นต้นเหตุของความรุนแรงทั้งหมด และเป็นผู้ที่ทำความผิดโดยปราศจากการยั้งคิด แต่อย่างไรก็ดีในท้ายที่สุดกลุ่มคนเลวก็ต้องชดใช้กรรมเวรด้วยการล้างแค้นของผี ผู้ซึ่งเป็นตัวละครที่น่าสะพรึงกลัวอีกตัวเช่นกัน

6.3.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “เฮี้ยน” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องนอน ห้องน้ำ บ้านหรือที่พักในเวลากลางคืน

ห้องนอนและห้องน้ำรวมถึงห้องต่างๆ ภายในบ้านจัดเป็นสถานที่ที่โหลวมที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดปล่อยการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. โรงพยาบาล

ห้องต่างๆ ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะห้องที่ใช้ในการผ่าตัดและห้องพักฟื้น มีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่โดยธรรมชาติอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีคนเจ็บป่วย บาดเจ็บ หรือเสียชีวิตอยู่เป็นประจำนั่นเอง

ค. ทำน้ำ ทะเลสาบ และ ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เช่น ตกน้ำ จมน้ำ หรือรถชน เป็นต้น มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร ดังตัวอย่างในภาพด้านล่าง

ภาพแสดงจากถนนเวลากลางคืนที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

6.3.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. การใช้เลข 13

เป็นความเชื่อเรื่องโชคลางที่มีต้นกำเนิดมาจากความเชื่อทางศาสนาในยุคต้นๆ เดิมทีมีความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับวันศุกร์ด้วย หรือที่รู้จักกันในชื่อ "ศุกร์ 13" ทั้งนี้เนื่องมาจากการรับประทานอาหารมื้อสุดท้ายของพระเยซูคริสต์ที่เรียกกันว่า "The Last Supper" นั้นมีผู้ร่วมโต๊ะพร้อมกัน 13 คน และวันศุกร์เป็นวันแห่งความโชคร้ายเพราะเป็นวันที่พระเยซูคริสต์ถูกตรึงกางเขนและเป็นวันที่อดัมกับอีฟล้มเลิกกีดกันเปิดต้องห้ามของพระเจ้าในสวนเอเดนจนต้องถูกขับไล่ออกมา ดังนั้นเมื่อวันศุกร์มาตรงกับวันที่ 13 จึงเหมือนเป็นวันมหาอัปมงคล จากนั้นเลข 13 จึงแพร่หลายไปยังหลายประเทศและหลากหลายวัฒนธรรมในการเป็นตัวแทนของความโชคร้าย ความอัปมงคล นอกจากนี้ในหนังสือไทยเรื่อง "เฮี้ยน" ยังได้ใช้ลูกเล่นของภาษาในการแปลงเลข 13 ให้กลายเป็นคำว่า ผี ซึ่งสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับคนดูได้ ดังภาพที่ปรากฏด้านล่าง

ภาพแสดงลูกเล่นของการใช้เลข 13 ในหนังผีไทยเรื่อง "เฮียน"

ในภาพที่สี่ของตุ๊กตามีเลข 13 อยู่ แต่เมื่อตุ๊กตาค่อยๆ ตกลง เลข 13 ก็กลายเป็นคำว่า ผี

ข. ความเชื่อเรื่องผีตายทั้งกลม และกุมารทอง

จากตำนานของ "นางนาก" หรือ "แม่นาคพระขนง" นั้นเองที่ถือเป็นต้นกำเนิดของความเชื่อเรื่องผีตายทั้งกลมว่ามีความเฮี้ยนและดุร้ายกว่าผีชนิดอื่นๆ คำว่าตายทั้งกลม สันนิษฐานว่าน่าจะมาจากคำว่า "ตายทั้งกลม" ซึ่ง กลม เป็นภาษาเขมร แปลว่าทั้งหมด หรือหมายถึงตายหมดตั้งแต่ทั้งลูกนั่นเอง ทั้งนี้ผีตายทั้งกลมคือผีไทยเพศหญิงที่ตายขณะออกลูก เป็นการตายโหงอึกรูปแบบหนึ่ง เชื่อกันว่าหากมีใครที่ตายทั้งกลมแล้วต้องรีบเอาศพเด็กในท้องออกเสียก่อนจึงจะทำการฌาปนกิจศพได้ มิฉะนั้นวิญญาณจะเฮี้ยนและดุร้าย ซึ่งความเชื่อนี้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความเชื่อเรื่องการทำกุมารทอง

กุมารทองนั้นเป็นของขลังที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เป็นที่นับถือของคนไทยบางกลุ่มมาช้านาน แม้กระทั่งในทุกวันนี้ความเชื่อในเรื่องกุมารทองนั้นก็ยังคงเป็นที่นิยมกันอยู่ โดยจะเห็นได้จากการที่ร้านค้าหรือผู้ประกอบการต่างๆ มักจะมีหุ่นกุมารทองตั้งไว้บูชาไว้ด้วยความเชื่อที่ว่ากุมารทองนั้นจะสามารถเรียกลูกค้าให้เข้าร้าน หรือให้โชคลาภแก่ผู้เลี้ยงอีกด้วย เหตุที่กุมารทองนั้นถูกจัดให้เป็นของวิเศษอย่างหนึ่งนั้น สันนิษฐานได้ว่าได้รับความนิยมาตั้งแต่สมัยขุนแผนซึ่งอยู่ในยุคกรุงศรีอยุธยา จากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนที่ได้กล่าวถึงกำเนิดของกุมารทองไว้ตอนหนึ่งว่า ขุนแผนจับได้ว่านางบัวคลี่เมียของตนคิดวางยาพิษเพื่อจะฆ่าตน จึงได้ลงมือฆ่านางบัวคลี่ แล้วจึงผ่าท้องของนางเพื่อเอาบุตรชายภายในท้องนั้นมาทำเป็นกุมารทอง โดยทำพิธีในอย่างศพเด็กและปิดทองคำเปลวจนกระทั่งกลายเป็นผีกุมารทอง แล้วใส่ห่อผ้าไว้ กุมารทองจัดได้ว่าสำคัญกับขุนแผนมาก เพราะกุมารทองนั้นก็บุตรคนหนึ่งของขุนแผนเช่นเดียวกัน ปัจจุบันการสร้างกุมารทองนั้นไม่สามารถทำแบบขุนแผนได้เนื่องจากผิดทั้งกฎหมายและศีลธรรม

ภาพแสดงการผ่าเอาศพเด็กออกจากศพหญิงสาวที่ตายทั้งกลมในหนังผีไทยเรื่อง "เฮียน"

ค. ความเชื่อเรื่องผ้ายันต์ (อ้างถึง ศิวพร อ่องศรี, 2551)

ผ้ายันต์ เป็นผืนผ้าที่จารึกคาถา อักขระโบราณ และภาพสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เกิดจากความเชื่อทางไสยศาสตร์ คำว่า ยันต์ มาจากภาษาบาลี แปลว่า สิ่งที่มีมนุษย์พึงเช่น สรวงบูชา เพื่อให้บังเกิดความสุขความเจริญ จะพบได้บนแผ่นกระดาษ แผ่นเงิน แผ่นทอง รวมทั้งบนผืนผ้า และบนผิวหนังของมนุษย์ที่ศรัทธา ส่วนสัญลักษณ์คล้ายยันต์นั้นปรากฏเป็นตัวเลขในดินแดนอาหรับ และยุโรป และยังปรากฏเป็นตัวอักษรในดินแดนจีน พม่า ธิเบต ลาว กัมพูชา รวมถึงไทย

ประเภทของผ้ายันต์ได้มีการแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ

- ยันต์เมตตามหานิยม มีไว้ให้คนรักใคร่ เมตตา หายโกรธเคือง หากพกติดตัวเวลาไปพูดคุยติดต่อกับใคร จะทำให้ราบรื่น ประสบความสำเร็จ
- ยันต์มหาอำนาจ มีไว้แล้วจะทำให้คนเคารพเกรงขามมีบารมี หากพกติดตัวเข้าป่าจะสามารถป้องกันสัตว์ร้าย หากออกสู้รบ จะมีชัยชนะ
- ยันต์ค้าขาย เชื่อว่ามีแล้วจะทำให้ค้าขายได้กำไรร่ำรวย เงินทองไม่ขาดมือพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ
- ยันต์มหาเสน่ห์ หรือ ยันต์เรียกผิว มีไว้ครอบครองจะทำให้คนหลงรักหลงเสน่ห์ ซึ่งมักทำเป็นรูปหญิงสาวมีความสัมพันธ์กับสัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว
- ยันต์โชคชะตา เป็นยันต์ที่ทำนายโชคชะตาไว้ดูฤกษ์ยามมงคลต่างๆ คล้ายปฏิทินดวง โดยมากจะมีดวงชะตาของเจ้าของผ้ายันต์อยู่ด้วย
- ยันต์อยู่ยงคงกะพัน เป็นยันต์ที่มีไว้เพื่อป้องกันอันตรายจากอาวุธต่างๆ ศัตรูยิงแทงฟันไม่เข้า ในอดีตเชื่อกันว่าหากปฏิบัติตามคาถาอย่างเคร่งครัดจะทำให้ทำให้หายตัวได้
- ยันต์ป้องกันภัย ใช้ป้องกันภูตผีปีศาจ วิญญาณ ภัยธรรมชาติ และคุณไสยต่างๆ
- ยันต์สารพัดนึก หรือ ยันต์พันช่อง มีความเชื่อว่า จะทำให้แคล้วคลาดจากอันตรายทุกชนิด จากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง อยากระไรก็ได้ตามที่ต้องการ

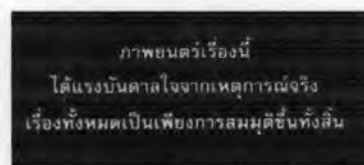
- ยันต์ฝ่าตีะ หรือยันต์ประทับรอยมือ รอยเท้า ถือเป็นยันต์ชนิดพิเศษที่พบยาก เมื่อนำติดตัว หรือบูชาคนที่มิबारมี และเป็นที่เคารพรัก เสมือนเป็นสิ่งมงคลป้องกันภัย และนำโชคมาแก่เจ้าของ มักพบเป็นรอยฝ่าเท้าและฝ่ามือของบิดา มารดา และพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียง เช่น ฝ่ายันต์ฝ่าตีะของครูบาศรีวิชัย

ภาพแสดงฝ่ายันต์ป้องกันภัยในหนังสือไทยเรื่อง "เฮียน" ที่เชื่อกันว่าสามารถใช้สะกดวิญญาณของภูติผีปีศาจได้

ง. การอ้างอิงกับเรื่องจริงที่เกิดขึ้น

มีการขึ้นข้อความแจ้งกับผู้ชมว่าเรื่องราวทั้งหมดในหนังสือเรื่องนี้มีเค้าโครงมาจากเรื่องจริง ทำให้สร้างความสมจริงสมจังให้กับเหตุการณ์ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวหนังมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้ผู้ชมสามารถรู้สึกร่วมได้ง่ายและสะพรึงกลัวมากขึ้นด้วยนั่นเอง

ภาพแสดงการอ้างอิงกับเหตุการณ์จริงในหนังสือไทยเรื่อง "เฮียน" ที่ช่วยสร้างความน่าสะพรึงกลัว

6.3.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "เฮียน" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับนอนอยู่ข้างๆ ตัวละครที่โดนทำร้าย

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.3.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “เฮี้ยน” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพตัวละครอยู่ในห้องปิดตาย
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพตัวละครถูกทำร้ายร่างกาย - ภาพศพเด็กทารก - ภาพคนตาย - ภาพเลือด - ภาพศพโดนชำแหละ
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพตัวละครจมน้ำ - ภาพผี

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองห้องดู และภาพตัวละครอยู่ในที่ปิดตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพตัวละครถูกทำร้าย ภาพศพเด็กทารก ภาพเลือด และภาพศพโดนชำแหละ)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าที่ยืดแค้นและทุกข์ทรมานของผี)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การตัดภาพแบบเสี้ยววินาที	- การตัดภาพที่นำกลัวๆ หลายๆ ภาพแบบจับไว้ในเสี้ยววินาที
การใช้ภาพมุมสูง	- การใช้ภาพมุมสูงระดับเพดานเพื่อภาพแสดงให้เห็นถึงภาพตัวละครผีและตัวละครมนุษย์ที่อยู่ใกล้กันมาก
การ Close Up	- การ Close Up หน้าตัวละครขณะหวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาพมุมสูงเพื่อให้เห็นความใกล้ชิดของตัวละครและคนในห้องแคบๆ

6.3.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง - เสียงเปียโน - เสียงปี่มอญ (ในงานมาปนกิจศพ)	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพื่อเปลี่ยนจากฉากหนึ่งไปยังฉากหนึ่ง
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครร้องไห้ - เสียงฝีเท้าคนวิ่ง - เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงที่เกิดตามธรรมชาติ	- เสียงฟ้าผ่า ฝนตก - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงบานประตูเอี้ยดอ้าด - เสียงชัตเตอร์กล้องถ่ายรูป - เสียงกระจกแตก	ใช้เป็นเสียงประกอบ มักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ	ใช้เพื่อบอกไปคนดูว่าผีกำลังจะปรากฏตัว

สรุปการสร้างความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง “เฮี้ยน” อยู่ที่โครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน โดยนางเอกจะเป็นผู้ที่ต้องเผชิญกับปมปัญหาทั้งภายในใจ (การตั้งท้องอย่างไม่เต็มใจ) และปมปัญหากลางนอกจิตใจ (การถูกผีหญิงสาวตามรังควาญ) ปมต่างๆ ที่รุนแรงจิตใจนางเอกมีส่วนทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมจนเกิดความเครียดและความสะพรึงกลัวตามนางเอกไปอย่างไม่รู้ตัว นอกจากนี้การหยิบยกเอาประเด็นเรื่องผีตายทั้งกลม ความเชื่อทางไสยศาสตร์เกี่ยวกับกุมารทอง ก็มีส่วนทำให้เนื้อเรื่องมีความน่าสะพรึงกลัวเพิ่มขึ้นอีกด้วย

6.4 หนังสือไทยเรื่อง นุปผาราตรี

เรื่องย่อ (Synopsis)

“เอกพล” นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใช้เวลาเดือนกว่าในการติดตามจับ “นุปผาราตรี” นักศึกษาสาวรุ่นน้องที่มีนิสัยค่อนข้างแปลก เก็บตัวไม่ชอบสูงส่งกับใคร ตลอดหนึ่งเดือนเธอไม่ยอมคุยกับเอกพลเลย แต่ในที่สุดนุปผาราตรีก็ใจอ่อนยอมเปิดใจให้เอกพล ทั้งคู่พากันไปทะเลและมีสัมพันธ์สวาทกัน แต่นุปผาราตรีรู้ไม่ว่าการเข้ามาทำดีด้วยและการจับคราวนี้ของเอกพลเป็นเพียงการเล่นเกมนั่นในวงเหล้าของกลุ่มเพื่อนชายของเอกพลเท่านั้น หลังจากเอกพลได้เทปบันทึกจากการร่วมรักระหว่างเขากับนุปผาราตรีไปเปิดให้เพื่อนๆ ดูแล้ว ภารกิจการจับนุปผาราตรีจึงสิ้นสุดลง เอกพลพยายามหลบหน้าและเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์มือถือ สร้างความเศร้าโศกเสียใจให้กับนุปผาราตรีเป็นอย่างมาก

2 เดือนถัดมา ด้วยความรู้สึกผิดเอกพลกลับมาหานุปผาราตรีพร้อมกับสารภาพผิดเรื่องการจับเพื่อพนัน พร้อมกับร่ำลายนุปผาราตรีเพื่อไปเรียนต่อต่างประเทศตามคำบังคับของพ่อ แต่นุปผาราตรีบอกเอกพลว่าเธอตั้งท้อง เอกพลไม่รู้จะทำอย่างไรจึงพานุปผาราตรีไปทำแท้ง หลังจากพาตัวนุปผาราตรีที่เดินแทบไม่ไหวมาส่งถึงบ้าน เอกพลก็หนีไปเรียนต่อต่างประเทศในวันรุ่งขึ้นทันที

วันหนึ่งเจ็สเจ้าของอพาร์ทเมนต์ที่แสนปากร้ายได้เข้ามาเคาะประตูห้องของนุปผาราตรีเพื่อทวงค่าเช่า จึงได้พบกับศพนุปผาราตรีในห้องน้ำเนื่องจากตกเลือดตาย เจ็สจึงเรียกให้ตำรวจมาเก็บศพ แต่ในขณะที่เจ้าหน้าที่กำลังเก็บศพนุปผาราตรีก็ลุกขึ้น คนทั้งหมดต่างพากันตกใจและเรื่องราวของนุปผาราตรีจึงกระฉ่อนไปทั่วทั้งอพาร์ทเมนต์

ชาวบ้านในตึกต่างพากันได้ยินเสียงกรี๊ดร้องของนุปผาราตรีทุกคืน จนบางคนทนกลัวผีไม่ไหวจึงเริ่มพากันทยอยย้ายออก ทำให้เจ็สต้องเชิญหมอผีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นร่างทรง หมอผีไทย หมอผีฝรั่ง มาทำการปราบผี แต่ว่าผีนุปผาราตรีก็หลอกจนหมอผีทั้งหลายต่างพากันวิ่งหนีกระเจิดกระเจิง จนอยู่มาวันหนึ่ง เอกพล ที่ต้องเดินทางกลับจากต่างประเทศก่อนกำหนด เนื่องจากที่บ้านจับได้ว่าติดยาเสพติดได้กลับมาขออาศัยอยู่กับนุปผาราตรี แต่ว่าเอกพลก็ยังไม่มีหนังสือเจ้าชู้ เขาแอบร่วมรักกับลูกสาวร้านขายไอ้ก้านล่าง

การนอกใจครั้งนี้ไม่สามารถรอดพ้นสายตาของผีบุญผารাত্রี ทำให้ผีบุญผารাত্রียิ่งโกรธแค้นและออกอาละวาดไปทั่ว เธอเลื่อยขาเอกพลออกทั้งสองข้างเพื่อจะได้ไม่หนีเธอไปไหนอีก เสียงร้องไหยหวนด้วยความเจ็บปวดของเอกพลดังไปทั่วทั้งตึก ทำให้เจ็สต้องใช้วิธีสุดท้ายนั่นคือเชิญหมอผีเขมรมาปราบ หมอผีเขมรปิดยันตร์สะกดวิญญาณไว้ที่หน้าผากของศพบุญผารাত্রีและรับนำศพไปไว้ที่วัด แต่ว่าในขณะที่กำลังขบรอกอยู่นั้นลมพัดจนผ้ายันต์หลุด ทำให้ผีบุญผารাত্রีฆ่าหมอเขมรจนรอดคว่ำตาย

ในขณะที่เดียวกันนั่นเอง ลูกสาวร้านขายใจักพยายามช่วยเหลือเอกพลที่กำลังเจ็บหนักจากพิษบาดแผล เธอหยิบนามบัตรของพ่อเอกพลขึ้นมาเพื่อโทรติดต่อให้มาช่วยเหลือ แต่เธอก็ต้องตกใจเมื่อปลายสายได้บอกให้เธอทราบว่าเอกพลตายด้วยยาเสพติดไปร่วมเดือนแล้ว ความตกใจทำให้เธอกลายเป็นคนเสียสติไปในที่สุด

จากนั้นมาผีเอกพลและผีบุญผารাত্রีก็ครองคู่กันในห้องพักโดยที่ไม่มีใครกล้ามายุ่งอีกเลย

6.4.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการทำความรู้จักของตัวละครหลักสองตัว (พระเอกเพียรพยายามตามจับนางเอกตลอดทั้งเดือนกว่าจะสำเร็จ และได้มีสัมพันธ์สาวกัน)	X
Incidental Moment	เกิดความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักทั้งสองจนทำให้ต้องแยกจากกันไป นางเอกเศร้าโศกและทุกข์ทรมานจนเสียชีวิต (นางเอกพบว่าตนถูกหลอกฟันและโดนพระเอกทิ้งไปอย่างไร้เยื่อใย)	X
Turning Point	ด้วยความเคียดแค้นในใจ ผีนางเอกจึงเฮี้ยนและเริ่มออกอาละวาดหลอกหลอนผู้คน	✓
Rising Crisis	เหตุการณ์แย่งเมื่อพระเอกกลับมาหานางเอก แต่เขาก็ยังคงทำร้ายจิตใจนางเอกเหมือนเดิม ทำให้ผีนางเอกโกรธแค้นและอาละวาดหนักกว่าเดิม และส่งผลให้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักทั้งสองทวีความรุนแรงมากขึ้น (ผีนางเอกเลื่อยขาพระเอกทั้งสองข้างเพื่อไม่ให้เดินไปไหนได้อีก)	✓
Climax	เกิดการเผชิญหน้าและต่อสู้กันระหว่างตัวละครผีกับตัวละครหมอผี	✓
Resolution	ผีนางเอกเอาชนะหมอผีได้ในที่สุด และฆ่าหมอผีจนตาย	✓
Closure	เรื่องราวเฉลยว่าพระเอกก็เป็นผีด้วย ตัวละครหลักทั้งสองเสียชีวิตไปนานแล้ว	X

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบโศกนาฏกรรม (Tragedy Plot) เนื่องจากได้นำเสนอเรื่องราวชีวิตของหญิงสาวผู้หนึ่งที่ถูกทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจจากคนรอบข้าง จนเกิดความเศร้าโศกและทุกข์ทรมาน ในแต่ละขั้นของการเล่าเรื่องผู้ชมจะรับรู้และรู้สึกถึงความเศร้าโศกของตัวละครเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้หนังผีไทยเรื่องนี้ยังมีส่วนคาบเกี่ยวกับโครงเรื่องแบบการล้างแค้นสไตล์เอเชีย (Asian Revenge Plot) อีกด้วย เพราะหลังจากที่หญิงสาวได้เสียชีวิตและกลายเป็นผีไปแล้วก็เกิดโศกจริตและความอาฆาตพยาบาท จนทำให้เกิดเรื่องราวการล้างแค้นต่อคนที่เธอเกลียดชังนั่นเอง ซึ่งโครงเรื่องแบบนี้ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวแก่ผู้ชมนั่นเอง

6.4.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก “บุปผาราตรี” มีแก่นความคิดหลักคือ “โศกนาฏกรรมความรัก” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความรักที่ไม่สมหวังของหญิงสาวผู้หนึ่ง เธอต้องเผชิญกับความโหดร้ายในความรักและถูกกระทำอย่างทารุณ ซึ่งวิเคราะห์แล้วไม่พบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลักแต่อย่างใด

6.4.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังผีอย่างเช่นเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน เช่น ผีนางเอกที่ถูกมนุษย์รังเกียจและหวาดกลัวจนถึงกับต้องเชิญหมอผีต่างๆ มาขับไล่วิญญาณออกไปนั่นเอง

ข. ความรัก (Love) VS ความแค้น (Hate)

ความรักและความแค้นเป็นข้อขัดแย้งของอารมณ์ต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน ซึ่งในหนังผีไทยเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้ ตัวละครนางเอกมีความรักต่อพระเอกอย่างสุดหัวใจ เธอยอมทุกสิ่งทุกอย่างให้พระเอกหมดเพียงเพื่อให้พระเอกอยู่กับตนไม่จากไปไหน แต่แล้วความรักที่เธอมอบให้พระเอกก็ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป เมื่อนางเอกทราบความจริงว่า เธอถูกหลอกและ

พระเอกไม่ได้รักเธอ นอกจากนี้ยังแอบมีสัมพันธ์สวาทกับผู้หญิงคนอื่น นั่นทำให้จากความรักกลายเป็นความโกรธแค้น จนทำให้นางเอกใช้เล่ห์เหลี่ยมขาทั้งสองข้างของพระเอกออก เพื่อจะได้ไม่สามารถออกไปข้างนอกบ้านได้อีก การเปลี่ยนชั่วอารมณ์ของนางเอกนี้เองที่ทำให้หนังเรื่องนี้เกิดความน่าสะพรึงกลัว

ค. การให้อภัย VS การอาฆาตพยาบาท

เมื่อความขัดแย้งเกิดขึ้นกับตัวละครสองตัว ทางเลือกหนึ่งก็คือการประนีประนอมและให้อภัยกัน ส่วนอีกทางเลือกหนึ่งก็คือการจองเวรและอาฆาตพยาบาทต่อกันและกัน หากวิเคราะห์ตัวละครในหนังผีเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้จะพบว่าตัวละครนางเอกตัดสินใจเลือกทางเลือกแบบที่สอง นั่นคือเลือกที่จะไม่ให้อภัยในความผิดที่ทำต่อกันและกัน จนนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ที่บานปลาย ยกตัวอย่างเช่น ความโกรธแค้นที่พระเอกทิ้งตนไป จึงทำให้วิญญาณนางเอกไม่ไปสู่สุคติ และรอคอยการกลับมาของพระเอกเพื่อที่จะแก้แค้น เป็นต้น

ง. ความจริง (Truth) VS การหลอกลวง (Deceiving)

หนังผีเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องโดยพยายามปกปิดและบิดเบือนความจริงแก่ผู้ชมเอาไว้ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความตกใจ ประหลาดใจ และเกิดความรู้สึกคาดไม่ถึงในช่วงท้ายของเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น ฉากหนึ่งในหนังที่ตัวละครพระเอกเดินทางกลับมาอาศัยอยู่กับตัวละครนางเอกที่เป็นผี ทำให้ผู้ชมพยายามเอาใจช่วยพระเอกให้รอดพ้นจากผีนางเอกให้ได้ แต่แล้วในที่สุดเรื่องราวจึงเฉลยว่า พระเอกก็เป็นผีเช่นเดียวกับนางเอกนั่นเอง เป็นต้น

6.4.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Villain

“บุปผาราตรี” แบ่งออกเป็น 2 ช่วงด้วยกัน นั่นคือ บุปผาราตรีขณะที่ยังมีชีวิต และวิญญาณของบุปผาราตรี ซึ่งบุคลิกลักษณะทั้งสองช่วงในเรื่องของความเศร้าโศกและทุกข์ทรมานนั้นไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะว่าบุปผาราตรีผ่านเรื่องราวที่แสนโหดร้ายมามาก จนทำให้เธอมีบุคลิกแบบเก็บตัว (Introvert) ซึมเศร้า เงียบขรึม และชอบอยู่เพียงลำพังผู้เดียว แต่ส่วนที่แตกต่างกันก็คือเมื่อบุปผาราตรีเสียชีวิตลงไป วิญญาณของเธอที่เต็มไปด้วยความเคียดแค้นก็ระเบิดออกเนื่องจาก Id ในใจไม่จำเป็นต้องเก็บกดเอาไว้อีกแล้ว ทำให้เธอบันดาลโทสะตามที่ใจต้องการ ผีบุปผาราตรีมีลักษณะต่อต้านสังคม (Anti-Social) และก้าวร้าวรุนแรง (Aggressive) เห็นได้จากการที่เธอหลอกหลอนผู้ที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์นั่นเอง

ข. Victim

“เอกพล” เป็นตัวแทนของชายหนุ่มที่เห็นความรักเป็นของเล่น เขาหลอกให้หญิงสาวมารักเพียงเพื่อที่จะได้ชนะการพนัน นอกจากนี้เขายังเป็นตัวแทนของวัยรุ่นที่ถูกตามใจจนเคยตัว (Spoiled person) จนไม่สามารถดูแลรับผิดชอบตัวเองได้และมีบุคลิกแบบไม่บรรลุนิติภาวะ (Immature Behavior) สังเกตได้จากความสัมพันธ์ระหว่างเอกพลกับพ่อแม่ แต่ความผิดที่เอกพลทำไปต่อบุพผาราตรีก็ทำให้เขาสำนึกผิด (Guilty) ได้ในที่สุดและพยายามที่จะชดใช้ให้กับเธอ หากแต่ทุกอย่างมันสายเกินไปเนื่องจากบุพผาราตรีกลายเป็นผีไปแล้ว และการชดใช้ของเอกพลครั้งนี้ต้องแลกด้วยการอยู่กินร่วมกันกับผีบุพผาราตรีตลอดไป

6.4.5 การวิเคราะห์จาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “บุพผาราตรี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ลิฟท์ และ โถงทางเดินแคบๆ

มีความหมายแฝงที่แสดงถึง ความคับแคบ สถานที่ปิดตาย หลีกหนีไม่ได้ (Inescapable)

ข. ห้องนอน และ ห้องน้ำ

ทั้งห้องนอนและห้องน้ำจัดเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดปล่อยการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

6.4.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องผ้ายันต์ (อ้างถึง ศิวพร อ่องศรี, 2551)

ผ้ายันต์ เป็นผืนผ้าที่จารึกคาถา อักขระโบราณ และภาพสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เกิดจากความเชื่อทางไสยศาสตร์ คำว่า ยันต์ มาจากภาษาบาลี แปลว่า สิ่งที่มีมนุษย์พึงเชย สรวงบูชา เพื่อให้บังเกิดความสุขความเจริญ จะพบได้บนแผ่นกระดาษ แผ่นเงิน แผ่นทอง รวมทั้งบนผืนผ้า และบนผิวหนังของมนุษย์ที่ศรัทธา ส่วนสัญลักษณ์คล้ายยันต์นั้นปรากฏเป็นตัวเลขในดินแดนอาหรับ และยุโรป และยังปรากฏเป็นตัวอักษรในดินแดนจีน พม่า ธิเบต ลาว กัมพูชา รวมถึงไทย

ประเภทของผ้ายันต์ได้มีการแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ

- ยันต์เมตตามหานิยม มีไว้ให้คนรักใคร่ เมตตา หายโกรธเคือง หากพกติดตัวเวลาไปพูดคุยติดต่อกับใคร จะทำให้ราบรื่น ประสบความสำเร็จ
- ยันต์มหาอำนาจ มีไว้แล้วจะทำให้คนเคารพเกรงขามมีบารมี หากพกติดตัวเข้าป่าจะสามารถป้องกันสัตว์ร้าย หากออกสู้รบ จะมีชัยชนะ
- ยันต์ค้าขาย เชื่อว่ามีแล้วจะทำให้ค้าขายได้กำไรร่ำรวย เงินทองไม่ขาดมือพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ
- ยันต์มหาเสน่ห์ หรือ ยันต์เรียกผัว มีไว้ครอบครองจะทำให้คนหลงรักหลงเสน่ห์ ซึ่งมักทำเป็นรูปหญิงสาวมีความสัมพันธ์กับสัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว
- ยันต์โชคชะตา เป็นยันต์ที่ทำนายโชคชะตาไว้ดูฤกษ์ยามมงคลต่างๆ คล้ายปฏิทินดวง โดยมากจะมีดวงชะตาของเจ้าของผ้า ยันต์อยู่ด้วย
- ยันต์อยู่ยงคงกะพัน เป็นยันต์ที่มีไว้เพื่อป้องกันอันตรายจากอาวุธต่างๆ ศัตรูยิงแทงฟันไม่เข้า ในอดีตเชื่อกันว่าหากปฏิบัติตามคาถาอย่างเคร่งครัดจะทำให้ทำให้หายตัวได้
- ยันต์ป้องกันภัย ใช้ป้องกันภูตผีปีศาจ วิญญาณ ภัยธรรมชาติ และคุณไสยต่างๆ
- ยันต์สารพัดนึก หรือ ยันต์พันช่อง มีความเชื่อว่า จะทำให้แคล้วคลาดจากอันตรายทุกชนิด จากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง อยากรู้จะได้อะไรก็ได้ตามที่ต้องการ
- ยันต์ฝ่าตะ หรือยันต์ประทับรอยมือ รอยเท้า ถือเป็นยันต์ชนิดพิเศษที่พบยาก เมื่อนำติดตัว หรือบูชาคนที่มียันต์ และเป็นที่เคารพรัก เสมือนเป็นสิ่งมงคลป้องกันภัย และนำโชคมาแก่เจ้าของ มักพบเป็นรอยฝ่าเท้าและฝ่ามือของบิดา มารดา และพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียง เช่น ฝ้ายันต์ฝ่าตะของครูบาศรีวิชัย

ข. ความเชื่อเรื่องหมอผี และการขับไล่ผี

ตามความเชื่อโบราณของคนไทยเชื่อกันว่าหมอผีมีความสามารถติดต่อสื่อสารกับวิญญาณได้ โดยหมอผีจะเป็นผู้ควบคุมวิญญาณโดยเดินทางเข้าไปในโลกวิญญาณ หมอผีโดยทั่วไปแล้วจะเป็นผู้ชาย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะตัวพิเศษทางไสยศาสตร์ที่สามารถฝึกฝนให้แข็งแกร่งขึ้นมาได้

แต่ในอดีตกาลบพาทของหมอผีที่แท้จริงเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ "ยุคหินเก่า" (Paleolithic) ซึ่งพวกเขาถืออิทธิพลมากในสังคมล่าสัตว์สมัยนั้น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบได้แก่ ในผนังถ้ำเลส ทรัวส์ แฟร์ส์ (Les Trois Freres) ในฝรั่งเศส มีภาพเขียนสีที่มีอายุกว่า 15000 ปี อยู่บนผนังถ้ำ ภาพที่วาดแสดงถึงพิธีกรรมของหมอผี ที่ประกอบขึ้นในการล่าสัตว์ อีกทั้งยังพบภาพเขียนสีที่ "ผาหินแต้ม" ในประเทศไทยอีกด้วย

ในสังคมล่าสัตว์ มนุษย์ต้องพึ่งพาสัตว์เพื่อความอยู่รอด มนุษย์จึงต้องการผู้ที่สามารถติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์กับสัตว์ได้ หมอผีมีหน้าที่หลอกหลอและบังคับให้สัตว์ยอมสละชีวิตให้แก่คนล่า หมอผีมีส่วนช่วยแก้ปัญหาในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ ความล้มเหลวในการล่าสัตว์ หรือแม้แต่การทะเลาะวิวาท บทบาทของหมอผี ครอบคลุมในหลายๆ ด้าน ความเจ็บป่วย มักจะมีความเชื่อว่า ความเจ็บป่วยเกิดจากการหายตัวของดวงวิญญาณผู้ป่วย มีสาเหตุจากการถูกรบกวนจากวิญญาณดวงอื่น หรือจากพ่อมด อาจมีผู้ไม่หวังดีเสกวัตถุต่างๆ เข้าไปในตัวผู้ป่วย ทำให้เกิดอันตราย และหมอผีเท่านั้นจะเป็นผู้ประกอบพิธีนำวัตถุนั้นๆ ออกมา หรือช่วยค้นหาดวงวิญญาณที่หายไป หมอผีสามารถท่องโลกวิญญาณ สื่อสารกับสัตว์ ทำนายดินฟ้าอากาศ หยั่งรู้อนาคต และค้นหาสิ่งของที่หายไป

การรักษาโรคของหมอผี ไม่สามารถหาเหตุผลทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายได้ หมอผีถือว่าความเจ็บป่วยเป็นการเสียพลังของคน ในขณะที่ทางการแพทย์กล่าวว่า ความเจ็บป่วยคือการที่กระบวนการต้านทานอ่อนแอลง การรักษาหมอผีจะเป็นการแสดงออกที่รุนแรงเพื่อเรียกพลังกลับคืนมาสู่ผู้ป่วยหรือสร้างเกราะป้องกันจิตใจให้กับเขา ในพิธีการรักษาบางครั้งจะมีการดึงหรือถอนวัตถุบางอย่างออกมาจากร่างกายเพื่อให้ผู้ป่วยเชื่อว่าตนได้ถูกเยียวยาแล้ว

ภาพแสดงตัวละครหมอผีในหนังสือไทยเรื่อง "บุปผาราตรี"

6.4.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง “บุปผาราตรี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับยืนอยู่ข้างๆ ตัวละครที่กำลังถูกผีหลอก

ข. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.4.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมนกมองต่างๆ หนังสือไทยเรื่อง “บุปผาราตรี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมนกมองเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพศพลุกขึ้นนั่งได้เอง - ภาพประตูปิดเอง - ภาพตัวละครค่อยๆ เดินเข้าไปหยิบของที่วางอยู่ใกล้ศพ - ภาพไฟดับ ไฟตก - ภาพตัวละครแอบมองห้องดู - ภาพผีปรากฏตัวแบบกะทันหัน
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเลือดท่วม เลือดไหล - ภาพตัวละครถูกเลื่อยขา - ภาพขาขาด

ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพตัวละครกำลังกรีดคัตเตอร์ขึ้นลง - ภาพใบหน้าผี
--	--

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพศพในห้องผ้าขาวลุกขึ้นนั่งได้เอง)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ภาพตัวละครขาด และภาพคัตเตอร์กรีดมือ)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี)

มุขก๊อ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up หน้าผีจับพลัน

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up หน้าผีจับพลัน

6.4.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศก
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีกรีดร้อง	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงกรีดคัตเตอร์ - เสียงประตูปิด บัง! - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า - เสียงเลื้อย	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

นอกจากหนังสือไทยเรื่อง "บุปผาราตรี" จะสร้างความบันเทิงโดยการสร้างเสียงหัวเราะให้กับคนดูแล้ว หนังสือไทยเรื่องนี้ก็ยังมีจุดเด่นในเรื่องของการสร้างความน่าสะพรึงกลัวอีกด้วย ตัวละครหลักที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่ บุปผาราตรี ผู้ซึ่งเต็มไปด้วยความเคียดแค้น รักรุนแรง โกรธรุนแรง จนทำให้คนรอบข้างหวาดกลัวไปหมด นอกจากนี้ผู้ผลิตยังได้ใช้เทคนิคการเล่นกับความตกใจของผู้ชมเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว เช่น การใช้เสียงดังกระทันหัน การปรากฏตัวแบบกระทันหัน ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความตกใจแบบฉับพลันและนำไปสู่ความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.5 หนังสือไทยเรื่อง ตะเคียน

เรื่องย่อ (Synopsis)

"กำนันวิทยา" และ "โลไกร" สองเพื่อนพรานเข้าป่าล่าสัตว์ เป็นเหตุให้นางตะเคียน ผู้ปกป้องรักษาป่าโกรธแค้นและฆ่าโลไกรตาย เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้กำนันวิทยาเคียดแค้น และในขณะเดียวกันก็ต้องเลี้ยงดู "คำทอง" ซึ่งเป็นลูกชายของโลไกรจนโตเป็นหนุ่ม คำทองหลงรัก "พร" ลูกสาวคนเดียวของกำนันวิทยา แต่กำนันวิทยากลับสนับสนุน "ไตร" วิศวกรสร้างเขื่อนให้รักกับพร ทำให้คำทองต้องผิดหวัง

เมื่อเขื่อนสร้างเสร็จทำให้น้ำท่วมหมู่บ้าน ในขณะที่กำนันวิทยาก็ต้องรีบตัดต้นไม้ที่ได้รับสัมปทานให้เสร็จก่อนที่น้ำจะท่วมหมดและทำให้เสียหายเป็นเงินมหาศาล กำนันวิทยาตัดต้นไม้ทุกชนิดที่อยู่ในพื้นที่ไม่วั้นแม้ต้นตะเคียนยักษ์ที่นำกล้วย หลังจากนั้นเรื่องราวที่นำกล้วยก็เกิดขึ้นกับคนรอบข้าง รวมทั้งพรที่ต้องกลายเป็นเจ้าหญิงนิทรา โดยไม่ทราบสาเหตุ

กำนันวิทยา คำทอง และไตร จึงมีภารกิจที่ต้องทำ ทั้งหมดต้องไปเอาวิญญาณของตอตะเคียนที่จมอยู่ใต้น้ำขึ้นมาปลูกใหม่เพื่อเป็นการขอขมาและช่วยเหลือพรที่นอนไม่ได้สติให้กลับมาเหมือนเดิม ทั้งหมดไม่รู้ว่กำลังลงไปเผชิญกับสิ่งที่นำกล้วยที่แอบซ่อนอยู่ใต้น้ำแห่งนั้น

6.5.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการเข้าไปยังสถานที่ที่ไม่คุ้นเคยของตัวละครหลักเพื่อทำภารกิจหนึ่ง (กำนันวิทยาเข้าไปตัดไม้ในป่า)	X
Incidental Moment	ตัวละครหลักเจอผี และเกิดความขัดแย้งกัน (ผีนางตะเคียนขัดขวางไม่ยอมให้ตัดไม้)	✓
Turning Point	ความขัดแย้งทวีความรุนแรงขึ้น (ผีนางตะเคียนฆ่าเพื่อนของกำนันวิทยาตาย)	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักไม่ยอมแพ้ และพยายามหาทางต่อสู้กับผี (โดยการโค่นต้นตะเคียนและนำตอไปฝังน้ำ)	✓
Climax	ความขัดแย้งมาถึงจุดแตกหัก (ผีนางตะเคียนทำให้ลูกสาวของกำนันวิทยาสลบไป)	✓
Resolution	ตัวละครหลักยอมรับความพ่ายแพ้ต่อผี (กำนันวิทยาดำน้ำลงไปขอขมาผีนาง)	✓

	ตะเคียน)	
Closure	ตัวละครหลักเสียชีวิต (เพราะกรรมเวรที่เคยก่อไว้ในอดีต)	X

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “ตะเคียน” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบการปฏิบัติภารกิจ (Mission Accomplished Plot) โดยตัวละครหลักจะต้องปฏิบัติภารกิจใดภารกิจหนึ่งให้สำเร็จตามเงื่อนไข ซึ่งเงื่อนไขในที่นี้ก็คือชีวิตของตัวละครหลักนั่นเอง ความกดดันจากสถานการณ์ภายนอกพร้อมกับความกดดันในจิตใจจะค่อยๆ เพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ ทำให้คนดูต้องคอยเอาใจช่วย และลุ้นให้ตัวละครสามารถแก้ไขวิกฤติเฉพาะหน้าให้สำเร็จ นอกจากนี้โครงเรื่องยังได้นำเสนอความขัดแย้งในรูปแบบต่างๆ เช่น ความขัดแย้งของคนกับคน ของคนกับผี และของคนกับสถานที่อีกด้วย ทำให้โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “ตะเคียน” นี้มีความน่าตื่นเต้นและน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่

6.5.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก “ตะเคียน” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “ธรรมชาติให้ทั้งคุณและโทษ” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึง “ผีนางตะเคียน” ผู้เป็นดังผู้พิทักษ์ป่าเขาลำเนาไพร ปกป้องไม่ให้มนุษย์เข้าไปรุกรานและตัดต้นไม้ทำลายธรรมชาติ ซึ่งผีนางตะเคียนเปรียบได้กับธรรมชาติ (Mother Nature) นั่นเอง สามารถปกป้องคุ้มครองคนดี แต่ในขณะเดียวกันก็จะลงโทษพวกที่ทำลายธรรมชาติได้เช่นกัน

6.5.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง “ตะเคียน” นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 1 ข้อ ได้แก่

ก. ความดี VS ความเลว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากตัวละครในเรื่อง โดยในช่วงแรกตัวละครผีได้ถูกตีตราว่าเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทน (Representing) ความเลว เนื่องจากการที่ผีได้ฆ่าคนตายและออกมาหลอกหลอนผู้อื่น แต่เมื่อดำเนินเรื่องไปจนถึงช่วงท้าย จึงได้พบว่า ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความเลวที่สุดนั้นกลับไม่ใช่ผี หากแต่เป็นตัวละครมนุษย์นั่นเอง มนุษย์เป็นผู้ใช้ไปบุกรุกพื้นที่ของผีและทำลายทรัพยากรป่าไม้ ทำให้ผีที่เป็นผู้พิทักษ์ดูแลป่าไม้โกรธแค้น และออกมาทำร้ายคนในที่สุด

6.5.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“ก้านนวิทยา” เป็นชายสูงวัยที่เชื่อมั่นในตัวเอง และไม่เกรงกลัวใครแม้กระทั่งผี ด้วยความโกรธแค้นที่ผีนางตะเคียนฆ่าเพื่อนที่รักของตนไป จึงทำให้ก้านนวิทยา มีความขัดแย้งกับผี และหาหนทางที่จะต่อสู้กับผี แต่แล้วในที่สุดเขาก็สำนึกได้ว่าไม่สามารถที่จะต่อสู้กับผีนางตะเคียนได้ ทำให้เขาเกิดความสำนึกผิด และยอมรับว่าตนเองด้อยกว่า และรับกรรมในสิ่งที่ตนเคยก่อเอาไว้ในอดีตด้วยการแลกกับชีวิตของตนเอง

ข. Villain

“ผีนางตะเคียน” เป็นตัวแทนของธรรมชาติ (Mature Nature) คอยปกป้องดูแลป่าไม่ให้รอดพ้นจากคนที่พยายามจะรุกรานเข้ามาตัดไม้ทำลายป่า โดยปกตินางตะเคียนจะไม่หาเรื่องหรือทำร้ายใครก่อน แต่หากคนๆ นั้นเข้ามาบุกรุกที่ของเธอ ผีนางตะเคียนก็จะออกอาละวาดและฆ่าผู้คนได้ ด้วยอิทธิฤทธิ์และพลังอำนาจของเธอที่เหนือกว่ามนุษย์ ทำให้เธอเป็นตัวละครที่มีบุคลิกน่าสะพรึงกลัวที่สุด

อย่างไรก็ดีรูปลักษณะของผีนางตะเคียนในหนังเรื่องนี้ก็ได้ถูกตีความ (Interpret) ใหม่โดยผู้ผลิตให้มีความทันสมัยขึ้น เช่น ไม่ได้ใส่ชุดสไบเฉียงเหมือนความเชื่อในสมัยก่อนแล้ว แต่กลับใส่เสื้อผ้าแบบสมัยปัจจุบัน และมีการใช้เทคนิคพิเศษทางด้านคอมพิวเตอร์กราฟฟิก (CG) มาช่วยเพิ่มเติมให้ผีนางตะเคียนดูมีพลังอำนาจและน่าสะพรึงกลัวมากยิ่งขึ้น

6.5.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “ตะเคียน” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ป่า

ป่าในประเทศไทยส่วนมากเป็นป่าดิบชื้น มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นปกคลุม มีความชุ่มชื้นตลอดทั้งปี แต่ในเวลากลางคืนป่าก็เป็นสถานที่ที่เงียบสงัด วังเวง และบ่อยครั้งที่คนเดินป่าสามารถหลงทางอยู่ในป่าหาทางออกไม่ได้ ดังนั้น ป่าจึงเป็นสถานที่ที่เสี่ยงต่อภัยอันตราย เช่น น้ำป่าไหลหลาก สัตว์มีพิษ อุบัติเหตุต่างๆ รวมไปถึงเรื่องราวของผีสางานางไม้อีกด้วย

ข. แม่น้ำ

เนื่องจากสรีระร่างกายของมนุษย์ที่เป็นสัตว์บก ทำให้คนส่วนใหญ่มีประสบการณ์อันเลวร้ายกับการว่ายน้ำหรือดำน้ำ เช่น จมน้ำ สำลักน้ำ หรือน้ำเข้าหู เป็นต้น นอกจากนี้แม่น้ำยังเป็นสถานที่ที่คนสามารถประสบอุบัติเหตุได้ง่าย จึงทำให้เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่น่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.5.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. นางตะเคียน

นางตะเคียน เป็นผีตามตำนานพื้นบ้านของไทย เป็นผีผู้หญิงที่สิงสถิตอยู่ในต้นตะเคียน นางตะเคียนมักมีรูปร่างหน้าตาสะสวยหมดจดงดงาม ผอมยาว ห่มสไบ ใส่ผ้าถุง บ้างก็ว่าแต่งตัวเหมือนสาวบ้านป่าทั่วๆ ไป ผีนางตะเคียนมักจะเป็นจำพวกหวงที่อยู่ และจะดุร้ายมากหากใครคิดจะรุกรานที่อยู่ของตน เนื่องจากต้นตะเคียน มีผีนางตะเคียนสิงสู้อยู่ การจะนำเอาต้นตะเคียนมาขุดเป็นเรือ (เรือสมัยก่อนใช้วิธีขุดขึ้นจากต้นไม้ทั้งต้น) หรือนำไม้ตะเคียนมาสร้างบ้าน จำเป็นจะต้องทำพิธีบวงสรวงขออนุญาตจากนางตะเคียนก่อน ทั้งนี้ เมื่อต้นตะเคียนที่ถูกนำมาแปรสภาพเป็นยานพาหนะ หรือสิ่งปลูกสร้างแล้ว นางตะเคียนที่สิงสถิตอยู่ในต้นตะเคียนนั้นก็เปลี่ยนแปลงสถานะตามไปด้วย เช่น ถ้าเป็นเรือ นางตะเคียนก็จะกลายเป็นแม่ย่านางเรือ เป็นต้น

6.5.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง “ตะเคียน” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

เป็นฉากที่ตัวละครผีนางตะเคียนกำลังไล่ล่าตัวละครมนุษย์ การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้อบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.5.8 การวิเคราะห์ภาพและมุกกล้องต่าง ๆ หนังสืไทยเรื่อง “ตะเคียน” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุกกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่กำลังหวาดกลัว - ภาพผีพุ่งเข้าหาตัวละคร
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพคนตกจากที่สูง - ภาพเลือด - ภาพศพ - ภาพบาดแผล
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพผี และใบหน้าผี - ภาพพายุพัดโหมกระหน่ำ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ภาพศพ และภาพบาดแผล)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผี โบหน้าผี และภาพพายุพัดโมกระหน้า)

6.5.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเจียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศก
เสียงเจียบ	- เสียงเจียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีหัวเราะ - เสียงผีกรีดร้อง	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงพองอากาศในน้ำ	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงเลื้อย	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ	ใช้ก่อนหรือขณะที่ผีปรากฏตัว

จะเห็นได้ว่าการนำเอาความเชื่อเรื่องผีนางตะเคียนมาเป็นประเด็นและเป็นตัวละครหลักในเรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องราวความเชื่อด้านผีต่างที่ผูกพันแน่นแฟ้นกับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ทำให้ผู้ชมชาวไทยเกิดความรู้สึกร่วมได้ง่าย เนื่องจากทุกคนมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับตัวละครผีตัวนี้อยู่บ้างแล้วไม่มากนักน้อย จึงทำให้เป็นเทคนิคหนึ่งในการสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนัง นอกจากนี้ยังมีการใช้การตีความ (Interpret) ให้ผีนางตะเคียนมีความทันสมัยมากขึ้น ด้วยการ

ปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ของผี และมีการใช้เทคนิคพิเศษต่างๆ เช่น การแต่งหน้า และการใช้คอมพิวเตอร์กราฟฟิก (CG) มาช่วยทำให้ผีนางตะเคียนมีความดูร้ายและน่าสะพรึงกลัวมากยิ่งขึ้น

6.6 หนังผีไทยเรื่อง คนผีปศาจ

เรื่องย่อ (Synopsis)

ณ ตึกแถวมีดทึบคูหาหนึ่งที่ตั้งเป็นโรงงานสิ่งพิมพ์ขนาดย่อม มีคนงานทำไม้ก๊ลิบคน "อ้อย" คือหญิงสาววัยรุ่นที่เดินทางมายังกรุงเทพเพื่อมาพบกับ "ป้าบัว" เจ้าของโรงงานแห่งนี้ เนื่องจากอ้อยเป็นลูกกำพร้าที่พ่อแม่ของเธอถูกฆาตกรรมไปในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด และป้าบัวเป็นญาติห่างๆ คนเดียวของเธอที่ยังคงเหลือ ณ ตึกแถวแห่งนี้ อ้อยได้พบกับน้องอาม ลูกพี่ลูกน้องของเธอ เธอมีหน้าที่หลักในการเลี้ยงและดูแลน้องชายคนนี้ นอกจากนี้ อ้อยยังรับรู้ถึงบรรยากาศแปลกๆ ของโรงงาน เมื่อพบว่าตึกแถวมีเพียงเธอ ป้าบัว และน้องอามอยู่สามคนเท่านั้น ตกเย็นเมื่อไรคนงานทั้งหมดก็จะกลับออกไป ไม่มีใครกล้าอยู่ในตึกแถวนั้นร่วมกับทั้งสามเลย

คืนแรกในการเข้ามาอาศัยในที่พักใหม่ น้องอามได้ถามเกี่ยวกับเรื่องผีกับอ้อยว่าเธอเชื่อเรื่องผีหรือไม่ เพราะที่บ้านแห่งนี้มีผี อ้อยเห็นว่าเป็นเรื่องตลกและเชื่อว่าน้องอามต้องการเพียงแค่ว่าจะหลอกให้เธอกลับเท่านั้น แต่แล้วเธอก็ต้องตกใจกลัวเพราะเสียงผีเท้าของคนที่กำลังคอยแอบวิ่งตามและส่งเสียงกระซิบให้เธอไม่ใช่ น้องอามเสียแล้ว

นอกจากจะเริ่มรับรู้ถึงความแปลกประหลาดภายในบ้านแล้ว อ้อยยังประสบกับภาพหลอนของคนที่มาพ่อแม่เธอจนตายไปต่อหน้า นั่นทำให้เธอต้องกินยาระงับประสาทอยู่เป็นระยะๆ แต่ก็ไม่ช่วยทำให้อะไรดีขึ้นเลย เพราะเธอยังคงรับรู้ถึงเสียงประหลาด เงามคน รวมไปถึงเสียงผีเท้าหนักๆ ที่วิ่งไปมารอบๆ บ้านโดยหาตัวไม่พบ คืนหนึ่งที่ป้าบัวใช้อ้อยให้ไปทำความสะอาดห้องพระ เธอพบว่าในห้องนั้นเต็มไปด้วยเครื่องเช่นสรวงบุษบาและรูปภาพต่างๆ ของศาสนาพราหมณ์ฮินดูที่น่ากลัว ทันใดนั้นเธอก็ได้ยินเสียงคำรามเหมือนปีศาจร้ายพร้อมกับเงาคนมาจากห้องข้างๆ เธอตัดสินใจค่อยๆ ปีนแอบดู และพบว่า ป้าบัวเป็นร่างทรงและกำลังถือดาบยาวเงี้ยวตัดแกว่งไปมา

คนงานเล่าให้อ้อยฟังว่าหลังจากสามีตายไปป้าบัวก็ยึดอาชีพร่างทรง และเริ่มมีอาการแปลกๆ ดังกล่าว วันหนึ่งป้าบัวออกไปธุระข้างนอกแต่ผลลึกลับกฏญแจเอาไว้ทำให้ทั้งคู่ออกไปไหน

ไม่ได้ มีเพียง “ไม้” ชายหนุ่มคนงานของโรงงานที่คอยช่วยเหลือป็นเข้ามาส่งข้าวส่งอาหารให้ พอตก ดึกอึ้งและอามได้ยินเสียงผีทำคนวิ่งไปมาทั่วบ้านพร้อมทั้งเสียงคำรามกรีดร้อง อึ้งเชื่อว่าอาจจะ เป็นเสียงโจรจรดบ้านมาเพื่อขโมยของ แต่อามแย้งว่านั่นเป็นเสียงของพวกผีต่างๆ ที่อยู่ในบ้านที่ พยายามหนี อย่าไปสนใจและทำเหมือนพวกมันไม่มีตัวตนจะดีกว่า นอกจากนี้อามยังได้เปรยถึงผี “ที่สุดใจ” พี่เลี้ยงคนเก่าของอาม แต่อึ้งไม่เชื่อและชวนทั้งอามและไม่ขึ้นไปค้นหาว่ามีใครอยู่ข้างบน บ้านกันแน่ แล้วทั้งสามก็ต้องตกตะลึงเมื่อพบบรรดาผีต่างๆ ที่ปรากฏตัวให้เห็น

ป่าบัวกลับมาถึงบ้านในตอนค่ำและพบบ้านช่องที่ข้าวของที่กระจัดกระจายเต็มไปหมด ป่า บัวคาดคั้นจากอึ้งว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่ออึ้งถามถึงพี่สุดใจ ป่าบัวก็เริ่มคลุ้มคลั่งหยิบเอามีตดาบวิ่งไล่ ฆ่าอึ้ง ในขณะที่ผีพี่สุดใจก็ปรากฏตัวขึ้นหลอกหลอนอาม ทั้งอึ้งและอามต่างหนีเอาชีวิตรอด ทั้ง สองติดอยู่ในห้องน้ำเล็กๆ ที่หมดทางหนี จนไม่ต้องใช้หมอนพังกำแพงเข้ามาช่วย และพบกับซาก โครงกระดูกมากมายที่ถูกฝังเอาไว้ในกำแพง

อึ้งและอามหนีออกมาจากตึกแถวได้ในที่สุด และเรื่องราวทั้งหมดก็ถูกคลี่คลายว่าป่าบัว นอกจากจะเป็นร่างทรงแล้วยังเป็นคนฆ่าพี่เลี้ยงคนเก่าของอาม เนื่องจากพี่เลี้ยงคนนั้นชอบทำร้าย อาม แต่ตำรวจไม่เชื่อเหตุการณ์ทั้งหมดที่อึ้งและอามเล่า เนื่องจากป่าบัวถูกรถชนตายไปตั้งแต่ ช่วงเย็นแล้ว ทั้งคู่ถูกวินิจฉัยว่ามีอาการประสาทหลอน

6.6.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวละครหลักที่ต้องย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานที่แห่งใหม่ที่ตน ไม่คุ้นเคย (ตึกแถวโรงงานที่แม้แต่คนงานยังไม่กล้าอยู่ในเวลากลางคืน)	X
Incidental Moment	ตัวละครหลักพบว่าสิ่งแปลกประหลาดและลึกลับในสถานที่แห่งนั้นที่อาจจะ เป็นผี (เสียงผีทำคนวิ่งแต่หาตัวคนไม่ได้)	✓
Turning Point	นอกจากตัวละครหลักจะเริ่มหวาดกลัวผีแล้ว ยังต้องหวาดกลัวคนอื่นอีกด้วย (ป่า บัวที่เป็นร่างทรงเจ้า)	✓
Rising Crisis	ด้วยความบังเอิญทำให้ตัวละครหลักต้องติดอยู่ในสถานการณ์ที่จนมุมจนไม่ สามารถหนีไปไหนได้ (ตึกแถวถูกกุญแจล็อกเอาไว้) และสถานการณ์ก็เลวร้าย ลงเมื่อตัวละครหลักต้องเผชิญหน้ากับผี	✓
Climax	นอกจากต้องหนีผีแล้ว ตัวละครหลักยังต้องหนีคนอื่นอีกด้วย (ทั้งผีและป่าบัว ตามไล่ล่านางเอก)	✓

Resolution	แต่แล้วตัวละครหลักก็พบความจริงอันน่าตกใจ (นางเอกรู้ความจริงว่าป้าบัวเป็นคนฆ่าผีและกักขังผีเอาไว้ในตึกแถว)	X
Closure	ตัวละครหลักหลบหนีออกจากสถานการณ์จนมุมมาได้ในที่สุด	X

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "คนผีปศาจ" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) โดยนางเอกรับบทเป็นนักสืบที่สังเกตร่องรอยต่างๆ ในเหตุการณ์ที่แปลกประหลาดภายใต้สถานการณ์ที่ตนไม่คุ้นเคย และพยายามสืบหาข้อมูลต่างๆ เพื่อคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งโครงเรื่องแบบนี้จะค่อยๆ เพิ่มความกดดันให้แก่ผู้ชมขึ้นเรื่อยๆ และไปเฉลยเหตุการณ์ทั้งหมดในตอนท้ายเรื่อง

6.6.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก "คนผีปศาจ" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความพยายามของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีต่อมนุษย์และความปรารถนาที่จะแก้แค้น ซึ่งพบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.6.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "คนผีปศาจ" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. วิทยาศาสตร์ VS ไสยศาสตร์

เป็นข้อขัดแย้งระหว่างศาสตร์ความรู้ความเชื่อ วิทยาศาสตร์คือศาสตร์ที่เชื่อในเหตุและผล การทดลอง และเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีเหตุและผลในตัวของมัน แต่ไสยศาสตร์คือศาสตร์ที่เชื่อในเรื่องของพลังลึกลับ มนต์รา และเวทย์คาถาต่างๆ ซึ่งหนังสือไทยเรื่อง "คนผีปศาจ" นี้ได้หยิบยกเอาความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ เช่น ความเชื่อเรื่องการบูชาญญ การทรงร่าง ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในเนื้อหา ทำให้ผู้ชมเกิดความสงสัยใคร่รู้ในพลังลึกลับของไสยศาสตร์ และก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่หาคำอธิบายได้ยากนั่นเอง

ข. การให้อภัย VS การล้างแค้น

นอกจากความอาฆาตพยาบาทจะเป็นแก่นความคิดหลักของหนังสือเรื่องนี้แล้ว ก็ยังเป็นข้อขัดแย้งทางอารมณ์ (Emotional Conflict) ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวได้มากที่สุดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้การอาฆาตพยาบาทนำไปสู่การจองเวรและการล้างแค้นในที่สุด ตัวละครในเรื่องที่มีชื่อของ

การล้างแค้นได้แก่ตัวละครผี ซึ่งมีพลังอำนาจเหนือกว่ามนุษย์ และทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะล้างแค้นให้สำเร็จ

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "คนผีปีศาจ" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.6.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"อ้อย" เป็นนางเอกที่มีปมปัญหาเรื่องครอบครัว เนื่องจากการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของพ่อและแม่ ทำให้เธอตกอยู่ในภาวะความรู้สึกโดดเดี่ยว ไร้ญาติขาดมิตร และรู้สึกว่าไม่มีใครต้องการเธออย่างแท้จริง ความรู้สึกนี้ทำให้เธอมีระดับ Self-esteem ที่ต่ำและไม่พอใจชีวิตของตัวเองเท่าใดนัก อย่างไรก็ตามเธอก็พยายามเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตอยู่คนเดียวให้ได้ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์หรือสถานที่ใหม่ๆ ที่เธอต้องไปอาศัยอยู่

ข. Villain

"ผีสุดใจ" เนื่องจากถูกข่มและถูกกักขังวิญญาณเอาไว้ในบ้าน ทำให้ผีสุดใจมีลักษณะก้าวร้าว เต็มไปด้วยอารมณ์เคียดแค้น อาฆาตพยาบาท และปรากฏตัวด้วยความน่าสะพรึงกลัว

"ป้าบัว" เป็นหญิงวัยกลางคนที่มั่งายในเรื่องไสยศาสตร์และเชื่อว่าตนเป็นร่างทรงของเจ้าแม่ที่ดุร้าย นอกจากนี้การสูญเสียสามีส่งผลให้เธอเศร้าโศก ขาดที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และใช้ไสยศาสตร์เป็นที่พึ่ง ป้าบัวมีบุคลิกภาพแตกแยก (Fragmented Character) นั่นคือบางครั้งก็ใช้ชีวิตปกติทั่วไป แต่บางครั้งก็สมมติว่าตนเป็นเจ้าแม่ที่มีอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ ทำให้คนที่อยู่รอบข้างเธอ เช่น อ้อย ต้องคอยหวาดกลัวในความปรวนแปรของบุคลิกภาพของป้าบัวอยู่เสมอ

ทั้งสองเป็นตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะตัวละครผีเป็นตัวละครที่ลึกลับและเต็มไปด้วยความโกรธแค้น สามารถทำร้ายมนุษย์ได้

ส่วนตัวละครป่าบัวก็เป็นตัวละครที่เป็นชนวนของเรื่องราวทั้งหมด มีบุคลิกภาพแปรปรวน เดี่ยวดี เดี่ยวร้ายจนคนรอบข้างไม่สามารถคาดเดาอารมณ์ของเธอได้

ค. Assistant

“น้องอาม” เป็นเด็กชายที่คอยช่วยเหลืออู๋ อามเป็นเด็กที่เฉลียวและรับรู้เหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอะไรได้ จึงต้องเก็บกดและชมอารมณ์หวาดกลัวเอาไว้ ในใจอยู่เสมอ การมาถึงของอู๋ทำให้อามเกิดความกล้าหาญขึ้น และช่วยทำให้อามรู้สึกปลอดภัย (Security) มากขึ้น

6.6.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “คนผีปศาจ” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องนอน และ ห้องน้ำ

ทั้งห้องนอนและห้องน้ำจัดเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเอง ออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. โรงงาน

โรงงานอุตสาหกรรมเป็นสถานที่ที่มีการผลิตวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และมีเครื่องมือ เครื่องมือรวมถึงอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถสร้างความบาดเจ็บให้กับร่างกายได้ บ่อยครั้งที่คนมักจะเคยได้ข่าวอุบัติเหตุภายในโรงงาน เช่น ใบมีดตัดแขนคนงาน มือติดในเครื่องปั้น เป็นต้น ดังนั้นโรงงานจึงสามารถสร้างความคาดหวัง (Expectation) ให้กับผู้ชมได้ว่าอาจจะเกิดอันตรายแก่ตัวละคร ซึ่งความคาดหวังต่อยันตรายทำให้เกิดความตึงเครียด (Tension) และนำไปสู่ความน่าสะพรึงกลัวได้

6.6.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องร่างทรง

ตัวละคร “ป่าบัว” ในหนังสือไทยเรื่อง “คนผีปศาจ” นี้ มีลักษณะเป็นร่างทรงเจ้าแม่ ซึ่งได้สะท้อนความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับเรื่อง “ร่างทรง” ว่าเป็นภาคหนึ่งของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และจุติ

มาเพื่อช่วยขจัดบิดเบือนบรรเทาทุกข์ทั้งปวง โดยเทพเจ้าหรือเจ้าแม่ต่างๆ จะสื่อสารกับมนุษย์ได้โดยผ่านร่างทรง ซึ่งต้องมีการจัดแต่งเครื่องเช่นสรวยสังววย เพื่อที่จะอัญเชิญเทพเจ้าหรือเจ้าแม่มาประทับร่างและบอกกล่าวชี้แนะช่วยเหลือขจัดปัญหาทุกข์ภัยต่างๆ ของคนผู้นั้นให้หมดไป โดยส่วนมากร่างทรงมักจะเน้นไปในทางให้การรักษาผู้เจ็บป่วย

ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องร่างทรงในหนังผีไทยเรื่อง "คนผีปศาจ"

6.6.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังผีไทยเรื่อง "คนผีปศาจ" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง ดังตัวอย่างในภาพด้านล่าง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับยืนอยู่ข้างๆ ตัวละครที่กำลังจะถูกทำร้าย

ค. มุมมองแบบรู้ออบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.6.8 การวิเคราะห์ภาพและมุกกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “คนผีปีศาจ” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุกกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่กำลังหวาดกลัว - ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพตัวละครติดอยู่ในที่ปิดตาย
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตัวละครโดนกรีดคอ - ภาพเลือด - ภาพบาดแผล - ภาพอวัยวะภายในของมนุษย์
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพดวงตาเบิกโพลง - ภาพเทพเจ้าของฮินดูหัวเป็นสิงโต (Posture แบบเจ้าแม่กาลี) - ภาพร่างทรงเจ้า - ภาพใบหน้าผี

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู และภาพตัวละครติดอยู่ในที่ปิดตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย

(ภาพตัวละครโดนกรีดคอ ภาพเลือด ภาพบาดแผล และภาพอวัยวะภายในของมนุษย์)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น

(ภาพดวงตาเบิกโพลง ภาพร่างทรงเจ้า และภาพใบหน้าผี)

มุกกลิ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up หน้าผี ดวงตาผี - การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่ดูร้าย

6.6.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงหรือบทสวด เสียงเจี๊ยะ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียง ต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน และ ไวโอลิน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศก
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงบทสวดคาถา	เสียงปรากฏพร้อมภาพ และดังมากกว่าปกติ

เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงร้องคำรามของผี	มักใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงวัตถุหนักๆ ลากไปกับพื้น - เสียงเลือดกระชูด - เสียงผีเท้าวิ่งไปมา	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงเครื่องจักรโรงงาน (heart beat tempo) - เสียงลูกบิดประตู	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

จะเห็นได้ว่าหนังผีไทยเรื่อง “คนผีปีศาจ” นี้มีจุดเด่นของความน่าสะพรึงกลัวอยู่ที่บรรยากาศและสถานที่ของเรื่อง การจัดแสงแบบต่ำ (Low Key Light) ทำให้บรรยากาศดูอึมครึม ขมุกขมัว และดูลึกลับจนน่าขนพองสยองเกล้า เมื่อผสมผสานกับเรื่องของ การเข้าทรงเจ้าตามความเชื่อของศาสนาฮินดูแล้ว จึงยิ่งน่าสะพรึงกลัวมากขึ้น นอกจากนี้โครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนยังช่วยทำให้ปริศนาหรือปมความลับต่างๆ ค่อยๆ คลี่คลาย และสร้างความกดดันให้กับผู้ชมอีกด้วย

6.7 หนังผีไทยเรื่อง ผีช่องแอร์

เรื่องย่อ (Synopsis)

วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งเดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อเล่นคอนเสิร์ต ตกดึกพวกเขา เชื้อคินเข้าพักในโรงแรมเกรดต่ำแห่งหนึ่งในย่านนั้น ทั้งหมดสังเกตเห็นช่องแอร์ที่มีเศษผ้าห้อยติดอยู่ จึงพากันปีนขึ้นไปดูและพบกับผีหญิงสาวในช่องแอร์นั้น

ด้วยความตกใจกลัวทั้งหมดพยายามหลบหนีผี แต่ว่ามีสาวก็ตามหลอกหลอนอย่างไม่ลดละ วัยรุ่นในกลุ่มค่อยๆ ถูกผีฆ่าไปที่ละคนๆ ที่เหลือก็พากันหลบหนีเข้าไปในวัด เพื่อให้พระสงฆ์ช่วย แต่ก็ไม่เป็นผล เพราะผียังตามมาหลอกหลอนและฆ่าพวกเขา

วัยรุ่นที่รอดชีวิตพยายามสืบหาเรื่องราวของผีสาว แล้วก็พบว่าเธอเป็นโสเภณีในย่านนั้นที่ถูกชายฆ่าหั่นศพ โดยเอาส่วนศีรษะของหญิงสาวไปผูกไว้ในช่องแอร์ และใครก็ตามที่พบเห็นผีตนนี้จะต้องถึงกับความตายในที่สุด

ถึงแม้จะลองทุกวิถีทางเพื่อให้รอดพ้นจากการตามล่าของผี แต่วัยรุ่นทั้งหมดก็ไม่สามารถหลบหนีการตามล่าของผีได้พ้น ทั้งหมดถูกผีฆ่าตาย

6.7.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวกลุ่มละครหลักของเรื่อง (วัยรุ่นหกคน) ที่ต้องย้ายเข้ามาอยู่ในสถานที่แห่งใหม่ที่ตนไม่คุ้นเคยและไม่รู้จักมาก่อน (ทั้งหมดเช็คอินเข้าพักในโรงแรมเก่าๆ แห่งหนึ่งในยามดึก)	✓
Incidental Moment	ตัวละครหลักเจอกับผีโดยบังเอิญ (ทั้งหมดมองเห็นผีในช่องแอร์)	✓
Turning Point	ด้วยความกลัวผี ทั้งหมดจึงพยายามหลบหนี แต่ก็ถูกผีไล่ล่า ทำให้ตัวละครหลักบางตัวเสียชีวิต	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักที่ยังรอดชีวิตเข้าไปขอความช่วยเหลือจากพระสงฆ์ เพื่อหาหนทางที่จะทำให้ผีเลิกตามฆ่าพวกตน	✓
Climax	ตัวละครหลักพยายามค้นหาเรื่องราวของผี และพยายามปลดปล่อยผีให้ไปสู่สุคติ	✓
Resolution	ตัวละครหลักทำไม่สำเร็จ	✓
Closure	ตัวละครหลักตาย	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “ผีช่องแอร์” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบการปฏิบัติภารกิจ (Mission Accomplished Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ขั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่กลุ่มตัวละครเริ่มเข้าไปพัวพันกับภารกิจบางอย่างที่ต้องทำให้สำเร็จลุล่วงให้ได้ โดยภารกิจในครั้งนี้คือชีวิตของกลุ่มตัวละครนั่นเอง เนื่องจากกติกาของภารกิจดังกล่าวก็คือ หากคนใดก็ตามมองเห็นใบหน้าของผีแล้วจะต้องถูกผีฆ่าตาย ทำให้ตัวละครต้องต่อสู้ยืดเวลาเพื่อรักษาชีวิตของตัวเองให้อยู่อรอด ทั้งนี้คู่ต่อสู้ของเธอที่เป็นถึงผีที่มีพลังอำนาจมากกว่ามนุษย์ ทำให้ผู้ชมต้องคอยลุ้นและเอาใจช่วยตัวละครให้หาหนทางหลบหนีหรือแก้คำสาปให้ทันท่วงที จึงทำให้โครงเรื่องชนิดนี้มีทั้งความน่าตื่นเต้นและความน่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.7.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก “ผีช่องแอร์” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “ความพยายามของผี” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีต่อมนุษย์และความปรารถนาที่จะแก้แค้น ซึ่งพบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.7.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "ผีช่องแอร์" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. การให้อภัย VS การล้างแค้น

นอกจากความอาฆาตพยาบาทจะเป็นแก่นความคิดหลักของหนังสือนี้แล้ว ก็ยังเป็นข้อขัดแย้งทางอารมณ์ (Emotional Conflict) ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวได้มากที่สุดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้การอาฆาตพยาบาทนำไปสู่การจองเวรและการล้างแค้นในที่สุด ตัวละครในเรื่องที่มีข้อของการล้างแค้นได้แก่ตัวละครผี ซึ่งมีพลังอำนาจเหนือกว่ามนุษย์ และทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะล้างแค้นให้สำเร็จ

ข. ผู้ล่า VS ผู้ถูกล่า

จากบทบาทของผีและคนในหนังสือเรื่องนี้ ได้แบ่งออกเป็น ผีคือผู้ล่า ที่คอยตามหลอกหลอนและฆ่าคน ที่เป็นผู้ถูกล่านั่นเอง ความขัดแย้งดังกล่าวก่อให้เกิดแรงผลักดันให้มนุษย์พยายามที่จะหนีรอดเอาชีวิต และพยายามที่จะหาหนทางให้หลุดพ้นจากการถูกล่านั่นเอง ซึ่งอารมณ์ของความรู้สึกของผู้ถูกล่าย่อมเต็มไปด้วยความหวาดระแวง ตื่นกลัว และรู้สึกไม่เป็นสุข

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "ผีช่องแอร์" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.7.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Villain

"แสงดาว" แบ่งออกเป็น 2 ช่วงด้วยกัน นั่นคือ แสงดาวในขณะที่ยังมีชีวิต และวิญญาณของแสงดาว ซึ่งบุคลิกลักษณะทั้งสองช่วงในเรื่องของความเศร้าโศกและทุกข์ทรมานนั้น ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะว่าแสงดาวผ่านเรื่องราวที่แสนโหดร้ายมามาก จนทำให้เธอมีบุคลิกแบบเก็บตัว (Introvert) ซึมเศร้า เงียบขรึม และชอบอยู่เพียงลำพังผู้เดียว แต่ส่วนที่แตกต่างกันก็คือเมื่อแสงดาวเสียชีวิตลงไป วิญญาณของเธอที่เต็มไปด้วยความเคียดแค้นก็ระเบิดออกเนื่องจาก Id ในใจไม่จำเป็นต้องเก็บกดเอาไว้อีกแล้ว ทำให้เธอบันดาลโทสะตามที่ใจต้องการ ผีแสงดาวมี

ลักษณะต่อต้านสังคม (Anti-Social) และก้าวร้าวรุนแรง (Aggressive) เห็นได้จากการที่เธอหลอกหลอนและฆ่าผู้คนที่มองเห็นใบหน้าของเธอนั่นเอง

ข. Victims

“กลุ่มวัยรุ่นทั้ง 6” ที่ได้มองเห็นใบหน้าของผี ทั้งหมดจึงถูกผีหญิงสาวที่มีแต่ความเคียดแค้นพยายามติดตามล่า ถึงแม้ทั้งหมดจะพยายามหลบหนี แต่ในท้ายที่สุดก็พบว่าพวกเขาไม่สามารถหลบหนีชะตากรรมของตนเองได้เลย

6.7.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “ผีช่องแอร์” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องพักในโรงแรม

ห้องพักในโรงแรมถึงแม้จะมีลักษณะเป็นห้องนอนพักผ่อน แต่ว่าก็ไม่ใช่ว่าห้องที่เราคุ้นเคยหรือไว้วางใจได้มากเท่ากับห้องนอนในบ้านของเราจริงๆ เพราะโรงแรมเป็นที่สาธารณะที่ใครก็สามารถเข้ามาใช้นอนหลับพักผ่อนได้ ดังนั้นจึงอาจเกิดเรื่องราวต่างๆ มากมายในห้องพักโดยที่เราไม่รู้ โดยเฉพาะห้องพักภายในเรื่อง ที่เป็นห้องพักที่เคยเกิดคดีฆาตกรรมมาก่อนแล้ว จึงทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย และหวาดกลัวได้

ข. ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร

ภาพแสดงให้เห็นถึงฉากถนนเวลากลางคืนที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

ค. สระว่ายน้ำ

เนื่องจากสระรูปร่างกายของมนุษย์ที่เป็นลัทธิวิบ ทำให้คนส่วนใหญ่มีประสบการณ์อันเลวร้ายกับการว่ายน้ำหรือดำน้ำ เช่น จมน้ำ ล้ำลึกน้ำ หรือน้ำเข้าหู เป็นต้น นอกจากนี้สระว่ายน้ำ

น้ำยังเป็นสถานที่ที่คนสามารถประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร จึงทำให้เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่น่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.7.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. การอ้างอิงกับเรื่องเล่าที่ได้รับความนิยม

หนังสือไทยเรื่อง "ผีช่องแอร์" นี้ เป็นหนังสือที่ได้รับแรงบันดาลใจและเค้าโครงเรื่องมาจากเรื่องที่เคยถูกเล่าในคลื่นวิทยุ ShockFM ที่ได้รับความนิยมกล้าหาญถึงความน่าสะพรึงกลัวจนถูกหยิบมาเล่าทางทีวีในรายการ ตีสิบ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 ที่ผ่านมา โดยเรื่องราวในหนังสือมีความใกล้เคียงกับเรื่องเล่าอย่างมาก แต่ได้รับการดัดแปลงในเรื่องชื่อ สถานที่ และรายละเอียดต่างๆ ดังนั้น ผู้ที่เคยได้ยิน ได้ฟัง หรือได้ชมเรื่องเล่านี้จากสื่อวิทยุโทรทัศน์มาก่อน ก็จะเกิดความรู้สึกเชื่อมโยงหรือเข้าใจเนื้อเรื่องได้มากกว่าผู้ที่ไม่เคยรู้เรื่องราวมาก่อน

6.7.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "ผีช่องแอร์" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีหลอกหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมกล้องแบบรูบรอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
 ในฉากผู้ชมจะเห็นตัวละครค่อยๆ ยื่นมือมาสะกิดหญิงสาว ที่แท้จริงแล้วคือผีนั่นเอง แต่ว่าตัวละครในเรื่องยังไม่ทราบ

6.7.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “ผีช่องแอร์” นี้มีการใช้ภาพและการ
 ใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครแอบมองห้องดู - ภาพไฟดับ - ภาพผีค่อยๆ คลานเข้าหาตัวละคร
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพเลือด - ภาพศพ - ภาพตัวละครจมน้ำ - ภาพชิ้นส่วนอวัยวะมนุษย์ - ภาพตัวละครถูกรถชน - ภาพตัวละครยิงตัวตาย
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพใบหน้าผี ดวงตาผี

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตราย (ภาพตัวละครแอบมองห้องดู)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ภาพศพ ภาพตัวละครจมน้ำ และภาพตัวละครยิงตัวตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี ภาพใบหน้าผี และภาพดวงตาดำ)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

6.7.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเจี๊ยะ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง - เสียงเปียโน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศกรวมถึงใช้ขณะ

	- เสียงไวโอลิน	Transition ภาพ
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงเพลงโอเปร่า - เสียงพระสวดมนต์	เสียงไม่ได้ปรากฏพร้อมภาพ แต่มีระดับความดังกว่าปกติ
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีคำราม - เสียงผีกรีดร้อง	ใช้ขณะที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงผีเท้าวิ่ง	เสียงปรากฏพร้อมภาพ และระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงลมพัดหวิดหวิว - เสียงของมีคม - เสียงโทรศัพท์ดัง - เสียงเบรครถ - เสียงไม้เอี้ยตฮึด	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงโลหะกังวาน	ใช้ก่อนที่ตัวละครจะถูกฆ่า หรือโดนทำร้าย

จะเห็นได้ว่าหนังผีไทยเรื่อง “ผีช่องแอร์” นี้มีจุดเด่นของความน่าสะพรึงกลัวอยู่ที่โครงเรื่อง เนื่องจากได้รับแรงบันดาลใจและเค้าโครงมาจากเรื่องเล่าผีที่ได้รับความนิยมในรายการวิทยุ Shock FM ที่ได้รับการโหวตจากผู้ฟังให้ติด 1 ใน 10 เรื่องเล่าผีที่น่ากลัวที่สุด และได้ถูกนำไปเล่าอีกครั้งในรายการตีสิบในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 จนทำให้คนทั่วไปรู้จักเรื่องเล่าผีช่องแอร์นี้กันโดยส่วนใหญ่ เมื่อเรื่องเล่านี้ถูกสร้างเป็นหนัง จึงทำให้องค์ประกอบทางด้านภาพและเสียง โดยเฉพาะรูปลักษณ์ของผีจึงเป็นส่วยช่วยเสริมให้หนังเรื่องนี้เกิดความน่าสะพรึงกลัวเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

6.8 หนังผีไทยเรื่อง อารรพ์แก่นผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

“มอส” “หมวย” “ปิ่น” และกลุ่มเพื่อนสาวได้เดินทางไปสำรวจบ้านร้างที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งจาก Forward Mail หน้าบ้านมีศาลเพียงตาตั้งเอาไว้ เพื่อนบางคนในกลุ่มต่างชวนกันบนบานศาลกล่าวเพื่อขอให้ตนสอบเอ็นทรานซ์ติด บ้างก็ขอให้เจอกระเป๋าสตางค์ที่หายไป โดยแลกกับการโกนหัว เป็นต้น

เพื่อนหญิงที่บนขอให้เจอกระเป๋าสตางค์นั้นจู่ๆ ก็ได้พบกระเป๋าสตางค์ที่หายไป และในคืนนั้นเองผีก็ปรากฏตัวขึ้น จากนั้นผมบนศีรชะก็ค่อยๆ ร่วงๆ จนหมด เหลือแต่เพียงเลือดที่ไหลท่วมศีรชะของเธอ จากนั้นใครก็ตามที่บนบานอะไรไว้ก็สำเร็จในเรื่องนั้นจนหมด แต่หากไม่ทำการแก้บนก็จะโดนผีตามหลอก จนทำให้เพื่อนๆ ในกลุ่มต่างพากันหวาดกลัวและรีบไปแก้บนกันจนหมด

มอส ปีน และหมวยที่แม้ไม่ได้บนบานอะไรไว้ แต่ก็เจอผีหญิงสาวตามหลอกหลอน ปีนสืบหาข้อมูลเรื่องผีที่บ้านร้างก็พบว่าเคยเกิดเหตุการณ์เพื่อนหญิงสองคนที่เคยสนิทกันมากแต่กลับจิตใจทะเลาะจนฆ่ากันตาย

ในที่สุดปีนและหมวยก็ถูกผีฆ่าตาย การเสียชีวิตของเพื่อนสนิททั้งสองทำให้มอสโกรธจัดและเดินทางไปยังบ้านร้างเพื่อทำลายศาลพระภูมินั้นทิ้งเสีย ผีได้เฉลยให้มอสรู้ว่า มอสได้ปลั่งปากสาบานไปในคืนที่เธอมาบ้านร้างครั้งแรก โดยบนบานเอาไว้ว่าอยากได้อะไรจะให้หมดเลย ผีจึงเลือกที่จะเอาชีวิตเพื่อนทั้งสองของมอสไปอยู่ด้วยนั่นเอง

6.8.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการเดินทางไปยังสถานที่ลับแห่งหนึ่งของตัวละครหลักทั้งสาม (มอส ปีน หมวย และเพื่อนๆ เดินทางไปยังบ้านผีสิง)	✓
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักและเพื่อนๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องผีสิง (ตัวละครบนบานศาลกล่าวศาลเพียงตา)	X
Turning Point	จากเหตุการณ์บังเอิญนั้นเอง ส่งผลให้ตัวละครหลักและเพื่อนๆ ถูกผีหลอกและผีทำร้าย (ใครที่บนแล้วไม่แก้บนก็ถูกผีทำร้ายหรือถูกผีหลอก)	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักพยายามสืบหาความจริง (มอส ปีน และหมวยเดินทางสืบเรื่องราวของผี)	✓
Climax	ตัวละครหลักค้นพบความจริงในที่สุด (ทั้งหมดพบว่าศาลนั้นเป็นศาลของผีสองตนที่เป็นเพื่อนกัน) แต่ถึงแม้ตัวละครหลักจะรู้ความจริงทั้งหมด แต่ก็ดูเหมือนจะช้าเกินไป (ปีนและหมวยถูกผีฆ่าตาย)	✓
Resolution	เหตุการณ์คลี่คลายและเฉลยว่า ตัวละครหลักเป็นต้นเหตุของการตายของเพื่อนๆ แต่เพียงผู้เดียว (เพราะมอสปลั่งปากบนบานว่าแลกกับอะไรก็ได้ ผีจึงเอาเพื่อนของมอสไปอยู่ด้วยนั่นเอง)	✓
Closure	วิญญาณผียังคงอยู่ต่อไป (รอคนหลงผิดมาบนบานศาลกล่าว)	X

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่โครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา และเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น ซึ่งในกรณีนี้ก็คือการตามทวงหนี้บนบานสานกล่าวของผีนั่นเอง และที่ความน่าสะพรึงกลัวขึ้นเมื่อเหตุการณ์มาเฉลยในตอนจบว่าตัวละครหลักนั่นเองที่ต้นเหตุของเหตุการณ์ทั้งหมด

6.8.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก "อาถรรพณ์แก่นผี" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "การทวงหนี้ของผี" อันเนื่องมาจากการที่โครงเรื่องได้เล่าถึงความพยายามของผีที่ต้องการจะตามทวงหนี้จากคนที่มาบนบานสานกล่าวตนไว้แล้วไม่ยอมแก้บนคืนให้ ซึ่งการชดใช้หนี้ในที่นี้หมายถึงการเอาชีวิตของคนที่เป็นบนบานสานกล่าวเอาไว้ นั่นเอง เมื่อเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.8.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การรับ (Taking) VS การให้ (Giving)

เป็นข้อขัดแย้งที่สำคัญที่สุดของหนังสือไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" เป็นข้อที่เกิดจากความเชื่อเรื่องของการบนบานสานกล่าวต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ก็ตาม ว่าเมื่อใดก็ตามที่คำขอสัมฤทธิ์ผลแล้วจำเป็นจะต้องมีการชดใช้ (Pay off) หรือที่เรียกว่าการแก้บนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นๆ ที่ตนได้บนบานเอาไว้ นอกจากนี้การให้และการรับยังเป็นสมมูลของสังขรณ์ของการดำเนินชีวิตของมนุษย์อีกด้วย เพราะไม่มีใครที่จะสามารถเป็นผู้รับได้อย่างเดียว หรือเป็นผู้ให้ได้อย่างเดียว การที่จะมีชีวิตอยู่ด้วยความสุขกายสบายใจจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ที่จะให้และรับอย่างเหมาะสม

ข. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกฮึกเหิมเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

ง. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.8.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"มอศ" เป็นนางเอกที่มีอุปนิสัยมุทะลุ เลือดร้อน ฉุนเฉียวง่าย จนบางครั้งขาดความยับยั้งชั่งใจ เช่น การเผลอปลั่งปากบนบานสานกล่าวผีจนเป็นชนวนให้เกิดเหตุการณ์ที่น่าสะพรึงกลัวทั้งหมด เป็นต้น นอกจากนี้มอศยังเป็นหญิงสาวที่มีลักษณะความเป็นชายสูง (Masculine) ชอบแข่งขัน ชอบเอาชนะ อย่างไรก็ตามเธอก็ต้องจมมุดเมื่อพบว่าสิ่งที่เธอไม่สามารถเอาชนะได้ก็คือคำพูดของเธอนั่นเองที่ได้บนบานกับผีเอาไว้แล้ว

ข. Villain

"ผี" มีลักษณะแบบนายทุน (Entrepreneur) นั่นคือทำหน้าที่เป็นเจ้านี่ด้วยการ "ให้กู้" โดยผู้คนจะมาบนบานสานกล่าวขอสิ่งที่ตนอยากได้ จากนั้นผีจึงช่วยเหลือให้คำขอของคนเป็นจริง แล้วจึงทำการ "ทวงหนี้" โดยการหลอกหลอนหรือเอาชีวิตของคนทีบนบานไป ซึ่งตัวละครผีนี้เองที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังเรื่องนี้

6.8.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวได้แก่

ก. ห้องนอน

ห้องนอนจัดเป็นสถานที่ที่โหลวมและที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมหลับตาเพื่อหลับนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างที่น่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. บ้านร้าง

เป็นสถานที่ที่น่ากลัวโดยธรรมชาติอยู่แล้ว มีบ้านร้างหลายต่อหลายแห่งในประเทศไทยที่ขึ้นชื่อและถูกกล่าวขานว่าเป็นบ้านผีสิง โดยมักจะเป็นบ้านที่เคยเกิดเหตุการณ์หรือมีผู้เสียชีวิตภายในบ้านหลังนั้น จากนั้นบ้านจึงถูกทิ้งร้างเอาไว้และไม่กล้ามีผู้ใดมาอยู่อาศัยต่อบ้านจึงรกร้างมีต้นไม้ขึ้นปกคลุม บ้างก็มีหยากไย่เกาะและผนังทึบทรุดโทรมจนดูวังเวงน่าหวาดกลัว

ค. ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร

6.8.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องการบนบานสานกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เป็นความเชื่อที่เกิดมาจากความกลัวของมนุษย์และมีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ในสมัยดึกดำบรรพ์ ความกลัวในช่วงแรกเป็นความกลัวที่เกิดจากความไม่รู้ต่อสรรพสิ่งในธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า มนุษย์เชื่อว่าเป็นการกระทำของเทพเจ้าที่มองไม่เห็นและทำการบูชา ยัญหรือหาสิ่งของเพื่อมาเซ่นไหว้แก่เทพเจ้าต่างๆ โดยเชื่อว่าเทพเจ้าจะเอ็นดูและมีเมตตากับตน ต่อมาเมื่อความรู้ของมนุษย์มีมากขึ้น วิทยาศาสตร์เข้ามามีบทบาทในการอธิบายถึงเหตุและผลของสรรพสิ่งต่างๆ ในโลก ทำให้มนุษย์หวาดกลัวน้อยลง แต่อย่างไรก็ดีความรู้สึกไม่มั่นคงหรือการขาดความมั่นใจก็ยังไม่สามารถลบล้างไปจากมนุษย์ได้ ทำให้การบนบานสานกล่าวได้เข้ามามีบทบาทในการเป็นที่พึ่งทางใจของมนุษย์ โดยมนุษย์จะทำการร้องขอต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผีสง่าเพื่อให้ช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับตน โดยแลกกับการแก้บน บ้างก็แก้บนด้วยสิ่งของ เช่น ไข่ต้ม ไก่ต้ม บ้างก็แก้บนด้วยการกระทำ เช่น วิ่งแก้บน รำแก้บน เป็นต้น การบนบานสานกล่าวมักจะมีคำเตือนถึงเรื่องการแก้บนว่าต้องทำตามคำที่ตนสัญญาไว้ มิฉะนั้นจะถูกสิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษหรือตามทวง

ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องการบนบานสานกล่าว และการแก้บนด้วยการรำ ในหนังผีไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก้บนผี"

ข. ความเชื่อเรื่องผีอำ

เป็นความเชื่อโบราณของไทยที่เชื่อว่าการถูกผีอำคือการถูกผีหลอกในขณะนอนครึ่งหลับครึ่งตื่น มีอาการที่รู้สึกแน่นหน้าอก เจ็บหน้าอก หรือขยับตัวไม่ได้ในขณะนอน หรือนั่งเหมือนมีคนมานั่งทับบนตัว แต่ทางการแพทย์อธิบายว่าเกิดจากการนั่งหรือนอนที่ผิดท่า ทำให้เกิดการกดทับเส้นประสาท ทำให้ขยับตัวไม่ได้เนื่องจากสมองตื่นไม่พร้อมกัน กล่าวคือ สมองเรานั้นมีบริเวณต่างๆ ที่ทำหน้าที่ต่างๆ ขณะเวลาตื่นสมองมนุษย์จะมีกระแสไฟฟ้าเป็นตัวทำงาน เวลาหลับกระแสเหล่านี้ก็จะค่อยๆ ลดลง (เข้าสู่ระยะพัก) เมื่อเวลาตื่นหากบริเวณรับความรู้สึกตื่น แต่บริเวณสั่งการเคลื่อนไหวยังไม่ตื่น ก็จะมีลักษณะคล้ายอาการผีอำ ซึ่งอาจจะใช้เวลาระยะหนึ่งกว่าอาการนี้จะหายไป

6.8.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง “อาถรรพณ์แก่นบณสี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
โนจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับเป็นนางเอกที่ส่องกระจกเงาอยู่ด้วยความหวาดกลัว

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator) มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.8.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมนกมองต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก่นผี" นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมนกมองเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครวิ่งหนี - ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพผีปรากฏตัวกระทันหัน - ภาพมือผีเอื้อมมาจับจากด้านหลัง
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพเลือด - ภาพบาดแผลเหวอะหวะ - ภาพคนผูกคอตาย
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพใบหน้าผี - ภาพตัวละครโดนผีอำ - ภาพผีนางรำ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครวิ่งหนี และภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย
(ภาพเลือด และภาพบาดแผลเหวอะเหว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้ามี ภาพตัวละครถูกผีอำ และภาพผีนางรำ)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up หน้าผีจับพลัน
การใช้ภาพมุมสูง	- การใช้ภาพมุมสูงระดับเพดานเพื่อภาพแสดงให้เห็นถึง บรรยากาศโดยรวมสถานที่นั้นๆ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up หน้าผีจับพลัน และ การใช้ภาพมุมสูง

6.8.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน ปี่พาทย์ดนตรีไทย	ใช้ในฉากที่ตื่นเต้น
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีโหยหวน - เสียงลมหายใจของผี	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงหายใจติดขัด	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงจิ้งหรีด - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงกระจกแตก - เสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า	ให้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

ประเด็นใหญ่ใจความสำคัญของความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง "อาถรรพณ์แก้บนผี" นี้คือ การชดใช้ (Pay Off) ต่อผี ซึ่งตัวละครในเรื่องได้บนบานสานกล่าวบางสิ่งบางอย่างเอาไว้ ถึงแม้จะเป็นการบนบานโดยไม่ตั้งใจก็ตาม การชดใช้กับสิ่งเร้นลับอย่างผีซึ่งมีพลังอำนาจมากกว่าคนนั้น ทำให้เกิดการตัวละครที่เป็นคนนั้นจนมุม ไร้ทางต่อสู้อ และต้องเผชิญกับการชดใช้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้การบนบานสานกล่าวยังเป็นสิ่งที่คนไทยคุ้นเคยและรู้จักกันอย่างดี จึงทำให้ผู้ชมเกิดความคุ้นเคยและเกิดความรู้สึกสะพรึงกลัวร่วมไปกับหนังได้ไม่ยาก

6.9 หนังผีไทยเรื่อง ตุ๊กแกผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

"ขวัญ" นักเขียนนิยายเกี่ยวกับไสยศาสตร์ได้เขียนนิยายเรื่องหนึ่งชื่อ "ตุ๊กแกผี" ขึ้น หลังจากที่เธอเขียนนิยายเสร็จเธอก็เดินทางไปพักร้อนที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่นั่นขวัญได้รับเครื่องรางแปลกประหลาดจากชาวเขา และเธอก็นำมาถนอมกลับมาที่กรุงเทพฯ ด้วย โดยหารู้ไม่ว่ามันเป็นคือเครื่องรางไสยศาสตร์เกี่ยวกับตุ๊กแกผี

จากนั้นมาขวัญและคนรอบตัวเธอก็เริ่มพบตุ๊กแกประหลาดในบ้าน แม่บ้านของขวัญเริ่มสังเกตเห็นความผิดปกติของขวัญและเชื่อว่าขวัญถูกผีตุ๊กแกเข้าสิง คนรอบข้างถูกขวัญในร่างผี

ตุ๊กแกฆ่าตายทีละคนๆ จนทำให้ “หมอวิฑูรย์” แฟนหนุ่มของขวัญเป็นห่วง และพยายามพาขวัญไปรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์ แต่ก็ไม่เป็นผล พยาบาลในโรงพยาบาลก็ถูกขวัญฆ่าตายจนหมด

ขวัญในร่างผีตุ๊กแกหลบหนีออกจากโรงพยาบาลไปยังบ้านร้างในป่าที่บึง จนหมอวิฑูรย์ต้องตามไปยังที่บ้านร้างแห่งนั้น

หมอวิฑูรย์เผชิญหน้ากับขวัญในร่างของตุ๊กแกผีในบ้านร้าง และถูกผีตุ๊กแกในร่างขวัญฆ่าจนตาย สุดท้ายวิญญาณของตุ๊กแกผีก็ยังคงหลบหนีและหาผู้สืบทอดต่อไป

6.9.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการเดินทางไปยังสถานที่แห่งหนึ่งของตัวละครหลัก (นางเอกเดินทางไปยังเชียงใหม่)	✓
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องผีต่าง (นางเอกได้รับเครื่องรางไสยศาสตร์ลึกลับที่เกี่ยวกับตุ๊กแกผี)	X
Turning Point	จากเหตุการณ์บังเอิญนั้นเอง ส่งผลให้ตัวละครหลักถูกผีเข้าสิง และคนรอบข้างตัวละครหลักก็ถูกผีทำร้าย (ใครที่บนแล้วไม่แก้บนก็ถูกผีทำร้ายหรือถูกผีหลอก)	✓
Rising Crisis	คนรักของตัวละครหลักพยายามสืบหาความจริงเพื่อช่วยเหลือตัวละครหลัก (พระเอกพยายามหาทางรักษาอาการของนางเอก)	✓
Climax	คนรักของตัวละครหลักค้นพบความจริงในที่สุด (ว่านางเอกถูกผีตุ๊กแกจากเครื่องรางเข้าสิง)	✓
Resolution	แต่ถึงจะรู้ความจริงก็สายเกินไป ผีฆ่าทุกคนจนตายหมด (ผีตุ๊กแกในร่างนางเอกฆ่าพระเอกจนตาย)	✓
Closure	วิญญาณผียังคงอยู่ต่อไป (รอผู้มาสืบทอด)	X

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง “ตุ๊กแกผี” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่ตัวละครเริ่มเข้าไปข้องเกี่ยวกับปัญหา จากนั้นจึงค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา และเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น ซึ่งในกรณีนี้ก็

คือเรื่องราวของผีตูกแกที่สามารถเข้าถึงร่างคนได้นั่นเอง และทิวความน่าสะพรึงกลัวขึ้นเมื่อเหตุการณ์มาเฉลยในตอนจบว่าตัวละครพายัพให้แกผี และไม่สามารถเอาชีวิตรอดได้

6.9.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังสือไทยเรื่อง "ตูกแกผี" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความพยายามของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีตูกแกที่เฝ้ารอคอยที่จะเข้าถึงร่างมนุษย์เพื่อฆ่าผู้อื่น ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.9.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "ตูกแกผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 2 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อขัดแย้งที่ไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "ตูกแกผี" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ข. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

6.9.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"ขวัญ" เป็นนางเอกที่มีความเด็ดเดี่ยว กล้าตัดสินใจ และกล้าเผชิญหน้ากับปัญหา เธอเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นผู้นำและเป็นสาวทำงานที่มุ่งมั่นให้กับการทำงาน อยุ่อย่างไรก็ดี

เธอก็เป็นผู้หญิงที่ยังต้องการความช่วยเหลือจากพระเอก และบ่อยครั้งที่เธอต้องกลายเป็นตัวละครที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (Helpless Character)

ข. Villain

“ผีตึกแก” เป็นดวงวิญญาณที่มีความเคียดแค้น และอิจฉาริษยามนุษย์อย่างแรงกล้า มีความรู้สึกไม่พอใจและไม่ยินยอมกับโชคชะตาของตัวเอง โดยการพยายามทำให้คนอื่นตายตามตัวเองไปด้วย เป็นตัวแทนของลักษณะบุคลิกแบบต่อต้านสังคม (Anti-Social) และแบบผู้ก่อการร้าย (Terrorist) ซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะที่ก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวในหนังเรื่องนี้นั่นเอง

ค. Assistant

“หมอวิทูรย์” คือแฟนหนุ่มของขวัญที่มีอาชีพเป็นหมอ ด้วยความห่วงใยในอาการของขวัญทำให้หมอวิทูรย์พยายามหาทางช่วยเหลือแฟนของตนอย่างสุดความสามารถ ทั้งวิธีการทางการแพทย์และวิธีทางไสยศาสตร์ ถึงแม้ในที่สุดจะต้องแลกกับชีวิตของตัวเอง หมอวิทูรย์ก็ยอมภาพแสดงให้เห็นถึงตัวละครในอุดมคติที่มีแต่ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข (Unconditioned Love)

6.9.5 การวิเคราะห์ฉาก จากในหนังผีไทยเรื่อง “ตึกแกผี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องน้ำ ห้องนอน

ห้องน้ำและห้องนอนจัดเป็นสถานที่ที่โหดร้ายและที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมปลดเปลื้องเสื้อผ้าอาภรณ์จนหมดเพื่ออาบน้ำชำระร่างกาย หรือยอมหลับตาทั้งสองข้างเพื่อนอนหลับ เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. บ้านร้าง

เป็นสถานที่ที่น่ากลัวโดยธรรมชาติอยู่แล้ว มีบ้านร้างหลายต่อหลายแห่งในประเทศไทยที่ขึ้นชื่อและถูกกล่าวขานว่าเป็นบ้านผีสิง โดยมักจะเป็นบ้านที่เคยเกิดเหตุฆาตกรรม หรือมีผู้เสียชีวิตภายในบ้านหลังนั้น จากนั้นบ้านจึงถูกทิ้งร้างเอาไว้และไม่กล้ามีผู้ใดมาอยู่อาศัยต่อบ้านจึงรกร้างมีต้นไม้ขึ้นปกคลุม บ้างก็มีหยากไย่เกาะและผนังทรุดโทรมจนดูวังเวงน่าหวาดกลัว

6.9.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องการสวดภาณยักษ์ (อ้างถึง พระมหาวิบูลย์ พุกวิสัย, 2550)

การสวดภาณยักษ์ได้เริ่มมีขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่สมัยของพ่อขุนรามคำแหง โดยรับมาจากพระสงฆ์ทางลังกาสายเถรวาท เริ่มเข้ามาทางด้านจังหวัดนครศรีธรรมราชจนถึงสมัยของรัชกาลที่ ๕ เสด็จนครศรีธรรมราชจึงได้นำมาจัดเป็นพิธีประจำปีเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่พระนครและแก่พระเจ้าแผ่นดิน เพราะมีความเชื่อกันมาว่าบ้านเมืองหนึ่งๆ จะมีผีที่ดีและผีที่ไม่ดีอาศัยอยู่ ผีที่ไม่ดีเรียกว่า ภูติผีปีศาจ ส่วนผีที่ดีเรียกว่า เทพยดา และที่บ้านเมืองมีเหตุเภทภัยต่างๆ เกิดขึ้นก็เป็นเพราะเกิดจากภูติผีปีศาจกลั่นแกล้งบันดาลให้เป็นไป ดังนั้นทุกๆ ปีจึงได้ทำพิธีสวดภาณยักษ์เพื่อเป็นการขับไล่ภูติผีกันสักครั้ง เพื่อความเป็นสิริมงคลและความร่มเย็นเป็นสุขของบ้านเมือง

ภาณ หมายถึงการสวด สมัยก่อนการสวดภาณยักษ์มีอยู่สองแบบคือ สวดภาณวาร และสวดภาณยักษ์ ซึ่งการสวดทั้งสองอย่างนี้มีความแตกต่าง ภาณวาร เป็นการสวดแบบมีทำนองครูลหุ คือมีการเน้นเสียงหนักเบา ใช้น้ำเสียงสวดที่ไพเราะไม่กระแทกกระทั้นดุจันเหมือนการสวดภาณยักษ์ ภาณยักษ์ เป็นการสวดที่มีน้ำเสียงกระแทกกระทั้นดุจันเกรี้ยวกราด และน่ากลัวจึงได้เรียกว่า สวดแบบ ภาณยักษ์นั่นเอง ใช้สวดเพื่อขับไล่ยักษ์หรือภูติผีต่างๆ การสวดทั้งสองแบบนี้ได้นำมาจาก อภินายกสูตร ซึ่งเป็นพระสูตรที่อยู่ในพระไตรปิฎกว่าด้วยเรื่องของยักษ์ต่างๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงปราบ มาดัดแปลงทำนองให้ดุจันและโหยหวน เพื่อเป็นการขับไล่สิ่งที่ไม่ดีให้ออกไป มีการจุดปืนใหญ่สมทบเพื่อให้ภูติผีปีศาจเกิดความกลัวจะได้หนีไป แต่ในปัจจุบันใช้การจุดประทัดแทน บางตำนานก็บอกว่าการสวดภาณยักษ์นั้นเกิดจากเมื่อครั้งที่พระพุทธองค์ท่านได้ทรงโปรดเทศนาธรรมให้กับพญายักษ์ที่มีชื่อว่า ท้าวเวสสุวรรณ ซึ่งเป็นเจ้าแห่งภูติผีปีศาจทั้งหลาย แต่เอ่ยชื่อเพียงอย่างเดียวพวกภูติผีปีศาจที่มีฤทธิ์เดชทั้งหลายยังต้องเกรงใจ ไม่กล้ายุ่งเกี่ยวกับอกรด้วยหลังจากที่ยักษ์ท้าวเวสสุวรรณได้ฟังพระธรรมจากพระพุทธเจ้า ก็บังเกิดความซาบซึ้งในรสพระธรรมขึ้น จึงได้แต่งพระคาถาน้อมถวายแก่พระพุทธเจ้า ซึ่งก็คือ คาถาสวดภาณยักษ์นั่นเอง เมื่อสวดคาถาบทนี้เมื่อใด เหล่าภูติผีปีศาจไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ก็ต้องยอมศิโรราบให้ เพราะเกรงกลัวในบารมีของท่านท้าวเวสสุวรรณ

ข. ความเชื่อเรื่องผ้ายันต์ (อ้างถึง ศิวพร อ่องศรี, 2551)

ผ้ายันต์ เป็นผืนผ้าที่จารึกคาถา อักขระโบราณ และภาพสัญลักษณ์ต่างๆ ที่เกิดจากความเชื่อทางไสยศาสตร์ คำว่า ยันต์ มาจากภาษาบาลี แปลว่า สิ่งที่มีมนุษย์พึงเช่น สรวงบูชา เพื่อให้บังเกิดความสุขความเจริญ จะพบได้บนแผ่นกระดาษ แผ่นเงิน แผ่นทอง รวมทั้งบนผืนผ้า

และบนผิวหนังของมนุษย์ที่ศรัทธา ส่วนสัญลักษณ์คล้ายยันต์นั้นปรากฏเป็นตัวเลขในดินแดน
อาหรับ และยุโรป และยังปรากฏเป็นตัวอักษรในดินแดนจีน พม่า ธิเบต ลาว กัมพูชา รวมถึงไทย

ประเภทของผ้ายันต์ได้มีการแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ

- ยันต์เมตตามหานิยม มีไว้ให้คนรักใคร่ เมตตา หายโกรธเคือง หากพกติดตัวเวลาไปพูดคุยติดต่อกับใคร จะทำให้ราบรื่น ประสบความสำเร็จ
- ยันต์มหาอำนาจ มีไว้แล้วจะทำให้คนเคารพเกรงขามมีบารมี หากพกติดตัวเข้าป่าจะสามารถป้องกันสัตว์ร้าย หากออกสู้รบ จะมีชัยชนะ
- ยันต์ค้าขาย เชื่อว่ามีแล้วจะทำให้ค้าขายได้กำไรร่ำรวย เงินทองไม่ขาดมือพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ
- ยันต์มหาเสน่ห์ หรือ ยันต์เรียกผี มีไว้ครอบครองจะทำให้คนหลงรักหลงเสน่ห์ ซึ่งมักทำเป็นรูปหญิงสาวมีความสัมพันธ์กับสัตว์ เช่น ช้าง ม้า วัว
- ยันต์โชคชะตา เป็นยันต์ที่ทำนายโชคชะตาไว้ดูฤกษ์ยามมงคลต่างๆ คล้ายปฏิทินดวง โดยมากจะมีดวงชะตาของเจ้าของผ้า ยันต์อยู่ด้วย
- ยันต์อยู่ยงคงกะพัน เป็นยันต์ที่มีไว้เพื่อป้องกันอันตรายจากอาวุธต่างๆ ศัตรูยิงแทงฟันไม่เข้า ในอดีตเชื่อกันว่าหากปฏิบัติตามคาถาอย่างเคร่งครัดจะทำให้ทำให้หายตัวได้
- ยันต์ป้องกันภัย ไข้ป้องกันภูตผีปีศาจ วิญญาณ ภัยธรรมชาติ และคุณไสยต่างๆ
- ยันต์สารพัดนึก หรือ ยันต์พันช่อง มีความเชื่อว่า จะทำให้แคล้วคลาดจากอันตรายทุกชนิด จากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง อยากรู้จะได้อะไรก็ได้ตามที่ต้องการ
- ยันต์ฝ่าตะ หรือยันต์ประทับรอยมือ รอยเท้า ถือเป็นยันต์ชนิดพิเศษที่พบยาก เมื่อนำติดตัว หรือบูชาคนที่มียันต์ และเป็นที่เคารพรัก เสมือนเป็นสิ่งมงคลป้องกันภัย และนำโชคมาแก่เจ้าของ มักพบเป็นรอยฝ่าเท้าและฝ่ามือของบิดา มารดา และพระสงฆ์ผู้มีชื่อเสียง เช่น ผ้ายันต์ฝ่าตะของครูบาศรีวิชัย

ภาพแสดงยันต์ป้องกันภัยในหนังสือไทยเรื่อง "ตุ๊กแกผี" ที่เชื่อกันว่าสามารถใช้สะกดวิญญาณของภูติผีปีศาจได้

6.9.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "ตุ๊กแกผี" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับนั่งอยู่ข้างๆ ตัวละครที่โดนผีหลอก

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator) มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.9.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสือไทยเรื่อง "ตุ๊กแกผี" นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตัวละครแอบมองห้องดู - ภาพลำแสงไฟฉายในความมืด - ภาพเหมสึดำ - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว
ภาพที่แสดงถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตุ๊กแก ผูงตุ๊กแก - ภาพตุ๊กแกกัดหน้าตัวละคร - ภาพตุ๊กแกคลานเข้าปากตัวละคร
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพศพนอนตาย - ภาพเลือด - ภาพตัวละครอาเจียนเป็นเลือด - ภาพตัวละครนิ้วขาด - ภาพโครงกระดูก - ภาพลูกตามนุษย์
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบหน้าผี - ภาพเงาผีลอยผ่านหน้า - ภาพผีปรากฏตัวกระทันหัน - ภาพผีควักหัวใจ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร
(ภาพตัวละครแอบมองห้องดู ภาพเหมสึดำ และภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

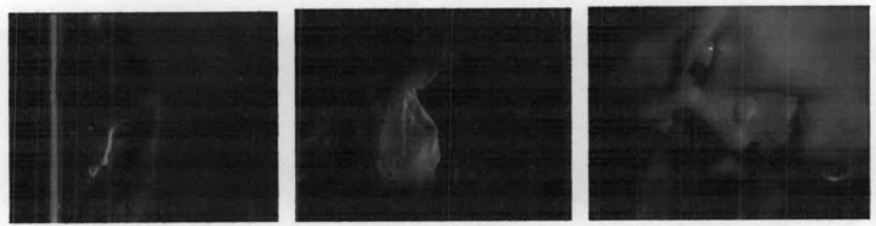

ภาพแสดงให้เห็นถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ (ภาพตุ๊กแก ผึ้งตุ๊กแก)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพคนตาย และภาพเลือด)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี และภาพผีทำร้ายตัวละคร)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ดวงผีจับพลัน

	- การ Extreme Close Up หน้าตัวละครที่หวาดกลัว
การใช้ภาพมุมสูง	- การใช้ภาพมุมสูงระดับเพดานเพื่อภาพแสดงให้เห็นถึงภาพตัวละครที่กำลังติดกับและเข้าสู่สถานการณ์จมนม (Trapped Situation)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้การ Extreme Close Up และการใช้ภาพมุมสูงในหนังไทยเรื่อง "ตุ๊กแกผี"

6.9.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเจียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน	ใช้ในฉากที่ตื่นเต้น
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงสวดภณยักษ์ - เสียงบทสวดเขมร	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงเจียบ	- เสียงเจียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีหัวเราะ - เสียงร่างกายผีกระตุก - เสียงผีกรีดร้อง	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงประตูเอี้ยดฮีด - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงหยดน้ำ - เสียงตุ๊กแก - เสียงผีเท้าคนวิ่งไปมา - เสียงฟ้าผ่า	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ	ใช้ในฉากก่อนที่ผีจะปรากฏตัว
-----------------	----------------	-----------------------------

หนังสือไทยเรื่อง "ตุ๊กแกผี" มีจุดเด่นของความน่าสะพรึงกลัวตรงเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการที่ตัวละครมนุษย์ถูกผีเข้าสิง เป็นส่วนผสมของ "การถูกผีเข้าสิง" จากหนังสือตะวันตกอย่างเช่น The Exorcists ผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิมแบบไทย ได้แก่ การถูกเข้าทรงในพิธีสวดภาณยักษ์ ซึ่งส่วนผสมดังกล่าวได้กลายเป็นโครงเรื่องที่เต็มไปด้วยความลึกลับของพิธีกรรม ตัวละครที่ถูกผีเข้าและนำไปสู่การหาทางช่วยเหลือและขับไล่ผีออกจากร่างคนนั่นเอง

6.10 หนังสือไทยเรื่อง ชัตเตอร์ กดติดวิญญาณ

เรื่องย่อ (Synopsis)

ธัญและเจนเป็นคู่รักกัน ทั้งคู่กำลังฉลองอยู่ในงานเลี้ยงแต่งงานของรุ่นพี่ของธัญที่มหาวิทยาลัย บรรยากาศบนโต๊ะเต็มไปด้วยความสนุกสนานร่าเริง รุ่นพี่และเพื่อนๆ ของธัญต่างพากันคุยรื้อฟื้นถึงเหตุการณ์ในอดีตด้วยความเฮฮา

ในขณะที่ธัญและเจนกำลังขับรถกลับบ้านในยามดึกนั้น เจนในฐานะคนขับไม่ทันได้มองเห็นหญิงสาวในชุดนักศึกษาที่จู่ๆ ก็มายืนขวางหน้ารถ ทำให้รถพุ่งชนหญิงสาวจนร่างกระเด็น เจนอยากจะลงไปช่วยแต่ธัญห้ามเอาไว้และสั่งให้รีบออกรถหนีไปจากที่เกิดเหตุ

ด้วยความรู้สึกผิดทำให้เจนถึงกับนอนไม่หลับและอดไม่ได้ที่จะชวนธัญซึ่งมีอาการปวดเมื่อยที่ต้นคอภายหลังรถชน ออกไปสืบข่าวคราวการตายของหญิงสาวคนนั้น แต่ก็ไม่พบร่องรอยใดๆ เวลาถัดมาธัญเริ่มพบแสงประหลาดมากมายที่ติดมากับรูปถ่ายโดยหาสาเหตุไม่ได้ จากนั้นทั้งธัญและเจนก็เริ่มพบเจอกับวิญญาณหญิงสาวที่ตามมาหลอกหลอน

ธัญและเจนต้องตกอยู่ในสถานการณ์อันน่าสะพรึงกลัวต่างๆ นานา ไม่ว่าจะป็นฝันร้าย ไฟดับในห้องมืด ได้ยินเสียงฝีเท้าคนวิ่งไปมา ภาพหญิงสาวเลือดท่วม ฯลฯ จากการสืบหาข้อมูลจากสำนักพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวกับสิ่งเร้นลับ ทั้งคู่ค่อนข้างเชื่อว่าแสงประหลาดในรูปถ่ายนั้นน่าจะเป็นรูปถ่ายวิญญาณที่ติดเข้ามา

เจนเริ่มสืบหาข้อมูลจนไปพบสถานที่แห่งหนึ่งเข้า นั่นคือห้อง Lab ชีววิทยา ซึ่งทำให้เธอต้องตกตะลึงเมื่อพบกับรูปภาพของธัญและหญิงสาวคนหนึ่ง ซึ่งมีใบหน้าละม้ายคล้ายคลึงกับหญิงสาวที่มายืนขวางหน้ารถเธอและโดนรถชนจนร่างกระเด็น เมื่อค้นความจริงจากธัญแล้วจึงได้เข้าใจว่า หญิงสาวคนนั้นชื่อเนตรเป็นแฟนเก่าของธัญที่โดนธัญหักอกไปเมื่อสมัยเรียน

รุ่นพี่ที่มหาวิทยาลัยของธัญบุกเข้ามาหาธัญยามดึกด้วยท่าทีหวาดกลัวอะไรซักอย่างพร้อมกับขอให้ธัญนำของสิ่งหนึ่งออกมาให้ตน ไม่นานที่ธัญจะหาของให้รุ่นพี่คนนั้นก็หายตัวไป เมื่อธัญตามไปหารุ่นพี่คนนี้ที่ห้องพัก ก็พบรุ่นพี่ที่กำลังค่อยๆ ปีนระเบียงกระโดดตึกลงมาตายต่อหน้าต่อตาของธัญ ธัญตกใจและชวนเจนออกไปยังบ้านของเนตรที่ต่างจังหวัดเพื่อสืบข่าวความเป็นอยู่ของเนตร ทั้งคู่พบกับศพของเนตรที่ตายไปนานแล้ว แต่แม่ของเนตรทำใจไม่ได้จึงไม่ยอมมาปนกิจ ทั้งคู่อ่อนวอนให้แม่ของเนตรทำมาปนกิจศพเสีย เพื่อให้วิญญาณของเนตรไปสู่สุคติ แต่ถึงแม้จะเผาศพเนตรไปแล้ว มีหญิงสาวก็คงยังตามมาหลอกหลอนไม่ลดละ ไม่ว่าธัญจะพยายามหนีเพียงใดก็ไม่สามารถหนีพ้น

ภาพถ่ายที่เจนถ่ายเล่นๆ กลับไปให้เจนได้พบของสิ่งหนึ่งที่ซ่อนอยู่หลังตู้ นั่นคือม้วนฟิล์มที่เป็นภาพถ่ายของเนตรที่โดนธัญและเพื่อนๆ ที่มหาวิทยาลัยรุมข่มขืนและทำร้ายร่างกาย เจนถึงกับช็อคเมื่อรู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เธอหนีกลับบ้านไป นั่นทำให้ธัญเหลืออดและทำให้ผีปรากฏตัวออกมา ธัญพยายามนำกล้องมาถ่ายเพื่อหาว่าผีหญิงสาวอยู่ตรงไหน ด้วยความบังเอิญกล้องตกลงพื้นและหันมาถ่ายธัญเข้า ธัญต้องตกใจถึงขีดสุดเมื่อพบว่าว่ามีตนนั้นที่คอธัญอยู่นั่นเอง

ด้วยความตกใจธัญพยายามสลัดและวิ่งหนีผีจนพลัดตกลงมาจากกระเบียงและกลายเป็นคนเสียสติในที่สุด เจนไปเยี่ยมธัญที่โรงพยาบาลด้วยความรู้สึกสงสาร ภาพสะท้อนในเงากระจกเป็นภาพของผีหญิงสาวยังคงชื่อคอธัญอยู่ราวกับจะไม่ยอมแยกจากธัญไปไหนอีก

6.10.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องภาวะสงบสุขของตัวละครหลักทั้งสอง (พระเอกและนางเอกในงานเลี้ยงแต่งงานของเพื่อน)	X
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักต้องเข้าไปพัวพันกับเรื่องน่าสะพรึงกลัว (ทั้งสองขับรถชนหญิงสาวกลางดึก และตัดสินใจหนี)	✓

Turning Point	ตัวละครหลักถูกผีตามหลอก และมีสิ่งแปลกๆ เกิดขึ้นรอบตัวตัวละครหลักอย่างหาสาเหตุไม่ได้ (รูปภาพที่มีแสงประหลาดๆ ติดเข้ามา)	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักพยายามสืบหาความจริง จนพบความเชื่อมโยงระหว่างตนกับผี (นางเอกพบว่าผีเคยเป็นแฟนเก่าของพระเอกที่ถูกพระเอกหักอก)	✓
Climax	นอกจากนี้ตัวละครหลักค้นพบความจริงที่ถูกซ่อนเร้นโดยบังเอิญ (นอกจากหักอกแล้ว พระเอกยังปล่อยให้เพื่อนๆ รุมโทรมหญิงสาวอีกด้วย ทำให้หญิงสาวฆ่าตัวตายและกลายเป็นผี)	✓
Resolution	ตัวละครหลักที่เคยทำความผิดพยายามหลบหนีผี และพบว่าตนไม่สามารถหลบหนีได้ จึงพยายามฆ่าตัวตาย (พระเอกหนีผีโดยการกระโดดตึกลงมา)	✓
Closure	การแก้แค้นของผีบรรลุเป้าหมาย	✓

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) คาบเกี่ยวกับโครงเรื่องที่เป็นเรื่องราวการล้างแค้นแบบเอเชีย ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่โครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา อันได้แก่ ภาพถ่ายวิญญาณลึกลับ การปรากฏตัวของผีอย่างมีเงื่อนงำ และเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น ซึ่งในกรณีนี้ก็คือเรื่องราวการก่อคดีรุมโทรมหญิงสาวนั่นเอง

6.10.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความพยายามของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความพยายามของผีที่ต้องการจะแก้แค้นคนที่เคยมาทำร้ายตน และความต้องการที่จะอยู่ใกล้ชิดกับคนที่ตนเองรัก ถึงแม้ว่าตนเองจะกลายเป็นผีไปแล้วก็ตาม ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.10.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 6 ข้อ ได้แก่

ก. ความดี VS ความเลว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากตัวละครในเรื่อง โดยในช่วงแรกตัวละครผีได้ถูกตีตราว่าเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทน (Representing) ความเลว เนื่องจากการที่ผีได้ฆ่าคนตายและออกมาหลอกหลอนผู้อื่น แต่เมื่อดำเนินเรื่องไปจนถึงช่วงท้าย จึงได้พบว่า ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความ

เวลาที่สูดนั้นกลับไม่ใช่ผี หากแต่เป็นตัวละครมนุษย์นั่นเอง ตัวละครฝึกกลายเป็นผู้ถูกกระทำและเคยถูกทำร้ายทั้งร่างกายจิตใจมาก่อน จนเมื่อตายไปแล้วจึงทำได้เพียงแค่การอาฆาตพยาบาทและจองเวร

ข. การให้อภัย VS การล้างแค้น

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากความขัดแย้งของตัวละครสองตัว ซึ่งมักจะมีทางเลือกให้ตัวละครเลือก 2 ทาง ทางหนึ่งคือการให้อภัยในความผิดต่อกันและกัน (ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในตัวหนัง) ส่วนทางเลือกที่สองคือการจองเวรและการล้างแค้นต่อกัน ซึ่งเป็นข้อที่ปรากฏในหนังผีเรื่องนี้ค่อนข้างชัดเจน นั่นคือการล้างแค้นของผี ซึ่งเป็นข้อที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับเนื้อเรื่องอย่างมาก

ค. ความรู้สึกผิด (Guilt) VS ความไม่รู้สึกผิด (Blamelessness)

จากการที่ตัวละครชายหนุ่มร่วมกันรุมโทรมหญิงสาวและถ่ายรูปเพื่อเอาไว้แบล็คเมล์นั้น ถึงแม้ทั้งหมดจะไม่โดนดำเนินคดีทางกฎหมาย และทำให้ทั้งหมดไม่รู้สึกผิดหรือต้องชดใช้ (Pay Off) ในความผิดที่ตนได้กระทำ แต่เมื่อรู้ตนเองว่าวิญญาณหรือผีของหญิงสาวกำลังออกตามล่าพวกเขาด้วยความแค้น ทั้งหมดต่างก็เกิดความรู้สึกผิดและหวาดกลัวความผิดที่ตนเองได้กระทำลงไปขึ้น ถึงแม้จะสายเกินไปและพวกเขาต้องชดใช้ด้วยการตายก็ตาม

ง. การปกปิด VS การเปิดเผย

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในช่วงตรงข้ามของการรับรู้ (Perception) นั่นคือ ข้อของการปกปิด และ ข้อของการเปิดเผย เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิดความไม่รู้และทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง กลางแคลง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุด

จ. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

จ. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาณ" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกลักษณะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.10.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"เจน" เป็นหญิงสาวที่รับหน้าที่เป็นผู้เสาะหาความจริง เธอเป็นนางเอกในอุดมคติที่มีความไร้เดียงสาในช่วงต้น แต่อุบัติเหตุรถชน ทำให้เธอรู้สึกผิดและพยายามชดเชยความรู้สึกผิดด้วยการสืบเสาะหาที่มาของดวงวิญญาณหรือผีที่ตามหลอกหลอนเธอ โดยหวังว่าการปลดปล่อยวิญญาณหรือการขอขมาจะทำให้เธอพ้นความผิดได้ในที่สุด การสืบเสาะนำไปสู่การค้นพบความเชื่อมโยงระหว่างผีหญิงสาวและแฟนหนุ่มของเธอ ถึงแม้เรื่องราวต่างๆ จะทำให้เธอตกอกตกใจแต่เจนก็เผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีสติและกล้าเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ

ข. Villain

"ผีเนตร" เป็นตัวละครที่ถูกทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจ กล่าวคือนอกจากเธอจะถูกแฟนหนุ่มทิ้งไปอย่างไร้เยื่อใยแล้ว เธอยังโดนแฟนหนุ่มและเพื่อนๆ รุมข่มขืนอย่างไร้ทางต่อสู้ นอกจากนี้เธอยังโดนถ่ายภาพเพื่อเก็บไว้แบล็คเมลอีกด้วย ทำให้เธอเกิดความทุกข์โศกอย่างแรงกล้า (Trauma) และตัดสินใจฆ่าตัวตาย เมื่อตายไปดวงวิญญาณของเธอจึงวนเวียนอยู่กับความแค้นและความรัก โดยเธอตามแก้แค้นคนที่ข่มขืนเธอ ยกเว้นแต่แฟนหนุ่มที่แม้จะทำร้ายเธออย่างไร เธอก็ยังคงรักและเฝ้าติดตามอยู่ใกล้ๆ กับเขาตลอดเวลา การเฝ้าวนเวียนอยู่กับคนที่รักของผีเนตรทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

ค. Victim

"ธัญ" เป็นตัวละครที่ทำความผิดแสนสาหัสเอาไว้ และตัดสินใจที่จะหลบหนีความผิดนั้นด้วยการหลบเลือนความจำ แต่เมื่อรู้ตัวว่าผีหญิงสาวยังคงตามวนเวียนตนอยู่ จึงเกิดความรู้สึกผิด (Guilty) และกลัวการที่จะต้องชดใช้ความผิดที่ตัวเองเคยก่อเอาไว้ ธัญเป็นตัวแทนของ "ผู้ชายห่วยๆ" ในสังคมไทยที่พบเห็นได้ทั่วไป เช่น ทำความผิดโดยปราศจากการยั้งคิด และ

คิดแต่จะหลบหนีหรือหาทางรอดให้กับตนเองโดยไม่สนใจผู้อื่นว่าจะเจ็บช้ำหรือทุกข์โศกเพียงใด
สังเกตได้จากการขับรถชนแล้วหนี เป็นต้น

6.10.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" ที่มีความน่า
สะพรึงกลัว มักเป็นฉากการดำเนินชีวิตของตัวละคร ซึ่งเป็นฉากที่อยู่แบบแผนการดำเนินชีวิตของ
ตัวละครในแต่ละวัน โดยส่วนมากมักจะเป็นฉากที่ปรากฏตัวเพื่อฆ่าหรือทำร้ายตัวละคร ได้แก่

ก. ห้องนอน และ ห้องน้ำ

ทั้งห้องนอนและห้องน้ำจัดเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะ
รู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเอง
ออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอน
หลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัย
ที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. ห้องฟิล์มแล็บ

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการอัดล้างรูป ซึ่งโดยทั่วไปมักจะใช้หลอดไฟสีแดงในห้อง
เนื่องจากสภาพที่กำลังทำการล้างอยู่นั้นไม่สามารถโดนแสงที่สว่างจ้าเกินไปได้ ทำให้ห้องฟิล์ม
แล็บจำเป็นต้องควบคุมแสงสว่างให้ต่ำ บรรยากาศในห้องจึงดูขมุกขมัว และแสงสีแดงภายในห้อง
ก็เป็นสัญลักษณ์แทนสีของเลือด ที่นอกจากจะดูลึกลับแล้วยังสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้อีกด้วย

ค. ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง
(Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร

ง. ลิฟท์

มีความหมายแฝง แสดงถึง ความคับแคบ สถานที่ปิดตาย หลีกหนีไม่ได้
(Inescapable)

6.10.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องรูปถ่ายวิญญาน

เป็นความเชื่อที่ว่าผีหรือวิญญาณเป็นพลังงานของแสงรูปแบบหนึ่งที่เมื่อตกกระทบกับแสงแฟลชจากกล้องถ่ายรูปแล้ว สามารถสะท้อนและตกกระทบลงบนแผ่นฟิล์มหรือบนรูปภาพได้ มีภาพจำนวนมากที่ถูกอ้างว่าเป็นรูปถ่ายวิญญาณ บ้างก็เป็นภาพที่ถูกแต่งขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ บ้างก็เป็นภาพที่หาคำอธิบายไม่ได้ เช่น ภาพจากกล้องโพลารอยด์ที่เมื่อถ่ายเสร็จรูปก็จะออกมาในทันที เป็นต้น เชื่อกันว่าวิญญาณต่างๆ ที่อยู่ภายในรูปมักมีความเกี่ยวข้องกับสถานที่หรือกับคนในรูปนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องรูปถ่ายวิญญาณในหนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาณ"

6.10.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาณ" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด ฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือฉากที่ตัวละครกำลังจะถูกผีหลอก การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง ดังตัวอย่างในภาพประกอบ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการสร้างความน่าสะพรึงกลัวโดยการใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ภาพซ้ายมือเป็นฉากที่ตัวละครมองผ่านกล้องถ่ายรูป ซึ่งผู้ชมจะรู้สึกราวกับตนเองได้มองผ่านกล้องถ่ายรูปโดยตัวตนเอง และเห็นผู้ที่ยืนอยู่กับกลุ่มคน ส่วนภาพขวามือเป็นฉากที่ตัวละครขับรถอยู่ โดยมีผีปรากฏตัวขึ้นที่กระจกข้าง ผู้ชมจะเห็นภาพราวกับตนเป็นตัวละครที่กำลังขับรถอยู่

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับร่วมปีนบันลงมากับผีเพื่อตามล่าตัวละคร

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.10.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง ชัตเตอร์ กดติดวิญญาณ นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ตัวละครติดอยู่ในห้องปิดตาย - ภาพผมยาวสีดำไหลมาจากก๊อกน้ำ - ตัวละครตกอยู่ในความมืด

	- ภาพเงาผีเดินตัดหน้ากล้อง
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพคนถูกรถชน - ภาพเลือด - ภาพคนกระโดดตึกตาย - ภาพของมีคม ตัวละครเอามีดกรีดตัวเอง - ซากศพคนตาย
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพผี ใบหน้าผีผี - ภาพผีขี่คอ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองห้องดู)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ภาพคนกระโดดตึก และภาพศพคนตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผี โบหน้าผี และภาพผีซื่อ)

มุกกลิ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ที่โบหน้าผี

6.10.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเจี๊ยะ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงเปียโน - เสียงกลอง - เสียงฟลูท - เสียงปี่มอญ - เสียงไวโอลิน	ใช้เพื่อเปลี่ยนฉากจากฉากหนึ่งไปยังฉากหนึ่ง และใช้ในฉากที่มีความตึงเครียด
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงพระสวดในงานศพ	เสียงไม่สัมพันธ์กับภาพ
เสียงเจี๊ยะ	- เสียงเจี๊ยะ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงหายใจของผี	ใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงร้องไห้	เสียงปรากฏพร้อมภาพและเสียงดังกว่าปกติ
เสียงที่เกิดตามธรรมชาติ	- เสียงกระจกแตก - เสียงซัดเตอร์กลิ้งถ่ายรูป - เสียงแฟลช - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงเบรครถ - เสียงผีเท้าคนวิ่งไปมา - เสียงประตูเอี้ยดอียด	มักใช้เป็นเสียงประกอบเท่านั้น เสียงอาจปรากฏพร้อมภาพหรือไม่พร้อมภาพก็ได้
เสียงสังเคราะห์	- เสียงซูดโลหะ	ใช้เพื่อบอกไว้คนดูว่าผีกำลังจะ

ภาพรวมของความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง "ซัดเตอร์กิดติวิญญาน" นี้อยู่ที่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพและเสียง การใช้ภาพเพื่อความน่าสะพรึงกลัว เช่น การปรากฏตัวของผีในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่มองเห็นและมองไม่เห็นตัวผี ประกอบกับการใช้เสียงดนตรีประกอบเพื่อปลุกเร้าความกลัว เช่น เสียงกลอง เสียงซัดเตอร์กลอง เป็นต้น เมื่อส่วนผสมทั้งสองได้แก่ภาพและเสียงถูกผลิตขึ้นภายใต้โครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน ซึ่งเต็มไปด้วยการปกปิดความลับต่างๆ เอาไว้ จึงช่วยสร้างความกดดัน ความเคลือบแคลงสงสัยให้กับคนดู และสร้างความน่าสะพรึงกลัวในที่สุดนั่นเอง

6.11 หนังผีไทยเรื่อง โคลิค เด็กเห็นผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

"แพรว" หญิงสาวที่หน้าที่การงานกำลังรุ่ง แต่การตั้งท้องกระทันหันกับแฟนหนุ่ม "ป๋อง" ทำให้แพรวตัดสินใจลาออกจากงานเพื่อมาอาศัยอยู่ที่บ้านแม่สามี ที่นั่นแพรวได้พบกับ "พีเบน" ลูกพี่ลูกน้องของป๋องที่มีอาการทางประสาทภายหลังจากสามีของเธอเสียชีวิตไป

ท้องของแพรวโตขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ป๋องก็หมกมุ่นแต่ทำงานจนไม่มีเวลาให้กับแพรวมากนัก บางครั้งแพรวก็รู้สึกอ้างว้าง มีเพียง "จิ้น" เพื่อนสาวของแพรว ที่ดูจะเข้าใจหัวอกแพรวและคอยเป็นกำลังใจอยู่ข้างๆ

1 สัปดาห์ก่อนกำหนดคลอด คืนหนึ่งแพรวสังเกตเห็นเปลวไฟมาจากบ้านพักของพีเบนที่อยู่ถัดไป เธอจึงร้องตะโกนให้แม่สามีมาช่วย แพรววิ่งเข้าไปในบ้านพีเบนเพื่อที่จะช่วยเหลือแต่ก็พบเพียงซากศพของพีเบนที่โดนไฟครอกจนเกรียม ด้วยความตกใจเธอก็ตกเลือดและเจ็บท้องคลอด

ลูกชายของแพรวและป๋องมีชื่อว่า "ป๋น" เป็นเด็กที่ร่างกายแข็งแรงดีแต่กลับมีอาการ โคลิค นั่นคือร้องไห้เจ็บปวดอย่างหาสาเหตุไม่ได้ แม้จะพาป๋นไปตรวจที่โรงพยาบาลแล้วก็ยังไม่สามารถรักษาอาการนี้ได้ ความผิดปกติของลูกทำให้ความสัมพันธ์ของแพรวและป๋องเริ่มระหองระแหงมากขึ้น แม่ของป๋องแนะนำให้พาเด็กไปให้พระที่วัดดู พระที่วัดแนะนำด้วยความตื่นตระหนกว่าให้ดูแลเด็กให้ดีจนกว่าอายุจะครบ 1 ขวบ

แพรวเริ่มสังเกตว่าทุกๆ ครั้งที่ป๋นร้องไห้ เธอจะรู้สึกเหมือนว่ามีใครบางคนอยู่รอบๆ ตัว และ

เหมือนมีใครพยายามจะทำร้ายลูกเธออยู่เสมอๆ แพรเล่าให้บ๊องฟังแต่บ๊องกลับไม่เชื่อและหาว่าเธอฟุ้งซ่านเกินไป นอกจากนี้แพรยังพบรอยเท้าประหลาดมากมายในบ้าน และเหตุการณ์แปลกประหลาดต่างๆ ที่หาสาเหตุไม่ได้ แต่เธอเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับลูกของเธอแน่ๆ

คืนหนึ่งในขณะที่กลับบ้าน แม่สามีของแพรถูกรถชนตายกระทันหันหลังจากวางปืนลงเพียงแค่วันที่

แพรและจิ้งพำขึ้นไปพบหมोजิตแพทย์ จิตแพทย์ได้แนะนำเกี่ยวกับ Parapsychology ซึ่งเป็นภาวะการระลึกชาติได้ รวมไปถึงเรื่องราวของสัมผัสนี้ 6 นอกจากนี้พระที่วัดยังได้อธิบายถึงอาการของบ๊องว่าเป็นเพราะกรรมแต่ชาติปางก่อนที่บ๊องเคยทำเอาไว้ และเจ้ากรรมนายเวรกำลังมาตามล้างแค้น ทั้งพระและจิตแพทย์ได้แนะนำว่าให้ดูแลบ๊องให้ดีจนกว่าจะพ้นขวบปีไป ทุกอย่างจึงจะหมดสิ้น

คืนที่บ๊องกำลังจะอายุ 1 ขวบ ผีเจ้ากรรมนายเวรพยายามฆ่าบ๊อง ทั้งแพรและบ๊องพยายามขัดขวางอย่างเต็มที่จนร่างกายบาดเจ็บ แต่ทั้งแพรและบ๊องนับวันพลาด บ๊องเกิดหลังเที่ยงคืนจึงต้องนับว่าเป็นอีกวันถัดไป ทำให้จิ้งที่อาสาดูแลบ๊องถูกผีฆ่าตาย แพรและบ๊องรีบกลับบ้านมาช่วยเหลือลูกจนทั้งสองเกือบเอาชีวิตแทบไม่รอดนาฬิกาเดินเลยเที่ยงคืนไป และเจ้ากรรมนายเวรทั้งหมดฆ่าบ๊องไม่สำเร็จ ทิ้งไว้เพียงรอยแผลขนาดใหญ่ที่มือของบ๊อง

แพรและบ๊องทราบในที่สุดว่าบ๊องคือสามีของพี่เบนกลับชาติมาเกิด ชาติที่แล้วสามีของพี่เบนเป็นทหารที่ฆ่าและจุดไฟเผาเหล่านักศึกษาในช่วง 14 ตุลา นั่นจึงทำให้เหล่าเจ้ากรรมนายเวรตามมาล้างแค้น แพรกับบ๊องจึงพำขึ้นไปขอขมาด้วยตนเองที่อนุสาวรีย์ 14 ตุลา

6.11.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยภาวะสงบสุขของตัวละครหลัก (นางเอกที่กำลังรุ่งในหน้าที่การงาน) แต่ด้วยเหตุการณ์บังเอิญทำให้ตัวละครหลักต้องย้ายเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ใหม่ สถานที่ใหม่ (นางเอกตั้งท้องจึงลาออกจากงานเพื่อไปอาศัยอยู่ที่บ้านสามี)	✓
Incidental	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักต้องเข้าไปพัวพันกับเรื่องน่า	✓

Moment	สะพานงิ้ว (เหตุการณ์ไฟไหม้พร้อมกับที่นางเอกเจ็บท้องจนต้องคลอดก่อนกำหนด)	
Turning Point	เกิดสิ่งแปลกๆ เกิดขึ้นรอบตัวตัวละครหลักอย่างหาสาเหตุไม่ได้ (ลูกชายที่คลอดออกมาและร้องไห้ทรมาณอย่างหาสาเหตุไม่ได้)	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักพยายามสืบหาความจริง จนพบความเชื่อมโยงระหว่างลูกชายของตนกับผี (นางเอกพบว่าลูกชายของตนในอดีตเคยฆ่าคนไว้มากมาย จนเจ้ากรรมนายเวรมาตามล้างแค้น)	✓
Climax	ตัวละครหลักพยายามปกป้องชีวิตลูกชายของตนรวมถึงชีวิตของเธอเองจากพวกผี	✓
Resolution	เมื่อครบกำหนดเวลา (ลูกชายอายุครบ 1 ขวบเต็ม) ผีก็ไม่สามารถล้างแค้นได้สำเร็จ	✓
Closure	ตัวละครหลักปลอดภัย	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง "โคลิค เด็กเห็นผี" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งเน้นการปกปิดความจริงหรือความลับบางสิ่งบางอย่างเอาไว้ เพื่อให้ตัวละครหลักภายในเรื่องเข้ามาสืบสวนและคลี่คลายความจริงในที่สุด ซึ่งได้แก่ ความเชื่อมโยงระหว่างเด็กชายตัวน้อยกับทหารใจโหด ทั้งสองเชื่อมโยงกันผ่านชาติภพที่แตกต่างกัน แต่ว่าอยู่ภายใต้กรรมเวรเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ชมยังต้องคอยเอาใจช่วยตัวละครหลักในการเผชิญหน้ากับเหล่าผีเจ้ากรรมนายเวรของลูกชายและเอาใจช่วยให้เธอแก้ปัญหาที่แสนโหดร้ายนั้นให้สำเร็จทันท่วงทีด้วย

6.11.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังผีไทยเรื่อง "โคลิค เด็กเห็นผี" มีแก่นความคิดหลักคือ "เจ้ากรรมนายเวร" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความโกรธแค้นของเจ้ากรรมนายเวรต่อเด็กชายผู้หนึ่ง ที่ถึงแม้จะกลับชาติมาเกิดแล้วก็ตาม แต่ความโกรธแค้นยังคงรุนแรงและยังไม่หมดสิ้นไป ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.11.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง "โคลิค เด็กเห็นผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การให้อภัย VS การล้างแค้น

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากความขัดแย้งของตัวละครสองฝ่าย ซึ่งมักจะมีทางเลือกให้ตัวละครเลือก 2 ทาง ทางหนึ่งคือการให้อภัยในความผิดต่อกันและกัน (ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในตัวหนัง) ส่วนทางเลือกที่สองคือการจองเวรและการล้างแค้นต่อกัน ซึ่งเป็นข้อที่ปรากฏในหนังเรื่องนี้อย่างชัดเจน นั่นคือการล้างแค้นของกลุ่มเจ้ากรรมนายเวร ซึ่งเป็นข้อที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับเนื้อเรื่องอย่างมาก

ข. การปกปิด VS การเปิดเผย

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในข้อตรงข้ามของการรับรู้ (Perception) นั่นคือ ข้อของการปกปิด และ ข้อของการเปิดเผย เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิดความไม่รู้และทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง กลางแคลง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุด

ค. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

ง. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังผีอย่างเช่นเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างสถานะของผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลับมาเป็นกำแพงกั้นระหว่างตัวละครผีและคน นั่นคือคนและผีไม่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้ ความมีชีวิตหมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.11.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“แพรว” เป็นหญิงแกร่ง ที่เข้มแข็งและดูแลตัวเองได้ แต่การตั้งท้องและต้องคอยดูแลลูกชายที่มีอาการโคลิค (ร้องไห้ไม่หยุด) ก็ทำให้เธอรู้สึกเหนื่อยหน่ายและท้อที่สามีไม่สามารถแบ่งเบาภาระของเธอได้ อย่างไรก็ตามเธอก็รักลูกชายคนเดียวของเธออย่างหมดหัวใจ และพยายามปกป้องลูกชายไม่ให้ใครมาทำร้าย ถึงแม้จะต้องแลกกับชีวิตของเธอเองก็ตาม แพรวเป็นตัวแทนของ “แม่” ที่รักลูกและคอยปกป้องลูกของตัวเอง และเป็นตัวแทนของ “เมีย” ที่ต้องคอยดูแลปรนนิบัติสามี ทำงานบ้าน และยอมเป็นช้างเท้าหลังต่างๆ ที่ขัดกับบุคลิกของเธอโดยสิ้นเชิง

ข. Villain

“เจ้ากรรมนายเวร” เป็นตัวแทนของ Id นั่นคือทำสิ่งต่างๆ ตามที่ตัวเองต้องการโดยไม่คำนึงถึงหลักศีลธรรม ลักษณะบุคลิกของเจ้ากรรมนายเวรในเรื่องจะเป็นแบบพวกที่หมกมุ่นอยู่ในเรื่องของตัวเอง (Self-Absorbed) ซึ่งมีสาเหตุมาจากความโกรธแค้น พยาบาท และชิงชังต่อผู้ที่เคยทำร้ายตนเองไว้ และมีเป้าหมายหลักในการแก้แค้น ซึ่งนับเป็นตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือไทยเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” อย่างมาก

ค. Victim

“น้องปิ่น” เป็นตัวแทนของความไร้เดียงสา และเป็นเหยื่ออันบริสุทธิ์ ถึงแม้ในอดีตน้องปิ่นจะเคยเป็นนายทหารที่ฆ่าคนมาอย่างเลือดเย็น แต่การกลับมาเกิดใหม่ในชาตินี้น้องปิ่นได้ลืมอดีตต่างๆ ไปจนหมดสิ้นแล้ว ดังนั้นจึงเป็นตัวละครที่ผู้ชมเอาใจช่วยให้อยู่รอดปลอดภัย

6.11.5 การวิเคราะห์จาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” ที่มีความน่าสะพรึงกลัว มักเป็นฉากการดำเนินชีวิตของตัวละคร ซึ่งเป็นฉากที่อยู่แบบแผนการดำเนินชีวิตของตัวละครในแต่ละวัน โดยส่วนมากมักจะเป็นฉากที่ผีปรากฏตัวเพื่อฆ่าหรือทำร้ายตัวละคร ได้แก่

ก. วัด เมรุ และหลุมฝังศพ

สถานที่ทั้งสามเป็นสถานที่ที่มีความคุ้นเคยกับสังคมไทยมาช้านาน เป็นสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ รวมถึงการฃาปนกิจและการสวดอภิธรรมศพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนตายและดวงวิญญาณโดยตรง ซึ่งสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้ง่ายดายและตรงไปตรงมา

ข. ห้องครัว

เป็นห้องที่ใช้ในการประกอบอาหาร ดังนั้นจึงมีอุปกรณ์ทำครัวทั้งหลายที่สามารถสร้างความบาดเจ็บให้กับร่างกายได้ บ่อยครั้งที่คนมักจะมีประสบการณ์บาดเจ็บในห้องครัว เช่น มีดบาด น้ำร้อนลวก เป็นต้น ดังนั้นห้องครัวจึงสามารถสร้างความคาดหวัง (Expectation) ให้กับผู้ชมได้ว่าอาจจะเกิดอันตรายแก่ตัวละครในหนัง ซึ่งความคาดหวังต่อกันอันตรายทำให้เกิดความตึงเครียด (Tension) และนำไปสู่ความสะพรึงกลัวได้

ค. ห้องนอน

ห้องนอนจัดเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ง. โรงพยาบาล

ห้องต่างๆ ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะห้องที่ใช้ในการผ่าตัด มีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่โดยธรรมชาติอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีคนเจ็บป่วย บาดเจ็บ หรือเสียชีวิตอยู่เป็นประจำนั่นเอง

6.11.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องเจ้ากรรมนายเวร

พระพุทธเจ้า ศาสดาของพุทธศาสนาได้เทศนาเอาไว้ว่า “มนุษย์ย่อมเป็นไปตามกรรม” ซึ่งกรรมก็คือสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ได้กระทำลงไปทั้งกรรมดีและกรรมเลว ส่วน “เจ้ากรรมนายเวร” ก็คือผู้ที่มนุษย์เคยไปล่วงเกินเอาไว้ทั้งทางกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ โดยที่ยังไม่ได้รับการอโหสิกรรมให้ เจ้ากรรมนายเวรมีได้ในทุกรูปนาม ไม่ว่าจะ เป็นสัตว์ บุคคล หรือผู้ที่เกิดในภพภูมิอื่น โดยไม่จำเป็นว่าพวกเขาจะต้องติดตามดูหรือไม่ หรือตัวเขาเองจะระลึกได้หรือเปล่า สำคัญอยู่ตรงที่ว่าดวงจิตของเขาเหล่านั้นยังไม่อโหสิกรรมให้ ซึ่งจะ เป็นเหมือนพลังที่คอยขัดขวาง บั่นทอน ไม่ให้มนุษย์ผู้นั้นประสบความสำเร็จในชีวิต หรือทำให้เกิด การหงุดหงิด ติดขัด ในการประกอบกิจการงานต่างๆ และอาจถึงขั้นคอยจ้องล้างจ้องผลาญ คิด ทำลายซึ่งกันและกันในรูปแบบต่างๆ

การอุทิศบุญกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรหลังจากที่เราทำบุญ จึงเป็นคล้ายๆ กับการขอโทษ ขอขมา ด้วยจิตใจที่สำนึกในความผิดพลาดพลังผลของตัวเรา แม้ว่าเราเองก็อาจไม่สามารถระลึกได้ทั้งหมดที่เราเคยล่วงเคยใครไปบ้าง แต่ความบริสุทธิ์แห่งจิตที่เปี่ยมไปด้วยบุญกุศลในขณะนั้นก็อาจจะมีอำนาจพอที่จะบรรเทาความอาฆาตพยาบาทแห่งจิตของเจ้ากรรมนายเวรได้ และถ้าเราอุทิศบุญกุศลไปให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้นเป็นประจำ เราก็อาจจะได้รับการอโหสิกรรม และเลิกจองเวรต่อกันไปในที่สุด

อย่างไรก็ดีศาสนาพุทธยังเชื่อว่า ถึงแม้จะได้รับการอโหสิกรรมจากเจ้ากรรมนายเวรแล้วก็ตาม แต่มนุษย์ก็ยังคงต้องรับผลแห่งการกระทำของเราตามกฎแห่งกรรมอยู่ดี แต่อาจจะน้อยลงเมื่อตัดการจองเวรออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกระแสปัจจัยต่างๆ อีกมากมาย

ภาพแสดงให้เห็นถึงการรดน้ำ อันเป็นพิธีกรรมที่ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องการขอขมา และอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร

ข. โรค Colic

โรค โคลิค(Colic) หรือที่คนไทยรู้จักกันในชื่อว่า "โรคร้องวัน" เป็นอาการของเด็กวัยทารกแรกเกิด ที่มีอาการร้องไห้ทรมาณอย่างหาสาเหตุไม่ได้ มักจะเป็นวันละครั้ง โดยมากมักเป็นช่วงเวลาเย็นๆ จนถึงค่ำต่อเนื่องไปจนถึงดึก และเด็กจะหยุดร้องเองเมื่อเวลาผ่านไป 3-4 ชั่วโมง แพทย์บางรายอธิบายว่าเกิดจากอาการปวดท้องและลำไส้บีบรัดตัวเป็นพักๆ อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการระบุสาเหตุของอาการได้อย่างแน่ชัดในปัจจุบัน

ค. ความเชื่อเรื่องการกลับชาติมาเกิด

การกลับชาติมาเกิด เป็นความเชื่อในเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดของวิญญาณทั้งในชาตินี้และหลังจากตาย คำสอนนี้ใกล้เคียงกับความเชื่อของชาวฮินดูโบราณ ฮินดู พุทธและศาสนาหรือลัทธิเก่าแก่ทั้งหลาย เมื่อความเชื่อนี้ถูกผสมผสานกับความเชื่อเรื่องกรรม (การกระทำ) จึงอธิบายเหตุและผลของการกลับชาติมาเกิดว่าขึ้นอยู่กับกรรมที่ทำในชาติก่อน คนมีกรรมชั่วจะได้เกิดเป็นสัตว์ ส่วนคนที่ทำกรรมดีจะได้เกิดมาเป็นมนุษย์ นอกจากนี้พุทธศาสนายังเชื่อกันอีกว่าชีวิตเป็นเหมือนวงล้อใหญ่ ที่มีการเวียนว่ายตายเกิดและความทุกข์อย่างไม่มีความจบสิ้น ที่จะทำให้วงเวียนชีวิตนี้ยุติลงได้ก็โดยการดับกิเลสหรือความปรารถนาของเนื้อหนังอย่างหมดสิ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่

กรรมได้ยึดหรือผูกมัดจิตวิญญาณไว้ ถ้าทำดังนี้ได้ก็จะบรรลุถึงนิพพานหรือการดับสูญเป็นความสุขสุดยอด

อย่างไรก็ดีทางวิทยาศาสตร์ได้พยายามอธิบายถึงเรื่องการการกลับชาติมาเกิดมาอย่างช้านานเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น วิธีการสะกดจิตโดยนักจิตวิทยา เพื่อให้ผู้ถูกสะกดฟื้นคืนความทรงจำในชาติก่อน ด้วยเทคนิคที่เรียกว่า Past Life Regression Therapy (PRL) หมายถึงการรักษาโดยการฟื้นความทรงจำย้อนกลับไปยังอดีตชาติ โดยผู้ที่อยู่ภายใต้การรักษาแบบนี้ไม่ได้หลับไปและคลื่นสมองก็มีลักษณะแตกต่างจากสภาวะหลับ นอกจากนี้โดยอาศัยการพิจารณาลักษณะคลื่นสมอง นักจิตวิทยาบางคนสามารถชักนำให้ผู้ถูกสะกดเข้าสู่ภาวะการรู้สึกตัวในระดับต่างๆ ซึ่งในสภาวะเช่นนี้ จะเหมือนกับสภาวะของการทำสมาธิของผู้ปฏิบัติธรรมแบบพุทธหรือเต๋า เป็นที่ทราบกันดีว่าภายใต้สภาวะการรวบรวมสมาธิ ผู้ถูกสะกดจะสามารถสัมผัสได้ถึงสมาธิระดับลึก ทำให้เขาสามารถรับรู้ประสบการณ์ในอดีตได้ ในขณะที่ยังมีสติระลึกอยู่กับปัจจุบัน พวกเขายังสามารถจำอดีตชาติในหลายศตวรรษก่อน อย่างไรก็ตาม PRL ยังคงเป็นเรื่องที่มีการถกเถียงกันมากในหมู่นักวิชาการเรื่องความน่าเชื่อถือ

ง. การอ้างอิงจากเหตุการณ์สังหารหมู่นักศึกษาวันที่ 14 ตุลาคม (Massacre)

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 หรือ วันมหาวิปโยค เป็นเหตุการณ์ที่นักศึกษาและประชาชนในประเทศไทย มากกว่า 5 แสนคน ได้รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องรัฐธรรมนูญจากรัฐบาลเผด็จการ จอมพลถนอม กิตติขจร เหตุการณ์เริ่มมาจากการที่จอมพลถนอม กิตติขจร ทำการรัฐประหารตัวเองในวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 โดยนักศึกษาและประชาชนมองว่าเป็นการสืบทอดอำนาจตนเองจากจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งในขณะนั้นจอมพลถนอมจะต้องเกษียณอายุราชการเนื่องจากอายุครบ 60 ปี แต่กลับต่ออายุราชการให้ตนเอง ประกอบกับข่าวคราวเรื่องทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการต่าง ๆ สร้างความไม่พอใจอย่างมากแก่ประชาชน

การเดินทางครั้งใหญ่จึงเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม ออกไปตามถนนราชดำเนิน สู่ลานพระบรมรูปทรงม้า โดยมีแกนนำเป็นนักศึกษาและมีประชาชนเข้าร่วมด้วยจำนวนมาก แกนนำนักศึกษาได้เข้าพบเจรจากับรัฐบาลและบางส่วนได้เข้าเฝ้า ฯ จนได้ข้อยุติเพียงพอที่จะสลายตัว แต่ทว่าด้วยอุปสรรคทางการสื่อสารและมวลชนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากไม่อาจควบคุมดูแลได้หมด ก็นำไปสู่การนองเลือดในเช้าตรู่วันที่ 14 ตุลาคม เมื่อเกิดการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่บริเวณหน้าพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมจะสลายตัวกลับทางนั้น แต่ทางเจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้ผ่าน จึงเกิดการปะทะกันกลายเป็นการจลาจลที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และถนนราชดำเนิน พบเฮลิคอปเตอร์ลำหนึ่งบินวนอยู่เหนือเหตุการณ์

และมีการยิงปืนลงมาจากเฮลิคอปเตอร์ลำนั้นเพื่อสลายการชุมนุม โดยผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ยืนยันว่าบุคคลที่ยิงปืนลงมานั้นคือ พ.อ.ณรงค์ กิตติขจร เหตุการณ์สงบลงในค่ำวันที่ 14 ตุลาคม เมื่อวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยประกาศว่า จอมพลถนอม ได้ลาออกจากตำแหน่งแล้ว และมีพระบรมราชโองการโปรดแต่งตั้ง นายสัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราชดำรัสแถลงออกโทรทัศน์ด้วยพระองค์เอง อย่างไรก็ตามก็มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์นี้จำนวนมาก และเป็นหน้าบ้านตึกหนึ่งในประวัติศาสตร์ไทยที่ต้องบันทึกเอาไว้ว่าเป็นวันแห่งการสูญเสีย การนองเลือด และวันแห่งความตายวันหนึ่ง ซึ่งเมื่อได้ถูกนำมาอ้างอิงกับหนังสือเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” นี้ จึงช่วยสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับเนื้อหาได้อย่างมากทีเดียว

ภาพแสดงรูปข่าวที่อ้างอิงเหตุการณ์การประท้วงนักศึกษาวันที่ 14 ตุลา ในหนังสือเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี”

6.11.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับเป็นพระเอกที่กำลังมองนางเอกทำคลอดผ่านกล้องวิดีโอ

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะมองเห็นเท้าของผีที่ปรากฏกายขึ้นข้างหลังตัวละคร โดยที่ตัวละครยังไม่รู้ตัว

6.11.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนึ่งผีไทยเรื่อง “โคลิค เด็กเห็นผี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบมีดเครื่องปั่นหมู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพไฟไหม้ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพหมอกควัน - ภาพไฟตก ไฟดับ
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพศพคนตาย - ภาพบาดแผลเหวอะหวะ - ภาพเลือด - ภาพระเบิด - ภาพรตเสียหลักพุ่งชน

ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบหน้าผีที่เคียดแค้น - ภาพผีในเปลวไฟ - ภาพผู้ป่วยทางจิตขั้นรุนแรง
ภาพที่แสดงความวุ่นวาย โกลาหล	- ภาพความโกลาหล (Chaos) ในโรงพยาบาลประสาท

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตราย

(ภาพใบมีดเครื่องปั่น ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว ภาพไฟไหม้ และภาพตัวละครแอมมองจ้องดู)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพคนตาย ภาพเลือด และภาพพระเมียด)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผีในเปลวไฟ และภาพผู้ป่วยทางจิตขั้นรุนแรง)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความน่าสยทใจ (ภาพผู้ป่วยทางจิตในโรงพยาบาลทักันคัมคั้ง)

มุกกั้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสยทใจ	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ที่ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

6.11.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสยทใจ แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเงียบ เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงเปียโน - เสียงกลอง	ใช้เพื่อเปลี่ยนฉากจากฉากหนึ่งไปยังฉากหนึ่ง และใช้ในฉากที่มีความตึงเครียด
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงพระสวดในงานศพ - เสียงเพลงโอเปร่า	เสียงไม่สัมพันธ์กับภาพ
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีคำราม	ใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงเด็กร้องไห้ - เสียงหายใจติดขัด	เสียงปรากฏพร้อมภาพและเสียงดังกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงเครื่องปั้นอาหาร - เสียงกระจกแตก	มักใช้เป็นเสียงประกอบเท่านั้น เสียงอาจปรากฏพร้อมภาพหรือไม่

	<ul style="list-style-type: none"> - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงเบรครถ - เสียงฝีเท้าคนวิ่งไปมา - เสียงประตูเอี้ยดฮึด - เสียงฟองร้อง ฟ่าผ่า - เสียงจักรเย็บผ้า - เสียงประตูปิดกระแทก 	พร้อมภาพก็ได้
เสียงสังเคราะห์	<ul style="list-style-type: none"> - เสียงชุดโลหะ - เสียงฝีในวิทยุสื่อสาร 	ใช้เพื่อบอกไปคนดูว่าผีกำลังจะปรากฏตัว

หนังผีไทยเรื่อง "โคลิค เด็กเห็นผี" ได้เชื่อมโยงโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนกับเหตุการณ์อันน่าสะเทือนใจในอดีต ได้แก่ เหตุการณ์สังหารโหดนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลา ผสมผสานกับความเชื่อเรื่องเจ้ากรรมนายเวรของศาสนาพุทธเอาไว้ได้อย่างลงตัว จึงทำให้เนื้อเรื่องและโครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่องนี้มีความโดดเด่นและสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมาก

6.12 หนังผีไทยเรื่อง Ghost Game ล่า ทำ ผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

หนุ่มสาว 11 คนกำลังเดินทางไปยังร่วมเล่นเกม Reality Show ณ สถานที่กักกันแห่งหนึ่งที่มีชื่อ CASE-17 ที่ซึ่งเคยเป็นสถานที่ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์และมีเหยื่อสงครามที่ถูกฆ่าตายเป็นจำนวนหลายร้อยหลายพันศพ คนใดที่สามารถข่มความกลัวและอยู่ในสถานที่กักกันได้จนครบกำหนดก็จะเป็นผู้ที่คว้าเงินรางวัล 5 ล้านบาทไปครอง

ก้าวแรกที่หนุ่มสาวทั้งหมดก้าวเข้าสู่เขตสถานที่กักกัน พวกเขา ก็เริ่มรู้สึกได้ถึงความน่าขนพองสยองเกล้าของสถานที่แห่งนั้น การทำพิธีบวงสรวงโดยหมอเขมรก็ทำให้ทวีความน่ากลัวยิ่งขึ้น เมื่อหมอผีมีอาการคุ้มคลั่งและร้องโหวกเหวกให้พวกเขาทั้ง 11 คนกลับออกไปจากที่นั่นเสีย จากนั้นทั้ง 11 คนก็ถูกปล่อยตัวเข้าไปในสถานที่กักกันตามลำพัง มีเพียงกล้องวงจรปิดและลำโพงสื่อสารที่คอยจับตาดูพฤติกรรมของทั้ง 11 คนอยู่ตลอด 24 ชั่วโมง สองสามคนในนั้นเริ่มเห็นผีผู้หญิงในชุดนักโทษปรากฏตัวขึ้น

หญิงสาวคนหนึ่งมีอาการคุ้มคลั่งและกรี๊ดร้องเนื่องจากเจอผีหลอก ทำให้เธอต้องออกจากการแข่งขันไปเป็นคนแรก ความระส่ำระสายเริ่มก่อตัวในบรรดาผู้เข้าแข่งขันอย่างช้าๆ บางคนเชื่อว่าเรื่องผีเป็นเรื่องที่กุกันขึ้นเพื่อหลอกลอกให้คู่แข่งรายอื่นกลัว บางคนก็เริ่มรู้สึกว่เรื่องผีอาจจะเป็นเรื่องจริง ผู้เข้าแข่งขันทั้งหมดต้องทำกิจกรรมทำความกลัวต่างๆ ที่ทีมงานจัดขึ้น เช่น เข้าไปทดลองพันนาการร่างกายในห้องทรมาน หรือไปนอนในโลงศพ รวมไปถึงจนถึงห้องบทสวดทำทนายเหล่าภูติผีต่างๆ

หลายต่อหลายคนก็ถูกผีหญิงสาวหลอกจนต้องออกจากการแข่งขันไป จนเหลือผู้เข้าแข่งขันอยู่ไม่กี่ราย หนึ่งในนั้นหายตัวไปอย่างลึกลับ จนมาถึงกิจกรรมสุดท้ายที่ผู้เข้าแข่งขันต้องทำก็คือลงไปทำภารกิจในคุกใต้ดิน ผู้เข้าแข่งขันบางคนสืบจนพบว่าในคุกใต้ดินนี้เคยมีเหตุการณ์สังหารหมู่โดย "สหายเจียม" หัวหน้าสถานกักกันผู้โหดเหี้ยมของที่นี่ โดยจะฆ่าทุกๆ วันที่ 9 ของทุกๆ เดือน การปรากฏตัวของผีหญิงสาวนั้นมาเพื่อที่จะเตือนให้พวกเขารีบออกไปจากสถานที่แห่งนี้เสีย เนื่องจากวันที่พวกเขาอยู่ในคุคนั้นก็กำลังจะถึงวันที่ 9 วิญญาณของสหายเจียมกำลังจะออกมาฆ่าพวกเขาทั้งหมด และก็เป็นจริงตามคาด ผู้เข้าแข่งขันถูกผีสหายเจียมฆ่าตายทีละคนๆ

"ดาว" นี้ออกมาจากสถานกักกันได้เร็วที่สุด เธอรีบขับเรือหนีออกไป ถึงแม้จะมีเพื่อนที่รอดชีวิตร้องเรียกให้กลับมารับ แต่ดาวก็ไม่เชื่อเพราะกลัวว่าจะเป็นผีสหายเจียมปลอมตัว

จู่ๆ เรือก็หันหัวกลับมารับพวกที่รอดชีวิต แต่แล้วคนรอดชีวิตที่เรือที่พาเรือด้วยความดีใจก็ต้องตกตะลึงเมื่อพบว่าคนที่ขับเรือกลับมานั้นเป็นผีนั่นเอง และไม่มีผู้รอดชีวิตจากเกมนี้สักคน

6.12.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	ตัวละครหลักเดินทางไปยังสถานที่พักอาศัยแห่งใหม่ที่ไมคุ้นเคย มีความปลอดภัยต่ำ และสร้างความกดดันให้กับตัวละคร (กลุ่มผู้เข้าแข่งขันเดินทางไปยังสถานกักกันที่มีเหตุการณ์สังหารหมู่ในอดีตเพื่อร่วมแข่งรายการ Reality Show)	✓
Incidental Moment	ตัวละครบางตัวเริ่มถูกผีหลอก หรือผีฆ่าตาย	✓
Turning Point	ตัวละครอื่นๆ จึงเกิดความหวาดกลัวและพยายามหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้น (ด้วย	✓

	การอ้างว่าผีไม่มีอยู่จริงบ้าง หรืออ้างว่าเป็นการจัดฉากของทีมงาน)	
Rising Crisis	ตัวละครหลักเริ่มสืบหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจนพบความเกี่ยวพันระหว่างตนกับผี (นางเอกทราบในที่สุดว่าผีหญิงสาวนั้นเคยอาศัยอยู่ในห้องเดียวกับตน จึงพยายามมาเตือนให้เธอออกไปจากที่นี้ก่อนที่จะถูกฆ่า)	✓
Climax	ตัวละครหลักพบวิธีคลี่คลายปัญหา (นางเอกชักชวนเพื่อนที่ยังรอดชีวิตให้รีบหนีออกไปจากสถานที่แห่งนั้น)	X
Resolution	ตัวละครหลักคลี่คลายปัญหาได้สำเร็จ (ถึงแม้เพื่อนจะตายเกือบหมด แต่นางเอกก็หนีขึ้นเรือจนได้)	X
Closure	เกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด และไม่มีผู้ใดรอดชีวิต (ผีนั่งรอนางเอกอยู่บนเรือแล้ว)	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง "Ghost Game ล่าท้า ผี" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากโครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา อันได้แก่ การปรากฏตัวของผีเพื่อมาหลอกหลอนหรือฆ่า นอกจากนี้ผู้ชมยังต้องคอยเอาใจช่วยตัวละครหลักในการเผชิญหน้ากับผีและหลบหนีผีให้ทันก่อนจะถูกผีตามฆ่าอีกด้วย

6.12.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังผีไทยเรื่อง "Ghost Game ล่าท้า ผี" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "สถานที่อาถรรพณ์" เนื่องจากเนื้อเรื่องทั้งหมดได้กล่าวถึงสถานที่แห่งหนึ่งที่เป็นสถานที่ที่มีการฆาตกรรมสังหารหมู่จนมีคนตายหลายพันคน จนทำให้สถานที่แห่งนั้นกลายเป็นที่สิงสถิตของวิญญาณที่ทุกขโศกและโหดเหี้ยมจำนวนมาก เรียกได้ว่าเป็นสถานที่ที่ต้องห้ามหรือเป็นสถานที่ที่ต้องคำสาป (Cursed Place) เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.12.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง "Ghost Game ล่าท้า ผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. ความดี VS ความเลว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากตัวละครในเรื่อง โดยในช่วงแรกตัวละคร ผีนักโทษสาว ที่ออกมาแสดงตัวหลอกหลอนตัวละครอื่นๆ อาจถูกตีตราจากผู้ชมว่าเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทน (Representing) ความเลว เพราะเชื่อว่าเธอเป็นวิญญาณผีที่ชอบหลอกหลอนผู้อื่น แต่เมื่อดำเนิน

เรื่องไปจนถึงช่วงท้าย จึงได้พบว่า ตัวละครที่เป็นตัวแทนของความเลวที่สุดนั้นกลับไม่ใช่ผีนักโทษสาว หากแต่เป็นตัวละครผีผู้คุมนักโทษต่างหาก การปรากฏตัวของผีนักโทษสาวเกิดจากความปรารถนาที่ต้องการจะส่งสัญญาณเตือนภัยให้กลุ่มตัวละครรับหลบหนีจากสถานที่แห่งนั้นไปก่อนจะถูกฆ่านั่นเอง

ข. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครมนุษย์ในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) จะเห็นได้ว่าอารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้าหรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่ เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

การมีชีวิตและความตายเป็นอีกข้อขัดแย้งหนึ่งที่มีความเด่นชัดในหนังเรื่องนี้ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ง. การควบคุมได้ VS การอยู่เหนือความควบคุม

เป็นข้อที่ เกิดจากความรู้สึกของตัวละครต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตัวเอง เนื่องจากเนื้อหาของเรื่องนี้ได้กล่าวถึงบรรยากาศของการแข่งขันรายการ Reality Show ซึ่งผู้เข้าแข่งขันในเรื่องจะถูกควบคุมการดำเนินชีวิตอย่างเข้มงวด เช่น การถูกกล้องวงจรปิดตามถ่ายตลอดเวลา รวมถึงคำสั่งต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่สามารถควบคุมสิ่งใดๆ ได้ (Uncontrolable) และสร้างความรู้สึกไม่ปลอดภัย (Insecurity) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดสิ่งเร้าลับ เช่น เรื่องราวของผี เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทำให้ยิ่งเพิ่มความรู้สึกขาดการควบคุมสิ่งต่างๆ มากยิ่งขึ้น

6.12.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"ดาว" เธอคือหญิงสาวที่ความทะเยอทะยาน (Ambition) สูง เห็นได้จากการที่เธอเป็นแชมป์รายการ Reality ถึงสองปีซ้อน และยังตัดสินใจมาร่วมลงแข่งครั้งนี้ด้วย สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการเอาชนะและความอยากเป็นที่ 1 ของเธอ ดาวเป็นหญิงที่มีความเด็ดเดี่ยวและเก็บอารมณ์เก่ง สังเกตได้จากถึงแม้เธอจะถูกผีหลอก แต่ก็พยายามไม่แสดงอาการหวาดกลัวออกมาให้ผู้อื่นเห็น นอกจากนี้ความช่างสังเกตของเธอจึงทำให้เธอสามารถสืบสวนสอบสวนเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นได้ ในขณะที่เพื่อนคนอื่นๆ ตกเป็นเพียงเหยื่อของผีเท่านั้น

ข. Villain

"ผีสหายเจียม" เป็นตัวแทนของ Id นั่นคือทำสิ่งต่างๆ ตามที่หัวใจตัวเองต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักศีลธรรม ลักษณะบุคลิกของผีในเรื่องจะเป็นแบบผู้ก่อการร้าย (Terrorist) พวกที่ต่อต้านสังคม (Anti-Social) มีความโหดร้ายและก้าวร้าวสูง (Aggressive) ที่สำคัญมีจิตใจที่เลือดเย็น สังเกตได้จากการสังหารนักโทษหมู่หลายพันศพ ถึงแม้สหายเจียมจะตายไปแล้ว วิญญาณของเขาก็กังหมกมุ่นอยู่กับการฆ่า และวนเวียนกลับมาฆ่าอีกซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งเป็นตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังอย่างมาก

ภาพแสดงให้เห็นถึงใบหน้าที่โหดเหี้ยมของสหายเจียม ที่เป็นตัวละครที่ออกมาเพียงไม่กี่วินาที แต่กลับสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังผีไทยเรื่อง "Ghost Game ล่า ทำ ผี" อย่างมาก

ค. Assistant

"ผีนักโทษสาว" ด้วยปัญหาทางการสื่อสาร ทำให้เจตนาดีของเธอที่ต้องการจะส่งสัญญาณเตือนภัยให้กับตัวละครมนุษย์ในเรื่องถูกตีความผิดๆ ว่าเธอต้องการเพียงออกมาหลอกหลอนเท่านั้น แต่ที่จริงผีนักโทษสาวเป็นผีที่ถูกฆ่าตายอย่างน่าเวทนาในสถานกักกันนั่นเอง และต้องการเพียงจะช่วยเหลือตัวละครไม่ต้องให้มาตายอย่างเธอ

6.12.5 การวิเคราะห์ฉาก เนื่องจากเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหนังผีไทยเรื่อง "Ghost Game ล่า ทำ ผี" เกิดขึ้นในสถานที่เพียงแห่งเดียวนั่นคือ สถานกักกัน CASE-17 จึงทำให้ฉากนี้เป็นฉากเดียวที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว โดยส่วนมากมักจะเป็นช่วงเวลาที่มีปรากฏตัวเพื่อแสดงตัวให้ตัวละครเห็นหรือทำร้ายตัวละคร รายละเอียดดังนี้

ก. สถานกักกัน คุก

เป็นสถานที่ที่ใช้กักขัง ลงโทษ รวมไปถึงสถานที่ที่ใช้ประหารชีวิตนักโทษด้วย ซึ่งเป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยความตาย ความบาดเจ็บ และความทุกข์ทรมาน และยังทวีความน่าสะพรึงกลัวมากขึ้นเมื่อหนังสือรายละเอียดเพิ่มเติมว่าสถานกักกันแห่งนี้เคยมีการสังหารหมู่ นักโทษหลายพันคนอย่างโหดเหี้ยม

ภาพแสดงการเปิดเรื่องด้วยการใช้ภาพข่าวเก่าๆ เกี่ยวกับสถานกักกัน CASE-17 ในเรื่อง
ที่เคยเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ นักโทษหลายพันศพ

6.12.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อมโยงระหว่างสถานกักกัน CASE-17 และ คุก Tuol Sleng

ลักษณะจาก เครื่องแต่งกายนักโทษ และปูมประวัติศาสตร์เรื่องการสังหารหมู่ นักโทษของสถานกักกัน CASE-17 ในหนังสือไทยเรื่อง "Ghost Game ล่า ทำ ผี" มีความคล้ายคลึงกับ คุกโตล สเลง (Tuol Sleng) ในกรุงพนมเปญที่ทั่วโลกรู้จักอย่างดี ที่ซึ่งในอดีตกลุ่มเขมรแดงนำนักโทษชาวแกมพูชามาฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (Genocide) อย่างโหดร้ายทารุณ เหตุการณ์เกิดในช่วงเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1976 (พ.ศ. 2519) พวกเขาได้เปลี่ยนโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงพนมเปญให้เป็นคุก S-21 หรือ คุกโตล สเลง ชื่อ S-21 ย่อมาจาก Security Office 21 วัตถุประสงค์คือใช้เป็นสถานที่รีดไถคำสารภาพนักโทษโดยใช้วิธีใดก็ได้แล้วแต่ หลังจากรีดไถสำเร็จก็จะนำตัวไปฆ่า โตล สเลง ถือเป็นคุกที่ทางเขมรแดงรวบรวมคนที่เขาคิดว่าเป็นศัตรู หรือเป็นกบฏต่อประเทศชาติและต่อรัฐบาล ในตลอด 4-5 ปี ที่คุกแห่งนี้เปิด มีนักโทษทั้งหมดประมาณ 15000 คน ซึ่งนั่นรวมถึงเด็กๆ ด้วยประมาณ 2000 กว่าคน นักโทษเหล่านี้ถูกจับมาจากทุกภูมิภาคของประเทศและจากทุกระดับชั้นในสังคม นอกจากนักโทษชาวแกมพูชาแล้วยังมีชาวเวียดนาม ลาว ไทย อินเดี ย ปากีสถาน อังกฤษ อเมริกัน แคนาดา นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย

นักโทษในคุก S-21 นี้ ทำยที่สุดก็จะถูกฆ่า แต่ก่อนที่จะถูกฆ่าต้องถูกทรมานอย่างรุนแรง เมื่อนักโทษไปถึง S-21 ใหม่ ๆ ไม่ว่าจะมาคนเดียวหรือเป็นครอบครัว ทางผู้ดูแลจะถ่ายรูปและสอบถามประวัติของทุกคนอย่างละเอียด จากนั้นก็จะถูกแก้ผ้าและให้ใส่ชุดประจำของคุก และถูกบังคับให้อยู่ในห้องขังที่เป็นห้องเรียนธรรมดา และให้นอนบนพื้นและล่ามโซ่ ในห้องห้องหนึ่งอาจจะนอนประมาณ 50-60 คน โดยให้นอนเรียงสลับหัวท้ายติดๆ กันไป S-21 มีกฎระเบียบที่ค่อนข้างจะเคร่งขมวด และการละเมิดกฎระเบียบข้อใดก็จะเปิดโอกาสให้ทางผู้คุมลงโทษนักโทษได้ นักโทษจะอยู่ในห้องขังและถูกให้อุดอาหารเป็นเวลายาวนาน หรือถ้าได้อาหารก็เหมือนกับไม่ได้เพราะมีปริมาณที่น้อยมาก เช่น ข้าวต้ม 3 ช้อนต่อวันโดยไม่มีกับข้าว

ส่วนการลงโทษนักโทษก็เต็มไปด้วยความโหดเหี้ยมทารุณ เช่น ล่ามโซ่ให้นักโทษอยู่กับที่หรือมัดอยู่บนเตียง โดยกางแขนขาไว้จากนั้นจึงเอามิดหรือใบมีดโกนกรีดลงไปบนหน้าอกเพื่อให้เปิดเป็นแผล และเอาตัวตะขบยัดเข้าไปในแผลแล้วปิดแผลเอาไว้เพื่อให้ตะขบวิ่งเป็นต้น

และจากความคล้ายคลึงของสถานที่ทั้งสองนี้เองทำให้คนกัมพูชาไม่พอใจ และร้องเรียนมาทางกระทรวงวัฒนธรรม โดยให้เหตุผลว่าหนังเรื่องนี้จึงใจเสียนแบบจากเหตุการณ์ในกัมพูชาและตอกย้ำความเสียใจแต่หนหลังที่มีการฆ่าหมู่ที่เคยมีอยู่จริง จนทำให้ต้องมีการขอขมาผ่านสื่อและเลื่อนกำหนดฉายในโรงภาพยนตร์ออกไปอีกหลายอาทิตย์ อย่างไรก็ตามก็ดีขึ้นด้วยความเชื่อมโยงของสถานที่ที่แสนโหดร้ายนี้เอง กลับกลายเป็นจุดสำคัญหลักที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

ภาพแสดงให้เห็นถึงสภาพการประหารนักโทษและบรรยากาศในคุกโตนลิ่ง (ที่มาจาก <http://www.tuolsleng.com/>)

ข. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง

เครื่องรางของขลัง มีความผูกพันกับคติความเชื่อของสังคมไทยมาช้านานมาก โดยเฉพาะสังคมไทยที่มีพุทธศาสนาเป็นแกนกลาง บรรดาเครื่องรางของขลังต่างๆ นับเป็นส่วนเสริมให้พุทธาคม กฤตยาาคม และไสยาคม สามารถเข้ากันได้ และเดินไปด้วยกัน อย่างเป็นระบบ เป็นระเบียบ อีกความหมายหนึ่งของเครื่องรางของขลังคือเป็น "สัญลักษณ์" หรือ "สิ่งชี้แนะ" ในยุค

โบราณเราจะพบลูกปัดหินสีในลักษณะของเครื่องรางที่ฝังในหลุมศพ เพื่อเป็นเครื่องชี้นำให้ผู้ตาย ได้ข้ามภพข้ามชาติไปสู่สุขคติตามความเชื่อ เช่น ประเทศอียิปต์มีเครื่องรางสารพัดชนิดอันเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมหลังความตาย ส่วนคนไทยก็มักใช้เครื่องรางเป็นสิ่งชี้นำเช่นกัน เวลาจะทำอะไรก็มักจะอาศัยเครื่องรางเป็นสิ่งบ่งชี้ ช่วยกำหนดการตัดสินใจ หรือคอยช่วยเหลือป้องกันภัยอันตรายต่างๆ

เครื่องรางของขลังโบราณของไทยเรามีสารพัดชนิด เช่น ประคำ ผ้าประเจียด เบี้ย แก้ว ยันต์นานาประเภท ปลัดขิก ตะกรุด ลูกอม กะลาตาเดียว เขี้ยวหมูตัน หนั่งหน้าผากเสื่อ รักษม กุมารทอง แหวนพิรอด รูปเคารพต่างๆ เช่น รักษม กุมารทอง นางกวัก แม่โพสพ หรือ เสือ สิงห์ วัช ญู ลิง หนูมาน ล้วนเข้าข่ายเป็นเครื่องรางของขลังทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามเครื่องรางของขลังทั้งหมดที่ได้กล่าวมาก็ยังไม่มีข้อพิสูจน์ในทางวิทยาศาสตร์ว่ามีสรรพคุณในการคุ้มครองปกป้องแต่อย่างใด แต่ผู้ที่นับถือส่วนมากก็มักจะได้ที่พึ่งหรือที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ

ภาพแสดงให้เห็นถึงเครื่องรางของขลังต่างๆ ในหนังสือไทยเรื่อง "Ghost Game ล่าท้าผี"

ค. ความเชื่อเรื่องหมอผี และการขับไล่ผี

ตามความเชื่อโบราณของคนไทยเชื่อกันว่าหมอผีมีความสามารถติดต่อสื่อสารกับวิญญาณได้ โดยหมอผีจะเป็นผู้ควบคุมวิญญาณโดยเดินทางเข้าไปในโลกรับวิญญาณ หมอผีโดยทั่วไปแล้วจะเป็นผู้ชาย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะตัวพิเศษทางไสยศาสตร์ที่สามารถฝึกฝนให้แข็งแกร่งขึ้นมาได้

แต่ในอดีตกาลบทบาทของหมอผีที่แท้จริงเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ "ยุคหินเก่า" (Paleolithic) ซึ่งพวกเขาถืออิทธิพลมากในสังคมล่าสัตว์สมัยนั้น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบได้แก่ ในผนังถ้ำเลส์ ทรีวส์ แฟร์ส์ (Les Trois Freres) ในฝรั่งเศส มีภาพเขียนสีที่มีอายุกว่า 15000 ปี อยู่บนผนังถ้ำ ภาพที่วาดแสดงถึงพิธีกรรมของหมอผี ที่ประกอบขึ้นในการล่าสัตว์ อีกทั้งยังพบภาพเขียนสีที่ "ผาหินแต้ม" ในประเทศไทยอีกด้วย

ในสังคมล่าสัตว์ มนุษย์ต้องพึ่งพาสัตว์เพื่อความอยู่รอด มนุษย์จึงต้องการผู้ที่สามารถติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์กับสัตว์ได้ หมอผีมีหน้าที่หลอกหลอและบังคับให้สัตว์ยอมสละชีวิตให้แก่กล้า หมอผีมีส่วนช่วยแก้ปัญหาในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ

ความล้มเหลวในการล่าสัตว์ หรือแม้แต่การทะเลาะวิวาท บทบาทของหมอผี ครอบคลุมในหลายๆ ด้าน ความเจ็บป่วย มักจะมีความเชื่อว่า ความเจ็บป่วยเกิดจากการหายตัวของดวงวิญญาณผู้ป่วย มีสาเหตุจากการถูกรบกวนจากวิญญาณดวงอื่น หรือจากพ่อมด อาจมีผู้ไม่หวังดีเสกวิธิตูต่างๆ เข้าไปในตัวผู้ป่วย ทำให้เกิดอันตราย และหมอผีเท่านั้นจะเป็นผู้ประกอบพิธีนำวิญญาณนั้นๆ ออกมา หรือช่วยค้นหาดวงวิญญาณที่หายไป หมอผีสามารถท่องโลกวิญญาณ สื่อสารกับสัตว์ ทำนายดินฟ้าอากาศ หยั่งรู้อนาคต และค้นหาสิ่งของที่หายไป

การรักษาโรคของหมอผี ไม่สามารถหาเหตุผลทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายได้ หมอผีถือว่าความเจ็บป่วยเป็นการเสียพลังของคน ในขณะที่ทางการแพทย์กล่าวว่า ความเจ็บป่วยคือการที่กระบวนการด้านทานอ่อนแอลง การรักษาหมอผีจะเป็นการแสดงออกที่รุนแรงเพื่อเรียกพลังกลับคืนมาสู่ผู้ป่วยหรือสร้างเกราะป้องกันจิตใจให้กับเขา ในวิธีการรักษาบางครั้งจะมีการดึงหรือถอนวิญญาณบางอย่างออกมาจากร่างกายเพื่อให้ผู้ป่วยเชื่อว่าตนได้ถูกเยียวยาแล้ว

ภาพแสดงตัวละครหมอผีในหนังสือไทยเรื่อง "บุปผาราตรี"

6.12.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "Ghost Game ล่า ทำ ผี" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด ฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับตนเองเป็นตัวละครที่ล้มลงกับพื้นและพยายามถอยตัวหนีจากผีที่เอื้อมมือใกล้เข้ามาเรื่อยๆ

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีหลอกหรือทำร้าย โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงมุมมองของการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน
(ซ้าย) ในฉากผู้ชมจะเห็นตัวละครนอนบนเตียง โดยมีผีนอนอยู่ด้านล่างเตียง
และ (ขวา) ผู้ชมจะเห็นผียืนอยู่ข้างหลังตัวละคร โดยที่ทั้งสองจากนี้ตัวละครไม่รู้ตัวว่ามีผีอยู่ใกล้ๆ ตนเอง

6.12.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หน้าผีไทยเรื่อง “Ghost Game ล่า ทำ ผี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเงาผีเดินตัดหน้ากล้อง - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพผีปรากฏตัวใกล้ๆ กับตัวละคร - ภาพลูกบิดประตูบิดออกเอง - ภาพไฟตก ไฟดับ
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพศพคนตาย - ภาพเลือด - ภาพกองหัวกะโหลก - ภาพรอยฟกช้ำที่แขน - ภาพคนฆ่าตัวตาย
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพคนถูกฆ่าตายอย่างทารุณ

	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบหน้าผี - ภาพผีพุ่งเข้าหากล้องฉับพลัน - ภาพผีจู่โจมทำร้ายตัวละคร - ภาพผียื่นห้องเหม็น - ภาพเงาผีในกระจก - ภาพคนผูกคอตาย - ภาพตัวละครถูกทรมานด้วยเครื่องทรมาน
--	--

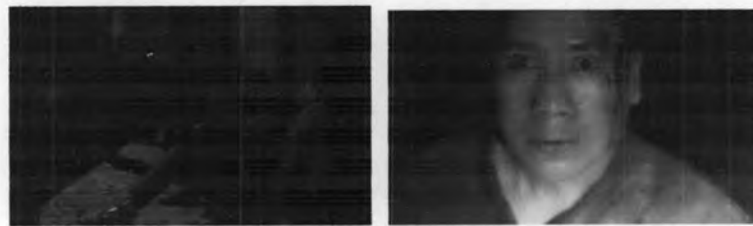
ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร

(ภาพเงาคนเบลอๆ ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว และภาพผีปรากฏตัวใกล้ๆ กับตัวละคร)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพคนตาย ภาพเลือด และภาพรอยฟกช้ำที่แขน)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้ามี และภาพมือทำร้ายตัวละคร)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การใช้เทคนิค Blurring เพื่อเน้น Figure and Ground	- การใช้เทคนิค Blurring เพื่อเน้นระหว่างตัวละครที่เป็นผีและคน
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - การ Extreme Close Up อวัยวะหรือวัตถุต่างๆ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิค Blurring เพื่อเน้น Figure and Ground ระหว่างตัวละครผีและคน

6.12.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงเปียโน - เสียงกลอง	ใช้เพื่อเปลี่ยนฉากจากฉากหนึ่งไปยังฉากหนึ่ง หรือใช้เมื่อต้องการกระตุ้นเร้าอารมณ์คนดู
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงพระสวดในงานศพ - เสียงเพลงโอเปร่า - เสียงบทกลอนทำทนายผี	เสียงไม่สัมพันธ์กับภาพ
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงโหยหวนของผี	ใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครหายใจติดขัด - เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงเลือดกระชูด - เสียงเล็บขูดกำแพง - เสียงกระดูกหัก	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงนาฬิกาโบราณ - เสียงบานประตูเหล็กปิดเอี้ยดฮึด - เสียงของหนักๆ ลากไปตามพื้น - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า - เสียงเสียงเซียมซี	ปรากฏทันทีทันใดพร้อมภาพ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ โลหะกังวาน - เสียงคลื่นสัญญาณรบกวน	ใช้เพื่อบอกใบ้คนดูว่ามีกำลังจะปรากฏตัว

หนังสือไทยเรื่อง "โกสท์เกม ล่าท้าผี" ได้เชื่อมโยงโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนกับสถานที่อันน่าสะเทือนใจในอดีต ได้แก่ สถานที่กักกันนักโทษ โทล สเตจ ของประเทศกัมพูชาที่เคยมีการสังหารหมู่ นักโทษหลายหมื่นชีวิต ผสมผสานกับการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านลูกเล่นของเกม Reality Show ที่เน้นการแข่งขันและการเอาชนะ (ในที่นี่หมายถึงการเอาชีวิตรอด) จึงทำให้เนื้อเรื่องและโครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่องนี้มีความโดดเด่นและสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมาก

6.13 หนังสือไทยเรื่อง เด็กหอ

เรื่องย่อ (Synopsis)

ประหลาดของครูปราณี

ณ ตึกแถวแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ “ชาตรี” คือเด็กชายวัยม.1 ที่ถูกส่งตัวไปเข้าเรียนโรงเรียนประจำแห่งหนึ่งในต่างจังหวัดต่างๆ ที่เจ้าตัวไม่เต็มใจนัก ชาตรีมีน้องชายวัยไล่เลี่ยกันหนึ่งคนที่ดูแม่จะให้ความสนใจมากกว่าตัวเขา นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างชาตรีและพ่อก็ดูห่างเหินเหมือนกับมีปมบางอย่างในใจต่อกันและกัน เมื่อเดินทางมาถึงโรงเรียน ชาตรีได้พบกับ “ครูปราณี” ครูผู้ดูแลหอพักในโรงเรียนนั้นมีบุคลิกเจียบขริมและมีนิสัยค่อนข้างแปลก ทำให้เด็กในหอพักต่างเล่าลือกันไปต่างๆ นานาถึงความแปลก

ช่วงแรกของการเรียนในโรงเรียนประจำ ชาตรีถูกเพื่อนๆ ในชั้นหลอกอำด้วยเรื่องข่าวดังเล่าผีสางในโรงเรียน จนทำให้ชาตรีเองถึงกับกลัวตามไปด้วย แต่ในขณะที่เพื่อนหลายๆ คนพากันรุมแกล้งเด็กใหม่อย่างชาตรี แต่ “วิเชียร” เด็กหนุ่มเพื่อนร่วมชั้นที่ดูเจียบๆ กลับเป็นมิตรที่ดีของชาตรี ทั้งคู่ต่างทำความรู้จักและสนิทสนมกันได้ภายในเวลาไม่ช้า

คืนหนึ่งมีการฉายหนังผีจีนกลางแปลง เด็กนักเรียนทั้งหมดมารวมตัวดูผีกองกอยออกอาละวาดกันอย่างสนุกสนาน บ้างก็อินตามไปกับหนังที่ดูทุกฉากทุกตอน แต่มีฉากหนึ่งที่ตัวละครในหนังผีหมดทางหนีผีกองกอย ทั้งหมดจึงพากันอุดจมูกกลั้นหายใจเพื่อทำให้ผีกองกอยมองไม่เห็น เด็กๆ ที่กำลังดูอยู่ก็ทำเช่นเดียวกับในหนัง ทันใดนั้นวิเชียรก็ต้องแปลกใจที่เมื่อตนกลั้นหายใจเพื่อนทั้งหมดที่กำลังดูอยู่ก็หายไปจนหมด นั่นทำให้ชาตรีถึงกับหน้าถอดสีเมื่อรู้ว่าเพื่อนสนิทของตน ที่จริงแล้วเป็นผีนั่นเอง

ถึงแม้จะรู้อยู่เต็มอกกว่าวิเชียรเป็นผี แต่ชาตรีก็กลับไม่รู้สึกลัว เพราะวิเชียรก็ใช้ชีวิตตามปกติเหมือนเพื่อนคนอื่นๆ ทำให้ชาตรีกลับมาสนิทกับวิเชียรเหมือนเดิม ทั้งสองพากันเดินเล่นพูดคุยและแบ่งปันความรู้สึกดีๆ ต่อกัน การสนิทสนมครั้งนี้ส่งผลให้เพื่อนคนอื่นๆ ในชั้นพากันแปลกใจที่ชาตรีชอบพูดคนเดียวและชอบอยู่คนเดียว วันหนึ่งวิเชียรได้พาชาตรีกระโดดข้ามกำแพงโรงเรียนหนีไปข้างนอกเพื่อไปดู “พีตาล” ลูกสาวแม่ครัวในโรงเรียน ทั้งสองต่างแอบปลื้มพีตาลกันอยู่ในใจเพราะว่ากำลังจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นนั่นเอง

ในขณะที่ชาตรีกำลังมีเพื่อนและกำลังจะปรับตัวให้เข้ากับสังคมโรงเรียนประจำได้ แต่ความสัมพันธ์ของชาตรีกับพ่อกลับแย่ง เพราะทุกๆ ครั้งที่พ่อโทรมาชาตรีมักจะหลีกเลี่ยงไม่รับสายเสมอ สืบเนื่องมาจากความโกรธพ่อที่ครั้งหนึ่งชาตรีเคยพบว่าพ่อของตนแอบมีชู้กับสาวใช้ในบ้าง ทำให้ชาตรีรู้สึกว่าการที่ตนต้องถูกส่งมาเรียนโรงเรียนประจำเพราะว่าพ่อกลัวตนจะปากโป้ง นั้นส่งผลให้ชาตรีรู้สึกกลายเป็นส่วนเกินของครอบครัว

ทุกๆ วันเวลา 18.00 น. วิเชียรจะหายตัวไป ทำให้ชาตรีเริ่มสงสัยและพยายามสะกดรอยตามจนพบว่า วิเชียรต้องกลับมากระโดดน้ำตายในที่เก่าทุกๆ วันในเวลาเดิมๆ วิเชียรได้เล่าให้ฟังว่าการตายของเขาเกิดจากอุบัติเหตุ แต่ในช่วงนั้นพ่อของเขากำลังมีคติความถูกต้องร้องจนโดนขังคุก ครูปราณีพยายามปิดข่าวนี้ไม่ให้เขารู้เพราะกลัวว่าเขาจะรับไม่ได้ แต่ว่าเขาก็แอบขโมยหนังสือพิมพ์มาอ่านข่าวพ่อของตัวเองจนได้ การตายในครั้งนี้ครูปราณีจึงโทษตัวเองว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาต้องตาย ความเศร้าโศกของครูปราณีทำให้เธอเฝ้าวนเวียนฟังเพลงจากแผ่นเสียงซ้ำไปซ้ำมา และทำให้ครูปราณีดูแปลกประหลาดในสายตาของเด็กๆ ไปในที่สุด

ด้วยความสงสารวิเชียรที่ต้องมาตายอย่างทรมานทุกๆ วัน ทำให้ชาตรีตัดสินใจดมสารระเหย Ether เพื่อทำให้ตัวเองสลบ เนื่องจากได้รับคำแนะนำจากเพื่อนว่าหากเราสลบแล้วเราจะสามารถถอดวิญญาณได้ ซึ่งก็เป็นตามนั้นจริง วิญญาณของชาตรีที่ออกจากร่างวิ่งไปยังสระว่ายน้ำที่เกิดเหตุและกระโดดลงไปช่วยวิเชียรที่กำลังจมน้ำและจวนเจียนจะขาดใจตายได้ทัน วิญญาณของวิเชียรจึงไปสู่สุคติในที่สุด

วันปิดภาคเรียน พ่อแม่และน้องชายของชาตรีมารับกลับบ้าน ชาตรีกลับบ้านด้วยอารมณ์เบิกบาน เขาโตขึ้นและรู้จักให้อภัยพ่อของตัวเอง นับเป็นการสิ้นสุดรอยบาดหมางระหว่างพ่อลูก และก่อนที่ชาตรีจะกลับบ้านนั้น เข้าได้แวะไปหาครูปราณีเพื่อบอกความจริงเรื่องการตายของวิเชียรว่าครูไม่ได้เป็นสาเหตุ เรื่องทั้งหมดจึงคลี่คลายลง

6.13.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวละครหลักที่มีปมปัญหาภายในใจ (<i>ความรู้สึกเป็นส่วนเกินของครอบครัว</i>) ที่ต้องย้ายเข้าไปอาศัยยังสถานที่แห่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคยด้วยความจำเป็น (<i>ถูกย้ายไปอยู่โรงเรียนประจำทั้งๆ ที่ไม่เต็มใจ</i>)	X

Incidental Moment	ตัวละครหลักได้เจอเพื่อนสนิทคนใหม่	X
Turning Point	แต่แล้วตัวละครหลักพบความจริงอันน่ากลัว (เพื่อนสนิทคนใหม่เป็นผี) ทำให้ตัวละครเกิดความหวาดกลัวและพยายามหลีกเลี่ยง	✓
Rising Crisis	แต่แล้วตัวละครหลักก็ตัดสินใจที่จะเลิกหลบหนี และเริ่มสืบหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจนพบความเกี่ยวพันระหว่างตนและผี (ทั้งคู่มีปมปัญหาในใจเหมือนกัน นั่นคือรู้สึกเป็นส่วนเกินของผู้อื่น)	✓
Climax	ตัวละครหลักพบวิธีคลี่คลายปัญหา (การถอดวิญญาณเพื่อช่วยให้ผีไปสู่สุคติ)	✓
Resolution	ตัวละครหลักคลี่คลายปัญหาได้สำเร็จ (ผีไปสู่สุคติ)	✓
Closure	การช่วยเหลือผีทำให้ปมปัญหาในใจของตัวละครหลักคลี่คลายไปเองในที่สุด (เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัว)	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “เด็กหอ” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลาย ๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากโครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อย ๆ คลี่คลายปมปัญหาทั้งปมในใจ (ความรู้สึกเป็นส่วนเกินของบ้าน) และปมปัญหาภายนอก (ความรู้สึกโดดเดี่ยวในโรงเรียนประจำ และเพื่อนสนิทคนใหม่ที่เป็นผี) นอกจากนี้ผู้ชมยังต้องคอยเอาใจช่วยตัวละครหลักในการเผชิญหน้าและช่วยปลดปล่อยดวงวิญญาณของเพื่อนให้สำเร็จทันท่วงทีด้วย

6.13.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังผีไทยเรื่อง “เด็กหอ” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “มิตรภาพระหว่างเพื่อน” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างเด็กผู้ชายสองคนที่อาศัยอยู่ในโรงเรียนประจำ โดยคนหนึ่งเป็นมนุษย์ อีกคนหนึ่งเป็นผี ทั้งสองช่วยเหลือกันและพยายามแก้ไขปัญหากันและกันจนทำให้ปมปัญหาในใจคลี่คลายลงได้สำเร็จ จากการวิเคราะห์พบว่าไม่มีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ทั้งในแก่นความคิดหลักแต่อย่างใด

6.13.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง “เด็กหอ” นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อขัดแย้งที่ไม่ได้ในหนังผีอย่างเช่นเรื่อง “เฮี้ยน” นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของ

ตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตาย เป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ข. เพื่อน VS ศัตรู

เป็นที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่ามีและคนเป็นสองสิ่งที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันไม่ได้ ความเชื่อนี้ ก่อให้เกิดเส้นบางๆ แบ่งระหว่างความสัมพันธ์ของคนและมีเอาไว้ คนมักมองผิดว่าเป็นสิ่งเร้นลับ น่ากลัว และไม่เป็นมิตร ความคิดเชิงลบต่อผี (Bad Attitude) ทำให้ตัวละครในเรื่องเกิดความหวาดกลัวผีต่างๆ ที่ยังไม่ได้รู้จักว่าผีตนนั้นเป็นใคร และเกิดความรู้สึกหวาดกลัวผี แต่ต่อมาเมื่อตัวละครในเรื่องค้นพบว่าผีไม่ได้ทำอันตรายแก่ตน หน้าที่ช่วยเหลือตนอยู่เสมอ จึงทำให้ความสัมพันธ์นั้นเปลี่ยนไป จากผีที่เคยเป็นศัตรูกลายเป็นเพื่อนรักนั่นเอง

ค. ความรัก VS ความเกลียดชัง

เป็นขั้วของอารมณ์ที่อยู่คนละด้าน ความรักเป็นอารมณ์ทางบวก (Positive Emotion) ที่สร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้น ทำให้คนมีชีวิตชีวาและทำให้เกิดเรื่องดีๆ ตัวอย่างเช่น ความรักจากพ่อต่อลูกและอยากให้ลูกได้ดี ส่วนความเกลียดชังเป็นอารมณ์ทางด้านลบ (Negative Emotion) ที่ปลดปล่อยพลังที่ก้าวร้าว มีดหมั่น มุ่งทำลายล้างและสร้างความแตกหักต่อกันและกัน ตัวอย่างเช่น ตัวละครลูกชายในเรื่องที่คิดว่าพ่อไม่รักตน จึงพยายามแสดงท่าทางเย็นชาหรือต่อต้านพ่อของตัวเอง เป็นต้น

ง. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นขั้วขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครพระเอกในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่ เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

6.13.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“ชาติตรี” เป็นเด็กชายที่ขาดความรัก เขารู้สึกเป็นส่วนเกินของบ้านและไม่มีใครต้องการ จากการที่เขาแอบเห็นพ่อของตัวเองมีสัมพันธ์ลับๆ กับสาวใช้ จนทำให้พ่อต้องส่งไปเรียนโรงเรียนประจำ ทำให้ชาติตรีเกิดความรู้สึกเกลียดชังพ่อของตนเอง และคิดว่าการที่พ่อส่งเขามาเรียนโรงเรียนประจำนี้เพื่อกลัวว่าเขาจะแพร่พรายความลับ อย่างไรก็ตามก็ตีความคิดที่มีตนเองเป็นจุดศูนย์กลาง (Ego Centric) ของชาติตรีก็ถูกละลายลงเมื่อเขาได้พบกับเพื่อนใหม่ ที่สอนให้เขาได้รู้ว่าการให้อภัยต่อกันและกันเป็นสิ่งสำคัญ และคนทุกคนต่างก็มีปัญหาในใจด้วยกันทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเผชิญหน้าและทำใจยอมรับกับมันอย่างไร ด้วยความไร้เดียงสาของชาติตรี บวกทั้งความรักที่มีต่อเพื่อน ทำให้ท้ายที่สุดชาติตรีก็ได้เรียนรู้และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ทางความคิดมากขึ้น

ข. Villain

“พ่อ” พ่อในความคิดของชาติตรีคือคนที่ทำความผิดอย่างไม่น่าให้อภัย การแอบเป็นชู้กับสาวใช้ทำให้ภาพลักษณ์ของพ่อที่แสนเฉียบขาดเสื่อมเสียไปในทันทีในสายตาของชาติตรี เพราะตลอดเวลาพ่อจะคอยเข้มงวดในทุกๆ เรื่องกับเขา แต่แล้วพ่อเองที่กลายเป็นคนที่ไม่อยู่ในศีลธรรมจรรยาเสียเอง ความรู้สึกหมดสิ้นศรัทธานำไปสู่คำถามในใจของชาติตรีว่าเขามีค่าแค่ไหนในบ้าน เพราะในขณะที่บ้านมีพ่อเป็นหัวหน้าครอบครัว อีกทั้งยังมีน้องชายที่ใครต่อใครก็คอยมอบความรักให้ เขาในฐานะที่มีปมขัดแย้งกับพ่อจึงเปรียบได้กับคนที่ไม่มีใครต้องการ อย่างไรก็ตามในที่สุดแล้วชาติตรีก็ค้นพบความจริงว่า พ่อในฐานะ Villain แท้จริงแล้วก็ป็น Hero ของเขานั่นเอง

ค. Assistant

“ผีวิเชียร” เป็นวิญญาณที่เสียชีวิตด้วยความบังเอิญ การตายของเขาก่อให้เกิดผลกระทบทางใจของคนหลายต่อหลายคนอย่างไม่ตั้งใจ เนื่องจากคนคิดว่าเขาฆ่าตัวตาย ผีวิเชียรเป็นผีที่ซี้เหงา อยากมีเพื่อน และต้องทนทุกข์ทรมานกับการต้องมาตายซ้ำๆ ที่เดิมทุกวัน เพราะว่ายังมีห่วงที่ตัดไม่ขาด จนในที่สุดชาติตรีก็เป็นผู้ที่มาปลดปล่อยวิญญาณของเขาให้พ้นทุกข์ ในขณะที่เขาก็ช่วยให้วิเชียรคลี่คลายปมปัญหาในใจได้ในที่สุด

กล่าวโดยสรุปบุคลิกลักษณะตัวละครในหนังสือเรื่อง “เด็กหอ” นี้ไม่มีตัวใดสร้างความน่าสะพรึงกลัวแต่อย่างใด

6.13.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือเรื่อง “เด็กหอ” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องนอน ห้องน้ำ บ้านหรือที่พักในเวลากลางคืน

ห้องนอนและห้องน้ำรวมถึงห้องต่างๆ ภายในบ้านจัดเป็นสถานที่ที่รโหฐานที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. สระว่ายน้ำ

เนื่องจากสระว่ายน้ำของมนุษย์ที่เป็นสัตว์บก ทำให้คนส่วนใหญ่มีประสบการณ์อันเลวร้ายกับการว่ายน้ำหรือดำน้ำ เช่น จมน้ำ สำลักน้ำ หรือน้ำเข้าหู เป็นต้น นอกจากนี้สระว่ายน้ำยังเป็นสถานที่ที่คนสามารถประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร จึงทำให้เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่น่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงจากสระว่ายน้ำที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

6.13.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องการมองเห็นผีด้วยการก้มมองลอดหว่างขา

เป็นความเชื่อตั้งแต่สมัยโบราณของคนไทยที่ว่าหากอยากมองเห็นดวงวิญญาณหรือผีนั้น ให้ก้มลงมองลอดใต้หว่างขาตัวเองไปทางทิศตะวันตก บ้างก็บอกว่าให้เดินรอบเมรุเผาศพ 3 ครั้งจากนั้นจึงค่อยก้มลงมองลอดหว่างขา เหล่านี้ล้วนเป็นความเชื่อที่ถูกสืบทอดมาตั้งแต่โบราณกาล ซึ่งความเชื่อนี้ได้รับความนิยมและมักใช้ในเรื่องราวผีๆ ต่างๆ มากมาย เช่น หนึ่งผีเรื่อง "นางนาก" ก็ใช้ความเชื่อนี้ในการเฉลยแก่พ่อมากกว่านางนากไม่ใช่คน นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องการมองเห็นผีอีกมากมาย เช่น การเอามือของป้ายน้ำตาสุนัขดำแล้วเอามาทาที่ตาหรือการนำดินจากหลุมฝังศพมาทาที่ตา เป็นต้น

ข. ความเชื่อเรื่องการตายซ้ำๆ ของวิญญาณ และการปลดปล่อยวิญญาณไปสู่สุขคติ (อ้างถึงใน สุวิมล วงศ์รัก, 2545)

เป็นความเชื่อตามแนวคิดพุทธศาสนา นิกายวัชรยาน โดยอธิบายถึงการตายซ้ำๆ ของดวงวิญญาณที่จิตใจยังคงวนเวียนกับปมปัญหาหรือยังจมอยู่ในความทุกข์ทรมานจนไม่สามารถไปสู่สุขคติได้ การตายซ้ำๆ จะเกิดขึ้นทุกวันเวลาเดิมเรื่อยไปจนกว่าดวงวิญญาณจะสะสางหรือปลดปล่อย (Liberation) ปมปัญหาในใจได้

ค. อาการขนลุก

คนส่วนใหญ่มักมีอาการขนลุกเมื่อตกอยู่ในความหวาดกลัว เนื่องมาจากการหลั่งฮอร์โมนอะดรีนาลีน (Adrenaline) ฮอร์โมนนี้นอกจากส่งผลให้กล้ามเนื้อหัวใจหดตัวแล้ว ยังมีผลอย่างอื่นต่อปฏิกิริยาในร่างกายอีกด้วย ในสัตว์ ฮอร์โมนชนิดนี้จะหลั่งออกมาเมื่อร่างกายรู้สึกเย็นหรือกำลังเผชิญอยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดหรือมีอาการรุนแรง เช่น โกรธ เกลียด หรือกลัว เป็นต้น

ภาพแสดงให้เห็นถึงอาการขนลุกของตัวละครที่กำลังหวาดกลัว

6.13.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง “เด็กหอ” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตาตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับเป็นผู้ยื่นมือออกไปเปิดประตูด้วยตนเอง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับ
ว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การ
กำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำ
ให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะมองเห็นเงาผีที่ยืนอยู่ข้างหลังตัวละคร โดยที่ตัวละครไม่รู้ตัว

6.13.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนึ่งผีไทยเรื่อง "เด็กหอ" นี้มีการใช้ภาพและการ
ใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพผีที่ปรากฏกายขึ้นใกล้ๆ ตัวละคร - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพตัวละครอยู่ในห้องปิดตาย - ภาพเงามือผีที่เอื้อมมาจากด้านหลังตัวละคร - ภาพไฟตก ไฟดับ
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพคนตาย

	- ภาพเลือด
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพตัวละครจมน้ำ - ภาพใบหน้าผี

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร
(ภาพตัวละครแอบมองห้องดู และภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าที่เคียดแค้นและทุกข์ทรมานของผี)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การใช้ภาพมุมสูง	- การใช้ภาพมุมสูงระดับเพดานเพื่อภาพแสดงให้เห็นถึงภาพตัวละครที่ติดอยู่ในที่แคบ
การ Close Up	- การ Close Up หน้าตัวละครขณะหวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาพมุมสูงภาพแสดงให้เห็นถึงภาพตัวละครที่ติดอยู่ในที่แคบ

6.13.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเจียบ เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียง ต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง - เสียงเปียโน - เสียงไวโอลิน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้น หรือเพื่อเปลี่ยนจากฉากหนึ่งไปยัง ฉากหนึ่ง
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงที่เกิดจากร่างกาย มนุษย์	- เสียงฝีเท้าคนเดิน - เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และ มักมีระดับความดังและชัดเจน มากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงนาฬิกาเดิน - เสียงหมาหอน - เสียงบานประตูเอี้ยดอ้าด - เสียงโยกคัตเอาท์ไฟ	ใช้เป็นเสียงประกอบ มักจะปรากฏ พร้อมภาพ และมักมีระดับความดัง และชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ	ใช้เพื่อบอกไว้คนดูว่ามีกำลังจะ ปรากฏตัว

โดยภาพรวมความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง “เด็กหอ” อยู่ที่การใช้มุมมองการเล่าเรื่องผ่านตัวละครหลักที่เป็นเด็กชายคนหนึ่ง ซึ่งเต็มไปด้วยความโดดเดี่ยว ความหวาดกลัว และความไม่คุ้นชินกับสถานการณ์ต่างๆ ผู้ชมจึงเกิดอารมณ์ร่วมไปกับเด็กชายคนนี้อย่างไม่รู้ตัว และเกิดความสะพรึงกลัวไปตามเหตุการณ์ต่างๆ ที่ตัวละครกำลังเผชิญ นอกจากนี้ด้วยบรรยากาศของหนังที่มักเป็นบรรยากาศมืดทึบ แสงไฟต่ำ จึงช่วยสร้างความวังเวงและน่าขนพองสยองเกล้าอีกด้วย

6.14 หนังผีไทยเรื่อง เปนชู้กับผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

บนทางเดินลูกรังแคบๆ สองข้างทางเต็มไปด้วยป่ารกชัฏ “นวนล” คือหญิงสาวท้องแก่ที่กำลังหลบหนีวาระเป้าสัมภาระเพื่อหาที่พัก เธอเดินทางจากต่างจังหวัดมายังกรุงเทพฯ เพื่อตามหาสามีที่หายไป นवलมาเจอบ้านหลังหนึ่งเข้า เธอจึงเข้าไปขอพักอาศัย โดยได้ “ช้อย” สาวใช้ของบ้านที่เดิมทีเป็นเด็กเร่ร่อนออกมาต้อนรับ แต่ท่าทีของแม่บ้าน “คุณสมจิตร” ดูไม่ค่อยเป็นมิตรกับนวนลนักและเต็มไปด้วยท่าทีดูถูกเหยียดหยามในความบ้านนอกคอกนา

ของนวล อย่างไรก็ตามคุณสมจิตรก็อนุญาตให้นวลพักอาศัยที่บ้านหลังนี้ได้ชั่วคราว และสั่งกำชับมิให้นวลไปเฟ้นฟ่านที่ตึกหลังใหญ่ ที่ซึ่งเป็นที่พักของ “คุณนายรัฐจวน” เจ้าของบ้านหลังนี้โดยเด็ดขาด

ตกดึกในขณะที่นวลอาบน้ำ เธอสังเกตเห็นเงาแปลกๆ ที่ได้ประตู และภาพเงาคนกำลังขุดดินยามดึก เธอจึงนำมาเล่าให้ซ้อยฟัง ซ้อยจึงเล่าถึงเรื่องราวของผีสาวที่อยู่ในบ้านหลังนั้น เรื่องศาลเพียงตา รวมไปถึงเรื่องของ “ยายเอิบ” ยายแก่ที่อาศัยอยู่ในบ้านและชอบทำตัวลึกลับว่าน่าจะเป็นผี

ด้วยความบังเอิญ นวลได้เดินผ่านสวนในบ้านมายังตึกของคุณนายรัฐจวนเข้า นวลอดไม่ได้ที่จะแอบมองเงาของคุณนายรัฐจวนที่อยู่ด้านบน แต่ทันใดนั้นเองคุณสมจิตรก็ปรากฏตัวขึ้นพร้อมคู่ดาตะคอกที่นวลชั้ดคำสั่ง คุณสมจิตรเล่าให้นวลฟังถึงเรื่องราวความรักของคุณนายรัฐจวนต่อสามีของเธอให้นวลฟัง พร้อมกับนั้นยังถามนวลว่าเชื่อในเรื่องผีสาวหรือไม่และขอให้นวลเชื่อว่าผีอยู่รอบตัวเราทุกที่ ทุกเวลา

คืนหนึ่งนวลเห็นเด็กผู้หญิงโบราณวิ่งเข้ามาในบ้าน เธอจึงออกวิ่งตามจนไปพบกับห้องปิดตายห้องหนึ่งเข้า ไม่ทันที่นวลจะเปิดดู คุณสมจิตรก็ออกมาห้ามพร้อมกับคู่ดาอย่างรุนแรง ทำให้นวลตัดสินใจว่าจะไม่ทนต่อไป เธอจะกลับบ้านที่ต่างจังหวัด แต่ทันใดนั้นนวลก็เจ็บท้องคลอด และได้ช่วยช่วยทำคลอดให้ หลังจากทำคลอดเสร็จซ้อยอาสาเอารกเด็กไปฝังดินตามความเชื่อโบราณให้

นวลแอบเห็นเงาผู้ชายคนหนึ่งในเรื่องของคุณนายรัฐจวน เธอจึงกลับมาเล่าให้ซ้อยฟัง ซ้อยบอกกับนวลว่าอาจจะเป็นผู้ที่คุณนายรัฐจวนแอบชุกซ่อนไว้ ต่อมาคุณนายรัฐจวนได้สั่งให้นวลอุ้มลูกไปหาเธอที่เรือนทุกวันเนื่องจากคุณนายอยากมีลูกมากแต่มีไม่ได้จึงอยากได้อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ถึงแม้ว่านวลจะไม่ค่อยเต็มใจแต่ก็ไม่กล้าขัดคำสั่งของคุณนายรัฐจวน

วันหนึ่งในสวน นวลเดินตามเสียงขลุ่ยที่คุ้นเคยมาจนพบกับ “คุณชอบ” สามีของเธอที่หายไป เธอพรั่นพรอนด้วยความดีใจ แต่แล้วคุณชอบก็พูดกับเธอได้เพียงว่าขอโทษและขอให้นวลจากไปให้เร็วที่สุด นวลถึงกับเสียใจและสรุปเหตุการณ์เอาไว้ว่าคุณชอบหนีไปจากเธอเพราะต้องมากกอดเป็นชู้อยู่กับคุณนายรัฐจวน เธอจึงตรงขึ้นไปต่อว่าคุณนายรัฐจวน คุณนายรัฐจวน

เลยย้อนกลับว่า นวลต่างหากที่เป็นผู้กับสามีของเธอ คุณชอบแต่งงานกับเธอก่อนที่จะไปได้เสียกับ นวล นวลยิ่งทวีความเศร้าโศกเสียใจ เธออุ้มลูกและวิ่งหนีจะกลับบ้าน แต่ในขณะที่กำลังจะวิ่งหนี กลับนั่นเอง เธอก็ได้ทราบความจริงในที่สุดว่า เงามของคนที่ขุดดินในสวนกลางดึกก็คือเงาคุณชอบนั่นเอง และสิ่งที่อยู่ในหลุมก็คือศพของคุณชอบที่โดนคุณนายรัญจวนฆ่าตายเนื่องจากแค้นที่ทิ้งเธอไปมีหญิงอื่น นอกจากนั้น นวลยังต้องผวาเมื่อพบว่า ซ้อย เพื่อนสนิทของเธอในบ้านก็เป็นผีร่ำร้อนที่ออกมาหาของกินตามศาลเพียงตา และคนรอบๆ ข้างเธอทั้งหมดกลายเป็นผีไปจนหมด แม้แต่คุณสมจิตรและคุณนายรัญจวน

นวลวิ่งหนีออกมาพ้นจากบ้านได้ในที่สุด เธอพักกระหนืดกระหอบอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ที่ดูคุ้นตา เธอยังนึก ขับพลันภาพในอดีตก็ย้อนกลับมา ต้นไม้ต้นนี้เองที่เธอได้ผูกคอตายไปในอดีต หลังจากนี้ เธอเดินทางมายังบ้านหลังนี้และทราบว่าเธอเป็นแค่เมียชู้

จากนั้นมาวิญญูณของนวลก็ยังคงกลับไปที่บ้านหลังนั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนทำให้ชาวบ้านในละแวกนั้นโจษขานกันถึงเรื่องผีแม่ลูกอ่อนและบ้านผีสิงหลังนั้น

6.14.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวละครที่มีปมปัญหาในใจ (นางเอกที่พลัดพรากจากสามี) ที่ต้องเข้ามาพักอาศัยยังสถานที่แห่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคย	✓
Incidental Moment	เกิดความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลักกับคนรอบข้าง (นางเอกถูกเจ้าของบ้านต่อว่าและห้ามไม่ให้ขัดคำสั่ง) รวมถึงตัวละครหลักเริ่มพบความผิดปกติภายในสถานที่แห่งนั้น (เงาใครบางคนในสวน และเรื่องราวผีสิง)	✓
Turning Point	ถึงแม้ตัวละครหลักจะอยากหนีไปจากสถานที่นั้น แต่ก็เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้เธอหนีออกไปไม่ได้ (นางเอกเจ็บท้องคลอดกระทันหัน)	✓
Rising Crisis	เหตุการณ์แย่งลงเมื่อตัวละครหลักสืบหาความจริงและพบความเชื่อมโยงระหว่างตัวละครรอบข้างกับสามีเธอที่พลัดพรากจากกันไป (นางเอกพบว่าที่แท้เจ้าของบ้านหลังนี้ก็คือภรรยาคนแรกของสามีเธอ และเธอเป็นแค่หญิงชู้)	X
Climax	ตัวละครหลักตัดสินใจต่อสู้และหลบหนี แต่ก็พบความจริงในที่สุดว่า ทุกคนในบ้านเป็นผีทั้งหมด	✓
Resolution	และที่ยิ่งกว่านั้น เมื่อความทรงจำของตัวละครหลักกลับมา ก็ทำให้เธอได้รู้ว่าเธอเองก็เป็นผีด้วย	✓

Closure	ปมปัญหาของตัวละครหลักคือคล้าย (เรื่องสามที่หายไป)	X
---------	---	---

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากโครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหาทั้งปมปัญหาในใจอันได้แก่ การติดตามหาสามที่หายไป และปมปัญหาภายนอก ได้แก่ สถานที่แห่งใหม่ที่เธอเข้าไปพักอาศัยที่เต็มไปด้วยความลึกลับและน่าหวาดกลัว เมื่อปมปัญหาต่างๆ ถูกคลี่คลายผู้ชมก็จะได้พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น นอกจากนี้ผู้ชมยังต้องคอยเอาใจช่วยตัวละครหลักในการเผชิญหน้าและแก้ปัญหาที่แสนโหดร้ายนั้นให้สำเร็จทันท่วงทีด้วย

6.14.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก "เปนนู้กับผี" มีแก่นความคิดหลักคือ "ความรักสามเส้า" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความรักของชายหนึ่งหญิงสอง ที่เต็มไปด้วยความขัดแย้ง แย่งชิง และความหึงหวงกันและกัน จนนำไปสู่เรื่องราวของความตายในที่สุด ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วไม่พบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลักแต่อย่างใด

6.14.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลับมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ข. ความรัก (Love) VS ความแค้น (Hate)

ความรักและความแค้นเป็นข้อขัดแย้งของอารมณ์ต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนตามคน ซึ่งในหนังสือไทยเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้ ตัวละคร "คุณนายรัญจวน" มีความรักต่อสามีของเธออย่างสุดหัวใจ เธอยอมทุกอย่างทุกอย่างให้สามีหมดเพียงเพื่อให้เขาอยู่กับตนไม่จากไปไหน แต่แล้วความรักที่เธอมอบให้สามีก็ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเธอทราบความจริงว่าสามีของตนมีผู้

นอกจากนั้นสามียังมาบอกเลิกกับเธอเพื่อจะหนีไปอยู่กับหญิงชู้ นั่นทำให้จากความรักกลายเป็นความโกรธแค้น และคุณนายรัญจวนจึงตัดสินใจฆ่าสามีของตนเองจนตาย การเปลี่ยนชู้วามรณ์ของเธอเองที่ทำให้หนังเรื่องนี้เกิดความน่าสะพรึงกลัว

ค. การยึดมั่นถือมั่น VS การปล่อยวาง

เป็นข้อขัดแย้งที่เด่นชัดและเป็นชนวนให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวในหนังไทยเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้ ข้อขัดแย้งนี้เกิดจากตัวละคร "นวล" เนื่องจากความรักที่นวลมีต่อสามีของตนเอง ทำให้ถึงแม้ตนเองจะเสียชีวิตไปแล้ว แต่ก็ไม่สามารถยอมรับสภาพความจริงและตัดใจจากสามีไปไม่ได้ ทั้งนี้เพราะความยึดมั่นถือมั่นในใจ จึงทำให้ต้องกลายเป็นผีที่วนเวียนกลับมาทำเหตุการณ์เดิมๆ ซ้ำๆ ไปเรื่อย

ง. ความจริง (Truth) VS การหลอกลวง (Deceiving)

หนังผีเรื่อง "เปนนู้กับผี" นี้ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องโดยพยายามปกปิดและบิดเบือนความจริงแก่ผู้ชมเอาไว้ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความตกใจ ประหลาดใจ และเกิดความรู้สึกสยองไม่ถึงในช่วงท้ายของเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น การทำให้ผู้ชมเข้าใจว่านางเอกเป็นมนุษย์ตั้งแต่ต้นเรื่อง จนมาเฉลยในท้ายเรื่องว่านางเอกเองก็เป็นผี เป็นต้น

6.14.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"นวล" เป็นนางเอกที่ขาดความรัก เธอโยนหาความรักจากสามีที่พลัดพรากจากเธอไป ทำให้เธอถึงกับหอบหิวสัมผัสภาวะระหกระเห่ร่อนเข้ามาในเมืองกรุงเพื่อตามหาสามี เธอเป็นนางเอกในอุดมคติ นั่นคือรักลูกรักสามี และเป็นมิตรกับผู้อื่น แต่ความสะเทือนใจ (Trauma) จากการได้ทราบว่าตนเป็นแค่หญิงชู้และสามีของเธอถูกฆ่าตายไปแล้ว ทำให้เธอเศร้าโศกและตัดสินใจผูกคอตาย เมื่อเสียชีวิตลงดวงวิญญาณของเธอก็ใช้กลไกป้องกันตัวเอง (Defense Mechanism) ด้วยการลบลืมความทรงจำ (Repression) ว่าเธอได้ตายไปแล้ว จึงทำให้เธอต้องกลับมาวนเวียนเจอกับเหตุการณ์เดิมซ้ำๆ และหวาดกลัวตัวเองทุกครั้งเมื่อรู้ในที่สุดว่าเธอกลายเป็นผีไปแล้ว

ข. Villain

"คุณนายรัญจวน" เป็นหญิงชาวกรุงที่มีความทรงนงในศักดิ์ศรีและเกลียดการผิดหวังเป็นที่สุด เนื่องจากในวัยเด็กเธอถูกตามใจ (Spoiled Child) จนเคยตัว จะเห็นได้จากการที่

เธอฆ่าคนใช้จนตายด้วยการขังไว้ในห้อง แสดงถึงความอำมหิตและเลือดเย็นในจิตใจเธอ เช่นเดียวกับความรัก เธอไม่สามารถรับการปฏิเสธจากสามีของตัวเองได้ การถูกบอกลูกทำให้เธอโกรธซึ่งจนถึงกับฆ่าสามีที่เธอรักได้ลงคอ บุคลิกลักษณะแบบโกรธรุนแรงรักรุนแรงของคุณนาย รัญจวนนี่เองที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

ข. Victim

“คุณชอบ” เป็นตัวแทนของชายหนุ่มที่เจ้าชู้ มากมากในกาม ซึ่งความเจ้าชู้ของเขา ต้องแลกด้วยความตายของเขานั่นเอง

6.14.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “เป่นซู้กับผี” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวทั้งหมด ล้วนเป็นฉากยุคสมัย (Period Scene) กล่าวคือเป็นฉากที่ถูกจัดสร้างให้เหมือนกับเหตุการณ์กำลัง ดำเนินอยู่ในช่วงสมัยอดีต ได้แก่ บ้านเรือนไทยโบราณ หรืออาคารที่พักรูปแบบ Colonial ใน สมัยก่อน รวมถึงการจัดสวน และสภาพถนนหนทาง เป็นต้น ซึ่งบรรยากาศของสถานที่เก่าๆ แบบนี้ ย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเวลาหัวค่ำ โพล้เพล้ บ้านไทยในสมัยก่อนที่ปลูกห่างออกจากกันก็จะตกอยู่ในความเงียบสงัด มีเพียงเสียงร้อง ของแมลงกลางคืนอยู่ในแสงไฟสลัวๆ เท่านั้น

ภาพแสดงจากยุคสมัย ที่เป็นบ้านไทยในยุคเก่ามีรูปแบบ Colonial Style ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว

6.14.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. แรงบันดาลใจของผู้สร้างจากรูปวาดของ ครูเหม เวชกร

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ผู้กำกับหนังผีไทยเรื่อง “เป่นซู้กับผี” ได้กล่าวถึงแรงบันดาลใจ ในการสร้างหนังผีเรื่องนี้ว่ามาจากผลงานภาพวาดและงานเขียนของ ครูเหม เวชกร เจ้าของสมญา นาม “จิตรกรห้าแผ่นดิน” ซึ่งส่วนมากจะเป็นรูปภาพที่ภาพแสดงให้เห็นถึงความเป็นไทย วิถีชีวิต และ แนวคิดของสังคมไทย โดยเฉพาะงานเขียนของครูเหม เวชกร ยังได้ถูกนำมาตีพิมพ์เป็น หนังสือชุดปีศาจไทย เอกลักษณะการเขียนและรูปวาดของครูเหม เวชกร คือการเห็นวิญญาณจะ

มองเห็นแบบคลุมเครือ และบรรยากาศจะเจิบว้างเวงอยู่ในความมืด แสงที่เกิดก็มักจะมีแหล่งเดียวนั้นคือแสงจากตะเกียง

(ซ้าย) ภาพแสดงการขึ้น End Credit เพื่อขอบคุณแรงบันดาลใจจากผลงานของครูเหม เวชกร และ (ขวา) ภาพที่ได้แรงบันดาลใจจากภาพวาด "ปิศาจของไทย" ของครูเหม เวชกร

ข. ความเชื่อเรื่อง ผีกระสือเช็ดปาก

ในสมัยโบราณคนไทยมักไม่นิยมตากผ้าอ้อมหรือเสื้อผ้าในเวลากลางคืน เนื่องจากเมื่อรุ่งเช้าจะพบว่าผ้าเป็นรอยคราบเปื้อน โดยเชื่อกันว่ามีสาเหตุมาจากผีกระสือที่มักชอบอาละวาดกินเปิดไก่หรือกินขงไส้มมในเวลากลางคืน เมื่อกินเสร็จก็จะไปเช็ดปากตามผ้าที่ตากไว้ตามบ้านต่างๆ นอกจากนี้คนโบราณยังมีความเชื่อว่ามันนำไปต้มจะรู้ว่าใครคือผีกระสือที่มาเช็ดปาก เมื่อนำผ้าไปต้มคนที่เปื้อนผีกระสือก็จะไหลออกมาเพราะเจ็บปากอีกด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้เข้ามามีบทบาทในการอธิบายถึงปฏิกิริยาของผ้ากับน้ำค้างหรือความชื้นในอากาศที่เป็นต้นเหตุของรอยต่างบนเสื้อผ้า ความเชื่อเรื่องผีกระสือเช็ดปากจึงค่อยๆ ลดน้อยลงในปัจจุบัน

ค. ความเชื่อเรื่องพระภูมิเจ้าที่ (อ้างถึง รศ.เทือน ทองแก้ว, 2548)

เป็นความเชื่อของชาวบ้านทั่วไป โดยเฉพาะในต่างจังหวัดที่ว่าในแต่ละบ้านจะต้องมีศาลพระภูมิเจ้าที่ โดยจัดทำหรือซื้อศาลพระภูมิเจ้าที่สำเร็จรูป ซึ่งเป็นการจัดทำจำลองมีลักษณะคล้ายบ้านหรือปราสาทขนาดเล็ก อาจทำด้วยไม้หรือปูนซีเมนต์ ตั้งอยู่บนฐานไม้หรือฐานปูนเป็นเสาต้นเดียว บางบ้านจัดทำสวยงามมากประดับประดาด้วยไฟฟ้า ข้างในศาลพระภูมิเจ้าที่บางแห่งก็นำรูปปั้นขนาดเล็กของเทพยดาหรือนางฟ้า หรือสัญลักษณ์แทนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไปไว้ข้างใน และมีแท่นวางรูปเทียนแจกันดอกไม้

สาเหตุที่จัดทำศาลพระภูมิเจ้าที่ขึ้น เนื่องจากมีความเชื่อว่าจะในแต่ละพื้นที่ หรือสถานที่ที่อยู่อาศัยแต่ละแห่งมีเจ้าของอาศัยอยู่แล้ว เจ้าของที่อาศัยอยู่นี้ไม่ปรากฏกายให้เห็น บางแห่งที่มีต้นไม้ใหญ่ก็มีความเชื่อว่ามีเทพยดาอยู่บนต้นไม้เป็นเจ้าของพื้นที่ เพราะเชื่อว่าเจ้าของพื้นที่ซึ่งเรียกว่าพระภูมิเจ้านั้นไม่สามารถอาศัยอยู่ในบ้านคนได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเคารพพระภูมิ

เจ้าที่ และขอให้พระภูมิเจ้าที่ช่วยดูแลความทุกข์สุขให้กับคน ในครอบครัว จึงจัดสถานที่ให้อยู่คือ จัดทำเป็นบ้านหลังเล็กๆ ให้เรียกว่าศาลพระภูมิเจ้าที่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย

ในงานบุญหรือพิธีสำคัญๆ จะมีเครื่องเซ่นไหว้พระภูมิเจ้าที่ โดยมีการนำหัวหมู ไข่ต้ม กุ้ง กุ้ง หรือ ผลไม้ ข้าวไปถวาย ศาลพระภูมิเจ้าที่จึงมีความผูกผันและความสำคัญในด้านจิตใจของผู้ที่นับถือ ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และของสูงจะลบหลู่ไม่ได้ แต่บางคนก็ไม่ได้มีความเชื่อเช่นนั้น ซึ่งก็สุดแล้วแต่ความเชื่อของแต่ละคน

ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องศาลพระภูมิเจ้าที่ในหนังผีไทยเรื่อง “pen chuek bup”

6.14.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังผีไทยเรื่อง “pen chuek bup” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง ดังตัวอย่างในภาพด้านล่าง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับกำลังเป็นผู้แอบส่องตัวละครผ่านทางช่องหน้าต่างด้วยตนเอง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุษยพนที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับยืนอยู่ข้างๆ ตัวละครที่กำลังแง้มเปิดประตูด้วยความหวาดกลัว

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

เป็นมุมมองการเล่าเรื่องที่ใช้มากที่สุดในหนังสือไทยเรื่อง “เปิ่นชู้กับผี” นี้ โดยมากมักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะมองเห็นผีที่ปรากฏตัวขึ้นใกล้ๆ กับตัวละคร โดยตัวละครไม่รู้ตัว

6.14.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสือไทยเรื่อง “เปิ่นชู้กับผี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพประตูปิดเอง - ภาพตัวละครแอบมองห้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพคนผูกคอตาย - ภาพโครงกระดูกในหลุมศพ
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพเงาผี - ภาพใบหน้าผี - ภาพผีกินเลือด ของสดๆ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู และภาพใบหน้าที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพคนผูกคอตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี และภาพผีกินของสดๆ)

มุกกล้องและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Close Up	- การ Close Up ดวงตาผี

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up หน้าผีฉับพลัน

6.14.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน ไวโอลิน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศก
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีโหยหวน	ใช้ทั้งจากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงลมหายใจ	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงเชือกเอี้ยดฮึด - เสียงประตูปิด บัง! - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงแผ่นไม้กระดานเอี้ยดฮึดตามแรงเหยียบ	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

จะเห็นได้ว่าหนังผีไทยเรื่อง “pen ขู่กับผี” นี้ได้หยิบยกเอาวรรณกรรมและภาพวาดของครูเหม เวชกร เกี่ยวกับเรื่องผีไทย มาผสมผสานกับบรรยากาศความเป็นไทยแบบโบราณผ่านเนื้อเรื่องแบบย้อนยุคสมัย ร่วมกับความเชื่อดั้งเดิมของไทยประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผีเฝ้าศาล ผีบ้านผีเรือน ผีตายทั้งกลม เป็นต้น ซึ่งส่วนผสมต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนประกอบหลักในการสร้างความน่าสะพรึงกลัวขึ้นนั่นเอง

6.15 หนังผีไทยเรื่อง ศพ

เรื่องย่อ (Synopsis)

“ไหม” นักศึกษาแพทย์สะดุ้งตื่นจากฝันร้าย เธออาศัยอยู่กับยายเพียงลำพัง เข้าวันนี้เธอต้องออกเดินทางไปมหาลัยเพื่อเข้าเรียนการชำแหละศพเป็นวันแรก ทันทีที่ไหมเจออาจารย์ใหญ่ที่นอนอยู่ตรงหน้า เธอก็รู้สึกแปลกๆ และโดนศพอาจารย์ใหญ่หลอกเสียจนหมดสติไปในห้องเรียน หมอประกิต อ.ที่

ปรีक्षाของใหม่จึงเข้ามาคอยดูแล ทำที่ของหมอประกิตต่อใหม่บ่งบอกถึงความหวังใยเชิงผู้สาว แต่ใหม่ก็พยายามหลีกเลี่ยง

ผีอาจารย์ใหญ่ตามหลอกหลอนใหม่ตลอดทั้งในห้องนอน ห้องน้ำ รวมไปถึงชั้นเรียน ข้าแหละศพ ทำให้ใหม่ถึงกับเรียนไม่ได้ เธอถูกผีทำร้ายพุ่งเข้าหา บีบคอต่างๆ นานา เพื่อนๆ ของใหม่ต่างก็เป็นห่วงในอาการแปลกประหลาดของเธอ คืนหนึ่งใหม่บังเอิญเปิดอ่านหนังสือรูน นักศึกษาแพทย์เข้าและพบกับรูปรุ่นที่ผู้หญิงคนหนึ่งเข้า ใบหน้าละม้ายคล้ายกับผีที่ตามหลอกหลอนเธอ ใหม่จึงเริ่มสืบหาประวัติของรุ่นพี่คนนี้ และพบว่าเธอเคยเป็นแฟนกับแฟนเก่าของใหม่ที่ซึ่งใหม่บังเอิญฆ่าตายไปในอุบัติเหตุ ความพิวพันนี้ช่างดูมีเหตุมีผลจนทำให้ใหม่ต้องไปคาดคั้นจาก อ.ประกิต ผู้ที่รู้เรื่องราวว่าใหม่ฆ่าแฟนเก่าและช่วยอำพรางคดีให้เนื่องจากความพิสวาสส่วนตัวต่อใหม่

ผีสาวยังคงตามหลอกหลอนใหม่อย่างไม่ลดละ แม้แต่คนข้างบ้านเธอยังบอกกับใหม่ว่าเห็นใหม่อยู่กับเพื่อนทั้งวันทั้งคืน นั่งทำให้ใหม่ถึงกับต้องขลุกว่าปรากฏการณ์แปลกๆ ทั้งหลายเป็นเพราะวิญญาณของผีที่ติดตามเธอตลอดเวลานั่นเอง

ภารโรงคนหนึ่งที่อยู่ในเหตุการณ์วันที่ใหม่ฆ่าแฟนเก่าได้โทรหาใหม่และบอกใหม่ว่าหมอประกิตถูกผีฆ่าตายเสียแล้ว ภารโรงได้ชวนให้ใหม่ไปยังปอดองเพื่อเอาศพของแฟนเก่าและศพหญิงสาวขึ้นมาทำการมดตราสังข์ ใหม่เชื่อและเดินทางไปกับภารโรงคนนั้น แต่ในขณะที่กำลังนำศพขึ้นจากปอดองหมอประกิตก็ปรากฏตัวขึ้น เขายังไม่ตาย การที่ภารโรงชวนให้ใหม่มาที่นี่เป็นเพียงแผนที่ทั้งสองสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อฆ่าปิดปากใหม่ ใหม่พยายามวิ่งหนีเอาชีวิตรอด

หมอประกิตพลาดท่าตกลงไปในปอดอง ศพของแฟนเก่าใหม่และศพของหญิงสาวหล่นทับร่างหมอประกิต และบีบคอหมอประกิตไว้ในน้ำจนจมน้ำตาย ด้วยความตกใจกับเรื่องที่เกิดขึ้นทำให้ใหม่กลายเป็นคนวิกลจริตและต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลไปในที่สุด

6.15.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ชั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องตัวละครหลักที่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์หนึ่งที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน (นางเอกเข้าชั้นเรียนผ่าศพอาจารย์ใหญ่เป็นวันแรก)	✓

Incidental Moment	ตัวละครหลักถูกผีหลอก	✓
Turning Point	ตัวละครหลักตกอยู่ในความหวาดกลัว และพยายามหลบหนีปัญหา	✓
Rising Crisis	ตัวละครคิดได้และพยายามข่มความกลัวเพื่อสืบหาความจริง จนพบความเชื่อมโยงระหว่างตนกับผี (ผีหญิงสาวคนนั้นคือแฟนเก่าของแฟนเธอ) เรื่องราวค่อยๆ เฉลยว่าตัวละครหลักที่แท้ก็เคยทำความผิดมาก่อน (นางเอกฆ่าแฟนหนุ่มโดยไม่ตั้งใจ)	✓
Climax	นางเอกค้นพบวิธีคลี่คลายปัญหา (การมัดตราสังข์ดวงวิญญาณ) แต่เราก็ถูกขัดขวางเอาไว้	X
Resolution	นางเอกพยายามต่อสู้และชนะในที่สุด	✓
Closure	แต่ความผิดที่นางเอกทำเอาไว้ในอดีตก็ไม่สามารถลบล้างได้ เธอยังคงต้องชดใช้ความผิดนั้น (นางเอกกลายเป็นคนวิกลจริตในที่สุด)	X

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "ศพ" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) โดยนางเอกรับบทนักสืบที่สังเกตร่องรอยต่างๆ ในเหตุการณ์ และพยายามสืบหาข้อมูลต่างๆ เพื่อคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งโครงเรื่องแบบนี้จะค่อยๆ เพิ่มความกดดันให้แก่ผู้ชมขึ้นเรื่อยๆ และไปเฉลยเหตุการณ์ทั้งหมดในตอนท้ายเรื่อง โดยเฉพาะการเฉลยในตอนจบว่านางเอกเองก็มีส่วนที่ทำให้เกิดเรื่องราวอันเลวร้ายทั้งหมดด้วยก็ช่วยสร้างความแปลกใจและน่าสะพรึงกลัวในที่สุด

6.15.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก "ศพ" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความพยายามของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีต่อมนุษย์และความปรารถนาที่จะแก้แค้น ซึ่งพบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.15.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "ศพ" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. การให้อภัย VS การล้างแค้น

นอกจากความอาฆาตพยาบาทจะเป็นแก่นความคิดหลักของหนังสือเรื่องนี้แล้ว ก็ยังเป็นข้อขัดแย้งทางอารมณ์ (Emotional Conflict) ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวได้มากที่สุดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้การอาฆาตพยาบาทนำไปสู่การจองเวรและการล้างแค้นในที่สุด ตัวละครในเรื่องที่มีข้อขัดแย้งการล้างแค้นได้แก่ตัวละครผี ซึ่งมีพลังอำนาจเหนือกว่ามนุษย์ และทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะล้างแค้นให้สำเร็จ

ข. ความรัก VS ความเกลียดชัง

เป็นข้อขัดแย้งทางอารมณ์ (Emotional Conflict) อีกเช่นเดียวกัน เป็นความรู้สึกของมนุษย์กับสิ่งต่างๆ (รวมถึงกับมนุษย์ด้วยกันเอง) ความรักเป็นอารมณ์ทางบวก (Positive Emotion) ที่สร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้น ทำให้คนมีชีวิตชีวาและทำให้เกิดเรื่องดีๆ ในขณะที่ความเกลียดชังเป็นอารมณ์ทางด้านลบ (Negative Emotion) ที่ปลดปล่อยพลังที่ก้าวร้าว มีดหม่น มุ่งทำลายล้างและสร้างความแตกหักต่อกันและกัน ตัวอย่างเช่น ตัวละครนางเอกที่เมื่อถูกแฟนหนุ่มตัดเยื่อใยและทอดทิ้ง ก็แปรผันจากความรู้สึกรักเป็นเกลียด และโกรธแค้นจนฆ่าแฟนตนเองจนตาย เป็นต้น

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังผิอย่างเช่นเรื่อง "ศพ" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผิกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.15.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"ไหม" เป็นนางเอกที่เคยทำความผิดมาก่อนในอดีต นั่นคือการพลาดผลักแฟนหนุ่มตกบันไดจนเสียชีวิต และเธอก็เลือกที่จะหลบหนีความผิดด้วยการให้ "หมอประกิต" ผู้ซึ่งแอบหลงรักเธอช่วยพรางคดีโดยการเอาศพแฟนหนุ่มไปดองซ่อนเอาไว้ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ผิดพลาดของนางเอก ภาพแสดงให้เห็นถึงว่าเธอมีบุคลิกลักษณะไม่กล้าเผชิญความเป็นจริง กลัวการถูกลงโทษ โดยหาวิธีไม่ว่าการชดใช้ (Pay Off) ในครั้งนี้หมายถึงการที่เธอจะต้องตกอยู่ในความหวาดกลัวต่อความรู้สึกผิด (Guilty) จนทำให้เธอกลายเป็นคนวิกลจริตในที่สุด

ข. Villain

"ผีหนัง" มีลักษณะเคียดแค้น อาฆาตพยาบาท และทำทุกวิถีทางเพื่อให้ล้างแค้นได้สำเร็จ ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมก็ตาม ด้วยความโกรธแค้นที่เธอและแฟนหนุ่มต้องตาย

โดยปราศจากความผิด การปรากฏตัวของเธอเปรียบได้กับการมาเพื่อชำระแค้น สะล้างความผิด และเรียกเรื่องความเป็นธรรมที่เธอไม่เคยได้รับนั่นเอง

“หมอบระกิด” เป็นตัวแทนของชายแก่ต้นหากลับ ที่แอบหลงรักนิสิตแพทย์ของตน และยอมทำเรื่องผิดศีลธรรมจรรยาโดยการช่วยปิดบังคดีการตาย นอกจากนี้การช่วยเหลือนิสิตแพทย์ในครั้งนี้ก็เป็นการช่วยเพื่อหวังผลตอบแทน นั่นคือความต้องการที่จะมีสัมพันธ์สวาทกับลูกศิษย์ของตน

6.15.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “ศพ” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องนอน และ ห้องน้ำ

ทั้งห้องนอนและห้องน้ำจัดเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเอง ออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. ห้องผ่าศพ และ ห้องเก็บศพ

เป็นสถานที่ที่มีความน่าสะพรึงกลัวในตัวอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นห้องที่ใช้ในการผ่าชันสูตรศพ รวมทั้งเป็นสถานที่ที่เก็บรวบรวมผู้เสียชีวิตเอาไว้

ภาพแสดงจากห้องผ่าศพในหนังสือไทยเรื่อง “ศพ”

6.15.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่อง การมัตตราสังข์

การมัตตราสังข์ เป็นความเชื่อเกี่ยวกับขั้นตอนหนึ่งในพิธีกรรมการจาปนกิจศพ โดยในสมัยโบราณเชื่อกันว่าการมัตตราสังข์ศพนั้นจะช่วยสะกดวิญญาณเอาไว้ได้ นอกจากนี้ยัง

เชื่อว่าการมัดตราสังขันั้นจะช่วยให้ดวงวิญญาณของผู้ตายหลุดพ้นจากสังสารวัฏทั้งสาม อันได้แก่ มัดที่คอ หมายถึง บ่วงรักลูก มัดที่มือ หมายถึง บ่วงรักสามี ภรรยา และมัดที่ข้อเท้า หมายถึง บ่วงรักทรัพย์สมบัติ

6.15.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "ศพ" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีหลอกหรือทำร้าย โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับนั่งเทียนอยู่ในห้องเทียนข้างๆ นางเอก โดยมีผีคอยๆ นั่งเขียนเข้ามาหาอย่างช้าๆ

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรุ่มรอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะมองเห็นขาของผีที่ค่อยๆ ลอยเข้ามาใกล้ตัวละครที่ก้มลงเก็บแว่นที่พื้นจากด้านหลังอย่างช้าๆ

6.15.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “ศพ” นี้มีการใช้ภาพและการใช้
มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

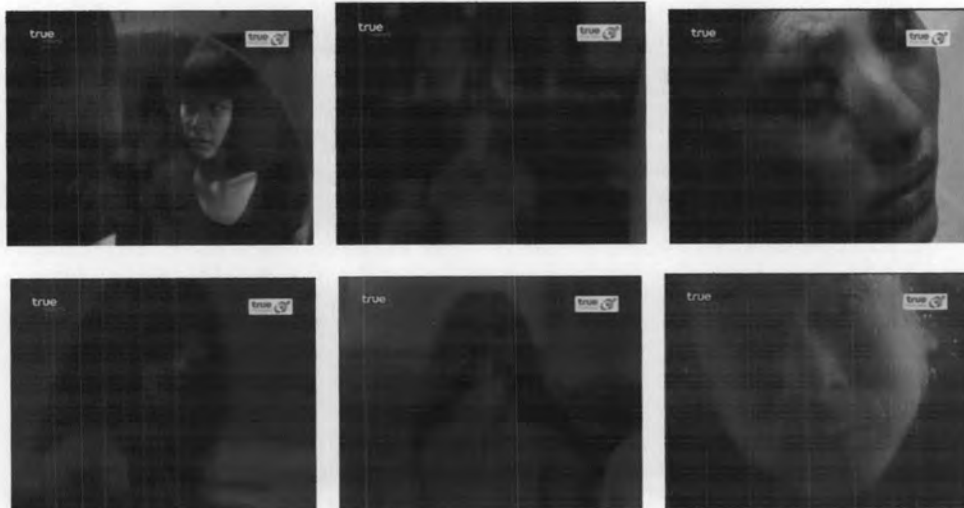
ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่กำลังหวาดกลัว - ภาพพระสงฆ์จ้องมองตัวละครด้วยความหวาดกลัว - ภาพผีค่อยๆ เขยิบเข้าหาตัวละคร - ภาพไฟมืดๆ สว่างๆ เป็นจังหวะ
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพชิ้นส่วนอวัยวะมนุษย์ที่ถูกดอง - ภาพศพอาจารย์ใหญ่
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเงาผี - ภาพใบหน้าผี - ภาพผีพุ่งเข้าทำร้ายตัวละคร - ภาพตัวละครจมน้ำ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู และภาพใบหน้าหวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพศพอาจารย์ใหญ่)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น
(ภาพเงาผี ภาพใบหน้าผีที่โกรธแค้น และภาพตัวละครจมน้ำ)

มุกกลิ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up หน้าผี - การ Extreme Close Up หน้าตัวละครที่หวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการ Extreme Close Up หน้าผี

6.15.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียง ต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เบียนโน ไวโอลิน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่ม ความเศร้าโศก
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีกระซิบ	ใช้ทั้งจากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกาย มนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงหายใจติดขัด - เสียงฝีเท้าคนเดิน	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และ มักมีระดับความดังและชัดเจน มากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงบานประตูเอี้ยดอ้าด - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงเอี้ยดอ้าดของเรือก - เสียงล้อรถเข็นที่ลากไปตามพื้นใน โรงพยาบาล - เสียงเครื่องฉายภาพสไลด์ - เสียงนาฬิกาเดิน	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะ ปรากฏพร้อมภาพ

สรุปการสร้างความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีไทยเรื่อง "ศพ" นี้ เกิดจากการใช้โครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนที่ปิดบังและซ่อนเร้นความลับบางอย่างกับผู้ชม จนทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยและเกิดความกดดัน จนนำไปสู่ความน่าสะพรึงกลัวในที่สุด นอกจากนี้การใช้สถานที่ถ่ายทำในโรงพยาบาล (ห้องเก็บศพ) รวมถึงการหยิบยกประเด็นเรื่องศพอาจารย์ใหญ่ที่ไม่มีกรรมดตราสังข์มาเป็นประเด็นหลักในการประชาสัมพันธ์ ก็นับเป็นการสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังเรื่องนี้อีกด้วย

6.16 หนังผีไทยเรื่อง ผีคนเป็น

เรื่องย่อ (Synopsis)

"เม" ดาราสาวที่ตัดสินใจรับบทภาพยนตร์เพื่อแสดงเป็นตัวละครหลักในหนังผีเรื่องหนึ่ง ซึ่งดัดแปลงมาจากคดีฆาตกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นจริง หลังจากพิธีบวงสรวงและเริ่มเปิดกล้อง เมก็เริ่มรู้สึกถึงความแปลกประหลาดรอบๆ ตัว เธอเริ่มรู้สึกว่าตัวเองถูกวิญญาณนางรำติดตามและเฝ้าหลอกหลอนเธอ

เมจิงพยายามคาดคั้นจากคนในกองถ่ายว่ามีความลับอะไรบ้างที่กองถ่ายปกปิดไม่บอกเธอ แต่ว่าก็ไม่มีใครยอมบอกอะไรกับเธอ เหตุการณ์ต่างๆ เลวร้ายลงเมื่อคนในกองถ่ายเริ่มถูกผีนางรำฆ่าตาย เมจิงเริ่มสืบหาความจริงจนพบว่าผีนางรำที่คอยหลอกหลอนและฆ่าคนรอบตัวเธอมาจากชฎาที่เธอใส่ในการแสดงนั่นเอง

ชฎาถูกส่งมาให้เมจิงจากคนลึกลับคนหนึ่ง เมจิงสืบหาที่อยู่และออกเดินทางไปยังบ้านของคนลึกลับคนนั้น และพบว่าเจ้าของชฎาเป็นสาวประเภทสองคนหนึ่งที่คลั่งไคล้ในตัวเธอ และพยายามทำศัลยกรรมเพื่อให้รูปร่างหน้าตาเหมือนกับเธอ แต่ด้วยความผิดพลาดทางการแพทย์ทำให้สาวประเภทสองคนนั้นถึงกับเสียชีวิต และศพของเธอก็โดนโยนทิ้งลงแม่น้ำ

เมจิงแจ้งตำรวจและรื้อฟื้นคดีการตายของสาวประเภทสองขึ้นอีกครั้ง แต่แล้วในขณะที่เมจิงกำลังไล่ล่ากับเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัวที่คลี่คลายลงได้ เธอก็ต้องตกใจกลัวอีกครั้ง เมื่อวิญญาณนางรำปรากฏตัวขึ้นและเข้าสิงร่างของเธอ เจตนาที่แท้จริงของผีก็คือเข้าสิงและยึดร่างของเมจิงมาเป็นของตนเอง

6.16.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยตัวละครหลักที่อยู่ในสภาวะสมดุล (นางเอกสาวชื่อดังที่ตัดสินใจรับบทนำในหนังผี)	X
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ภาวะสมมูลนั้นหยุดชะงักลง (เธอเป็นลมหมดสติระหว่างถ่ายทำ)	✓
Turning Point	จากนั้นเธอก็พบว่าตัวเองถูกผีหลอก และคนรอบๆ ข้างเธอก็ถูกผีหลอกหรือฆ่า	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักตกอยู่ในความหวาดกลัว และพยายามหลบหนี แต่ว่าก็ไม่สำเร็จ จึงตัดสินใจสืบหาข้อเท็จจริงว่าผีตนนั้นคือใครและมีเจตนาอะไร	✓
Climax	ตัวละครหลักค้นพบความเชื่อมโยงระหว่างตนกับผี (ผีเป็นแฟนคลับของเธอที่ทำการศัลยกรรมใบหน้าเพื่อให้ละม้ายคล้ายคลึงเธอ แต่บาดแผลศัลยกรรมนั้นรุนแรงจนทำให้แฟนคลับคนนั้นเสียชีวิต)	✓
Resolution	ตัวละครหลักหาทางคลี่คลายปัญหา และกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลอีกครั้ง (นางเอกรื้อฟื้นคดีการตายของแฟนคลับ และจับตัวแพทย์ที่ผ่าตัดมาลงโทษสำเร็จ)	X

Closure	ตัวละครหลักเข้าใจเจตนาของผีผิด (ที่จริงแล้วผีต้องการสิ่งร่างของเธอต่างหาก) ผีเข้าสิงร่างและยึดร่างของเธอในที่สุด	✓
---------	--	---

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง "ผีคนเป็น" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) โดยนางเอกรับบทเป็นนักสืบจำเป็นที่สังเกตร่องรอยต่างๆ ในเหตุการณ์ และพยายามสืบหาข้อมูลต่างๆ เพื่อคลี่คลายปมปัญหาให้กับตนเอง ซึ่งในที่นี่ก็คือการที่เธอถูกผีตามหลอกหลอนอย่างไม่ลดละนั่นเอง การสืบหานำไปสู่การค้นพบความเชื่อมโยงระหว่างตัวละครกับผี จากนั้นผู้ชมจึงจะค่อยๆ เข้าใจสาเหตุการปรากฏตัวของผี และปิดท้ายด้วยการคลี่คลายปัญหาในที่สุด ซึ่งจุดเด่นของหนังผีไทยเรื่องนี้ก็คือ "การหักมุม" (Twist) ในตอนจบ โดยการทำให้คนเข้าใจผิดคิดว่าการคลี่คลายปัญหานั้นเสร็จสิ้นลงทั้งๆ ที่ยังไม่เสร็จสิ้น จึงทำให้ผู้ชมเกิดความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากในตอนจบนั่นเอง

6.16.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก "ผีคนเป็น" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความอัจฉาริษยาของผี" อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความอัจฉาริษยาของผีตนหนึ่งต่อนักแสดงสาวที่ตนชื่นชอบ จึงพยายามหาหนทางที่จะเข้าสิงและยึดร่างของนักแสดงสาวผู้นั้นให้สำเร็จ ซึ่งความอัจฉาริษยานี้เองที่เป็นชนวนที่ก่อให้เกิดเรื่องราวเลวร้ายทั้งหมดขึ้น

6.16.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังผีไทยเรื่อง "ผีคนเป็น" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. ความปรารถนาดี VS ความอัจฉาริษยา

เป็นข้อขัดแย้งระหว่างความสัมพันธ์ของคนสองคน ความปรารถนาดีเป็นข้ออารมณ์ทางบวกที่เปี่ยมไปด้วยความหวังดี ความปรารถนาดีที่จะเห็นผู้อื่นเป็นสุข และรู้สึกเป็นสุขที่เห็นผู้อื่นมีความสุข ในทางกลับกัน ความอัจฉาริษยาเป็นข้ออารมณ์ทางลบที่เต็มไปด้วยความเกลียดชัง ความอยากมีอยากได้ และความต้องการในสิ่งที่ไม่ใช่ของตน ซึ่งนำไปสู่การแย่งชิง การทำลายล้าง และการต่อสู้เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งนับเป็นแรงขับ (Drive) ที่ทำให้คนสามารถทำสิ่งผิดหรือผิดธรรมชาติของตนเองได้ และอาจเกิดความน่าสะพรึงกลัวจากผลของการกระทำนั้นได้ เช่นเดียวกับการกระทำของตัวละครผีในเรื่อง

ข. การปกปิด VS การเปิดเผย

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในชั่วตรงข้ามของการรับรู้ (Perception) นั่นคือ ชั่วของการปกปิด และ ชั่วของการเปิดเผย เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิดความไม่รู้และทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง กลางแคลง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุด

ค. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังผ้อย่างเช่นเรื่อง "ผีคนเป็น" นี้ ชั่วขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ การมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.16.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"เม" เป็นนางเอกที่ไร้เดียงสา ไม่รับรู้ถึงสถานการณ์ต่างๆ มาก่อน ครั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ความผิดปกติขึ้น จึงทำให้เธอตื่นตระหนก หวาดกลัว และรู้สึกกระวนกระวายใจ แต่ในที่สุดเธอก็เรียนรู้ว่าความหวาดกลัวไม่ใช่หนทางแก้ปัญหา เธอจึงพยายามรวบรวมความกล้าที่จะสืบหาข้อเท็จจริงและที่มาที่ไปของความผิดปกตินั้นๆ และในท้ายที่สุดเธอก็พบว่าแท้ที่จริงแล้วเธอเองตกเป็นเหยื่อ (Victim) ของผีนั่นเอง

ข. Villain

"ผีแฟนคลับ" เป็นผีที่มีความอัจฉริยภาพในตัวของเธอ แรกเริ่มอาจเกิดจากความปลอบปลืมชื่นชม และพัฒนามากลายเป็นความต้องการอยากมีอยากได้ และอยากเป็นเช่นคนที่เธอชื่นชม ความอัจฉริยภาคนั้นเป็น Id ที่รุนแรงและขับเคลื่อนให้ผีหาหนทางที่จะเข้าถึงและยึดครองร่างของเธอ ถึงแม้ว่าหนทางนั้นจะต้องแลกกับความตายของคนรอบข้างมากมาย ซึ่งบุคลิกลักษณะของผีตนนี้เองที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังอย่างมาก

6.16.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง "ผีคนเป็น" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. สถานที่เกิดเหตุฆาตกรรม

เป็นสถานที่ที่เคยเกิดเหตุฆาตกรรมหรือเคยมีผู้เสียชีวิตในบริเวณนั้น ความเชื่อของคนไทยในสมัยโบราณเชื่อว่าคนที่ตายโหง (คนที่ตายในอุบัติเหตุกระแทกกัน) ดวงวิญญาณของคนผู้นั้นมักจะวนเวียนอยู่ในสถานที่นั้นไม่ไปผุดไปเกิด บ้างก็กลายเป็นสัมภเวสีที่คอยหลอกหลอนคนในบริเวณนั้น ดังนั้นการอ้างอิงฉากที่ถ่ายทำว่าเป็นสถานที่เกิดเหตุฆาตกรรมจึงสร้างความเชื่อมโยงและสร้างความคาดหวังให้กับผู้ชมอย่างมากว่าผีอาจจะปรากฏตัวขึ้นมาเมื่อไหร่ ตอนไหนก็ได้

ข. ห้องนอน และ ห้องน้ำ

ทั้งห้องนอนและห้องน้ำจัดเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมถอดเสื้อผ้าที่ใช้ปกคลุมร่างกายออกจนหมดเพื่ออาบน้ำ หรือ ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ค. ถนนเวลากลางคืน

เป็นสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย มีความปลอดภัยต่ำ สร้างความคาดหวัง (Expectation) แก่ผู้ชมว่าจะต้องเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับตัวละคร

6.16.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องการอโหสิกรรม

คำว่า อโหสิกรรม มาจากคำ ๒ คำ คือ อโหสิ เป็นคำภาษาบาลีแปลว่า "ได้มีแล้ว" หมายความว่า ได้ให้ผลเสร็จสิ้นแล้ว กับคำว่า กรุม ซึ่งเป็นคำภาษาสันสกฤต แปลว่า การกระทำ หมายถึงการกระทำที่มีเจตนา อโหสิกรรม แปลรวมกันว่า กรรมที่ไม่ส่งผลแก่ผู้กระทำกรรมอีกต่อไป วิธีทำกรรมให้เป็นอโหสิกรรมวิธีหนึ่งคือการยกโทษให้ เช่น เมื่อเราประพดิล่วงเกินผู้อื่นด้วยกาย วาจา หรือใจ แล้วไปขอให้ผู้ที่เราประพดิล่วงเกินยกโทษให้ เมื่อท่านยกโทษให้แล้วก็ถือว่ากรรมนั้นเป็นอโหสิกรรม ไม่ให้ผลอีกต่อไปทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ในภาษาไทยคำว่า อโหสิกรรม จึงกลายมามีความหมายว่า การเลิกแล้วต่อกัน การไม่เอาโทษกัน การเลิกจองเวรกัน

ภาพแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องการขอโทษกรรมในหนังผีไทยเรื่อง “ผีคนเป็น”

6.16.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังผีไทยเรื่อง “ผีคนเป็น” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง ดังตัวอย่างในภาพด้านล่าง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับมองผ่านดวงตาของผี

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับได้เดินไล่ล่าตัวละครที่กำลังจะถูกทำร้ายไปด้วย

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

เป็นมุมมองการเล่าเรื่องที่ใช้มากที่สุด และสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้มากที่สุด โดยมักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะมองเห็นผีผูกคอตายอยู่ข้างหลังตัวละคร โดยที่ตัวละครไม่รู้ตัว

6.16.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “ผีคนเป็น” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่กำลังหวาดกลัว - ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพผีปรากฏตัวกระทันหัน - ภาพเงาผี
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพข่าวอาชญากรรม - ภาพเลือด - ภาพบาดแผล - ภาพศพ - ภาพตัวละครขับรถชน
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพผีและใบหน้าผี - ภาพเล็บผีจิกโต๊ะ - ภาพผีทำร้ายหรือฆ่าตัวละคร - ภาพศพ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร
 (ภาพตัวละครแอมมองจ้องดู ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว และภาพมีปรากฏตัวกระทันหัน)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพข่าวอาชญากรรม ภาพเลือด ภาพบาดแผล และภาพศพ)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผี และภาพใบหน้าผี)

มุกกล้อ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การ Extreme Close Up	- การ Extreme Close Up หน้าผี ดวงตาผี - การ Extreme Close Up ใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้การ Extreme Close Up ในหนังผีไทยเรื่อง “ผีคนเป็น”

6.16.8 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง - เสียงเปียโน - เสียงระนาด - เสียงฉิ่ง	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศก หรือเป็นเสียงเตือนการปรากฏตัวของผี
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงร้องคำรามของผี	มักใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงตัวละครหายใจติดขัด	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงเชือกเอี้ยดฮึด - เสียงประตูเอี้ยดฮึด - เสียงหมาหอน - เสียงโทรศัพท์ดัง	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

เสียงสังเคราะห์	- เสียงโลหะกังวาน	ใช้เพื่อบอกให้คนดูว่าผีกำลังจะปรากฏตัว
-----------------	-------------------	--

หนังผีไทยเรื่อง "ผีคนเป็น" นี้เป็นหนังผีไทยที่มีจุดเด่นของความเป็นผีที่โครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน ซึ่งมุ่งเน้นการปกปิดความลับบางสิ่งบางอย่างเพื่อรอยค้อยที่จะเฉลยในตอนจบ อีกทั้งยังมีการใช้เทคนิคการหักมุม (Twist) ในตอนจบจึงยิ่งสร้างความน่าสะพรึงกลัวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้บุคลิกลักษณะตัวละครและการใช้ภาพและเสียงที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย เช่น ผีนางรำที่ปรากฏตัวมาพร้อมกับเสียงเครื่องดนตรีไทย ยังช่วยสร้างความคุ้นเคยและสร้างความสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมชาวไทยได้ง่าย

6.17 หนังผีไทยเรื่อง กระสือวาเลนไทน์

เรื่องย่อ (Synopsis)

เหตุการณ์เกิดขึ้น ณ โรงพยาบาลเก่าแก่แห่งหนึ่งที่จวนเจียนจะปิดกิจการอยู่ รอมร้อ "สาว" คือพยาบาลที่หนีความซ้ำรักจากต่างจังหวัดเพื่อมาสมัครงานกับ "หมอใหญ่" หมอคนเดียวของ รพ. นี้ ผู้ซึ่งมีอาการแพ้ออกกฤษลาบรุนแรง เวลาต่อมาสาวได้พบกับ "หนุ่ม" ภารโรงของรพ. ที่มีท่าทางพิกลพิการปากเบี้ยวเดินเขย่ง ด้วยความประทับใจตั้งแต่แรกพบทำให้หนุ่มได้แอบซื้อดอกกฤษลาบจากเด็กผู้หญิงลึกลับที่มาเร่ขายดอกกฤษลาบใน รพ. ส่งให้กับสาว

เข้าวันหนึ่งสาวตื่นขึ้นมาพร้อมกับการอาเจียนเป็นเลือด ในขณะที่ชาวบ้านในเขต รพ. ต่างพากันโงะซานถึงการปรากฏตัวของผีกระสือ

ในขณะที่หมอใหญ่กำลังวิ่งไล่เด็กขายดอกกฤษลาบอยู่นั้น หนุ่มบังเอิญผ่านมารับลูกหลงจากไม้ถูพื้นที่หมอใหญ่ขว้างใส่เด็กหญิง ทำให้หนุ่มถึงกับมีอาการอัมพาตไปทั้งร่างกาย ด้วยความสงสารสาวจึงพาตัวหนุ่มมาดูแลที่ห้องพักของตัวเอง เนื่องจากเธอได้ค้นพบกล่องเก่าๆ ใบหนึ่งเข้าในกล่องนั้นมีรูปคู่ของเธอกับหนุ่ม แต่เวลาในรูปนั้นเป็นเมื่อ พ.ศ. 2484 หรือเกือบเจ็ดสิบปีที่ผ่านไปมาแล้ว ทำให้เธออยากดูแลหนุ่มและอยากถามความจริงว่ามันเกิดอะไรขึ้นกันแน่ จากการสืบสารผ่านการกระปริบตาทำให้สาวทราบตัวตนกับหนุ่มเคยเป็นคู่รักกันในชาติที่แล้ว แต่ว่าสาวเคยโดนหนุ่มทิ้งไปมีคนอื่น เธอจึงได้แต่เฝ้ารอยค้อยการกลับมาของคนที่รัก

วันหนึ่งที่สาวกำลังเดินผ่านห้องคนไข้ แม่ชีที่เคยนอนสลบตลอดเวลาก็ก้มตาขึ้นคุยกับเธอ เตือนให้เธอสวดมนต์แผ่เมตตาให้กับเจ้ากรรมนายเวรเยอะๆ เพราะมีคนจองเวรเธออยู่จากชาติที่แล้ว และแนะนำให้เอากะเจกมาตั้งไว้ที่ปลายเท้า ตกดึกคืนนั้นสาวได้ฝันร้ายเห็นภาพตัวเองถอดศิระชะออกจากร่างกลายเป็นผีกระสือ

หมอใหญ่สั่งปิดโรงพยาบาลและไล่พนักงานออกหมดทุกคนเนื่องจากตนเสียการพนันบอลด้วยความเครียดและอาการเมาสุราหมอใหญ่เดินไปยังห้องของสาวเพื่อหวังที่จะชมชื่น แต่หนุ่มที่เริ่มขยับแขนขาได้บ้างแล้วพยายามช่วยขัดขวาง ทำให้หมอใหญ่โกรธและทำร้ายร่างกายหนุ่ม ในขณะที่ทั้งสองต่อสู้กันนั้นหมอใหญ่ได้เลื้อยไปเห็นว่าศิระชะของสาวได้หายไปเสียแล้ว และสาวคือผีกระสือนั่นเอง หมอใหญ่จึงอุ้มร่างของสาวไปเผาทำลายจนไหม้ จากนั้นจึงวิ่งไล่ยิงผีกระสือไปจนถึงโกดังเก่าที่เคยถูกปิดตาย

หมอใหญ่ไม่เคยทราบมาก่อนว่าที่โกดังแห่งนี้ได้ถูกปล่อยรกร้างและมีดอกกุหลาบขึ้นอยู่เต็มไปหมด ทำให้หมอใหญ่ผิวหนังพุพองและตายในที่สุด

หนุ่มเฝ้ารอการกลับมาของสาว แต่ว่าเช้าวันหนึ่งเด็กผู้หญิงขายดอกไม้ก็มาเคาะประตูเรียก การคุยกันทำให้หนุ่มได้ทราบในที่สุดว่าเด็กคนนี้เป็นวิญญาณลูกในท้องของสาวในชาติที่แล้วนั่นเอง ด้วยความเศร้าโศกเสียใจที่หนุ่มทิ้งตนไปสาวจึงกินยาทำแท้ง ทำให้วิญญาณของเด็กอาฆาตและตามพยาบาลทั้งสาวและหนุ่ม สุดท้ายผีเด็กได้บีบคอหนุ่มจนเสียชีวิต ส่วนสาวในร่างของกระสือถูกเด็กหญิงจับมัดด้วยโซ่ตรวนเพื่อให้ได้อยู่ใกล้ชิดกับตนตลอดไป

6.17.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยนางเอกของเรื่อง ที่ต้องย้ายเข้ามาอยู่ในสถานที่แห่งใหม่ที่ตนไม่คุ้นเคยและไม่รู้จักมาก่อน (นางเอกย้ายมาทำงานที่ รพ. แห่งหนึ่ง) ที่นั่นนางเอกได้พบพระเอก	X
Incidental Moment	การมาถึงของนางเอก นำมาซึ่งเรื่องโจษขานเกี่ยวกับผีสาว (ชาวบ้านเริ่มเจอผีกระสือ)	✓
Turning Point	นางเอกบังเอิญได้พบปมปริศนาบางอย่าง (รูปถ่ายโบราณเป็นรูปของตนกับพระเอก) แต่ไม่ทันที่นางเอกจะปัญหาให้กระจ่างก็เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น	✓

	(พระเอกเกิดอุบัติเหตุจนเป็นอัมพาต)นางเอกพยายามหาทางไขปัญหาจนรู้ความจริงที่น่าตกใจ (ว่าตนกับพระเอกเคยเป็นคู่รักกัน และเธอถูกพระเอกทิ้งไปเมื่อชาติที่แล้ว)	
Rising Crisis	นางเอกพยายามหาทางไขปัญหาจนรู้ความจริงที่น่าตกใจ (ว่าตนกับพระเอกเคยเป็นคู่รักกัน และเธอถูกพระเอกทิ้งไปเมื่อชาติที่แล้ว) นอกจากนั้นการไขปัญหาของนางเอกยังนำไปสู่ความลับที่น่าตกใจอีกประการ (ว่าเธอเป็นผีกระสือ)	✓
Climax	ความลับของนางเอกนำไปสู่เหตุการณ์รุนแรงที่เธอไม่คาดคิด (ผู้ร้ายเอาร่างของนางเอกไปเผาทำลาย) ในขณะที่พระเอกพยายามช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถ	✓
Resolution	มีผู้ช่วยเหลือพระเอกและนางเอกเอาไว้ได้ทันทั้งที่ (วิญญาณลูกของพระเอกและนางเอก) ผู้ร้ายถูกฆ่าตาย	✓
Closure	เหตุการณ์กลับตาลปัตร เมื่อพระเอกและนางเอกถูกลงโทษจากความผิดที่เคยทำร่วมกันไว้ (การที่ทั้งสองแยกทางกันทำให้นางเอกทำแท้ง วิญญาณลูกของทั้งสองจึงโกรธแค้นและมาเพื่อแก้แค้นทั้งคู่ เธอฆ่าพระเอกและกักขังนางเอกไว้ตลอดกาล)	✓

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “กระสือวาเลนไทน์” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่โครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา และเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น ซึ่งในกรณีนี้ก็คือการตัดสินใจทำแท้งเพื่อประชดคนรักนั่นเอง และทวีความน่าสะพรึงกลัวขึ้นเมื่อเหตุการณ์มาเฉลยในตอนจบว่าตัวละครหลักนั่นเองที่ต้นเหตุของเหตุการณ์ทั้งหมด

6.17.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก “กระสือวาเลนไทน์” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “ความพยายามของผี” อันเนื่องมาจากการที่เนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความเคียดแค้นของผีเด็กหญิงที่เฝ้ารอคอยที่จะได้เกิดมาเป็นมนุษย์ แต่การตัดสินใจทำแท้งของแม่ทำให้เธอไม่สามารถมาเกิดและต้องกลายเป็นผีรอนแรม ทำให้เธอโกรธแค้นทั้งพ่อและแม่ที่ไม่ยอมให้เธอเกิด และตามจองเวรจองกรรมคนทั้งคู่ข้ามภพข้ามชาติ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก

6.17.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "กระสือวาเลนไทน์" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การให้อภัย VS การล้างแค้น

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากความขัดแย้งของตัวละครสองฝ่าย ซึ่งมักจะมีทางเลือกให้ตัวละครเลือก 2 ทาง ทางหนึ่งคือการให้อภัยในความผิดต่อกันและกัน (ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในตัวหนังสือ) ส่วนทางเลือกที่สองคือการจองเวรและการล้างแค้นต่อกัน ซึ่งเป็นข้อที่ปรากฏในหนังสือเรื่องนี้อย่างชัดเจน นั่นคือการล้างแค้นของวิญญาณลูกสาว ที่ตามจองกรรมจองเวรพ่อและแม่ที่ทำแท้งตน ซึ่งเป็นข้อที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับเนื้อเรื่องอย่างมาก

ข. การปกปิด VS การเปิดเผย

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังสือที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในข้อตรงข้ามของการรับรู้ (Perception) นั่นคือ ข้อของการปกปิด และ ข้อของการเปิดเผย เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิดความไม่รู้และทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง กลางแคลง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุด ตัวอย่างเช่น การเปิดเผยในท้ายเรื่องว่าตัวละครเด็กผู้หญิงที่แท้จริงเป็นผีและเป็นชนวนของเหตุการณ์ทั้งหมด

ค. ความรู้สึกผิด (Guilt) VS ความไม่รู้สึกผิด (Blamelessness)

จากการที่ตัวละครนางเอกเคยทำแท้งเอาไว้ในอดีตแล้ว จนทำให้ดวงวิญญาณของลูกที่ตายไครธแค้นและตามจองเวรเธอข้ามภพชาติ ถึงแม้ว่านางเอกในชาติภพปัจจุบันจะจดจำเหตุการณ์ในอดีตไม่ได้ แต่เมื่อความทรงจำถูกรื้อฟื้นขึ้นมาทำให้เธอเกิดความรู้สึกผิดต่อการกระทำผิดของตนเองอย่างแรงกล้า ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าข้อของความรู้สึกผิดในใจของตัวละครสามารถเป็นแรงผลักดันให้ตัวละครเศร้าโศกและสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือเรื่องนี้ได้

ง. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "กระสือวาเลนไทน์" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยแก่นแท้ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่

ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยงนี้ เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญเสีย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.17.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“สาว” เป็นหญิงสาวเรียบร้อยที่อาภัพรัก ความโศกเศร้าที่แฟนหนุ่มทิ้งไปทำให้เธอตัดสินใจย้ายมาทำงานเป็นนางพยาบาลในกรุงเทพฯ ที่นั่นเธอได้พบความจริงว่าเมื่อชาติที่แล้ว เธอเคยทำผิดด้วยการทำแท้งเอาไว้ สาวเป็นตัวแทนของบาปบริสุทธิ์ (Innocent Sin) นั่นคือเธอต้องเผชิญหน้ากับความผิดที่เธอจำไม่ได้ว่าเคยกระทำเอาไว้ และการเผชิญหน้านำไปสู่การชดใช้กรรมเวรด้วยการเป็นผีกระสือ ทำให้เธอต้องฝืนใจรับกรรมด้วยความรู้สึกผิด (Guilty) และเศร้าโศก

ข. Villain

“ผีเด็กหญิง” เป็นดวงวิญญาณที่โกรธแค้น เป็นเจ้ากรรมนายเวรที่ตามจองเวรจองกรรมข้ามภพชาติ เธอมีเป้าหมายที่จะแก้แค้น และลงโทษคนที่ทำร้ายเธอ แม้ว่าคนทั้งคู่จะเป็นพ่อแม่ของเธอเองก็ตาม การกระทำของผีเด็กหญิงนี้ทำไปโดยปราศจากการไตร่ตรองด้วยศีลธรรม เธอทำตาม Id ในจิตใจล้วนๆ นับเป็นบุคลิกลักษณะที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังเรื่องนี้อย่างมาก

“หมอใหญ่” มีบุคลิกลักษณะแบบเผด็จการ (Dictator) ชอบออกคำสั่งและไม่ชอบโดนขัดคำสั่ง การใช้อำนาจเป็นใหญ่ทำให้หมอใหญ่มีอุปนิสัยก้าวร้าวรุนแรง (Aggressive) จนกระทั่งสามารถใช้กำลังในการตัดสินใจปัญหา ภาพรวมของตัวละครตัวนี้คือคนที่ขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Lag of EQ)

ค. Assistant

“หนุ่ม” เป็นชายหนุ่มที่ลงเรือลำเดียวกับสาว นั่นคือมีความผิดติดตัวมาตั้งแต่อดีตชาติ จนทำให้ชาตินี้ต้องมาร่วมชดใช้กรรมเวรร่วมกัน ตั้งแต่การเกิดมาพิกลพิการปากเบี้ยว ไปจนถึงการถูกผีเด็กหญิงฆ่าตายในที่สุด อย่างไรก็ตามก็ดีด้วยความรักและความรู้สึกผิดที่เคยทอดทิ้งสาวในชาติที่แล้ว จึงทำให้หนุ่มพยายามช่วยเหลือสาวให้ปลอดภัย

6.17.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังสือไทยเรื่อง “กระสือวาเลนไทน์” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวทั้งหมดล้วนเป็นฉากยุคสมัย (Period Scene) กล่าวคือเป็นฉากที่ถูกจัดสร้างให้เหมือนกับ

เหตุการณ์กำลังดำเนินอยู่ในช่วงสมัยอดีต ได้แก่ โรงพยาบาลในสมัยโบราณ หรืออาคารที่พักในสมัยก่อน รวมถึงสภาพถนนหนทาง เป็นต้น ซึ่งบรรยากาศของสถานที่เก่าๆ แบบนี้ย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว โดยฉากที่มีความน่าสะพรึงกลัวมากที่สุด ได้แก่

ก. ห้องต่างๆ ภายในบ้าน

บ้านจัดเป็นสถานที่ที่โหล่งและที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมพลัดเปลี่ยนการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมนอนหลับตาบนเตียงนอน หรือยอมเปลื้องเสื้อผ้าอาภรณ์เพื่ออาบน้ำ เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วย่อมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

ข. โรงพยาบาล

ห้องต่างๆ ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะห้องที่ใช้ในการผ่าตัด มีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่โดยธรรมชาติอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีคนเจ็บป่วย บาดเจ็บ หรือเสียชีวิตอยู่เป็นประจำนั่นเอง

6.17.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่อง ผีกระสือ

ความเชื่อเรื่อง ผีกระสือ เป็นความเชื่อที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน โดยเชื่อกันว่าผีหรืออสุรกายชนิดนี้จะพบเฉพาะในผู้หญิง กลางวันจะมีร่างเหมือนหญิงทั่วไป มีพฤติกรรมแปลกๆ คล้ายคนป่วย แต่ตกกลางคืนก็วิญญานร้ายที่สิงอยู่ในส่วนลึกของจิตใจจะบีบคั้นให้ศิโรตและอวัยวะภายในหลุดออกจากร่าง ลอยออกไปล่าเหยื่อกินวิญญานและสัตว์เล็กๆ ประเภทกบเขียดแต่มักจะหลบคนและไม่ทำร้ายคนนอกจากจะจนมุมแล้ว ชอบกินเครื่องในโดยเฉพาะได้แบบสดๆ แต่กระสือบางตนที่ดุๆ ก็มักจะชอบอาละวาดกินเปิดไก่ เมื่อกินเสร็จก็มักจะไปขีดปากตามผ้าที่ตากไว้ตามบ้านต่างๆ และคนโบราณยังมีความเชื่อว่าจะถ้าไปตี้มจะทราบได้ว่าใครคือผีกระสือที่มาขีดปาก เพราะคนที่เป็นผีกระสือก็จะเผลอออกมาเพราะเจ็บปาก นอกจากนี้ผีกระสือชอบกินอุจจาระ คนสมัยก่อนจะไม่มีส้วม แต่จะขุดเว็ดเอาไว้แทน เว็ดที่วางนี้คือหลุมที่ใช้เป็นส้วมชั่วคราวสามารถขุดขึ้นมาใหม่ได้ ลักษณะพิเศษอีกอย่างของกระสือคือจะมีดวงไฟวูบวาบอยู่ที่หัวใจ เชื่อกันว่านั่นคือวิญญานที่สิงอยู่ในตัวของคนเคราะห์ร้าย เมื่อมองจากที่ไกลๆ จะเห็นเป็น

ดวงไฟเขียวๆ ส่องแสงสลัวๆ ในความมืด นอกจากนี้ ในแถบมาเลเซียยังมีเรื่องของผีที่มีลักษณะคล้ายกระสือของไทยด้วย ผีกระสือของมาเลเซียมีชื่อเรียกว่า "ฮันตูปีนังกาลัน"

นอกจากนี้ผู้สร้างยังได้มองผีกระสือว่าเป็นโรคชนิดหนึ่ง โดยอธิบายถึงสาเหตุของความเจ็บป่วยนี้ด้วยการแพทย์แผนทิเบตเอาไว้ว่า เป็นโรคที่เกิดจากอดีตกรรมในภพก่อนๆ

ภาพแสดงความเชื่อเรื่องผีกระสือว่าเป็นโรคชนิดหนึ่ง อธิบายโดยหลักการแพทย์แผนทิเบต

ข. ความเชื่อเรื่องเจ้ากรรมนายเวร

พระพุทธเจ้า ศาสดาของพุทธศาสนาได้เทศนาเอาไว้ว่า "มนุษย์ย่อมเป็นไปตามกรรม" ซึ่งกรรมก็คือสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ได้กระทำลงไปมีทั้งกรรมดีและกรรมเลว ส่วน "เจ้ากรรมนายเวร" ก็คือผู้ที่มนุษย์เคยไปล่วงเกินเอาไว้ทั้งทางกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรม ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ โดยที่ยังไม่ได้รับการอโหสิกรรมให้ เจ้ากรรมนายเวรมีได้ในทุกรูปนาม ไม่ว่าจะ เป็นสัตว์ บุคคล หรือผู้ที่เกิดในภพภูมิอื่น โดยไม่จำเป็นว่าพวกเขาจะต้องติดตามดูหรือไม่ หรือตัวเขาเองจะระลึกได้หรือเปล่า สำคัญอยู่ตรงที่ว่าดวงจิตของเขาเหล่านั้นยังไม่อโหสิกรรมให้ ซึ่งจะ เป็นเหมือนพลังที่คอยขัดขวาง บั่นทอน ไม่ให้มนุษย์ผู้นั้นประสบความสำเร็จในชีวิต หรือทำให้เกิด การหงุดหงิด ตัดขาด ในการประกอบกิจการงานต่างๆ และอาจถึงขั้นคอยจ้องล้างจ้องผลาญ คิด ทำลายซึ่งกันและกันในรูปแบบต่างๆ

การอุทิศบุญกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรหลังจากที่เราทำบุญ จึงเป็นคล้ายๆ กับการขอโทษ ขอขมา ด้วยจิตใจที่สำนึกในความผิดพลาดพลั้งเผลอของตัวเรา แม้ว่าเราเองก็อาจไม่สามารถระลึกได้ทั้งหมดว่าเราเคยล่วงเกินใครไปบ้าง แต่ความบริสุทธิ์แห่งจิตที่เปี่ยมไปด้วยบุญกุศลในขณะนั้นก็อาจจะมีอำนาจพอที่จะบรรเทาความอาฆาตพยาบาทแห่งจิตของเจ้ากรรมนายเวรได้ และถ้าเราอุทิศบุญกุศลไปให้ท่านทั้งหลายเหล่านั้นเป็นประจำ เราก็อาจจะได้รับการอโหสิกรรม และเลิกจ้องเวรต่อกันไปในที่สุด

อย่างไรก็ดีศาสนาพุทธยังเชื่อว่า ถึงแม้จะได้รับการอโหสิกรรมจากเจ้ากรรมนายเวรแล้วก็ตาม แต่มนุษย์ก็ยังคงจะต้องรับผลแห่งการกระทำของเราตามกฎแห่งกรรมอยู่ดี แต่อาจจะน้อยลงเมื่อตัดการจ้องเวรออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกระแสปัจจัยต่างๆ อีกมากมาย

6.17.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "กระสือวาเลนไทน์" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม

ภาพแสดงการใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะรู้สึกราวกับผีพุ่งเข้ามาบีบคอตนเองอย่างจับพลัน

ข. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

เป็นมุมมองการเล่าเรื่องที่ใช้มากที่สุดและก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวมากที่สุด ในหนังสือไทยเรื่อง "กระสือวาเลนไทน์" โดยมากมักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัวขึ้นใกล้ๆ กับตัวละครโดยที่ตัวละครไม่รู้ตัวว่าอยู่ใกล้กับผีมาก การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงการใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะมองเห็นเงาผีที่ปรากฏในกระจกเงาทางด้านซ้ายมือของจอ โดยที่ตัวละครไม่รู้เรื่องแต่อย่างไร

6.17.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสือไทยเรื่อง "กระสือวาเลนไทน์" นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพเลือด ลำไส้ เครื่องใน - ภาพมีด ของมีคม - ภาพคนเป็นโรคผิวหนังพุพองทั่วตัว - ภาพคนตายจมกองเลือด - ภาพศพไร้หัว
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพเงาผีในกระจก - ภาพใบหน้าผี - ภาพผีพุ่งเข้าทำร้ายตัวละคร - ภาพผีเด็กทารกกรีดร้อง - ผีกระสือ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ลำไส้ ภาพคนเป็นโรคผิวหนังพุพอง ภาพคนตาย และภาพศพไร้หัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผีกระสือ และภาพผีเด็กทารก)

6.17.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลงบทสวด เสียงเจี๊ยก เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน	ใช้เพื่อเพิ่มความตื่นเต้นหรือเพิ่มความเศร้าโศกรวมถึงใช้ขณะ Transition ภาพ
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงเพลงโอเปร่า	ใช้เพื่อเพิ่มความเศร้าโศก หรือกระตุ้นเร้าอารมณ์
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงร้องของผี	ใช้ขณะที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงลมหายใจ - เสียงฝีเท้าคนเดินไปมา - เสียงเด็กทารกร้อง	เสียงปรากฏพร้อมภาพ และระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงฟ้าร้องฟ้าผ่า	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

หนังสือไทยเรื่อง “กระสือวาเลนไทน์” นี้มีจุดเด่นของที่น่าสะพรึงกลัวอยู่ที่การหยิบยกเอาตัวละครผีไทยในสมัยโบราณอย่างเช่น ผีกระสือ มาเป็นตัวละครหลักในเรื่อง นอกจากนี้ยังได้ผสมผสานเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชาติภพและการจองกรรมจองเวรมาร่วมด้วย จนกลายเป็นเนื้อเรื่องที่ซับซ้อนชวนเงื่อนและเกิดโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนขึ้น ซึ่งความลับต่างๆ ที่ถูกปิดบังเอาไว้และค่อยๆ ถูกคลี่คลายออกมาจะทำให้ผู้ชมเกิดความตกตะลึงและเกิดความสะพรึงกลัวในที่สุดนั่นเอง

6.18 หนังสือไทยเรื่อง ผีต

เรื่องย่อ (Synopsis)

“พิม” และ “วีร์” คือคู่รักชาวไทยที่ย้ายถิ่นที่อยู่มาทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศเกาหลี ชีวิตรักของทั้งคู่ราบรื่นดีถึงแม้วีร์จะเป็นโรคเบาหวานจนทำให้พิมต้องคอยดูแลและฉีดอินซูลินให้ตลอดเวลา

जूजू เสียงโทรศัพท์ยามดึกจากโรงพยาบาลไทยแจ้งข่าวการป่วยหนักของแม่ของพิม ทำให้ทั้งคู่ต้องรีบกลับประเทศไทยอย่างกระชั้นชิด การกลับมาที่บ้านเก่าร้อยพันอดีตและความทรงจำอันแสนเจ็บปวดของพิมสมัยเด็ก ต่อการเสียชีวิตของ “พลอย”

คู่แฝดสยามไปจากการผ่าตัดแยกร่าง และในขณะที่เดียวกันพิมก็พบว่าวิญญาณของพลอยปรากฏตัวออกมาหลอกหลอนเธอ

วิญญาณของพลอยปรากฏตัวออกมาหลอกหลอนพิมอย่างไม่ลดละ คนรอบข้างพิมเชื่อว่าเธอป่วยทางจิตและมีอาการประสาทหลอน แต่วีร์เองก็เริ่มรู้สึกถึงวิญญาณของพลอย วันหนึ่งแม่ของพิมบอกความลับต่อวีร์ว่า หญิงสาวที่อยู่กับวีร์ไม่ใช่พิม แต่เป็นพลอยฝาแฝดอีกคนต่างหาก พิมตัวจริงถูกพลอยฆ่าตายไปตั้งนานแล้ว พลอยปลอมเป็นพิมหลอกวีร์มาโดยตลอด วีร์จึงพยายามคาดค้นเอาความจริงจากพลอย ทั้งคู่จึงเกิดการปะทะต่อสู้กัน จุดชนวนให้พลอยคลั่งและโมโหถึงขีดสุดเมื่อความลับทั้งหมดเปิดเผยออก

ในขณะที่วีร์พยายามหนีเอาชีวิตรอด พลอยได้พยายามฆ่าวีร์ให้ตาย แต่วีร์ผลักตู้เสื้อผ้าล้มทับใส่พลอยซึ่งเอาไว้ และทันใดวิญญาณของพิมก็ค่อยๆ ปรากฏตัวในตู้เสื้อผ้า และกอดรัดพลอยไว้คล้ายกับทั้งคู่จะไม่แยกจากกันอีกในที่สุด

6.18.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยภาวะสงบสุขของตัวละครหลัก (นางเอกและพระเอกที่มีชีวิตที่เพียบพร้อมและมีความสุขที่ประเทศเกาหลี)	✓
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักต้องกลับมายังสถานที่แห่งหนึ่งที่มีความทรงจำอันเลวร้าย (โทรศัพท์จากกรุงเทพแจ้งว่าแม่ป่วยหนัก ทำให้นางเอกและพระเอกต้องเดินทางกลับบ้าน)	X
Turning Point	จากเหตุการณ์บังเอิญนั้นเอง ส่งผลให้ตัวละครหลักถูกผีหลอก และความทรงจำอันเลวร้ายในอดีตก็ถูกรื้อฟื้น (นางเอกถูกผีฝาแฝดของตนตามหลอก)	✓
Rising Crisis	ตัวละครหลักตกอยู่ในความหวาดกลัว และเริ่มสติแตก	✓
Climax	ความลับถูกเปิดเผยว่าตัวละครหลักเคยทำความผิดร้ายแรงมาก่อน ความหวาดกลัวมาจากความรู้สึกผิดที่เคยทำนั่นเอง (นางเอกฆ่าคู่แฝดของตนจนตายด้วยพิษรักแรงเหวี่ยง และสวมรอยเป็นคู่แฝดของตนแทน) ทำให้ตัวละครหลักเกิดปมขัดแย้งต่อกันและกันอย่างรุนแรง (นางเอกโกรธแค้นที่ความลับแตก จึงพยายามจะฆ่าพระเอก)	✓
Resolution	เกิดการปะทะต่อสู้กันของตัวละครหลัก	✓
Closure	ผู้ที่ทำผิดต้องชดใช้กรรม ผีออกมาฆ่าและแค้นสำเร็จ (นางเอกถูกผีคู่แฝดฆ่า)	✓

ตายตามกันไป ในขณะที่พระเอกรอดชีวิตอย่างหวุดหวิด)
--

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "แฝด" นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของการเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่โครงเรื่องที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา อันได้แก่ ปมปัญหาความรู้สึกลึกซึ้งภายในใจที่ขัดแย้งกับความต้องการซ่อนเร้นความผิดที่เคยทำเอาไว้ในอดีต และเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายก็พบกับความจริงอันแสนโหดร้ายที่ค่อยๆ ปรากฏให้เห็น ซึ่งในกรณีนี้ก็คือ การฆาตกรรมคู่แฝดและการสวมรอยเป็นผู้อื่นนั่นเอง และทิวความน่าสะพรึงกลัวขึ้นเมื่อเหตุการณ์มาเฉลยในตอนจบว่าตัวละครหลักนั่นเองที่ต้นเหตุของเหตุการณ์ทั้งหมด

6.18.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังสือไทยเรื่อง "แฝด" นี้มีแก่นความคิดหลักคือ "ความอิจฉาริษยาระหว่างพี่น้อง" (Sibling Rivalry) อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงความขัดแย้งระหว่างพี่น้องแฝดสยามคู่หนึ่งที่ตัวติดกันตลอดเวลาด้วยปมปัญหาเรื่องความรักและความอิจฉาริษยา จนนำไปสู่การทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจต่อกันโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ตาม นอกจากนี้ยังมีแก่นความคิดรองคือ "การปฏิเสธอัตลักษณ์ของตัวเอง" (Self Rejection) ทั้งนี้เพราะตัวละครหลัก (นางเอก) ได้ทำการปฏิเสธความเป็นตัวตนของตัวเองเพื่อสวมรอยเป็นผู้อื่นเนื่องมาจากขาดความพึงพอใจในตัวเองและขาด Self Esteem เมื่อวิเคราะห์ทั้งแก่นความคิดหลักและแก่นความคิดรองแล้วไม่ความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่แต่อย่างใด

6.18.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "แฝด" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 4 ข้อ ได้แก่

ก. การปกปิด VS การเปิดเผย

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริงทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังสือที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในข้อตรงข้ามของการรับรู้ (Perception) นั่นคือ ข้อของการปกปิด และ ข้อของการเปิดเผย เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิดความไม่รู้และทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง คลางแคลง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุด

ข. ความรัก VS ความเกลียดชัง

เป็นขั้วของอารมณ์ที่อยู่คนละด้าน ความรักเป็นอารมณ์ทางบวก (Positive Emotion) ที่สร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้น ทำให้คนมีชีวิตชีวาและทำให้เกิดเรื่องดีๆ ตัวอย่างเช่น ความรักของพลอยต่อวีร์ที่ทำให้เธอคอยดูแลวีร์ที่เป็นโรคเบาหวานด้วยการคอยฉีดอินซูลินให้วีร์ด้วยความเต็มอกเต็มใจ ส่วนความเกลียดชังเป็นอารมณ์ทางด้านลบ (Negative Emotion) ที่ปลดปล่อยพลังที่ก้าวร้าว มีดหมั่น มุ่งทำลายล้างและสร้างความแตกหักต่อกันและกัน ตัวอย่างเช่น เมื่อพลอยรู้ว่าวีร์ไม่เคยรักตนแม้แต่น้อย เธอเลยโกรธเกลียดและพยายามจะฆ่าวีร์ เป็นต้น

ค. ความกล้า VS ความกลัว

เป็นขั้วขัดแย้งที่เกิดจากสภาวะอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ซึ่งสามารถแกว่งไปมาตามสถานการณ์ได้ ตัวละครตัวหนึ่งอาจมีทั้งความกล้าและความกลัวอยู่ในตัวเอง ขึ้นลงไปตามสิ่งที่ตัวละครเผชิญ (Confront) อารมณ์กล้าและกลัวของตัวละครนี้เองจะเป็นตัวกำหนดความรู้สึกของผู้ชมให้รู้สึกตามไปด้วย เช่น รู้สึกอึดใจเมื่อตัวละครเกิดความกล้า หรือ รู้สึกสะพรึงกลัว หดหู่เมื่อตัวละครตกอยู่ในความกลัว

ง. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นขั้วที่ขาดไม่ได้ในหนังผจญภัยเช่นเรื่อง “แฝด” นี้ ขั้วขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผิกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ การมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตาย เป็นสิ่งที่ไม่มีการต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.18.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Villain

“พลอย” มีบุคลิกแข็งกร้าว ความรู้สึกด้อยกว่าคู่แฝดของตนในเรื่องความรัก ทำให้เธอเกิดความรู้สึกอิจฉาริษยาคู่แฝดของตน และนั่นทำให้ Self Esteem ของเธอลดต่ำลงด้วยเช่นกัน เธอรู้สึกเป็นส่วนเกินของคู่แฝด และเกิดความรู้สึกปฏิเสธตัวตนของตนเองโดยการสวมรอยเป็นคู่แฝดของตนเองภายหลังจากที่คู่แฝดของเธอเสียชีวิตไป เมื่อสวมรอยเธอก็ได้ลบเลือนทุกอย่างออกไปจากความทรงจำและใช้ชีวิตเป็นคู่แฝดของตนราวกับได้เกิดใหม่อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ความผิดของเธอก็ยังคงตามหลอกหลอน และความก้าวร้าวรุนแรงก็ไม่สามารถถูกเก็บกดเอาไว้ได้

อีก เมื่อความลับที่เธอฆ่าคู่แฝดและสวมรอยถูกเปิดเผยออก ทำให้เธอเคียดแค้นและอาละวาดจนเกือบจะฆ่าพระเอกเสียชีวิต ความแปรปรวนของบุคลิกของตัวละครพลอยนี้ ทำให้หนังสือไทยเรื่อง “แฝด” นี้เกิดความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากในช่วงท้ายเรื่อง

ภาพแสดงเงาสะท้อนใบหน้าของพลอยในกระจก ที่ภาพแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพที่แตกแยก

ข. Victim

“ผีพิม” เธอเป็นคู่แฝดสยามของพลอยที่มีบุคลิกตรงข้ามกับพลอยแทบทุกอย่าง พิมเป็นคนอ่อนไหวง่าย และเธอก็ต้องการมีความรักตามประสาหญิงสาวคนหนึ่งเพียงต้องการ แต่การขัดขวางความรักของคู่แฝดของเธอทำให้เธอเศร้าโศก และต้องการที่จะรับการผ่าตัดแยกร่างระหว่างเธอและคู่แฝด ก่อให้เกิดความขัดแย้งและการต่อสู้จนทำให้เธอเสียชีวิตลง เมื่อพิมตายไปเป็นผี เธอก็เป็นผีที่เศร้าโศกและวนเวียนอยู่กับความทุกข์ เธอโกรธแค้นคู่แฝดของเธอในขณะเดียวกันก็ผูกพันและอยากให้คู่แฝดของเธอกลับมาอยู่ร่วมกันดังเดิมอีกครั้ง

6.18.5 การวิเคราะห์ฉาก จากในหนังสือไทยเรื่อง “แฝด” ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. ห้องนอน ห้องน้ำ

ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องต่างๆ ภายในบ้านจัดเป็นสถานที่ที่โหดร้ายและที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เป็นสถานที่ที่มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจสูง และเป็นสถานที่ที่มนุษย์จะยอมปลดเปลื้องการป้องกันตัวเองออกจนหมด เช่น ยอมหลับตาเพื่อหลับนอน หรือ ยอมปลดเปลื้องเสื้อผ้าอาภรณ์เพื่ออาบน้ำ เป็นต้น ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติใดก็ตามในสถานที่ที่คิดว่าปลอดภัยที่สุดแล้วยอมสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากนั่นเอง

6.18.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. แฝดสยาม

แฝดสยาม เป็นฝาแฝดติดกัน (Conjoined twins) กล่าวคือ เป็นแฝดร่วมไขซึ่งมีร่างกายติดกันมาแต่กำเนิด แฝดติดกันมีโอกาสในการเกิดตั้งแต่ 1 ใน 50000 คน ถึง 1 ใน 200000

คน โดยพบมากในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแอฟริกา แผลติดกันที่มีชื่อเสียงที่สุด ได้แก่ แผลตสยามอิน-จัน (พ.ศ. 2354 - 2417) ซึ่งเกิดในจังหวัดสมุทรสงคราม ภายหลังได้เดินทางไปแสดงโชว์ที่โรงพยาบาลในเมือง บอสตัน สหรัฐอเมริกา เป็นที่รู้จักกันในชื่อ "แผลตสยาม" (Siamese Twins) เพราะประเทศไทยยังใช้ชื่อว่าสยามอยู่ในขณะนั้น อิน-จันมีลำตัวติดกันตั้งแต่หน้าอกและใช้ตับร่วมกัน

เนื่องจากประมาณครึ่งหนึ่งของแผลติดกันมักจะเสียชีวิตตั้งแต่ตอนคลอด และอีกส่วนหนึ่งรอดชีวิตจากการคลอดแต่มีความผิดปกติทางร่างกาย โอกาสรอดชีวิตโดยรวมของแผลติดกันมีประมาณร้อยละ 25 เพียงเท่านั้น ด้วยอัตราเสี่ยงของการเสียชีวิตที่สูงและความผูกพันใกล้ชิดของฝาแฝดติดกันที่แยกออกจากกันได้ยากนี้เอง จึงเป็นที่มาและแรงบันดาลใจของ Plot เรื่องของหนังสือไทยเรื่อง "แผล"

ภาพแสดงฝาแฝดสยามที่มีชื่อเสียงดังไปทั่วโลก อิน-จัน

6.18.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "แผล" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตาตามองในที่มืด หรือฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มาก เนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับตัวเองล้มลงไปนอนกับพื้น มองเห็นพวมเช็ดเท้า และเห็นร่างของนางเอกเดินเข้ามาใกล้

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับ
ว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator) มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัว
ละครกำลังติดกับ โดนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่
ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในฉากผู้ชมจะมองเห็นนางผีที่สะท้อนในกระจก ที่ปรากฏกายขึ้นข้างๆ ตัวละคร โดยที่ตัวละครยังไม่รู้ตัว

6.18.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “แฝด” นี้มีการใช้ภาพและการใช้
มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพไฟตก ไฟดับ - ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ภาพตัวละครจมน้ำ - ภาพตัวละครติดอยู่ในที่แคบๆ - ภาพตัวละครถูกมัดตรึงกับที่
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเลือด - ภาพเข็มฉีดยาแทงผิวหนัง

ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพใบหน้าผี - ภาพผีปรากฏตัวกระทันหัน - ภาพผีผูกคอตาย
--	--

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร
(ภาพตัวละครแอบมองห้องดู ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว และภาพตัวละครจมน้ำ)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี ภาพผีปรากฏตัวกระทันหัน และภาพผีผูกคอตาย)

มุกกล้อ้งและ Visual Manipulation ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
การปรับระยะโฟกัสวัตถุใกล้ ไกล	- การปรับโฟกัสของฝาแฝดที่จ้องมองกันด้วยสายตาริชยา

ภาพแสดงให้เห็นถึงการปรับโฟกัสของฝาแฝดที่จ้องมองกันด้วยสายตาริชยา

6.18.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียง ต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน ไวโอลิน	ใช้ในฉากที่ตื่นเต้นหรือเศร้าโศก
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงผีโหยหวน - เสียงลมหายใจของผี	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกาย มนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงหายใจติดขัด - เสียงผีทำควีนิงไปมา	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และ มักมีระดับความดังและชัดเจน มากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงใบพัดพัดลมหมุน - เสียงลมพัดหวีดหวิว - เสียงกระจกแตก - เสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะ ปรากฏพร้อมภาพ

ภาพรวมของหนังผีไทยเรื่อง “แฝด” นี้ มีความน่าสะพรึงกลัวที่บุคลิกลักษณะของตัวละคร ฝาแฝดในเรื่องที่มีความอิจฉาริษยาต่อกันและกัน จนทำให้เกิดเรื่องราวฆาตกรรมและการจองเวรจองกรรมกันต่อเนื่อง นอกจากนี้การจัดสถานที่และการจัดฉากโดยใช้บ้านไทยยุคโคโลเนียล (Colonial House) แบบโบราณ ก็ช่วยสร้างความวังเวงและความเก่าแก่ให้กับหนังเป็นอย่างมาก เมื่อผสมผสานกับโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนที่เน้นการปกปิดความลับหรือข้อเท็จจริงบางอย่างเอาไว้ จึงเกิดความน่าสะพรึงกลัวขั้นในที่สุด

6.19 หนังผีไทยเรื่อง เปิงมาง กลองผีหนังมนุษย์

เรื่องย่อ (Synopsis)

พ.ศ. 2384 “พิง” เป็นชายหนุ่มที่เดินทางมาพบกับ “ครูด้วง” แห่งสำนักปีพาทย์มอญที่มีชื่อเสียงเรื่อง “กลองเปิงมางศักดิ์สิทธิ์” เพื่อขอพักอาศัยและเข้าร่วมวงดนตรี พิธีกรรมในการเข้าเป็นศิษย์ของสำนักทำให้พิงและเพื่อนคนอื่น ๆ ต้องเข้ารับการไหว้ครูและถวายสัตย์ปฏิญาณว่าจะไม่คิดทรยศกับวงของตัวเอง หากผู้ใดผิดคำสัตย์จะต้องเสียชีวิต

ศิษย์หลายต่อหลายคนที่คิดคดทรยศต่อวงดนตรีก็ถูกผีฆ่าตายทีละคนๆ ในขณะที่พิงพบกับสาว “ทิพย์” นางรำลึกลับคนหนึ่งเข้า ทั้งสองตกหลุมรักกันและสาวนางรำก็แอบสอนวิธีการตีกลองเปิงมางให้กับพิงจนเชี่ยวชาญ

ข่าวเรื่องกลองเปิงมางศักดิ์สิทธิ์ล่องรู้เข้าถึง “ปลัดเหมือน” ผู้ซึ่งมีความโลภและอยากได้กลองเปิงมางศักดิ์สิทธิ์มาไว้เป็นของตน จึงทำการขอทำประชันกับวงของครูด้วงโดยใครที่เล่นดนตรีแพ้ก็จะต้องสูญเสียทรัพย์สิน ซึ่งในขณะนั้นเองลูกวงของครูด้วงได้รับข้อเสนอจากปลัดเหมือนจนตัดสินใจทรยศหักหลังครูด้วงจนทำให้ครูด้วงพ่ายแพ้ และต้องเสียดกลองเปิงมางไป

เหลือเพียงพิงที่ยังคงยืนหยัดช่วยเหลือครูด้วง ครูด้วงเปิดเผยให้พิงทราบถึงความเชื่อมโยงของกลองเปิงมางศักดิ์สิทธิ์กับทิพย์ ว่าเธอเป็นผีที่สิงอยู่ในกลองเปิงมางนั่นเอง วิญญาณของทิพย์โกรธแค้นที่คนมาทำร้ายครูด้วงผู้ซึ่งเป็นน้องชายของเธอ ทำให้เธออาละวาดและฆ่าคนตายจนหมด ด้วยความรัก พิงจึงช่วยทำการปลดปล่อยวิญญาณของทิพย์ให้ไปสู่สุคติในที่สุด

6.19.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องด้วยการเดินทางไปยังสถานที่แห่งหนึ่งที่ไม่คุ้นเคยของตัวละครหลัก (พระเอกมาขอเข้าร่วมวงปีพาทย์ที่มีกลองเปิงมางศักดิ์สิทธิ์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่วงเคารพบูชา) และตัวละครหลักเข้าร่วมพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ (การไหว้ครูและการถวายสังฆทาน)	✓
Incidental Moment	ตัวละครหลักพบกับตัวละครลึกลับ (พระเอกพบกับนางรำลึกลับคนหนึ่ง)	X
Turning Point	ตัวละครลึกลับพัฒนาความสัมพันธ์กับตัวละครหลัก (นางรำสอนพระเอกตีกลองเปิงมาง และทั้งสองก็เริ่มตกหลุมรักกัน) ในขณะที่ตัวละครอื่นๆ ถูกผีฆ่าตาย (สมาชิกวงปีพาทย์ที่คิดทรยศถูกผีฆ่าตายอย่างโหดเหี้ยม)	✓
Rising Crisis	เกิดความขัดแย้ง และความระส่ำระสายในสิ่งแวดล้อมที่พระเอกอยู่ (วงแตก กลองเปิงมางถูกยึด)	✓
Climax	ตัวละครหลักค้นพบความลับของผีโดยบังเอิญ (ว่านางรำที่แท้เป็นผีที่สิงอยู่ในกลองเปิงมางนั่นเอง)	✓
Resolution	ตัวละครหลักหาทางปลดปล่อยผี (พระเอกช่วยให้ผีนางรำไปสู่สุคติ)	X
Closure	พระเอกรอดชีวิต ผีไปสู่สุคติ	X

โครงเรื่องของหนังสือไทยเรื่อง “เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบเรื่องราว การสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ซึ่งความน่าสะพรึงกลัวปรากฏอยู่ในหลายๆ ชั้นของ การเล่าเรื่อง อันเนื่องมาจากการที่ตัวละครเริ่มเข้าไปข้องเกี่ยวกับปัญหา นั่นคือเรื่องราวของกลอง เป็งมางศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อกันว่ามีผีสิงและคอยทำร้ายผู้ที่คิดร้าย จากนั้นตัวละครจึงค่อยๆ ทำการสืบ หาข้อเท็จจริงจนพบความสัมพันธ์ระหว่างผีกับกลองเป็งมางศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้โครงเรื่องยังได้ ลำดับเหตุและผล (Causal Effect) ของการเสียชีวิตของตัวละครเอาไว้อีกด้วย นั่นคือตัวละครที่ให้ คำสัตย์ปฏิญาณว่าจะไม่ทรยศหักหลัง หากตัวละครนั้นผิดคำมั่นสัญญา ก็จะต้องเสียชีวิต การวาง เงื่อนไข (Conditioning) ในโครงเรื่องแบบนี้ทำให้ผู้ชมสามารถคาดเดาได้ว่าตัวละครใดกำลังจะ เสียชีวิต และได้เพียงแต่นั่งมองตัวละครตัวนั้นตายอย่างช่วยไม่ได้ ซึ่งทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว นั้นเอง

6.19.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก “เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “กลองเป็งมางผีสิง” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้เล่าถึงวิญญาณของนางรำคนหนึ่ง ที่ ยอมสละร่างกายเพื่อคนที่เธอรักเพื่อนำผิวหนังมาซึ่งทำเป็นกลอง วิญญาณของเธอจึงสิงสู่อยู่กับ กลองนี้และให้คุณแก่คนที่เธอรัก ในขณะที่ให้โทษกับคนที่เธอเกลียดชัง เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า มี ความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลัก เนื่องจากแก่นความคิดหลักเกี่ยวข้องกับเรื่องผี สิงโดยตรง

6.19.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง “เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้มีข้อขัดแย้งที่ สร้างความน่าสะพรึงกลัว 3 ข้อ ได้แก่

ก. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง “เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้ ข้อ ขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลาย มาเป็นตัวบอกสถานะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตาย หมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

ข. ความจงรักภักดี VS ความทรยศหักหลัง

เป็นข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมากข้อหนึ่ง เนื่องจากในตอนต้นของหนังสือ ตัวละครต่างๆ ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาพราหมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำสัตย์ปฏิญาณว่าจะไม่ทรยศหักหลังวงปีพาทย์ของตน หากผู้ใดผิดคำสัญญาขอให้ม็อันเป็นไป โดยตัวละครตัวใดที่คิดคดทรยศหักหลังก็จะถูกลงโทษ (Punishment) ด้วยความตายตามที่ตนได้สัญญาเอาไว้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการให้คำมั่นสัญญานั้นเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขบทลงโทษเอาไว้ เพื่อให้ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามที่ตนสัญญาเอาไว้ และหลีกเลี่ยงการลงโทษที่ตนอาจจะได้รับ

ค. ความโลก VS ความไม่โลก

“โลกมาก ลามหาย” เป็นสำนวนสุภาษิตที่คุ้นเคยกันดีในสังคมไทย ซึ่งตัวละคร “ปลัดเหมือน” ในหนังสือไทยเรื่อง “เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้เป็นตัวแทนที่สะท้อนให้เห็นความหมายของสำนวนสุภาษิตนี้ได้เป็นอย่างดี ด้วยความโลกทำให้ปลัดเหมือนทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ยึดครองกลองเป็งมางศักดิ์สิทธิ์ โดยหาวิธีไม่ว่าในท้ายที่สุดความโลกของเขานั้นเองที่ทำให้เขาถูกผีฆ่าตายอย่างทรมาน

6.19.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

“พิง” เป็นพระเอกในอุดมคติ (Ideal Hero) นั่นคือเป็นคนดี ใฝ่ดี จงรักภักดี ให้เกียรติผู้อื่น และมีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ในเรื่องนี้พิงจะทำหน้าที่เป็นผู้ปะติดปะต่อเรื่องราว และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผีกับคน เป็นนักสืบที่สืบหาเรื่องราวต่างๆ และแก้ไขปัญหามากมายที่เกิดขึ้น

ข. Villain

“ผีนางรำ” เป็นดวงวิญญาณที่ไม่สามารถไปสู่สุคติได้เนื่องจากสิงสู่อยู่ในกลองเป็งมาง ผีนางรำมีมิติทางอารมณ์สองด้าน ด้านหนึ่งเธอเป็นคนที่จิตใจอ่อนโยน อ่างว้างเปล่าเปลี่ยว และโหยหาความรัก นั่นส่งผลให้เธอคอยช่วยเหลือคนที่เธอรัก อีกด้านเป็นอารมณ์เกรี้ยวกราด โหดร้ายรุนแรง และสามารถฆ่าคนได้อย่างโหดเหี้ยมเลือดเย็น ซึ่งส่วนมากเป็นคนที่เธอเกลียดชัง ซึ่งด้านมืดของผีนางรำเป็นบุคลิกลักษณะตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือ

“ปลัดเหมือน” เป็นตัวแทนของความโลก ความอยากมีอยากได้ โดยไม่สนใจว่าผู้อื่นจะเดือดร้อนหรือไม่ เขาทำทุกวิถีทางเพื่อให้วงปีพาทย์ของครูดวงระสังระสาย เพื่อที่ตนจะได้

เข้สทำการยี่ดวงปีพาทย์นี้เสีย โดยหารู้ไม่ว่าผีนางรำที่คอยปกป้องคุ้มครองวงปีพาทย์นี้อยู่กำลังเฝ้า
รออย่างโกรธแค้น และฆ่าปลัดเหมือนจนตายในที่สุด

ค. Victims

“ลูกศิษย์ที่คิดทรยศ” เป็นตัวละครที่รอให้ผีมาฆ่าตายอย่างหลบหนีไม่ได้
เนื่องจากได้ทำผิดคำมั่นสัญญาที่ให้เอาไว้กับผี ดังนั้นตัวละครกลุ่มนี้จึงมักตกอยู่ในความหวาด
ผวา ตื่นกลัว บ้างก็มีความรู้สึกผิดทวนทวน อย่างไรก็ตามการชดใช้และการลงโทษต่อการผิดคำมั่น
สัญญาจึงทำให้เหยื่อพวกนี้ถูกผีฆ่าตายอย่างทรมานในที่สุด

6.19.5 การวิเคราะห์ฉาก ฉากในหนังผีไทยเรื่อง “เปิงมาง กลองผีหนังมนุษย์” ที่สร้างความน่า
สะพรึงกลัวทั้งหมดล้วนเป็นฉากยุคสมัย (Period Scene) กล่าวคือเป็นฉากที่ถูกจัดสร้างให้
เหมือนกับเหตุการณ์กำลังดำเนินอยู่ในช่วงสมัยอดีต ได้แก่ บ้านเรือนไทยโบราณ ทำน้ำ และสภาพ
ถนนหนทางที่มีแต่ป่าปกคลุม เป็นต้น ซึ่งบรรยากาศของสถานที่เก่าๆ แบบนี้ย่อมสร้างความน่า
สะพรึงกลัวได้ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเวลาหัวค่ำไฟล้เพลิง บ้านไทยใน
สมัยก่อนที่ปลูกห่างออกจากกันก็จะตกอยู่ในความเงียบสงัด มีเพียงเสียงร้องของแมลงกลางคืนอยู่
ในแสงไฟสลัวๆ เท่านั้น

6.19.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. กลองเปิงมาง

เปิงมาง หรือ เปิงมางคอก ประกอบด้วยกลองสองหน้าที่ซึ่งด้วยหนึ่ง ตัวกลองทำ
ด้วยไม้จำนวน 7 - 9 ใบ (หรือกว่า) มีขนาดใหญ่เล็กกลดหลั่นกัน เทียบเสียงเท่ากับเครื่องดนตรีอื่นๆ
ในวงตามบันไดเสียง กลองเหล่านี้แขวนไว้กับคอกไม้ที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ประกอบกันเป็นรูปโค้ง
คนตีนั่งในคอก ตีด้วยมือตามจังหวะและทำนองเพลง เปิงมางเป็นเครื่องดนตรีในวงปีพาทย์มอญ
มีเล่นในเมืองไทยมาช้านานแล้ว แต่นำมาใช้ในงานพิธีศพสมัยรัชกาลที่ 3 และนิยมมากสมัย
รัชกาลที่ 6

บริเวณที่นิยมบรรเลง ได้แก่ ภาคกลาง และภาคอื่นบางพื้นที่ โดยมากมักบรรเลง
ในงานประโคมศพ และบทเพลงที่นิยมบรรเลงส่วนมากเป็นเพลงที่เกี่ยวกับพิธีศพ และเพลง
สำเนียงมอญที่บรรเลงด้วยปีพาทย์มอญทุกเพลง

ภาพแสดงให้เห็นถึงกลองเปิงมางในหนังสือไทยเรื่อง "เปิงมาง กลองผีหนังมนุษย์"

ข. ความเชื่อเรื่องการไหว้ครู

การไหว้ครูนับเป็นวัฒนธรรมไทยแบบหนึ่ง เป็นขนบธรรมเนียมอันดั้งเดิมในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมายาท สัมมาคารวะ และมีส่วนที่จะโน้มน้าวจิตใจมนุษย์ให้รักษาคุณความดี รักษาวิทยาการสืบเนื่องไปด้วยดี ทั้งยังจงใจให้เป็นผู้มีนิสัยอ่อนโยนไม่แข็งกระด้าง เป็นการแสดงถึงความเคารพกตเวทีแด่ท่านบูรพาจารย์ และครูบาอาจารย์ผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ เพื่อจะได้เป็นความรู้ติดตัวนำไปประกอบอาชีพ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ตนเองในภายภาคหน้า นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่ศิษย์แสดงความเคารพ ยอมรับนับถือครูบาอาจารย์อย่างจริงใจว่าท่านเปรียบพร้อมด้วยคุณธรรมความรู้ ศิษย์ในฐานะผู้สืบทอดมรดกทางวิชาการ จึงพร้อมใจกันปวารณาตัวรับภาระถ่ายทอดวิชาความรู้ด้วยความวิริยะอุตสาหะมานะอดทน เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางของการศึกษิตามที่ได้ตั้งใจไว้

พิธีไหว้ครูที่ปฏิบัติกันเคร่งครัด ได้แก่ พิธีไหว้ครูอาจารย์ทางดุริยางคศิลป์และนาฏศิลป์ ถือกันว่าเพลงหน้าพาทย์ ดนตรีบางเพลง และทำรำบางท่า เป็นเพลงและท่ารำที่ศักดิ์สิทธิ์ ถ้ายังไม่ได้ทำพิธีไหว้ครูและพิธีครอบเสียก่อนแล้ว บรรดาครูอาจารย์ทั้งหลายก็ไม่กล้าสอนกล้าหัดให้ศิษย์ ด้วยเชื่อกันว่าจะเกิดผลร้ายแก่ครูผู้สอนและแก่ศิษย์เองด้วย ถ้าเกิดอุบัติเหตุใดๆ ขึ้นก็จะกล่าวกันว่า "ครูแรง"

การประกอบพิธีไหว้ครูนั้นไม่ปรากฏหลักฐานถึงความเป็นมาของพิธีไหว้ครู และครอบครู โขน-ละคร ว่าสืบเนื่องมาตั้งแต่เมื่อใด แต่ได้มีการกำหนดระเบียบแบบแผน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติโดยการบอกเล่าต่อกันมาเป็นมุขปาฐะ ตำราพิธีไหว้ครู และครอบ โขน-ละครของไทยมีอยู่ 2 ฉบับ คือ สมุดไทยมีจำนวน 3 เล่ม แต่คงเหลือเพียงเล่ม 2 เล่มเดียว ส่วนเล่ม 1 และเล่ม 3 หายไป ซึ่งเข้าใจว่ามีนักปราชญ์รวบรวมชำระทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราเป็นพิธีไหว้ครู โขน-ละคร ฉบับหลวง ในรัชกาลที่ 4 ส่วนอีกฉบับหนึ่ง คือ สมุดไทยเล่ม 2 ที่หลงเหลือมาจากฉบับแรก ได้ตีพิมพ์ใช้เป็นแบบฉบับของการทำพิธีไหว้ครู โขน-ละคร ในสมัยรัชกาลที่ 6

ในสมัยรัชกาลที่ 4 พิธีไหว้ครู โขน-ละครได้เริ่มเมื่อวันพฤหัสบดี ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 6 พ.ศ. 2397 ส่วนการไหว้ครูนอกพระราชวังนั้นเริ่มมีมานานแล้ว เพราะได้ปฏิบัติกันเป็นประจำ

ติดต่อกัน อย่างเช่น การฝึกหัดละครโนห์ราชาตรี เมื่อรำเพลงครูได้แล้ว ครูจึงสอนให้ท่องบทเพราะละครโนห์ราชาตรียังใช้ร้องกลอนสด (เหมือนอย่างเล่นเพลงลิเก) ไม่มีหนังสือบทย่างละครในกรุงเทพฯ แล้วสอนให้ร้องให้รำทำบทไปจนพอทำได้ ผู้ที่เป็นครูหัดจึงพาไปให้ครูครอบ เรียกว่า "เข้าครู"

นอกจากนี้ในเรื่องพิธีไหว้ครูนั้น ยังเกี่ยวข้องกับลัทธิธรรมนิยมของการแสดงโขน-ละคร เพราะลักษณะพิเศษของโขน-ละครไทยนั้น นอกจากจะเป็นนาฏศิลป์แล้วยังเป็นลัทธิอีกอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นลัทธิมีพิธีกรรมของตนเอง และโดยเหตุนี้นาฏศิลป์ไทยมีความผูกพันใกล้ชิดกับศาสนาฮินดูตั้งแต่ในระยะแรกเริ่ม ลัทธิธรรมนิยมของโขน - ละครไทยที่เกิดขึ้นต่อมาจึงหนักไปทางไสยศาสตร์หรือศาสนาฮินดู เทพเจ้าอันเป็นที่นับถือในลัทธิโขน-ละครก็คือพระเป็นเจ้าของศาสนาฮินดู ได้แก่ พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม และพระพิฆเนศ นอกจากนั้นก็มีเทพเจ้าอื่นๆ อีกบางองค์ เช่น พระพรครรรพ ผู้ซึ่งถือว่าเป็นใหญ่ในทางดนตรี ร้องลงมาได้แก่ครูปี่ธยาย ซึ่งมีวัตถุที่เคารพแสดงออกด้วยหัวโขน ได้แก่ พระภรตฤาษี ซึ่งเป็นหัวฤาษีหน้าทอง พระนารทฤาษี ซึ่งเป็นหัวฤาษีหน้ากระดาศเขียนสี หัวพระพิราพซึ่งเป็นหัวโขนยักษ์ หัวโขนพระราม พระลักษมณ์ เทริดโนห์รา และรัตเกล้าอันเป็นศิราภรณ์ของนางกษัตริย์ในเรื่องละคร หัวโขนอื่นๆ ที่ใช้ในการแสดงนั้นก็ถือว่าเป็นวัตถุที่เคารพทั้งสิ้น จะจับต้องหรือตั้งไว้ที่ใดก็ต้องกระทำด้วยความเคารพ

ภาพแสดงพิธีกรรมการไหว้ครู และเทพฮินดูต่างๆ ที่เคารพสักการะกันในพิธีกรรม

6.19.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ข. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator) มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

6.19.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมนกมองต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “เบิ่งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมนกมองเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพบานประตูเปิดเอง - ภาพไฟตกและไฟดับ - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว
ภาพที่แสดงถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ	- ภาพศพโก่ตาย
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพกระดูกหัก - ภาพเลือด เลือดฟุ้งกระจัด - ภาพศพมนุษย์
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพใบหน้าผี - ภาพผีฆ่าคน

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู และภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงสัตว์ที่น่ารังเกียจ (ภาพศพโก่ตาย)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด และภาพศพมนุษย์)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพใบหน้าผี และภาพผีทำร้ายตัวละคร)

6.19.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเพลง บทสวด เสียงเงียบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ และเสียงตามธรรมชาติ

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงกลอง เปียโน - เสียงเครื่องดนตรีปี่พาทย์มอญ	ใช้ในฉากที่ตื่นเต้น และเศร้าโศก
เสียงเพลง บทสวด	- เสียงพระสวดงานศพ	เสียงไม่ได้ปรากฏพร้อมภาพ แต่มีระดับความดังมากกว่าปกติ
เสียงเงียบ	- เสียงเงียบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว
เสียงผี	- เสียงลมหายใจของผี - เสียงผีกรีดร้อง	ใช้ทั้งฉากที่มองเห็นและไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง - เสียงกระดูกหัก	เสียงมักจะปรากฏพร้อมภาพ และมักมีระดับความดังและชัดเจนมากกว่าปกติ
เสียงตามธรรมชาติ	- เสียงประตูเอี้ยดฮึด	ใช้เป็นเสียงประกอบและมักจะปรากฏพร้อมภาพ

สรุป หนังสือไทยเรื่อง “เบิ่งมาง กลองผีหนังมนุษย์” นี้ได้สรุปรวบรวมความน่าสะพรึงกลัวด้วยการหยิบยกเอาเอกลักษณ์ความเป็นไทยต่างๆ เช่น ผีไทย เครื่องดนตรีไทย มาผสมผสานกับความเชื่อและรูปแบบชีวิตดั้งเดิมของไทยเข้าไว้ด้วยกัน โดยมีโครงเรื่องเป็นแบบสืบสวนสอบสวนที่มุ่งเน้นการปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดการค้นพบและคลี่คลายปัญหาต่างๆ นอกจากนี้โครงเรื่องยังได้ถูกวางเงื่อนไข (Conditioning) เอาไว้แล้วว่าตัวละครใดบ้างที่จะต้องตาย ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกควบคุมอะไรไม่ได้ และเกิดความสะพรึงกลัวต่อเหตุการณ์ที่ได้รับรู้รับชมในที่สุด

6.20 หนังสือไทยเรื่อง ชุมทางรถไฟผี

เรื่องย่อ (Synopsis)

โจรกลุ่มหนึ่งทำการปล้นโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งและพากันหลบหนี ด้วยความบังเอิญโจรกลุ่มนั้นขับรถหนีตำรวจด้วยความเร็วจนรถเสียหลักพุ่งเข้าชนบ้านของ “โต” ชายหนุ่มที่หนึ่งฟังเพลงอยู่ในบ้าน พวกโจรจึงตัดสินใจจับโตเป็นตัวประกัน และพาขึ้นรถไฟขบวนหนึ่งเพื่อหลบหนี

บรรยากาศในรถไฟก็คึกคักไปด้วยผู้คนมากมาย กลุ่มโจรจึงหวังที่จะปล้นขบวนรถไฟนี้ แต่ไม่ทันที่พวกเขาจะลงมือ “ราตรี” หญิงสาวคนหนึ่งในขบวนรถไฟก็ปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับขอร้องไม่ให้คนพวกนั้นกระทำความผิดอีก ขณะเดียวกันกลุ่มโจรก็เริ่มพบกับความแปลกประหลาดภายในขบวนรถไฟ เช่น ผี แลพภาพหลอนต่างๆ

แท้ที่จริงรถไฟขบวนนี้เป็นรถไฟที่พาดวงวิญญาณคนที่ตายแล้วไปส่งยังนรก กลุ่มโจรทั้งหมดแท้ที่จริงตายไปแล้วนั่นเอง ดวงวิญญาณของกลุ่มโจรที่หวาดกลัวจึงเริ่มลงมือฆ่ากันเองทีละคนๆ ส่วนโตก็ได้ราตรีช่วยเหลือ แต่โตไม่เชื่อว่าตนเองตายแล้ว ราตรีจึงตรวจเช็คและพบว่าโตยังไม่เสียชีวิตจริงๆ

ในที่สุดโตก็ได้ถูกส่งตัวกลับมายังโลกมนุษย์ ส่วนดวงวิญญาณของกลุ่มโจรก็นั่งขบวนรถไฟไปลงนรก

6.20.1 การวิเคราะห์โครงเรื่อง

ขั้น	ลำดับเหตุการณ์	ความน่าสะพรึงกลัว
Exposition	เปิดเรื่องภาวะสงบสุขของตัวละครหลัก (พระเอกนั่งฟังเพลงอยู่ในบ้าน)	X
Incidental Moment	เกิดเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ตัวละครหลักต้องเข้าไปพัวพันกับความขัดแย้ง (กลุ่มโจรที่หลบหนีตำรวจขั้บรถพุ่งชนบ้านของพระเอก และจับพระเอกเป็นตัวประกัน)	X
Turning Point	ตัวละครหลักถูกผู้ร้ายพาเข้าไปยังสถานที่แห่งใหม่ (กลุ่มโจรจับพระเอกหนีขึ้นขบวนรถไฟที่มีผู้คนคึกคัก)	X
Rising Crisis	และสถานที่แห่งใหม่นี้เองที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับตัวละครทั้งหมด (กลุ่มโจรเจอผีในรถไฟ)	✓
Climax	ตัวละครลึกลับปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับบอกความจริงที่น่าตกใจบางอย่าง (นางเอกปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับบอกว่ารถไฟนี้เป็นขบวนรถไฟของวิญญาณ) อันนำไปสู่ความขัดแย้งของตัวละคร (กลุ่มโจรไม่เชื่อว่าตนตายไปแล้ว จึงต่อสู้และฆ่ากันเอง)	✓
Resolution	ด้วยเหตุบังเอิญบางอย่างทำให้ตัวละครหลักรอดชีวิต (พระเอกพบว่าตนเองยังไม่ตาย และได้สิทธิ์ในการกลับไปยังโลกมนุษย์) และผู้ร้ายได้รับผลกระทบ (กลุ่มโจรถูกพาลงนรก)	✓
Closure	ตัวละครหลักกลับมาสู่ภาวะสงบสุขอีกครั้ง	X

โครงเรื่องของหนังผีไทยเรื่อง “ชุมทางรถไฟผี” นี้ เป็นโครงเรื่องแบบการปฏิบัติภารกิจ (Mission Accomplished Plot) กล่าวคือตัวละครหลักในเรื่องจะตกเข้าไปอยู่ในสถานการณ์คับขันอย่างใดอย่างหนึ่ง และต้องปฏิบัติภารกิจบางอย่างให้ทันตามเงื่อนไข ซึ่งภารกิจในที่นี้ก็คือการรักษาชีวิตของตนเองให้อยู่รอด ส่วนเงื่อนไขก็คือการหลบหนีจากขบวนรถไฟผีให้ทันเวลานั้นเอง ซึ่งผู้ชมจะเกิดความรู้สึกลุ้นและเอาใจช่วยตัวละครให้หลบหนีและเอาชีวิตรอดให้ทันเวลา ซึ่งโครงเรื่องชนิดนี้มุ่งเน้นความตื่นเต้นตกใจมากกว่าที่จะสร้างความน่าสะพรึงกลัว

6.20.2 การวิเคราะห์แก่นความคิดหลัก หนังผีไทยเรื่อง “ชุมทางรถไฟผี” นี้มีแก่นความคิดหลักคือ “กฎแห่งกรรม” อันเนื่องมาจากเนื้อหาโดยรวมของเรื่องได้สะท้อนให้เห็นถึงผลของการกระทำของตัวละครในเรื่อง ว่าใครที่ก่อกรรมดีเอาไว้ก็จะได้รับผลดีกลับคืน ส่วนใครที่กระทำความชั่วหรือก่อบาปเอาไว้ ก็จะได้รับผลโทษหรือได้รับกรรมชั่วตามที่ตนเคยได้กระทำเอาไว้ ไม่มีใครที่หลบหนีกรรมของตนเองได้ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วไม่พบความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ในแก่นความคิดหลักแต่อย่างใด

6.20.3 การวิเคราะห์ข้อขัดแย้ง หนังสือไทยเรื่อง "ชุมทางรถไฟผี" นี้มีข้อขัดแย้งที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว 2 ข้อ ได้แก่

ก. ความดี VS ความเลว

เป็นข้อขัดแย้งที่เกิดจากตัวละครในเรื่อง ตัวละครที่ทำความผิดหรือก่อบาปกรรมเอาไว้ในท้ายที่สุดก็จะได้รับผลกรรมหรือการลงโทษตามที่ตนได้ก่อเอาไว้ ซึ่งในที่นี้หมายถึงความตายนั่นเอง หนังสือไทยเรื่อง "ชุมทางรถไฟผี" ได้สะท้อนให้เห็นถึงการชดใช้ของคนที่ทำความเลวเอาไว้ เพื่อเป็นอุทธาหรณ์ให้กับผู้ที่คิดจะทำผิดให้กลับตัวกลับใจ และหันมาทำกรรมดีแทน

ข. การมีชีวิต VS ความตาย

เป็นข้อที่ขาดไม่ได้ในหนังสืออย่างเช่นเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" นี้ ข้อขัดแย้งทั้งสองถูกหยิบยกมาใช้เป็นเส้นแบ่งระหว่างผีกับคน โดยเกณฑ์ของการมีลมหายใจกลายมาเป็นตัวบอกลักษณะของตัวละครต่างๆ ความมีชีวิต หมายถึงอำนาจ พลัง และการมีตัวตน (existing) ในขณะที่ความตายเป็นสิ่งที่ไม่มีใครต้องการและพยายามหลีกเลี่ยง เนื่องจากความตายหมายถึงการสูญสลาย การถูกทำให้แปลกแยก (Alienate) และการไม่มีตัวตน

6.20.4 การวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร

ก. Hero

"โต" เป็นชายหนุ่มที่จับพลัดจับผลูไปอยู่ในเหตุการณ์วุ่นวายโดยบังเอิญ แต่การตกไปอยู่ในเหตุการณ์วุ่นวายก็กลับทำให้เขาได้รู้จักตนเองมากขึ้น และเห็นสังขรณ์ของชีวิตว่าการทำความดีจะช่วยปกป้องและส่งผลให้เขาปลอดภัย ในทางกลับกันผู้ที่ก่อกรรมชั่วก็จะได้รับการลงโทษ ดังนั้น โตจึงเป็นตัวแทนของคนธรรมดาทั่วไปที่ยังมีโอกาสเลือกได้ว่าจะทำดีหรือทำเลว

ข. Villain

"กลุ่มโจร" เป็นตัวละครที่ก้าวร้าวต่อต้านสังคม (Anti-Social) และกระทำความบาปต่างๆ เช่น จี้ปล้น ทำร้ายร่างกาย และฆ่าคน ซึ่งเป็นการกระทำตาม Id ล้วนๆ ซึ่งความชั่วต่างๆ ที่ตัวละครกลุ่มนี้ได้ทำเอาไว้ได้ส่งผลให้พวกเขาต้องเผชิญกับการลงโทษและการชดใช้ (Pay Off) ในความผิดที่ตนเคยทำเอาไว้ ถึงแม้จะพยายามหลบหนี หรือถึงแม้จะเกิดความรู้สึกผิด (Guilt) แล้วก็ตาม ก็ไม่สามารถลบล้างความผิดนั้นได้ ตัวละครที่ไม่สามารถหลบหนีการลงโทษได้นี้เองที่เป็นตัวละครที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือ

6.20.5 การวิเคราะห์ฉาก เนื่องจากฉากส่วนใหญ่ของหนังผีไทยเรื่อง “ชุมทางรถไฟผี” เป็นฉากที่เกี่ยวข้องกับบริเวณและพื้นที่ในชบวนรถไฟ ดังนั้นฉากที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวจึงเป็นฉากที่อยู่ในชบวนรถไฟนั่นเอง เช่น โบกี้รถไฟ ห้องน้ำ ห้องพัก รวมไปถึงรางรถไฟและชานชาลาด้วย ซึ่งจุดเด่นของฉากในหนังผีไทยเรื่องนี้ได้แก่ การนำเอาเทคนิคพิเศษทางคอมพิวเตอร์กราฟฟิกมา (Special Effect) มาใช้ในการสร้างภาพชบวนรถไฟ เส้นทางรถ รวมไปถึงวิวทิวทัศน์ข้างนอกที่เป็นบรรยากาศคล้ายกับนรก เพื่อให้เกิดความแปลกตาและน่าสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงฉากในหนังผีไทยเรื่อง “ชุมทางรถไฟผี” ที่มีการใช้ CG เพื่อจำลองวิวทิวทัศน์ของนรก

6.20.6 การวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษต่างๆ (Symbol และ Cultural Code) ได้แก่

ก. ความเชื่อเรื่องกรรม (อ้างถึง จุฬกัมมวิภังคสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๔)

ความเชื่อเรื่องกรรมเป็นความเชื่อทางพุทธศาสนา คำว่า กรรม มาจากภาษาสันสกฤตว่า กรฺม และจากภาษาบาลีว่า กมฺม แปลว่า การกระทำ ได้แก่ กระทำทางกาย เรียก กายกรรม ทางวาจา เรียก วจีกรรม และทางใจ เรียก มโนกรรม กรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กรรมดี เรียกว่า กุศลกรรม หรือ บุญกรรม และกรรมชั่ว เรียกว่า อกุศลกรรม หรือ บาปกรรม

ส่วน กฎแห่งกรรม คือ กฎธรรมชาติข้อหนึ่งที่ว่าด้วยการกระทำและผลแห่งการกระทำ ซึ่งการกระทำและผลแห่งการกระทำนั้นย่อมสมเหตุสมผลกัน เช่น ทำดีย่อมได้รับผลดี ทำชั่วย่อมได้รับผลชั่ว เป็นต้น โดยเชื่อมโยงกับความคิดที่เชื่อกันว่าสัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้เลวและประณีตได้ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- กรรมใดใครก่อ ตนเองเท่านั้นที่จะได้รับผลของสิ่งที่กระทำ
- กรรมในปัจจุบันเป็นผลมาจากการกระทำในอดีต และกรรมที่ก่อไว้ในปัจจุบันเป็นเหตุที่จะส่งผลสืบเนื่องต่อไปยังอนาคต
- กรรมดี-กรรมชั่ว ลบล้างซึ่งกันและกันไม่ได้
- ถึงแม้ว่าการทำกรรมดีจะลบล้างกรรมชั่วเก่าที่มีอยู่เดิมไม่ได้ แต่มีส่วนช่วยให้ผลจากกรรมชั่วที่มีอยู่เดิมผ่อนลง คือ การผ่อนหนักให้เป็นเบา(ข้อ

นี้ อุปมาได้กับ การที่เรามีน้ำขุ่นชั้นอยู่แก้วหนึ่ง หากเติมน้ำบริสุทธิ์ลงไป แล้ว มิสามารถทำให้น้ำขุ่นกลับบริสุทธิ์ได้ แต่ทำให้น้ำขุ่นชั้นนั้นกลับเจือจางลงและใสยิ่งขึ้นกว่าเดิม)

6.20.7 การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือไทยเรื่อง "ชุมทางรถไฟ" ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ได้แก่

ก. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครกวาดสายตามองในที่มืด ฉากที่ตัวละครแอบมองจ้องดูสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือฉากที่ตัวละครกำลังถูกผีทำร้ายหรือฆ่า การใช้มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 1 นี้ สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) กลายมาเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง ดังตัวอย่างในภาพประกอบ

ภาพแสดงให้เห็นถึงการสร้างความน่าสะพรึงกลัวโดยการใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษพจน์ที่ 1 ในฉากนี้ผู้ชมจะรู้สึกราวกับตนเองกำลังถูกผีเอามือปิดบังไปบนร่างกาย

ข. มุมมองบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator)

มักเป็นฉากที่ตัวละครถูกผีทำร้ายหรือฆ่า โดยที่ผู้กำกับต้องการให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close-Up Observation Audience)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช่มุมมองแบบบุรุษพจน์ที่ 3 ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับอยู่ในเหตุการณ์ที่ตัวละครถูกผีฆ่า

ค. มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator)

มักเป็นฉากที่ผีปรากฏตัว หรือตัวละครกำลังติดกับ โคนผีทำร้ายหรือฆ่า การกำหนดให้ผู้ชมกลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้เลยทำให้เกิดความสะพรึงกลัวนั่นเอง

ภาพแสดงให้เห็นถึงการใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว
ในจากผู้ชมจะมองเห็นผีที่ปรากฏตัวอยู่ด้านหลังตัวละคร โดยที่ตัวละครไม่รู้ตัว

6.20.8 การวิเคราะห์ภาพและมุมกล้องต่างๆ หนังสืไทยเรื่อง “ซุมทางรถไฟผี” นี้มีการใช้ภาพและการใช้มุมกล้องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว ดังนี้

ภาพที่สร้างความน่าสะพรึงกลัว	ตัวอย่าง
ภาพที่แสดงถึงการตกอยู่ในอันตราย	- ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู - ภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว - ตัวละครสะดุ้งตื่นจากฝันร้าย - ภาพเงาผี - ภาพผีเคลื่อนที่เข้าใกล้ตัวละคร
ภาพที่แสดงถึงการบาดเจ็บ การตาย	- ภาพเลือด - ภาพชิ้นส่วนอวัยวะมนุษย์ - ภาพศพ - ภาพตัวละครแขนขาด
ภาพที่แสดงถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น	- ภาพผีและใบหน้าผี - ภาพผีฆ่าตัวละคร

ภาพแสดงให้เห็นถึงการตกอยู่ในอันตรายของตัวละคร (ภาพตัวละครแอบมองห้องดู และภาพใบหน้าตัวละครที่หวาดกลัว)

ภาพแสดงให้เห็นถึงการบาดเจ็บ การตาย (ภาพเลือด ภาพชิ้นส่วนอวัยวะมนุษย์ ภาพศพ และภาพตัวละครแขนขาด)

ภาพแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ทรมาน ความโกรธแค้น (ภาพผี ใบหน้าผี และภาพผีฆ่าตัวละคร)

6.20.9 การวิเคราะห์เสียง เสียงที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกเป็น เสียงจากเครื่องดนตรี เสียงเจ็บบ เสียงผี เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์ เสียงตามธรรมชาติ และเสียงสังเคราะห์

ชนิดของเสียง	ตัวอย่าง	ความสัมพันธ์ของเสียงต่อภาพที่ปรากฏ
เสียงจากเครื่องดนตรี	- เสียงเปียโน - เสียงกลอง	ใช้เพื่อเปลี่ยนฉากจากฉากหนึ่งไปยังอีกฉากหนึ่ง และใช้ในฉากที่มีความตื่นเต้นเร้าใจ
เสียงเจ็บบ	- เสียงเจ็บบ	ใช้เมื่อตัวละครอยู่ตัวคนเดียว

เสียงผี	- เสียงหายใจของผี - เสียงผีคำราม	ใช้ในฉากที่มองไม่เห็นตัวผี
เสียงที่เกิดจากร่างกายมนุษย์	- เสียงตัวละครกรีดร้อง	เสียงปรากฏพร้อมภาพและเสียงดังกว่าปกติ
เสียงที่เกิดตามธรรมชาติ	- เสียงกระจกแตก - เสียงฟ้าร้องฟ้าผ่า - เสียงหูดรถไฟ	มักใช้เป็นเสียงประกอบเท่านั้น เสียงอาจปรากฏพร้อมภาพหรือไม่พร้อมภาพก็ได้
เสียงสังเคราะห์	- เสียงชุดโลหะ - เสียงโลหะกังวาน	ใช้เพื่อบอกใบ้คนดูว่าผีกำลังจะปรากฏตัว

สรุป หนังผีไทยเรื่อง “ชุมทางรถไฟผี” นี้มีความน่าสะพรึงกลัวตรงการหยิบยกเอาประเด็นเรื่องกฎแห่งกรรมมาเป็นประเด็นหลักของเรื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นผลของการกระทำทั้งความดีและความชั่ว ซึ่งผู้ชมจะได้มองเห็นสัจธรรมชีวิตและทางเลือกของการตัดสินใจทั้งที่ผิดพลาดและถูกต้องผ่านการกระทำของตัวละคร นอกจากนี้ฉากต่างๆ ที่สะท้อนให้เห็นการตายการบาดเจ็บ ก็ได้ถูกสรรค์สร้างอย่างแปลกใหม่และถ่ายทอดความน่าสะพรึงกลัวให้ผู้ชมได้อีกด้วย

สรุปการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทย

จากการวิเคราะห์หนังผีไทยทั้ง 20 เรื่อง ผู้วิจัยได้พบรูปแบบที่ซ้ำ (Pattern) และสูตร (Formula) บางประการของการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทย รวมถึงเอกลักษณ์และจุดเด่นต่างๆ ของหนังผีไทย ดังนี้

1. สิ่งที่ทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทย

1.1 ตัวละครผี

เนื่องจากกาลเวลาและยุคสมัยของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้บริบททางสังคม รวมถึงวิถีชีวิตของคนเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ทำให้ผู้ผลิตหนังผีไทยได้คิดหาหนทางที่จะพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของผีไทย ให้คงความน่าสะพรึงกลัวเอาไว้ตามความเชื่อในสมัยโบราณให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็มีความร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ตัวละครผีไทยในยุค 10 ปีที่ผ่านมา จึงมีการปรับเปลี่ยนรูปลักษณะเพื่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1.1 ผีไทยที่ถูกถอดถอนความหมายและตีความใหม่ (Deconstructed and New Interpreted Ghosts)

ผีไทยในสมัยอดีตที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปมีจำนวนมากมาย เช่น กระสือ กระหัง กุมารทอง นางตะเคียน นางตานี นางนาก ปอบ เปรต สัมพะเวสี ฯลฯ ซึ่งส่วนมากก็ถูกนำมาผลิตเป็นตัวละครหลักในหนังผีเรื่อยมาตั้งแต่ในสมัยอดีต จวบจนถึงปัจจุบันผีไทยดั้งเดิมเหล่านี้ก็ยังถือเป็นตัวละครผีที่ยังคงโลดแล่นอยู่บนแผ่นฟิล์ม และยังคงความน่าสะพรึงกลัวอยู่เหมือนเคย ถึงแม้วิถีชีวิตของคนจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และถึงแม้สังคมไทยจะเริ่มมีความเป็นสังคมเมืองมากขึ้น แต่ความเชื่อเรื่องภูติผีก็ยังคงฝังแน่น สืบเกิดได้จากกลุ่มตัวอย่างหนังผีที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาวิเคราะห์ มีตัวละครผีที่เป็นผีไทยในสมัยอดีตที่เป็นที่รู้จักกันดี เช่น นางนาก กระสือ นางตะเคียน สัมพะเวสี เจ้ากรรมนายเวร และผีตายโหง เป็นต้น

แต่สิ่งที่เปลี่ยนและถูกปรับให้ร่วมสมัยขึ้นคือการตีความใหม่ (New Interpretation) ถึงแม้ผู้ผลิตจะหยิบยกเอาลักษณะ (Character) ของผีไทยในสมัยอดีตมาใช้เป็น

ตัวละครหลักในหนัง แต่ก็ได้ทำการตีความใหม่และลบล้างโครงสร้างเดิม (Deconstruction) เพื่อให้ตัวละครตัวนั้นมีความสมจริง สมเหตุสมผล และมีความน่าสะพรึงกลัวมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ฝันางตะเคียน จากเรื่อง "ตะเคียน" ก็มีใช้ผีหญิงสาวห่มสไบเฉียงคอยยืนหลอก หลอนผู้คนเหมือนในสมัยก่อนแล้ว แต่พัฒนาจนกลายเป็นผีที่ใช้เทคนิคคอมพิวเตอร์กราฟฟิกให้ดู มีอิทธิฤทธิ์และพลังอำนาจมากยิ่งขึ้น หรือผีแม่นาก จากเรื่อง "นางนาก" ก็ถูกปรับเปลี่ยน รูปลักษณะให้มีมิติของความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น บทพูดที่เคยคั่งหูของผีแม่นากที่พูดยานคางว่า "พี่มากจา....." ก็ถูกตัดทอนลงไป คงเหลือเพียงฉากการเอื้อมมือเก็บมะนาวที่ได้ดูในบ้านและ บุคลิกภาพของแม่นากที่ดูสมจริงสมจังมากยิ่งขึ้น

ภาพแสดงให้เห็นถึงตัวละครผีไทยที่ถูกตีความใหม่

1.1.1 ผีไทยที่ถูกผสมผสานจากวัฒนธรรมอื่น (Intercultural Ghosts)

จากการวิเคราะห์หนังผีไทยทั้ง 20 เรื่อง พบว่ามีตัวละครผีจำนวนไม่น้อยที่มี รูปลักษณะแตกต่างไปจากผีไทยในสมัยอดีต นั่นคือได้รับการผสมผสานจากผีวัฒนธรรมอื่นๆ (Intercultural Character) ซึ่งส่วนมากได้รับอิทธิพลมาจากผี Yurei ของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมี ลักษณะเด่น 4 ประการ (อ้างถึง Michiko Iwasaka และ Barre Toelken, 2538) ได้แก่สวมชุดขาว ซึ่งมักเป็นชุดกิโมโน สีขาวที่เป็นสีของชุดที่จะใส่ให้ศพในงานศพ ผมยาวสีดำ ได้รับอิทธิพลมาจากการแสดงคาบูกิ ที่ตัวละครมักจะสวมวิกยาวเสมอๆ แต่โดยทั่วไปผู้หญิงญี่ปุ่นและเกาหลีใน สมัยก่อนมักนิยมไว้ผมยาวอยู่แล้ว และใช้การมัดหรือม้วนขึ้นเก็บ มือและเท้ามักจะไม่มีเรียวแรง บ้างก็ไม่มีขา ลอยสูงจากพื้น มีความผิดปกติบริเวณข้อต่อของร่างกาย หรืออาจเคลื่อนไหวอย่าง ยากลำบาก และสุดท้ายคืออาจแปลงรูปร่างเป็นดวงไฟได้ มีสีต่างๆ เช่น สีฟ้า สีเขียว หรือสีม่วง เมื่อถูกปรับเปลี่ยนให้มีความเป็นไทยผสมผสานเข้าไปร่วมด้วย รูปลักษณะของผีจึงอาจเป็นผีที่ไม่ จำเป็นต้องใส่ชุดขาว ผมก็อาจจะสั้นกว่าผี Yurei แต่ยังคงไว้ซึ่งท่าทางและอากัปกิริยาแบบผี Yurei ต้นฉบับ

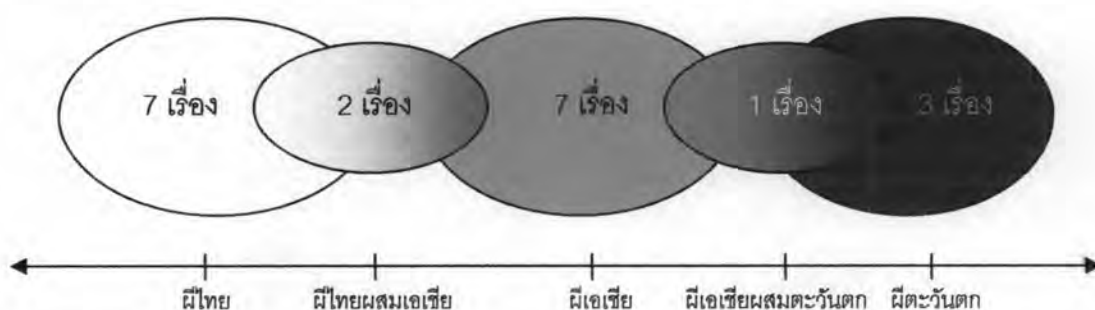
นอกจากประเทศญี่ปุ่นแล้ว ตัวละครผีไทยจากหนังผีไทยบางเรื่อง เช่น "ตุ๊กแกผี" และ "ชุมทางรถไฟผี" ที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเพณีฝั่งตะวันตก โดยตัวละครผีจะมีลักษณะโน้มเอียงไปทางปีศาจมากกว่าผีทั่วไป

ภาพแสดงให้เห็นถึงตัวละครผีไทยที่ได้รับอิทธิพลจากผีประเทศอื่น

จากรูปลักษณะของตัวละครผีไทยจากกลุ่มตัวอย่างหนังผีไทยทั้ง 20 เรื่อง พบว่ามีหนังผีไทยจำนวน 7 เรื่องที่ตัวละครผีมีความเป็นไทย ได้แก่ หนังผีไทยเรื่อง นางนาก บุปผาราตรี คนผีปีศาจ อารรรพณ์แก่นผี เด็กหอ เปนชู้กับผี และกระสือวาเลนไทน์ มีหนังผีไทยจำนวน 2 เรื่องที่ตัวละครผีมีความเป็นไทยแต่ผสมผสานกับผีเอเชียบางส่วน ได้แก่ หนังผีไทยเรื่อง เอียน และโคลิค เด็กเห็นผี มีหนังผีไทยจำนวน 7 เรื่องที่ตัวละครผีได้รับอิทธิพลมาจากผีประเทศอื่นๆ ในแถบเอเชีย (เช่นญี่ปุ่น เกาหลี จีน เป็นต้น) ได้แก่ หนังผีไทยเรื่อง ผีช่องแอร์ ชัตเตอร์กดติดวิญญาณ โกสท์เกม ล่าท้าผี ศพ ผีคนเป็น และแฝด มีหนังผีไทยจำนวน 1 เรื่องที่ตัวละครผีได้รับอิทธิพลมาจากผีเอเชียผสมผสานกับผีจากฝั่งตะวันตก ได้แก่ หนังผีไทยเรื่อง เบิงมาง กลองผีหนังมนุษย์ และสุดท้ายคือหนังผีไทยจำนวน 3 เรื่องที่ตัวละครผีได้รับอิทธิพลมาจากประเพณีฝั่งตะวันตก ได้แก่ หนังผีไทยเรื่อง ตะเคียน ตุ๊กแกผี และชุมทางรถไฟผี โดยสามารถสรุปออกมาเป็นแบบจำลองได้ดังนี้

ภาพที่ 13 แบบจำลองระดับความเป็นไทยของรูปลักษณ์ของตัวละครผีไทยในปัจจุบัน

ภาพแบบจำลองรูปลักษณ์ของตัวละครผีไทยทั้ง 20 เรื่อง

1.2 ความเชื่อทางวัฒนธรรม

หนังสือไทยหลายต่อหลายเรื่องได้สอดแทรกเอาคติความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องทางศาสนา ไสยศาสตร์ และเรื่องราวของภูติผีวิญญาณต่างๆ เอาไว้อย่างมากมาย ซึ่งจัดเป็นรหัสทางวัฒนธรรม (Cultural Code) ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความสะพรึงกลัวได้ง่าย ตัวอย่างของรหัสทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในหนังสือไทย เช่น ความเชื่อเรื่องความเฮี้ยนของผีตายทั้งกลมหรือผีตายโหง ความเชื่อเรื่องการแก้บน ความเชื่อเรื่องการมัดตราสังข์เพื่อสะกดวิญญาณ ความเชื่อเรื่องร่างทรง เจ้า ความเชื่อเรื่องผีเข้าสิงคน เป็นต้น ซึ่งความเชื่อต่างๆ เหล่านี้ที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างหนังสือไทย ผู้วิจัยพบว่ามีหลากหลายและมีการผสมผสานความเชื่อจากทั้งวัฒนธรรมของไทยกับความเชื่อจากวัฒนธรรมอื่นๆ หรือความเชื่อสากลที่เรียกว่ารหัสทั่วไป (Common Code) เข้ามา สอดแทรกด้วย ทำให้หนังสือไทยง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งผู้ชมทุกคนไม่ว่าจะเป็นชนชาติไหนก็สามารถดูแล้วเข้าใจได้ เช่น ความเชื่อเรื่องเลขอัปมงคล "13" และ ความเชื่อเรื่องอึกาเป็นสัตว์ อัปมงคล เป็นต้น

1.3 ส่วนผสมของภาพและเสียง

ภาพและเสียงถือเป็นส่วนผสมที่ขาดจากกันไม่ได้ในหนังสือไทย การปรากฏของภาพหนึ่งๆ กับเสียงชนิดหนึ่งสร้างความหมายและความน่าสะพรึงกลัวที่แตกต่างกันออกไป จากการวิเคราะห์ ความหมายของภาพและเสียงที่ปรากฏขึ้นแล้วทำให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

- ก. การตกอยู่ในอันตราย เช่น ภาพที่ปรากฏ ได้แก่ ภาพไฟตกไฟดับ ภาพตัวละครแอบมองจ้องดู และภาพตัวละครติดอยู่ในสถานการณ์จมนม (Trapped Situation) เป็นต้น ผสมผสานกับเสียงชนิดต่างๆ เช่น การร่วกลองเป็นจังหวะหัวใจเต้น (Heart Beat Tempo) เสียงเงียบ เสียงผีร้องคำราม และเสียงสังเคราะห์ต่างๆ ที่เป็นสัญญาณเตือนว่าผีกำลังจะปรากฏตัว เช่น เสียงชุดโลหะ หรือเสียงโลหะกังวาน เป็นต้น
- ข. สัตว์ที่น่ารังเกียจ ภาพและเสียงที่ปรากฏมักจะเป็นภาพและเสียงของสัตว์ชนิดนั้นๆ เช่น ภาพหนูและเสียงหนูร้อง ภาพหนอนยั่วเยี้ย และภาพตัวเงินตัวทอง เป็นต้น
- ค. การบาดเจ็บและการตาย ภาพที่ปรากฏ เช่น ภาพเลือด ภาพบาดแผล และภาพซากศพ เป็นต้น ผสมผสานกับเสียงที่เกิดจากร่างกายของมนุษย์เอง เช่น เสียงเลือดพุ่ง เสียงกระดูกหัก เสียงตัวละครกรีดร้อง เป็นต้น
- ง. ความทุกข์ทรมานหรือความโกรธแค้น ภาพที่ปรากฏ ได้แก่ ภาพใบหน้าของผี และภาพผีทำร้ายตัวละคร เป็นต้น ผสมผสานกับเสียงชนิดต่างๆ เช่น เสียงผี เสียงลมพัดหวีดหวิว เสียงฟ้าผ่า รวมถึงเสียงเพลงหรือบทสวดต่างๆ เช่น เพลงกล่อมเด็ก หรือ บทสวดบริกรรมคาถา เป็นต้น

อย่างไรก็ดีความสัมพันธ์ของภาพและเสียงของหนังผีไทย มีทั้งรูปแบบที่สัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กัน กล่าวคือ ภาพและเสียงอาจจะปรากฏขึ้นพร้อมกันหรือไม่ก็ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นระดับความดังของเสียงมักจะมีความดังมากกว่าความเป็นจริง และบางครั้งเสียงอาจจะดังโพล่งขึ้นมาทันทีทันใดเพื่อสร้างความตื่นตระหนกก็ได้ รวมถึงภาพก็มักจะมีการเน้นภาพและพื้น (Figure and Ground) อย่างชัดเจน เพื่อเน้นจุดสนใจ (Focus) ของภาพให้ชัดเจน

2. วิธีการสร้างความน่าสะพรึงกลัว

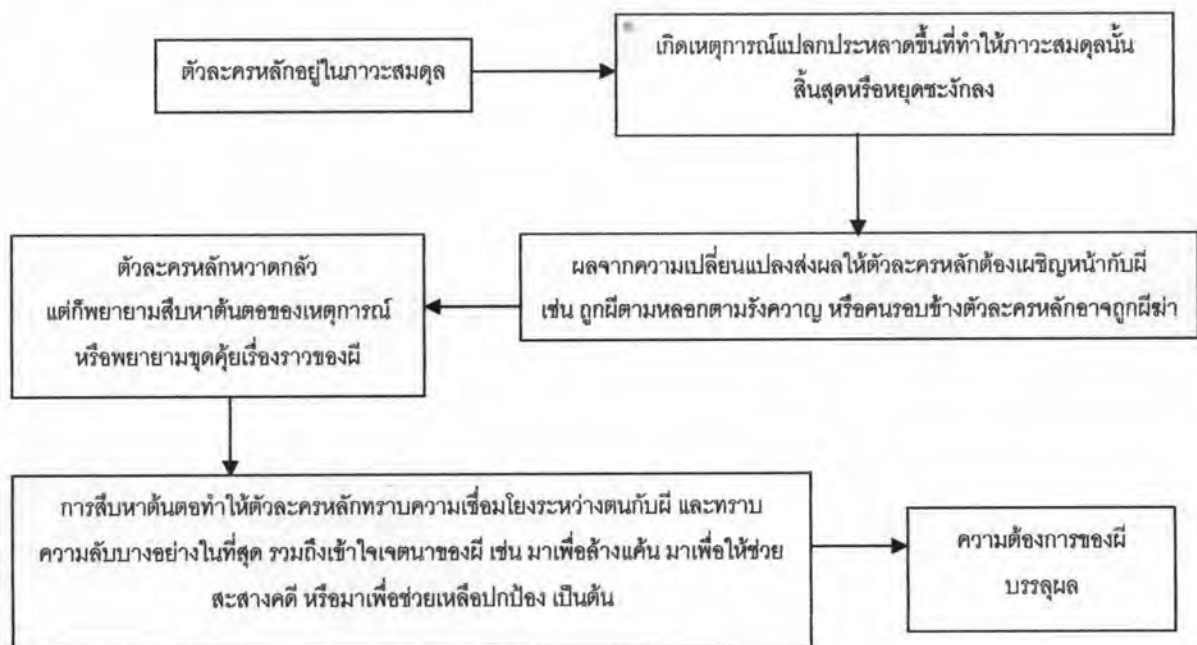
2.1 ความลับและการปกปิด (Secret & Disclosure)

จากการวิเคราะห์หนังผีไทยทั้ง 20 เรื่อง พบว่า มีหนังผีไทยจำนวนถึง 15 เรื่อง หรือร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง มีโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative

Plot) ซึ่งจุดเด่นของโครงเรื่องประเภทนี้ก็คือการที่ตัวละครหลักจะค่อยๆ คลี่คลายปมปัญหา หรือ คลี่คลายความลับบางสิ่งบางอย่างที่ถูกปิดซ่อนเอาไว้ จนเมื่อปมปัญหาถูกคลี่คลายหรือความจริง ถูกเปิดเผย ผู้ชมก็จะพบกับความน่าสะพรึงกลัวต่อเรื่องราวในตอนท้ายเรื่องนั่นเอง ปมปัญหาหรือ ความลับต่างๆ ที่นิยมใช้ในหนังสือไทย ได้แก่ เรื่องราวของชาติภพหรืออดีตชาติ (จากหนังสือไทยเรื่อง โคลิคเด็กเห็นผี และกระสือวาเลนไทน์) และเรื่องราวฆาตกรรมหรือคดีสะเทือนขวัญในอดีต (จาก หนังสือไทยเรื่อง ชัตเตอร์กดติดวิญญาณ โกลท์เกมล่าท้าผี เอียน ศพ และแฝด เป็นต้น) ซึ่งตัวละคร หลักอาจจะเป็นผู้ที่เก็บงำความลับเอาไว้เองแต่แรกก็ได้ หรืออาจจะเป็นตัวละครที่ไม่รู้เพียงสาแต่ เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวความลับนี้โดยบังเอิญก็ได้

ผู้วิจัยสามารถสรุปรูปแบบ (Pattern) ของโครงเรื่องหนังสือไทยแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ตามแบบจำลองได้ ดังนี้

ภาพที่ 14 แบบจำลองรูปแบบโครงเรื่องแบบเรื่องราวการสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ของหนังสือไทย

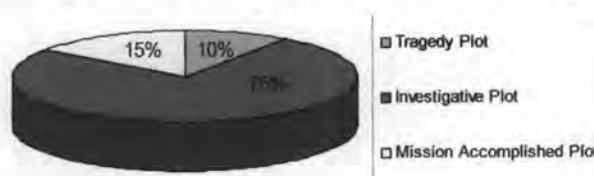

ด้วยเอกลักษณ์ของโครงเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน (Investigative Plot) ที่จะค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อยแก่ผู้ชม จนกระทั่งท้ายเรื่องจึงจะเปิดเผยความจริง ทั้งหมดในที่สุด ทำให้หนังสือที่มีโครงเรื่องประเภทนี้มีจุดเด่นในชั่วตรงข้ามของการรับรู้ (Perception)

นั่นคือ "ข้อของการปกปิด" และ "ข้อของการเปิดเผย" เพราะการปกปิดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างกับผู้ชมในช่วงต้น จะก่อให้เกิด "ความไม่รู้" ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง กลางแฉง หวาดระแวง และรู้สึกสะพรึงกลัวในที่สุดนั่นเอง

อย่างไรก็ดีหนังสือไทยที่เหลือจำนวน 5 เรื่อง มี 3 เรื่องที่มีโครงเรื่องเป็นแบบการปฏิบัติภารกิจ (Mission Accomplished Plot) ซึ่งมุ่งเน้นการปฏิบัติภารกิจใดภารกิจหนึ่งของตัวละครให้ทันตามเงื่อนไขหรือเดิมนั้นใดเดิมนั้นหนึ่ง ส่วนมากมักเป็นชีวิตของตัวละครนั่นเอง โครงเรื่องชนิดนี้ ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกและระทึกใจมากกว่าที่จะก่อให้เกิดความสะพรึงกลัว ได้แก่ หนังสือไทย เรื่อง ตะเคียน ฆ้องแอร์ และชุมทางรถไฟผี ส่วน 2 เรื่องสุดท้ายมีโครงเรื่องแบบโศกนาฏกรรม (Tragedy Plot) โดยเป็นโครงเรื่องที่เน้นความทุกข์ระทมของตัวละครหลัก และมักจบด้วยเรื่องราวโศกนาฏกรรม (Tragedy) เช่น การตาย การลาจาก หรือการสูญเสียสิ่งที่รัก เป็นต้น ซึ่งโครงเรื่องประเภทหลังนี้ไม่มุ่งเน้นการสร้างความน่าสะพรึงกลัวเท่าสองประเภทแรก ได้แก่ หนังสือไทยเรื่อง นางนาก และบุปผาราตรี

ภาพที่ 15 สัดส่วนของโครงเรื่องประเภทต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างหนังสือไทยทั้ง 20 เรื่อง

2.2 การลวง

เมื่อพิจารณาจากหนังสือไทยทั้ง 20 เรื่อง ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบ (Pattern) หนึ่งที่พบได้บ่อย และสร้างความน่าสะพรึงกลัวอย่างมาก ได้แก่ "การลวง" โดยการเล่าเรื่องของหนังสือไทยไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่องชนิดใดก็ตาม มักมีตอนจบของเรื่องที่ไม่คาดไม่ถึง (Unexpected) หรือไม่ได้เป็นดังที่ควรจะเป็น ตัวอย่างของการลวงเรื่องราวแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้แก่

- ก. ลวงให้เข้าใจตัวละครผิดพลาด เช่น หนังสือไทยเรื่องแฝด ที่มีการสวมรอยจากอีกคนหนึ่งเป็นอีกคนหนึ่งของตัวละครฝาแฝดในเรื่อง และเรื่องผีคนเป็นที่ผีออกมาหลอกหลอนนางเอกจนนางเอกหลงคิดว่าผีต้องการให้ตนหรือพี่คนดี แต่สุดท้ายนางเอกถึงเพียงจะเข้าใจว่าผีต้องการยึดร่างของเธอต่างหาก เป็น

ต้น บ่อยครั้งที่เราจะพบว่าคนดีกลับกลายเป็นคนเลว และคนเลวกลับกลายเป็นคนดีด้วยการลวงให้เข้าใจตัวละครผิดพลาดนี้เอง

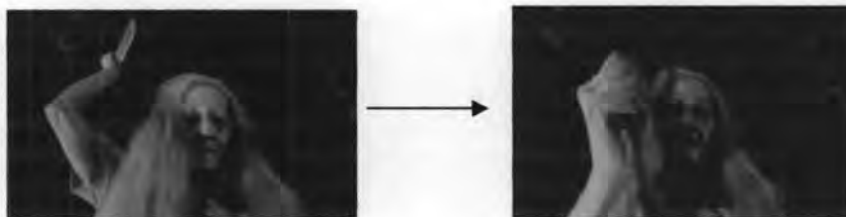
- ข. **ลวงให้เข้าใจเรื่องราวผิดพลาด** โดยมากมักจะอยู่ในช่วงปิดฉาก (Closure) ซึ่งผู้ชมมักจะคาดหวังให้หนังจบแบบสุขนาฏกรรม (Happy Ending) แต่แล้วก็ต้องพบว่าเหตุการณ์ไม่เป็นดังที่คาดหวัง เพราะตัวละครอาจเสียชีวิตหรือมีอาชญากรรมยังไม่ตาย ตัวอย่างของการลวงเรื่องราว เช่น หนังผีไทยเรื่องผีช่องแอร์ ที่ในตอนจบเหมือนกับว่าตัวละครหลักจะรอดชีวิต แต่สุดท้ายก็ไม่สามารถฟื้นการตามล่าของผีได้ และหนังผีไทยเรื่องโกสท์เกมล่าท้าผี ที่ตัวละครในเรื่องเหมือนกับว่าจะรอดพ้นเงื้อมมือของผีได้แล้ว แต่สุดท้ายก็เฉลยว่าทุกคนตายหมด เป็นต้น

การลวงทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว นำไปสู่การทำให้ผู้ชมเข้าใจผิด (Misunderstanding) ซึ่งทำให้เกิดความประหลาดใจ (Surprising) และเกิดความสะพรึงกลัวขึ้นได้ ซึ่งการลวงนี้มีศัพท์ทั่วไปที่ใช้กันในวงการภาพยนตร์ว่า “การหักมุม” (Twist)

2.3 การทำให้สมจริง

การทำให้สมจริงในที่นี้หมายถึง การทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมไปกับหนังทั้งในด้านของอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนความเข้าใจในเหตุการณ์และเนื้อเรื่อง โดยการทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสมจริงสมจังนั้นอาจทำได้โดยการใช้เทคนิคที่เล่นกันประสาทการรับรู้และการรับสัมผัสของมนุษย์ เช่น ประสาทสัมผัสทางตา ทางหู เป็นต้น เทคนิคของการทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกเหมือนจริง ได้แก่ การใช้มุมมองการเล่าเรื่องเพื่อสร้างความน่าสะพรึงกลัว

การใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบต่างๆ เช่น แบบบุรุษพจน์ที่ 1 (The First-Person Narrator) สามารถสร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับผู้ชมได้มากเนื่องจากเปลี่ยนมุมมองของผู้ชมจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้จ้องมอง (Gesturing Audience) ให้กลายเป็นผู้มีส่วนร่วม (Participating Audience) กับหนัง จุดประสงค์ของมุมมองการเล่าเรื่องแบบนี้ก็คือ การทำให้ผู้ชมคิด เห็น รู้สึก และมีอารมณ์เดียวกับตัวละครในหนัง ตัวอย่างเช่น ภาพจากหนังผีไทยเรื่อง ชุมทางรถไฟผี ในฉากผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกับตนเองเป็นผู้ที่ถูกกระทำ (ถูกผีเอามีดจ้วงแทงหน้าอก)

การเปิดโอกาสให้ผู้ชมกลายเป็นผู้มีส่วนร่วมด้วยมุมมองบุรุษพจน์ที่ 1 ถึงแม้จะสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้มากก็ตาม แต่ในทางกลับกัน การปิดกั้นการมีส่วนร่วมของผู้ชมก็สามารถสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้เช่นเดียวกัน นั่นคือการเล่าเรื่องด้วยมุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Narrator) ซึ่งผู้ชมจะถูกกำหนดให้กลายเป็นผู้ที่เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ใดๆ ได้ ในจากผู้ชมอาจจะเห็นตัวละครมนุษย์ที่ไร้ทางต่อสู้ (Helpless Character) ที่กำลังอยู่ในสถานการณ์ที่จวนมุม (Trapped Situation) โดยที่ผู้ชมไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้เลย

นอกจากนี้ ยังมีมุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษพจน์ที่ 3 (The Third-Person Narrator) ซึ่งทำให้ผู้ชมรู้สึกราวกับว่าอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นด้วย (Close Up Observation Audience) เช่น ฉากที่กล้องจับภาพตัวละครผีและคนที่เผชิญหน้ากันอย่างใกล้ชิด ก็จะช่วยทำให้ผู้ชมรู้สึกว่ามีส่วนร่วมและอยู่ในสถานการณ์นั้นจริงๆ แต่มุมมองการเล่าเรื่องชนิดนี้สร้างความน่าสะพรึงกลัวได้น้อยกว่ามุมมองการเล่าเรื่องข้างต้นทั้ง 2 ประเภท